

Основна школа “Сава Ковачевић” Михајловац

**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ПРВИ
РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И
ВАСПИТАЊА**

за период 2026/2027–2029/2030.године

*Основна школа "Сава Ковачевић"
11312 Михајловац*

Директор: Биљана Тодоровић

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ РАЗРЕД

НАЗИВ	БРОЈ ЧАСОВА	
	НЕДЕЉНО	ГОДИШЊЕ
А) ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
Српски језик	5	180
Енглески језик	2	72
Математика	5	180
Свет око нас	2	72
Ликовна култура	1	36
Музичка култура	1	36
Физичко и здравствено васпитање	3	108
Дигитални свет	1	36
Б) ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
• Верска настава	1	36
Грађанско васпитање	1	36
В) ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА		
Редовна настава	20	720
Допунска настава	1	36
Настава у природи		7–10 дана годишње
В) ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА		
Час одељењског старешине	1	36
Екскурзија и излети		1 дан
Ваннаставне активности	1-2	36-72

- Ученик бира један од понуђених предмета.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

ПРЕДМЕТ: Српски језик

Разред: први

Годишњи фонд часова: 180

Циљ: Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралност

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, Наставна средства	Активно ст ученика	Активност наставника		
ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ (108)	Глас и слово; штампана и писана слова ћириличног писма. Речи и реченице као говорне и писане целине. Текстови засићени словима која се обрађују/текстов и предвиђени за глобално читање. Све врсте текстова који су написани штампаним или писаним словима. Језичке игре. Аналитичко-синтетичка вежбања; лексичка и синтаксичка вежбања;	-разликује изговорени глас и написан ослово; изговорене и написане речи и реченице; - влада основном техником читања и писања ћириличног текста; - разуме оно што прочита; - активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се чита; - препозна песму, причуи драмски текст; - одреди главни догађај, време(редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом; - уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина; - Изрази своје мишљење о понашању ликова у	-дијалошка -текстуална -илустративна -учење путем открића -демонстративна -интерактивна -учење кроз игру -амбијентална -посматрачка -текст -апликације -креде у боји -дидактички материјал -учбеник -наставни листићи -радна свеска -тестови -фронтални -групни -диференцирана настава, -рад у пару -индивидуални	-слуша -чита -записује -говори -описује -анализира -размишља -закључује -уочава -повезује -истражује	-планира -организује -бира -садржаје -реализује -објашњава -демонстрира -даје -упутства -врши -корекцијуу -току рада - пратиефекте сопственог и рада ученика -партнер у учењу	-усмена -провера -наставни листићи -контролне вежбе -петоминутна -провера -тест -домаћи -задаци -учење напамет -сценско извођење -диктат -штафетно читање	Комуникатива компетенција, компетенција за учење, компетенција за сарадњу, естетска компетенција, дигитална компетенција, одговоран однос према околини, решавање проблема

	моторичке вежбе. Писање (преписивање, самостално писање и диктат). Читање (шчитавање/глоб ал но читање, гласно и тихо читање); Питања којима се проверава разумевање прочитаног. Изговор и писање гласова који ученицима причињавају тешкоће(нпр.ђ,ћ; ц, ч; ј, љ).	књижевном делу; - Препозна загонетку и разуме њено значење; - Препозна басну и разуме њено значење; - Разликује слово, речи реченицу; - правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају; - правилно употреби велико слово; - учтиво учествује у вођеном и слободном разговору; - обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; - усмено препричава; усмено прича према слици/сликама и о доживљајима; - усмено описује ствари из непосредног окружења; - бира и користи одговарајућеречиу говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору; - напамет говори краће књижевне текстове; - учествује у					

		сценском извођењу текста; - пажљиво и културно слуша саговорнике; - слуша, разуме и парафразира поруку; - слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања; - примењује основна правописна правила; - пише читко и уредно; - писмено одговара на постављена питања; - спаја више реченица у краћу целину; - пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила; - гласно чита, правилно и са разумевањем; - тихо чита (у себи) са разумевањем прочитаног; - пронађе информације експлицитно изнете у Тексту	настава, -радупару -индивидуални				

Књижевност (42)	ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија Народна песма, Ја сам чудо видео Јован Јовановић Змај, Зимска песма Војислав Илић, Пролетња зора/Воја Царић, Пролеће/Мира Алечковић, Ветар сејач Десанка						

	Првак; Хвалисави зечеви/У гостима/Ливадско звонце ГвидоТартаља, Китова беба/Мрави/Постељ а за зеку БранкоЋопић, Жежева кућица (читање у наставцима) ДушанРадовић, Јесења песма/СрећнаНова година Љубивоје Ршумовић, Ау што је школа згодна; Дете/Деца су украс света Стеван Раичковић, Цртанка/Бранислав Лазаревић, Слика Перо Зубац, Дobar друг ти вреди више Драгомир Ђорђевић, Није лако бити дете Проза Народна прича, Свети Сава и ђаци Народна прича, Деда и репа/Голуб и пчела Народна басна, Лисица и гавран ДоситејОбрадовић, Два јарца; Две козе Лав Николајевич						

	Толстој, Два друга Драган Лукић, Јоца вози тролејбус/Игор Коларов, Дум-дум Оливер и његов бубањ Ђуро Дамјановић, Дан кад је јутро било слово/Весна Ђоровић Бутрић, Ноћни хошак Избор из народних и ауторских Загонетки (Десанка Максимовић, Загонетке лаке за прваке ђаке, Загонетке Григора Витеза и Бране Цветковића) Драмски текстови ГвидоТартаља, Зна он унапред Душан Радовић, Тужибаба Александар Поповић, Неће увек да буде први Бора Ољачић, Први дан у школи Популарни и информативни текстови Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика,						

	Књижевности и културе (Свети Сава, Вук Стефановић Караџић, знаменита завичајна личности др.); Милан Шипка: Буквар ДОМАЋА ЛЕКТИРА Јован Јовановић Змај, Песме за децу (избор) Избор из басни и сликовница за децу Књижевни појмови: – песма; – прича; – догађај; место и време збивања; – књижевни лик–изглед, основне особине и поступци; – драмски текст за децу; – шаљива песма; – басна; – загонетка.						
Језик (8)	Реченица;реч; слово. Улога гласа/слова у разликовању значења изговорене односно написане речи. Реченице као обавештење, питање и заповест. Велико слово на почетку реченице, у						

	писању личних имена и презимена, имена насеља (једночланих) и назива места и улице у којој ученик живи, као и назив школе коју похађа. Правилно потписивање(име, па презиме). Тачка на крају реченице; место и функција упитника и узвичника у реченици						
Језичкакултура (22)	Вођени и слободни разговор. Говорни предлошци. Усмена порука. Причање, препричавање и описивање. Казивање књижевног текста. Драмски, драматизовани текстови, сценска импровизација. Сценско извођење текста (драмско и луткарско). Богаћење речника: лексичке и синтаксичке вежбе. Разговорне, ситуационе и језичке игре. Стварне и симулиране ситуације. Слушна порука. Аудио-визуелни записи. Игре за развијање слушне пажње. Питања о						

	сопственом искуству, бићима, предметима, појавама, сликама, о књижевном и некњижевном тексту. Писана порука. Краћа текстуална целина: о сопственом искуству, о доживљају, о сликама, поводом књижевног текста. Реченице/кратак текст погодан за диктирање. Књижевни текстови. Текстови са практичном наменом: позивница, упутство, списак за куповину и др. Нелинеарни текстови: текст у табели, распоред часова, стрип, улазница и др. Информативни текстови:						

	1. уџбенички: Милан Шипка, Буквар;текстови о знаменитим личностимасрпске културе; 2. вануџбенички: о правилима учтивог понашања (бонтон); о месту у којем ученици живе; о животињама итд.						

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: математика, сон, ликовна култура, музичка култура, физичко и здравствено васпитање, дигитални свет							
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ: Математика (писање редних и основних бројева), ликовна култура (илустрација текстова), СОН (анализа ликова из басни (животиње), музичка култура (слушати дечије композиције у току рада на часу на пр. док илуструју), физичко и здравствено васпитање (такмичење на часу ко пре стигне и састави реч на словарици), дигитални свет (записивање личних података, име презиме, адреса)							
КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈИ ПРОГРАМА: књижевност (умеће читања и разумевања прочитаног), лектира (школска и домаћа), поезија, проза, драма, књижевнотеоријски појмови, језик (граматика и правопис), језичка култура (говорење, слушање, писање, читање) - глас, слово, реч, реченица, диктат, поезија, проза, текст, лик, реченице по значењу, употреба великог слова, тачка, упитник, узвичник, порука, описивање, богаћење речника, изражајно казивање и читање, правописна правила							

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Рад са ученицима првог разреда захтева уважавање њихових узрасних карактеристика и чињенице да је то њихов први сусрет са школом. Треба имати у виду да су та иста деца, сада ученици првог разреда, у предшколском периоду учила кроз игру, у интеракцији са социјалним и физичким окружењем.
Најефикасније методе и облици рада	Учитељ треба упознати јаке и слабе стране ученика и одабрати методе и облике, прилагодити ученичким карактеристикама као и плану и програму за 1.раз.
Избор наставних средстава	Наставна средства треба бити прилагођена узрасту и да користе за усвајање градива. Одељенско веће треба направити избор наставних средстава.
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Користити истраживачке задатке, укључити ученике у мале пројекте
Могући застоји у раду	Болест ученика
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности	Темпо треба прилагодити индивидуалним карактеристикама ученика

Праћење напредовања ученика/начин, време, критеријуми праћења	Праћење напредовања и оцењивање постигнућа ученика је формативно и сумативно, реализује се у складу са Правилником оцењивању ученика у основном образовању и васпитању. Потребно је да континуирано и на пример указујем ученику на квалитет његовог постигнућа тако што ће повратна информација бити прилагођена, довољно јасна информативна како би имала улогу подстицајне повратне информације. Повратна информација треба да буде увременењена, дата током или непосредно након обављања неке активности; треба да буде конкретна, да се односи на активности и продукте ученика, а не на његову личност, буде позитивно интонирана, односно да прво садржи оне елементе који су за похвалу, а тек потом оне које би ученик требало да развија унапређује. Свакодневно бележење активности и постигнућа ученика на часу у свеску ученика и евиденције наставника. - Усмено одговарање -Редовност доношења домаћег -Ученици воде евиденцију -Прегледање свезака - Писане провере Ученици дају самопроцену оцене - Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) - Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) - Број јављања: Ко не зна одговор – запис датума Учесталост јављања на часу по месецима Самосталност у одговарању За недоношења домаћег – запис датума у евиденцију За редовно доношење домаћегздатка + Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен залагања свих чланова групе Процена резултата рада група
Остале специфичности школе које могу да утичу на остваривање наставног процеса	Паметна табла, Библиотека, кабинет за информатику

СТАНДАРДИ ОБРАЗОВНИХ ПОСТИГНУЋА

Наставни предмет: **Српски језик**

Разред: **први**

Општа предметна компетенција (ОПК)

Ученици овладавају вештинама слушања и говорења, читања и писања. Користе ћирилично писмо. Разумеју улогу језика као средства комуникације и учења, као део националног идентитета и културе. У комуникацији поштују саговорника и бирају речи, усвајају општеприхваћене друштвене норме. Овладавају знањем српског стандардног језика. Стварају писане и усмене текстове различитог садржаја, структуре и намене. Читају ради уживања, да би учили, да би се сналазили у свакодневном животу, неговали традицију и културу српског народа, развијали интеркултуралност. Читају естетски вредне текстове српске и светске књижевности за децу и релевантне информативне текстове у складу са узрастом и интересовањима. Проширују фонд речи и израза, као и опсег њиховог значења. Воле и чувају свој језик користећи речи и изразе српског језика у различитим комуникативним ситуацијама и дигиталном окружењу. Одговорно користе различите медије за учење српског језика, водећи рачуна о безбедности. Разумеју значај учења других језика. Пружају подршку вршњацима који уче српски језик као нематерњи. Постављају краткорочне циљеве учења, праве планове и истрајавају у њиховој реализацији и траже подршку.

Основни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)

Учествују у разговору. Говоре и пишу логично се изражавајући реченицама једноставне структуре. Уредно и читко пишу слова и бројеве. Читају с разумевањем уметничке и неуметничке текстове. Препознају формалне одлике поезије, прозе и драме. У једноставним примерима уочавају одређена граматичка правила која се односе на реченицу и врсте речи.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)

Слушају саговорнике, на постављена питања дају одговоре потпуним реченицама. Састављају реченице и текстове једноставне структуре у говору и писању. Читају различите врсте уметничких и неуметничких текстова и упознају њихове основне одлике. Проналазе и репродукују експлицитне информације у тексту и на основу тога стварају мапе ума. Одговарају на питања о утисцима, ликовима, догађајима, месту и времену радње у књижевноуметничком тексту. У једноставним примерима издвајају одређена граматичка правила која се односе на реченицу и врсте речи у њима. Уче самостално и у сарадњи са вршњацима, у пару и групи.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)

Слушају и говоре уважавајући саговорнике. Користе знања из језика како би се изражавали писаним и усменим путем у свакодневном животу. Читају да би уживали, сазнавали и учили. Доносе директне закључке, износе своје ставове о прочитаним текстовима и повезују са личним искуствима. Користе и примењују информације и сазнања у свакодневним животним ситуацијама. Развијају способност емпатије, заинтересовани су за учешће и допринос заједничким активностима. Воле српски језик и доживљавају га као део свог идентитета.

Средњи ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)

Користе језик као низ могућности које им служе у усменом и писаном изражавању: препричавају, описују, причају и учествују у разговору. Поштују језичку норму и правописна правила. Течно и с разумевањем читају уметничке и неуметничке текстове. Проналазе и повезују битне информације у различитим врстама текстова. Познају садржинске и формалне елементе уметничког и неуметничког текста. Овладавају граматичким појмовима и језичким законитостима.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)

Говоре и пишу стварајући правилно структуриране реченице и текстове, поштујући језичку норму. У разговору постављају одговарајућа питања и образлажу своје идеје уважавајући саговорнике. Читајући повезују експлицитне информације и проналазе имплицитне информације у тексту. Прикупљају додатне информације из различитих извора. Представљају линеарни текст у одговарајућој нелинеарној форми и обрнуто. Разумеју информације приказане илустрацијама и фотографијама. Вођено анализирају књижевна дела користећи одговарајуће књижевне термине. Исказују и објашњавају своје утиске, доживљаје и мишљења о прочитаном тексту. Уочавају и издвајају у реченицама примере одређених граматичких појмова и правила. Учествоју у дискусијама и дебатама, уче кроз пројекте, проблемске и креативне задатке, драматизације и игре улога.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)

Изражавају се правилно, јасно и примерено комуникативној ситуацији писаним и усменим путем. Користе основне граматичке термине како би разумели и примењивали правописна правила и учили друге језике. Размењују своја запажања, мисли, осећања и закључке о прочитаним текстовима и посетама културним догађајима. Спознају да читање пружа могућност за учење, развијање интелектуалних и језичких капацитета, лични развој. Упознају свој читалачки сензибилитет, негују читалачке навике и љубав према читању. Поштују вредности националне културе и култура других народа. Користе табеле, графиконе, дијаграме и мапе у контексту, као и информације садржане у илустрацијама и на фотографијама. Представљају резултате свог језичког стваралаштва, формирају се у друштвено активне, еколошки свесне и одговорне личности које цене здравље и безбедност. Разумеју важност вршњачке размене и подршке.

Напредни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)

Стваралачки примењују језичке вештине у говору и писању. Тумаче текст, критички читају и аргументују своје ставове. Познају најзначајније ствараоце из српске и светске књижевности за децу и њихова дела. Користе књижевне и граматичке термине.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Састављају усмени и писани текст интегришући језичке вештине којима владају. Читају и дискутују о прочитаним текстовима и медијским садржајима. Анализирају књижевна дела и интегришу елементе издвојене анализом. Критички процењују сврху текста, визуелних и интерактивних информација из различитих извора. Разговарају о истакнутим вредностима, износе и преиспитују аргументе. Уче кроз истраживачке активности и креативно писање.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Говоре и пишу негујући аутентичност и слободу личног изражавања у складу са комуникативном ситуацијом. Радо читају и развијају своје образовне потребе у мултимедијалном окружењу. Критички приступају истраживању различитих извора информација. Износе и преиспитују своје мишљење и спремни су да уваже другачија мишљења. Развијају и негују животне вредности. Разумеју важност националне културе и идентитета у интеркултуралном контексту.

Назив наставне теме	Стандарди образовних постигнућа по нивоима
	– – СРП.ОО1.О.1.1.Знају све гласове и слова ћириличног писма, као и значења речи и фразеологизама које користе у свакодневном говору и писању. – – СРП.ОО1.О.1.5.Владају техником читања ћириличног и латиничког текста и разумеју информације експлицитно исказане у краћим уметничким и неуметничким текстовима – (линеарним и нелинеарним) идентификујући речи и изразе који су им непознати. – – СРП.ОО1.О.2.1.Изговарају све гласове и пишу сва слова оба писма поштујући језичку норму у говору и писању; употребљавају речи и изразе у одговарајућем контексту. – – СРП.ОО1.О.2.2.Пишу кратким, потпуним реченицама једноставне структуре. – – СРП.ОО1.О.3.2.Пишу кратке поруке, текстове и попуњавају једноставне обрасце. – – СРП.ОО1.С.1.9.Примењују стратегије читања и разумевања прочитаног. – – СРП.ОО1.Н.2.1.Усмено и писано излагање обogaћују детаљима, образлажу своје ставове. – – СРП.ОО1.О.1.6.Уз помоћ наставника, разликују врсте текстова. – – СРП.ОО1.О.1.7.Процењују садржај прочитаног текста на основу сопственог доживљаја, уочавају ликове, догађаје, време и место у књижевном тексту – – СРП.ОО1.О.2.5.Издавају и репродукују информације експлицитно исказане у краћим текстовима као и непознате речи и изразе, траже објашњење у доступним изворима. – – СРП.ОО1.О.2.6.Читањем текстова упознају основне одлике и функције различитих врста текстова. – – СРП.ОО1.О.2.7.Изражавају својим речима читалачки доживљај идентификујући осећања која текст покреће у њима; одговарају на питања у вези са ликовима, догађајима, местом и временом радње, доживљавајући грешке током рада као фазе учења. – – СРП.ОО1.О.3.5.Изводе директне закључке о догађајима, поступцима и осећањима ликова и размењују их са вршњацима; проширују фонд речи мање фреквентним речима ради квалитетнијег изражавања и разумевања других. – – СРП.ОО1.С.1.2.Познају значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и идентификују оно што им је непознато. – – СРП.ОО1.Н.1.3.Именују књижевне врсте и наводе њихове одлике; познају најзначајније ствараоце и

- њихова дела.
- – СРП.ОО1.С.1.7.Разликују књижевне врсте (бајка, басна, песма, прича, приповетка, роман, драмски текст, кратке народне умотворине); разликују народну од ауторске књижевности.
- – СРП.ОО1.Н.1.3.Именују књижевне врсте и наводе њихове одлике; познају најзначајније ствараоце и њихова дела.
- – СРП.ОО1.О.1.2. Почињу реченицу великим словом, завршавају је одговарајућим интерпункцијским знаком, употребљавају велико почетно слово у једноставнијим примерима.
- – СРП.ОО1.С.1.3.Усмено и писано препричавају, причају, описују и учествују у разговору на задату тему; у писаном изражавању примењују правописна правила.
- – СРП.ОО1.С.3.3.Правилно пишу и говоре на одговарајућу тему у различитим комуникативним ситуацијама/дигиталном окружењу.
- - СРП.ОО1.Н.1.1.Умеју аргументовано и на занимљив начин да почну, развију и заврше своје усмено и писано излагање користећи богат фонд речи у јасним и потпуним реченицама.
- - СРП.ОО1.О.1.3.Познају основна начела вођења разговора и форме учтивог обраћања, препознају говор мржње као негативну појаву.
- – СРП.ОО1.О.1.4.Вођено препричавају, причају и описују на задату тему.
- – СРП.ОО1.О.2.3.Постављају питања, траже и дају објашњења, учтиво прихватају или одбијају, захваљују се или се извињавају.
- – СРП.ОО1.О.3.1.Разговорно и јасно говоре тако да их саговорник разуме и писано се изражавају у одговарајућим ситуацијама.
- – СРП.ОО1.О.3.3.Пажљиво слушају саговорнике, постављају питања у складу са својим потребама, поштују правила уљудног опхођења, без говора мржње.
- – СРП.ОО1.О.3.4.Веродостојно препричавају и описују оно што су прочитали, видели или чули.
- – СРП.ОО1.С.1.4.У кратким цртама образлажу своје идеје.
- – СРП.ОО1.С.2.4.Описују како су дошли до идеје, зашто је та идеја добра и како се може реализовати.
- – СРП.ОО1.С.3.2.У свакодневној комуникацији користе одговарајуће речи и фразеологизме; уважавају саговорнике.
- – СРП.ОО1.С.3.3.Правилно пишу и говоре на одговарајућу тему у различитим комуникативним ситуацијама/дигиталном окружењу.
- – СРП.ОО1.Н.3.1. Слободно и аутентично исказују своје мисли у говору и писању придобијајући пажњу других.

ЕЛЕМЕНТ И ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Ангажовање ученика у настави Самосталност у раду	Први ниво (најбољи) -Правилно изговара све гласове, везује их за слова, а слова у речи. -Чита краће текстове са разумевањем. -Правилно и самостално пише једноставним и пуним реченицама. Самостално исказује своје мишљење. -Правилно употребљава тачку и велико слово. -Савладао је читање и писање, разликује знаке интерпункције као и обавештајну, упитну и узвичну реченицу. -Уочава главне ликове и њихове особине као и просторне и временске односе. -Дословно понавља краће садржаје и самостално описује бића по битним обележјима.	-Иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе - Усмено одговарање (причање, препричавање, описивање, ортоепске вежбе лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе, казивање напамет научених текстова, сценско приказивање) -Писане провере (контролни задаци, тестови, ортографске вежбе, диктати, лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе домаћи задаци и писмени задаци) -Вођење прописане педагошке документације -Белешке:активностима,самосталности у току рада, редовности у изради домаћих задатака,практичним радовима	-Табеларна евиденција о писменим проверама -Чек-листе са скалом процене -Протоколи посматрања -Упитници (за групни и рад у пару) -Учесталост јављања (јављање+; више пута ++;комплетан, потпун одговор +++; не зна одговор– запис датума и области) -Свеобухватност одговора(област;скала по нивоима) -Самосталност у извршавању задатака(област;скала по нивоима) -Листе:сарадња у групи (сви чланови су	-Свакодневно бележење током године, -Пресек стања на месечном нивоу, -Пресек стања након обрађене области, -Пресек стања по тромесечјима, -Провера на крају школске године

	Друго ниво -Правилно шчитава повезујући речи у реченицу, правилно пише слова и повезује их у речи. -Одваја речи приликом писања. -Одговара на питања пуном реченицом и дословно понавља краће садржаје. -Самосталан је у исказивању свог мишљења. -Савладао је читање и писање, разликује знаке интерпункције као и обавештајну, упитну и узвичну реченицу. -Уочава главне ликове, просторне и временске односе. Трећи ниво -Изговара гласове и везује их за слова. -Шчитава и делимично разуме прочитано. -Пише по диктату са грешкама. -Уочава главне ликове у тексту. -Правилно пише слова и повезује их у речи. -Правилно шчитава и разуме прочитано. -Уз подстицај препричава краће садржаје и прича о догађајима из окружења. -Још увек греши при употреби тачке и великог слова. Разликује тачку, упитник и узвичник.	ученика,учешћу на такмичењима и у различитим активностима -Заједничко вредновање ученика и наставника - Самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика - Групни рад (посматрање наставника,излагање група,процена осталих ученика) - Рад у пару (посматрање наставника,излагање парова, процена осталих ученика) -Пружање помоћи другим ученицима у току рада	укључени,сви имају задато забележено у свескама...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано,табела...) -Хоризонта-лно и вертикално повезивање градива Панои:добро-вољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима	

	Четврти ниво (незнатно напредовање) -Изговара гласове и не везује их за слова. -Делимично савладао слова. -При читању словка. -Пише слова са извесним грешкама не везујући их у реч. -Уз подстицај учитеља исказује своје мишљење -Познаје сва штампана слова и разликује их од писаних. -Лагано шчитава. -При писању везује слова у реч и одваја речи при писању. Не разликује основне елементе правописа. Уз помоћ учитеља уочава главне ликове у тексту . Ученик коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу,ризика од раног напуштања школовања и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању оцењује се на основу ангажовања и стрепена остварености циљева и исхода дефинисаних планом индивидуализације и ИОП-ом.			

Наставни предмет: **Енглески језик**

Разред: **први**

Годишњи фонд часова: **72**

Циљ: : Циљ учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварено сти исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада,наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
ПОЗДРАВЉАЊЕ 4 (3+1)	Језичке активности у комуникативним ситуацијама Реаговање на усмени импулс саговорника (наставника, вршњака, и слично); успостављање контакта при сустрету. Садржаји	- разумеју једноставне поздраве и реагују на њих; поздраве и отпоздраве користећи најједноставнија језичка средства; - питају и кажу како се зову	Облик рада:фронтални, групни, у пару, индивидуални Наставна средства: Радни уџбеник, флеш- картице, постери, дигитални уџбеник	Слушање иреаговање на упутства наставника на енглеском језику или са аудио-записа. Рад у паровима, малим и великим групама (мини- дијалози, игра по улогама, симулације итд.). Мануелне активности (израда паноа, презентација, зидних новина, постера и сл.).	Прилагођава говор узрасту ученика. Осмишљава контексте за примену језика. Ствара атмосферу заједништва и међусобне сарадње. Врши евалуацију. Похваљује. Усмерава.	Слушање и разумева ње се проверава кроз: тестове; задатке у уџбенику и радној свесци; реаговање на усмени захтев. Говор се проверава кроз учешће у: дијалозима у којима ученик даје	компетенција за целоживотно учење, вештина комуникације, решавање проблема, вештина сарадње, вештина за живот у демократском друштву, естетска компетенција, брига здравље, дигитална компетенција, одговоран однос према околини

	Hi! Hello. Good morning/afternoon/evening/night. How are you? I'm fine, thank you, and you? Goodbye. Bye. See you (later/tomorrow). Have a nice day/weekend! Thanks, same to you! (Интер)културни садржаји: Формално и неформално поздрављање; устаљена правила учтивости.			Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву. Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји годишњим добима, волим/не волим, компарације..). Решавање "текућих проблема" у разреду, тј. договори и мини-пројекти. "Превођење" исказа у гест и геста у исказ		захтев, поставља питање или одговара на њега; игровним активностима и пројектима	

ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ; ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ; ДАВАЊЕ И ТРАЖЕЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА 6 (2+4)	Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање кратких и једноставних текстова у којима се неко представља; представљање себе и других особа, присутних и одсутних. Садржаји My name's Maria/I'm Maria. What's your name? This is my friend. His name's/name is Marko. Maria, this is Barbara. Barbara, this is Maria. This is Miss Ivona. She's my teacher. That is Mr Jones. He's your teacher. How old are you? I'm seven. He's ten. Who's this/that? It's my father. Is Tom your brother/friend? Yes, he is/No, he isn't. Is Jane your sister/friend? Yes, she is/No, she isn't. Who's in the picture? It's my sister. Her name's Susan. Личне заменице у функцији субјекта – I, you ... Присвојни придеви – my, your... Показне заменице – this, that Глагол to be – the Present Simple Tense Питања са Who /How (old) Основни бројеви (1–10)	- разумеју и именују бића и предмете који се односе на тему; разумеју једноставне исказе који се односе на поздрављање и представљање; поздрављају, отпоздрављају, размењују информације личне природе (питају и кажу како се зову); разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; формулишу једноставна упутства и налоге; поштују правила учтиве комуникације.					

	(Интер)културни садржаји: Препознавање најосновнијих сличности и разлика у начину упознавања и представљања у нашој земљи и земљама енглеског говорног подручја.						
РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ ЈЕДНОСТАВНИХ УПУТСТАВА И НАЛОГА 6 (2+4)	Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање налога и упутстава и реаговање на њих; давање кратких и једноставних упутстава (комуникација у учионици – упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично). Садржаји Let's start. Quiet, please. Listen to me! Look! Look at me/the picture! Sit down. Stand up. Turn around. Jump. Say hello/goodbye to your friend. Open/Close your books/notebooks. Put	препознају и именују предмете из учионице; разумеју једноставан опис места; описују место користећи најједноставнија језичка средства; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; формулишу једноставна упутства и налоге; разумеју изразе за захваљивање и упућују захвалност; уоче сличности разлике у школском животу у циљној култури и код нас					

	down your pencils. Pick up the rubber. Wash your hands. Open the window, please. Come in. Come here/to the board. Give me your book, please. Don't do that. Listen and say/sing/do/number/match/draw/repeat... Cut out/stick/touch/point to... Colour the door yellow. Count from ... to My turn now. Hurry up! Quick! Watch out! I understand/I don't understand. I'm finished. Императив (Интер)културни садржаји: Поштовање основних норми учтивости; дечје песме одгов						
ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ 6 (2+4)	Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање кратких једноставних позива на заједничку активност и реаговање на њих (позив на рођендан, игру, дружење...); упућивање и прихватање/одбијање позива на заједничку активност, уз коришћење најједноставнијих израза. Садржаји Let's play football/the memory game/go to the park/sing. Come and play with me! Come to my birthday party. Cool!	- разумеју једноставан опис предмета и места; описују предмете и места користећи најједноставнија језичка средства; - разумеју позив и реагују на њега; упућују позив на заједничку активност; разумеју и поштују правила учтиве комуникације					

	Super! Great! OK. All right. Sorry, I can't. Императив (Интер)културни садржаји: Прикладно прихватање и одбијање позива; прослава рођендана, игре, забава и разонода.						
ЧЕСТИТАЊЕ 4 (1+3)	Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање кратких и једноставних устаљених израза којима се честита празник, рођендан; реаговање на упућену честитку и упућивање кратких пригодних честитки. Садржаји Happy birthday to you! Merry Christmas! Happy New Year! Happy Easter! Thanks, same to you! (Интер)културни садржаји: Најзначајнији празници и начин обележавања/прославе	- разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упуте једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе Божића, Васкрса, код нас и у ВБ.					

	и честитања; пригодне дечје песме и игре.						
ОПИСИВАЊЕ ЖИВИХ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА 6 (2+4)	Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање краћих једноставних описа живих бића, предмета и места у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких усмених описа живих бића, предмета и места. Садржаји It's a/an... It's short/long/small/big/blue ... It's a blue ruler. I can see one red apple and two yellow bananas/three blue and four orange	разумеју једноставан опис предмета и места; описују предмете и места користећи најједноставнија језичка средства; - разумеју позив и реагују на њега; упућују позив на заједничку активност; разумеју и поштују правила учтиве комуникације. - опишу биљку користећи најједноставнија језичка средства; - уоче сличности разлике у начину изучавања предмета у циљној култури и код нас.					

	balloons. Here's a crayon. What colour is it? It's blue/The crayon is blue. Глаголи have got, to be за давање описа Правилна множина именица: book – books, apple – apples... Модални глагол can уз глагол see (Интер)културни садржаји: Дечје песме и приче одговарајућег садржаја						
ИСКАЗИВАЊЕ ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА 10 (3+7)	Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање исказа у вези са потребама, осетима, осећањима; саопштавање својих потреба, осета и осећања и (емпатично) реаговање на туђа. Садржаји I'm thirsty/hungry. Here's a sandwich for you. Do you want some water? Yes, please. No, thank you. Are you happy/sad/hot/cold? The Present Simple Tense (be, want) Модални глагол can за изражавање предлога (Интер)културни садржаји:	- препознају и именују речи које се односе на тему; разумеју свакодневне исказе у вези са непосредним потребама и осећањима и реагују на њих; изразе основне потребе и осећања кратким и једноставним језичким средствима; - уоче сличности и разлике у породичним односима у ВБ и код нас.					

	Правила учтиве комуникације						
ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ 10 (3+7)	Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање кратких текстова у којима се на једноставан начин описује положај у простору; усмено тражење и давање информација о положају у простору. Садржаји Where's my dad? Is he in the bedroom? No, he's in the bathroom. Where's your dog? It's in the garden. Where's my bag? It's on the chair. Where's the toilet? It's here/over there. Прилози и предлози за изражавање положаја и	- препознају и именују речи које се односе на тему; разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих; - траже и пруже кратка и једноставна обавештења о положају у простору					

	просторних односа – here, there, in, on Питања са Where (Интер)културни садржаји: Култура становања: село, град						
ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА/ НЕПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА/ НЕПОСЕДОВАЊА 10 (3+7)	Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање кратких текстова с једноставним исказима за изражавање припадања/ неприпадања и поседовања/ непоседовања и реаговање на њих; усмено исказивање припадања/ неприпадања и поседовања/ непоседовања. Садржаји This is my ball. Is that your bike? I've got a dog. Have you got a pet? He/She's got two	препознају и именују играчке; разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање; знају да кажу чије је нешто; изразе захвалност; уоче сличности и разлике у начину разоноде у циљној култури и код нас; поштују правила учтиве комуникације. тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање (играчке), поседовање/непоседова ње					

	brothers. Who's got a/an...? Присвојни придеви my, your... Have got за изражавање припадања/ поседовања (Интер)културни садржаји: Породица, пријатељи, кућни љубимци, играчке						
ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА/ НЕДОПАДАЊА 10 (3+7)	Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање кратких текстова с једноставним исказима за изражавање допадања/недопадања и реаговање на њих; усмено исказивање слагања/неслагања, допадања/недопадања Садржаји Do you like ice cream? Yes, I do/No, I don't. I like apples and oranges. I don't like milk or cheese. Do you like games? The Present Simple Tense глагола like (Интер)културни садржаји: Храна и пиће	препознају и именују храну и пиће; разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих; траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; - разумеју једноставно исказане честитке и одговаре на њих; упуте једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе рођендана у ВБ и код нас					

Корелација са другим предметима: Српски језик, Математика, Музичка култура, Свет око нас, Веронаука, Грађанско васпитање

Међупредметно повезивање: Српски језик – кроз граматичке садржаје (једнина и множина; личне заменице)

Математика - геометријски облици; бројеви

Музичка култура – песмице посвећене Божићу и Новој години

Свет око нас – учтиво понашање, породица, живи свет, одевање, становање, рођендан, Нова година Веронаука – Божић, Васкрс

Кључни појмови садржаја: family and school vocabulary, numbers, animals, home and living, music, holidays and celebrations, food, likes and dislikes, basic listening and reading skills

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Ученици усвајају страни језик на сличан начин на који се усваја матерњи језик - енглески језик користе искључиво у комуникацији и у ситуацијама које су блиске њиховим интересовањима. - циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике у атмосфери заједничког рада и међусобне сарадње; -говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; -настава се заснива и на социјалној интеракцији; -сви граматички садржаји уводе се индуктивном методом кроз разноврсне контекстуализоване примере у складу са нивоом учења; -без детаљних граматичких објашњења, осим уколико ученици на њима не инсистирају, а њихово познавање се вреднује и оцењује на основу употребе у одговарајућем комуникативном контексту.
Најефикасније методе и облици рада	Дијалогска, илустративна Индивидуални, групни, рад у пару
Избор наставних средстава	наставни материјали из уџбеника су један од извора активности и они су праћени употребом додатних материјала
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	
Активности и стратегије за мотивисање ученика	динамично смењивање тактивности које не би требало да трају дуже од 15 минута; -слушање и реаговање на упутства наставника на енглеском језику или са аудио-записа (слушај, повежи, одреди, пронађи, нацртај, исечи, обој, отвори/затвори свеску, итд.); -рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); -мануелне активности (израда панона, презентација, зидних новина, постера и сл.); -вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике,утврдити хронологију и сл.); -игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођење нове језичке грађе или пак утврђивање); -класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације...); -решавање "текућих проблема" у разреду, тј. договори и мини-пројекти; -"превођење" исказа у гест и геста у исказ; -заједничко прављење илустрованих материјала (планирање различитих активности, извештај/дневник

	са путовања, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности	До краја првог полугодишта реализовати у потпуности пету тему
Могући застоји у раду	Брзина реализације плана, сложеност садржаја, нередовно похађање наставе, неприлагођеност садржаја, нередовна израда домаћих задатака
Праћење напредовања ученика/начин, време, критеријуми праћења и оцењивања ученика/начин, време, критеријуми праћења	Праћење напредовања ученика се врши континуирано, на сваком часу. После сваке теме напредовање се формулише кроз формативну оцену. Као саставни део праћења напредовања планирани су иницијални, полугодишњи и годишњи тестови. Прати се напредак у остваривању прописаних исхода и активности.
Остале специфичности школе које могу да утичу на остваривање наставног процеса	Интернет, пројектор и рачунари у свакој учионици

СТАНДАРДИ ОБРАЗОВНИХ ПОСТИГНУЋА

Наставни предмет: **Енглески језик**

Разред: **први**

Наставна тема	Стандарди образовних постигнућа		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво

Стандарди се протежу кроз свих десет тема	Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1) Ученици углавном исправно артикулишу већину гласова и гласовних група, уз ограничења акценатско-интонацијске природе. Познају најфреквентније основне морфолошке облике и једноставније синтаксичке структуре. Користе ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за реализацију основних комуникативних активности у школском и ваншколском контексту. Познају основне стратегије и средства комуникације и развијају функционалну и дигиталну писменост. Разумеју вербалне и невербалне елементе једноставних порука на страном језику. Разумеју главне сличности и разлике најфреквентнијих лексичких елемената матерњег и страних језика из приватног и образовног домена. Ученици поседују основна знања о разликама у свакодневном животу сопствене и културе страног језика и разумеју да су разлике последица сложености и разноликости култура. Познају и разумеју основне појаве и процесе који одликују свакодневицу културâ језика који уче, као и најзначајније природне и друштвене специфичности културâ језика који уче.	Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1) Ученици углавном правилно изговарају све гласове и гласовне групе, уз поштовање акценатско-интонацијске природе, уз евентуалне неправилности које не ометају комуникацију. Познају и разумеју релевантне сличности и разлике између своје и културâ језика који уче и препознају најкритичније табуе и неспоразуме у комуникацији. Ученици поседују најопштија знања о свакодневном животу, друштву и развоју циљне културе, разумеју утицај основних природних и друштвених појава на процесе у властитој и циљној култури, као и положај земаља и заједница циљног језика у свету и њихову везу са властитом културом.	Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1) Познају различите стратегије и средства комуникације и развијају функционалну и дигиталну писменост.
	Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2) Ученици препознају, разумеју и тумаче вербалне и невербалне садржаје једноставних порука на страном језику и примењују основне стратегије и средства комуникације, укључујући дигиталне алате	Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2) Ради остваривања комуникативне намере примењују кључне стратегије и средства, укључујући дигиталне алате.	Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2) Ради остваривања комуникативне намере примењују различите стратегије и средства, укључујући дигиталне алате.

	Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3) Ученици учествују у основној интеркултурној комуникацији, негујући позитиван и отворен став према различитостима, препознају и избегавају најкритичније табуе и неспоразуме у комуникацији. На једноставан начин приступају обради информација и развијају функционалну и дигиталну писменост и основне стратегије учења и рада.	Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3) Ученици прихватају разлике које постоје између властите и културе језика које уче и умеју да прилагоде понашање основним конвенцијама у комуникацији	Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3) Прихватају и поштују разлике које постоје између властите културе и културе/култура језика који/које уче и умеју да прилагоде вербално и невербално понашање основним конвенцијама.

ПРЕДМЕТ: Математика

Разред:1.

Годишњи фонд часова:180

Циљ: Циључења предмета *математика* је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		

Геометрија (27) Бројеви до 100 (146) Мерење и мере (7)	Просторне релације. Величина предмета и бића. Геометријска тела: лопта, коцка, квадар, ваљак, пирамида и купа. Геометријске фигуре: круг, правоугаоник, квадрат и троугао. Права, крива и изломљена линија. Затворена и	одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло; - уочи и именује геометријске облике предмета из непосредне околине - именује геометријска тела - уме да сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика. - разликује унутрашњост и спољашњост; - разликује у, на и ван	дијалошка -текстуална -илустративна -учење путем открића -демонстративна -интерактивна -учење кроз игру -амбијентална -посматрачка -текст -апликације -креде у боји -дидактички материјал -учбеник	слуша -чита -записује -говори -описује -анализира -размишља -закључује -уочава -повезује -истражује	-планира -организује -бира садржаје -реализује -објашњава демонстра -рира -даје упутства -врши корекцију у току рада -прати ефекте сопственог и рада ученика -партнер у учењу	усмена провера -наставни листићи -контролне вежбе -петоминутна провера -тест -домаћи задатак	Комуникациј а Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Решавање проблема -Дигитална компетенција -Одговорно учење у демократском друштву -Естетичка компетенција

	отворена линија. Тачка и линија. Дуж. Бројање, писање и читање бројева. Приказивање бројева помоћу тачака на бројевној правој. Упоредивање бројева. Редни бројеви. Сабирање и одузимање бројева у оквиру 20 и приказивање на бројевној правој. Сабирање и одузимање бројева до 100 без прелаза преко десетице и приказивање на бројевној правој. Својства сабирања. Откривање непознатог броја у једнакостима с једном операцијом. Динар, кованице и новчанице до 100 динара. Мерење дужине нестандартним јединицама мере.	- разликује праву, криву, изломљену, отворену и затворену линију; - уочава тачку; - спаја тачке правим и кривим линијама - црта праву линију и дуж помоћу лењира - групише предмете и бића са заједничким својствима; - упореди предмете и бића по висини и дужини; - упореди предмете и бића по ширини - разуме појам скупа и елемента скупа - препознаје скупове са истим бројем елемената; - препознаје скупове са различитим бројем елемената; - пребројава елементе датог скупа; - развија појам броја преко појма скупа; - броји, упоређује бројеве у блоку бројева до 5; - користи знаке плус, минус и једнако; - користи појмове сабирање, сабирак, збир; - користи појмове одузимање, умањеник, умањилац, разлика; - одређује претходнике и следбенике; - усваја појам једноцифреног броја;	- наставни листићи - радна свеска - тестови - фронтални - групни - диференцирана настава, - рад у пару - индивидуални				- Сарадња - Предузетничка - За одговоран однос према здрављу - За одговоран однос према околини

		- чита, записује,					

		упоређује и броји једноцифрене бројеве; - пише и чита бројеве од 0 до 10; - сабира и одузима бројеве од 0 до 10; - усваја појам десетице и јединице; - одређује број десетица и јединица у датим бројевима; користи бројевну праву приликом приказивања бројева, сабирања и одузимања; - користи редне бројеве; користи бројевну праву приликом приказивања бројева, сабирања и одузимања; - користи редне бројеве; - користи својство замене места сабирака; - користи својство здруживања сабирака; - користи својства сабирања као олакшицу приликом рачунања; - одређује за толико већи број; - одређује за толико мањи број; - одређује непознати број погађањем; - развија појам двоцифреног броја; - усваја појам прве и друге десетице; - разликује парне и непарне бројеве; - сабира и одузима					

		бројеве датог облика; - чита,записује и упоређује десетице прве стотине; - сабира и одузима десетице; - чита и записује бројеве прве стотине; - упоређује бројеве прве стотине; - сабира и одузима бројеве до 100 без прелаза преко десетице - уочава правило и одређује следећи члан започетог низа - решава текстуалне задатке с једном операцијом -мери дужину задатом, нестандардном јединицом мере ; - разликује новчане апоене до 100 динара и упоређује њихову вредност					

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: ликовна култура, српски језик, физичко васпитање, дигитални свет, сон

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ:

Ликовна култура (цртање и бојење-класификација предмета,српски језик-диктирање текстуалних задатака (правилно записивање, састављање задатака), сон- (предмети у учионици, у торби, скуп воћа и поврћа), физичко васпитање (разбрајање у играма, познавање редних бројева, испред иза, између), дигитални свет (алгоритми –игре)

Кључни појмови садржаја програма: сабирање, одузимање, мерење дужина, правоугаоник, квадрат, круг, троугао, дужина, линија, динар

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Рад са ученицима првог разреда захтева уважавање њихових узрасних карактер као и чињенице да је то њихов први сусрет са школом. Треба имати у виду да су та иста деца, сада ученици првог разреда, у предшколском пучила кроз игру, у интеракцији са социјалним и физичким окружењем.
Најефикасније методе и облици рада	Учитељ треба упознати јаке и слабе стране ученика и одабрати методе и облике, прилагодити ученичким карактеристикама као и плану и програму за 1. раз.
Избор наставних средстава	Наставна средства треба бити прилагођена узрасту и да користе за усвајање градива. Одељенско веће треба направити избор наставних средстава .
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Користити истраживачке задатке, укључити ученике у мале пројекте, коришћење аудио-визуелних средстава, игровне активности, решавање проблемских ситуација, стављање ученика у улогу, драмске ситуације, пројекти, такмичења
Могући застоји у раду	Болест ученика, брзина реализације плана, сложеност садржаја, нередовно похађање наставе, нередовна израда домаћих задатака
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности	Темпо треба прилагодити индивидуалним карактеристикама ученика
Праћење напредовања ученика/начин, време, критеријуми праћења	Праћење напредовања и оцењивање постигнућа ученика је формативно и сумативно, реализује се у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању. Потребно је да континуирано и на примерима указујем ученику на квалитет његовог постигнућа тако што ће повратна информација бити прилагођена, довољно јасно информативна како би имала улогу подстицајне повратне информације. Повратна информација треба да буде увременејена, дата током или непосредно након обављања неке активности; треба да буде конкретна, да се односи на активности и продукте ученика, а не на његову личност, да буде позитивно интонирана, односно да прво садржи оне елементе који су за похвалу, а тек потом оне које би ученик требало да развија и унапређује.
Остале специфичности школе које могу да утичу на остваривање наставног процеса	Паметна табла, информатички кабинет, библиотека

СТАНДАРДИ ОБРАЗОВНИХ ПОСТИГНУЋА

Наставни предмет: **Математика**

Разред: **први**

Општа предметна компетенција (ОПК)

Ученици усвајају основне математичке појмове, знања и вештине, стичу почетну математичку писменост и развијају основе апстрактног мишљења, што представља основу за наставак образовања. Оспособљени су да усмено и писмено комуницирају користећи математички језик. Решавају проблеме из свакодневног живота, користећи математику, индивидуално или у сарадњи са другима. Развијају истраживачки дух и креативност. Мотивисани су да уче, напредују и изграђују позитивне ставове према математици. Развијају основе математичко-логичког резоновања. Уочавају примену математичких знања у другим областима људске делатности (екологија, здравље, култура, финансије, предузетништво...). Одговорно користе дигиталне технологије и податке за учење и решавање проблема. Користе дате податке за извођење закључака.

Основни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Ученици су овладали основним појмовима у вези са природним бројевима и одређују вредности једноставнијих израза, што чини најнужнија знања потребна за свакодневни живот и даље школовање. Познају својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број). Уочавају правило за формирање једноставног започетог низа и одређују недостајући члан. Разумеју појам разломка чији је бројилац 1. Користе мерне јединице да изразе различите величине. Овладали су техником решавања простих једначина. Као основ за развој просторног резоновања, именују геометријске објекте у равни и простору и уочавају њихове односе у равни.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици су развили основне вештине комуникације уз коришћење математичких симбола. Анализирају положаје објеката у окружењу. Користе геометријски прибор за цртање једноставнијих геометријских објеката у квадратној мрежи и одређивање њихових мерних карактеристика. Разликују основне геометријске објекте и њихова својства. Решавају задатке једноставног познатог контекста. Класификују задате податке, умеју да одреде шта се од њих очекује. Примењују једноставне математичке процедуре приликом решавања задатака.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици уочавају математичке правилности и користе математичка знања при решавању једноставних проблема из свакодневног живота. Знања из мерења и геометрије, ученици користе при оријентисању у простору, одређивању положаја и односа објеката у окружењу и одређивању основних мерних карактеристика једноставнијих објеката из непосредног окружења. Доносе одлуке у вези са једноставнијим проблемима који се односе на потрошњу и друге видове рационализације. Примењују знања о бројевима при једноставнијим рачунањима. Читају и користе податке који су приказани табеларно и графички.

Средњи ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Ученици су овладали својствима природних бројева, уочавају правило за формирање започетог низа бројева, одређују вредности израза и решавају једначине, чиме се оспособљавају за математичко моделовање проблема. Користе разломке за изражавање делова целине и децимални запис броја у контексту мерења дужине. Претварају јединице мере из већих у мање и одређују квантитативна својства фигура у равни и површину коцке и квадра. Уочавају подударност и сим етричност фигура. Користе својства геометријских објеката при решавању задатака.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици су развили основне вештине комуникације математичким језиком и математичким симболима. Анализирају задатак или проблем који решавају, формулишу питања и рашчлањују проблем на мање целине. Приликом решавања задатака издвајају битне податке, примењују процедуре, процењују тачност решења и изводе одговарајуће закључке. Конструирају основне математичке објекте у равни. Анализирају својства објеката у простору помоћу њихових мрежа. Користећи усвојена знања, ученици истражују самостално или са вршњацима и откривају могућности математике.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици примењују математичка знања и начине закључивања при проучавању природних и друштвених појава и процеса, као и проблема из других наставних предмета. Моделују проблем математичким записом и бирају поступак за његово решавање. Решавају проблем и образлажу решење, користећи одговарајући језик и симболе. Анализом геометријских карактеристика (симетричност и подударност) објеката у окружењу развијају естетичку компетенцију. Знање о бројевима,

променљивим величинама и мерама ученици примењују при процењивању, поређењу и мерењу различитих величина. Користе и графички приказују податке приликом решавања једноставних реалистичних ситуација.

Напредни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Ученици примењују својства природних бројева и операција при одређивању вредности сложенијих израза и решавању једначина у проблемским задацима. Решавају једноставне неједначине. Одређују део целине. Сабирају и одузимају разломке истих именилаца и бројеве у децималном запису са истим бројем децимала.

Претварају јединице мере и одређују квантитативна својства сложенијих фигура у равни и запремину коцке и квадра

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици су овладали основним вештинама комуникације математичким језиком и употребом математичких симбола. Математички моделују податке који су дати визуелно или у тексту. Упоредују различите врсте информација, изводе закључке у циљу решавања математичких задатака и проблема из свакодневног живота.

Дискутују о тачности тврдњи и начинима решавања задатка или проблема. Анализирају туђа решења и образлажу своја. Користе дигиталне алате за проналажење и представљање решења.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици примењују сложенија знања и вештине засноване на математичком закључивању при решавању проблема. Знања о бројевима, променљивим величинама и мерама ученици примењују при процењивању, поређењу и мерењу, као и при одређивању квантитативних својстава. Анализирају проблеме, бирају стратегије за њихово решавање и образлажу решење. Одређују сва решења и траже оптимално решење проблема из свакодневног живота, како би активно доприносили доброби друштва (рационализација потрошње, унапређивање еколошких услова живота, здравља, развој финансијске писмености и др.). Презентују решење, тумаче га и дискутују о њему. На основу анализе графички и табеларно приказаних података из медија и других извора изводе закључке.

Називнаставнетемене	Стандарди образовних постигнућа по нивоима
Геометрија	– МАТ.ОО1.О.2.2. Анализирају међусобни положај објеката у простору. – МАТ.ОО1.О.2.3. Цртају геометријске облике помоћу лењира.
Бројеви до 100	– МАТ.ОО1.О.1.1. Читају, записују и упоређују природне бројеве и приказују их на датој бројевној правој. – МАТ.ОО1.О.1.2. Одређују природни број са датим својством (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и одређују следеће чланове започетог једноставног бројевног низа. – МАТ.ОО1.О.2.1. Правилно употребљавају математичке симболе. – МАТ.ОО1.О.3.1. Решавају једноставну проблемску ситуацију коришћењем израза са једном рачунском операцијом. – МАТ.ОО1.С.1.1. Користе својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и одређују следеће чланове започетог бројевног низа. – МАТ.ОО1.С.2.1. Издвајају битне податке из текста задатка и креирају одговарајући математички запис. – МАТ.ОО1.С.3.1. Користе математички језик и симболе и формирају математички запис при решавању једноставних проблемских ситуација.
Мерење и мере	– МАТ.ОО1.Н.1.1. Израчунавају бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет. – МАТ.ОО1.О.2.4. Мере дужину дужи мерним инструментом и површину фигуре нестандартном јединицом мере.

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Ангажовање ученика у настави Самосталност у раду	Први ниво (најбољи) Сабира и одузима до 10 и познаје термине и знаке сабирања и одузимања. Са лакоћом решава текстуалне задатке. Сабира и одузима до 100 и успешно решава текстуалне задатке. Друго ниво Броји, чита, пише и упоређује бројеве до 10. Сабира и одузима до 10 једноставне текстуалне задатке. Решава једноставне текстуалне задатке до 20. Броји, чита и пише бројеве до 100. Трећи ниво Разликује предмете према величини, облику и боји. Правилно користи одреднице у, на, ван. Броји, чита и пише бројеве до 10, решава једноставне задатке. Броји, чита и пише бројеве до 20 и упоређује их. Сабира и одузима до 20. Чита и пише бројеве до 100. Четврти ниво (незнатно напредовање) Разликује предмете према величини, облику	-Иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -Формативно оцењивање: -свакодневно бележење активности и постигнућа ученика у свеску ученика и евиденција наставника -Усмено одговарање -Писане провере (контролни задаци, тестови, писмени задаци) -Вођење прописане педагошке документације -Белешке о: активностима, самосталности у току рада, редовности у изради домаћих задатака, практичним радовима, свескама ученика, учешћу на такмичењима и у различитим активностима -Заједничко вредновање ученика и наставника -Самопроцена оцено и ангажовања од стране ученика -Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) -Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) -Пружање помоћи другим ученицима у току рада	-Табеларна евиденција о писменим проверама -Чек-листе са скалом процене -Протоколи посматрања -Упитници (за групни и рад у пару) -Учесталост јављања (јављање+; више пута ++; комплетан, потпун одговор +++; не зна одговор—запис датума и области) -Свеобухватност одговора(област; скала по нивоима) -Самосталност у извршавању задатака(област; скала по нивоима) -Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) -Квалитативно и квантитативно оцењивање резултата рада група (пано, табела...) -Хоризонтално и вертикално повезивање градива Панои: добро-вољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима	-Свакодневно бележење током године, -Пресек стања на месечном нивоу, -Пресек стања након обрађене области, -Пресек стања по тромесечјима, -Провера на крају школске године

	и боји. Разуме одреднице у, на, ван. Групише предмете према једној особини. Уз подстицај сабира и одузима до 5. Броји чита и пише бројеве до 10 и упоређује их. Сабира и одузима до 5 без грешке, а до 10 са грешкама. Зна да броји до 20.			

ПРЕДМЕТ: Свет око нас

Разред: 1.

Годишњи фонд часова: 72

Циљ: учења предмета *Свет око нас* јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
ЈА И ДРУГИ (4) ПОРОДИЦА, ДОМ, ШКОЛА (14) ЗДРАВЉЕ И БЕЗБЕДНОСТ (10) ОРЈЕНТАЦИЈА У ВРЕМЕНУ И ПРОСТОРУ (9) РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ (28) ЧОВЕК СТВАРА (7)	Основна осећања (радост, страх, туга и бес). Основне животне потребе (дисање, храна, вода, спавање и потреба за тоалетом). Сличности и разлике по полу, старости, способностима и интересовањима. Групе људи: породица, школска заједница, разред, одељење, суседи. Права и обавезе чланова група. Правила понашања појединаца и групе. Празници: породични, школски. Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад, одмор. Безбедно	- препозна и искаже радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге; - правремено и примерено ситуацији искаже своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет; - се понаша тако да уважава различитости својих вршњака и других људи; - придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши; - сарађује са вршњацима у заједничким активностима; - одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља; - чува своју, школску и имовину других; - прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар;	дијалогска - текстуална - илустративна - учење путем открића - демонстративна - интерактивна - учење кроз игру - амбијентална - посматрачка - текст - апликације - креде у боји - дидактички материјал - уџбеник - наставни листићи - радна свеска - тестови	слуша - чита - записује - говори - описује - анализира - размишља - закључује - уочава - повезује - истражује - учествује у огледима	планира - организује - бира садржаје - реализује - објашњава демонстрацију - даје упутства - врши корекцију у току рада - прати ефекте сопственог и рада ученика - партнер у учењу	усмена провера - наставни листићи - контролне вежбе - петоминутна провера - тест Учествовање у пројектима	- Комуникација - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Решавање проблема - Дигитална компетенција - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција - Сарадња - Предузетничка - За одговоран однос према здрављу - За одговоран однос према околини

	понашање у саобраћају на путу од куће до школе (кретање улицом са и без тротоара, прелажење преко улице, безбедно место за игру). Опасне ситуације по живот, здравље и околину, превенција и правилно понашање (у дому и школској средини, саобраћају, током природних непогода). Кретање и сналажење у простору у односу на просторне одреднице: напред- назад, лево-десно, горе- доле и карактеристичне објекте. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра. Човек ради и ствара (материјали и средства за рад, производи људског рада).	- својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења; - примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице; снађе се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката; - одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра; - посматрањем и опипавањем предмета одреди својства материјала: тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво- глатко; - учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене; - разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења; - препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера; - препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина;					

	Материјали за израду предмета (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина) и њихова својства (тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво- глатко). Сунчева светлост и топлота. Основна својства ваздуха: провидност, мирис, кретање. Облици појављивања воде: потоци, реке, баре, језера, киша, снег. Облици појављивања воде у непосредном окружењу. Основна својства воде: укус, мирис, провидност, раствара поједине материјале. Изглед земљишта: равница, брдо, планина. Изглед земљишта у непосредном окружењу. Основна својства земљишта: боја, растреситост, влажност; Карактеристичне биљке и животиње у непосредном окружењу. Изглед и делови тела биљака.	- идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа; уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа; - препознаје главу, труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у његовом свакодневном животу; - препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења; - штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места; - се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу; повезује резултате учења и рада са уложеним трудом					

	Изглед и делови тела животиња на примерима сисара, птица, риба, инсеката. Човјеково тело - делови тела (глава, труп, руке и ноге) и чула (вида, слуха, укуса, мириса и додира). Значај воде, ваздуха, земљишта, сунчеве светлости и топлоте за живот биљака, животиња/човека. Одговоран однос човека према животној средини (штедња воде, одлагање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама)						
Корелација са другим предметима: ликовна култура, музичка култура, српски језик, математика, дигитални свет Међупредметно повезивање: Ликовна култура (цртање на часовима-предмети ,бића...), музичка култура (слушање композиција о семафору, животињама...), српски језик (примена правописа-имена градова, села), математика (испред, иза, лево десно), дигитални свет (алгоритам-поступак прања зуба-хигијена)							

Кључни појмови: природа, оријентација у простору и времену, кретање, култура живљења

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Рад са ученицима првог разреда захтева уважавање њихових узрасних карактер као и чињенице да је то њихов први сусрет са школом. Треба имати у виду да су та иста деца, сада ученици првог разреда, у предшколском п учила кроз игру, у интеракцији са социјалним и физичким окружењем.
Најефикасније методе и облици рада	Учитель треба упознати јаке и слабе стране ученика и одабрати методе и облике, прилагодити ученичким карактеристикама као и плану и програму за 1. Раз.
Избор наставних средстава	Наставна средства треба бити прилагођена узрасту и да користе за усвајање градива..Одељенско веће треба направити избор наставних средстава .
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Користити истраживачке задатке, укључити ученике у мале пројекте
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности	Болест ученика, брзина реализације плана, сложеност садржаја, нередовно похађање наставе, нередовна израда домаћих задатака
Могући застоји у раду	Темпо треба прилагодити индивидуалним карактеристикама ученика
Праћење напредовања ученика/начин, време, критеријуми праћења и оцењивања ученика/начин, време, критеријуми праћења	Праћење напредовања и оцењивање постигнућа ученика је формативно и сумативно и реализује се у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању. Потребно је да континуирано и на пример указујем ученику на квалитет његовог постигнућа тако што ће повратна информација бити прилагођена, довољно јасна и информативна како би имала улогу подстицајне повратне информације. Повратна информација треба да буде увременењена, дата током или непосредно након обављања неке активности; треба да буде конкретна, да се односи на активности и продукте ученика, а не на његову личност, да буде позитивно интонирана, односно да прво садржи оне елементе који су за похвалу, а тек потом оне које би ученик требало да развија унапређује.
Остале специфичности школе које могу да утичу на остављање наставног процеса	Паметна табла, информатички кабинет, библиотека

СТАНДАРДИ ОБРАЗОВНИХ ПОСТИГНУЋА

Наставни предмет: Свет око нас

Разред : први

Општа предметна компетенција (ОПК)

Учењем предмета Свет око нас ученици стичу знања о појавама, променама и процесима у природи и друштву, уочавају њихову повезаност и међузависност; развијају вештине и формирају ставове и вредности који им омогућавају да упознају себе и свет који их окружује и развијају способности за активан и одговоран живот. Подстичу изградњу личног, културног и националног идентитета, уз истовремено уважавање других, као и друштвеног и природног окружења; формирају се елементарни научни појмови и постепено гради основа за систем појмова из природних, друштвених и техничко-технолошких наука, чиме се стварају темељи за наставак образовања. Ученици кроз различите врсте вођених активности, а уз уважавање њиховог претходног искуства, оспособљавају да самостално истражују и анализирају природне и друштвене процесе, чиме се подстиче њихова природна радозналост и негује жеља за сазнавањем и откривањем. Кроз истраживачки рад, ученици развијају вештине критичког мишљења и решавања проблема, самостално закључивање, креативност и иновативност. Оспособљавају се да, у процесу сазнавања, користе релевантне изворе информација, а прикупљене податке представљају на различите начине, укључујући и коришћење ИКТ-а. Ученици излажу идеје и дискутују о њима, уз поштовање и међусобно уважавање чиме развијају сараднички дух и унапређују способност комуникације.

Основни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Ученици усвајају базичне научне појмове који омогућавају разумевање појава и процеса у природи и друштву. Уочавају, препознају и именују појаве и процесе у природи (биљни и животињски свет, материјали, облици рељефа, појављивање воде у природи, кретање и друго), користећи одговарајућу терминологију. Издвајају и кратко описују кључне друштвене појаве (друштвене групе, личности, догађаје, насеља и друго) у садашњости и прошлости користећи изворе информација који су примерени узрасту ученика. Описују здраве стилове живота (исхрана, физичка активност и боравак у природи, хигијена, коришћење дигиталних уређаја), очигледне примере утицаја човека на природу и мере заштите људи и окружења.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици користе идеје, искуства и стечена знања о природним и друштвеним феноменима и уче у складу са природом науке из које потиче одређени садржај. Знања о природном и друштвеном окружењу граде непосредним посматрањем, знања о физичким и хемијским феноменима кроз учешће у вођеним огледима/експериментима, а знања о прошлости посматрањем и анализом једноставног историјског извора. Коришћењем географске карте, ученици идентификују кључне географске објекте Србије. Радо ученика развија се подстицањем да постављају питања о појавама које их окружују. Приликом прикупљања података и/или презентовања оног што су сазнали користе и примерен начин, уз подршку учитеља. Уче самостално, у пару или у групи, поштујући правила заједничког рада, уз уважавање мишљења других.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици примењују усвојена знања о природи и друштву и стечене вештине као основу за адекватно и одговорно понашање у свакодневним ситуацијама. Формирају здраве животне навике и одговоран однос према себи, другима и животној средини. Оријентишу се у времену при планирању и извршавању сопствених активности. Оријентишу се у простору и безбедно се крећу у свом непосредном окружењу. Учествују у активностима којима се промовише и негује културно-историјско наслеђе, уз уважавање и поштовање различитости и на тај начин развијају лични, културни и национални идентитет. Показују интересовање за различите научне области чиме се ствара основа за наставак основног образовања и васпитања.

Средњи ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Користећи претходно стечена знања и вештине уочавају разноврсност појава у природи и друштву. Разумеју природне циклусе: животни циклус, смена дана и ноћи, смена годишња доба, кружење воде у природи и друго. Разумевање кључних појмова ученицима омогућава да објашњавају процесе, доводе у везу промене у природи и друштву и појаве које се дешавају као последице тих процеса и промена. На очигледним примерима уочавају и објашњавају међусобне позитивне и негативне утицаје човека и природе. Разумевање процеса које су се десиле у прошлости се базира на томе да ученици сагледају повезаност прошлости са њиховим садашњим животом кроз примере који су им блиски – начин живота, традиција, називи улица, празници итд.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици користе и комбинују више извора информација (непосредно окружење, историјске изворе, географску карту итд.), укључујући и дигиталне ресурсе, за формулисање објашњења и закључака о природним и друштвеним феноменима, уз подршку учитеља. Прикупљају податке користећи опрему, мерне инструменте и мерне јединице примерене узрасту ученика. Ток истраживања, односно сазнања до којих долазе систематизују у форми белешке на изабрани начин – речима или сликовно. Умеју да одреде факторе чије се дејство прати/мери током посматрања или огледа/експеримента. До информација о простору на коме живе ученици долазе коришћењем географске карте. Комбиновањем информација из једноставних историјских извора долазе до сазнања о прошлости. Примењују одговарајуће стратегије учења што се види приликом представљања резултата истраживања на изабрани начин, уз могућност коришћења ИКТ-а. Сарађују са другим ученицима у процесу конструкције знања.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици изражавају ставове на прихватљив начин и показују развијену свест о важности очувања природних и друштвених ресурса. Износе идеје и доносе закључке користећи чињенице, чиме се доприноси развијању основа логичког и критичког мишљења. Оријентишу се и безбедно крећу у ширем простору, користећи план насеља, географску карту и превозна средства. Сарадњом са другима унапређују комуникационе вештине и развијају толеранцију.

Напредни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Ученици повезују стечена знања и искуства о природним и друштвеним процесима и појавама. На тај начин уочавају узрочно-последичне односе у природном и друштвеном окружењу и објашњавају их користећи аргументе и терминологију на начин примерен узрасту. На очигледним примерима доводе у везу и процењују значај међусобног утицаја човека и природе, како повољан, тако и неповољан, као и могуће последице у будућности. Разликују узроке од последица кључних историјских догађаја, објашњавају и процену утицаја тих догађаја на савремени начин живота и данашњу државу.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици интегришу стара и нова сазнања примењујући напредне стратегије учења, групишући прикупљене или дате податке и уочавајући обрасце и односе међу тим подацима на основу чега формулишу закључке. Тиме се оспособљавају да самостално одвајају битно од небитног током учења. Различите изворе информација (текстове, слике, географску карту Србије, графиконе, табеле, огледе/експерименте и друго), користе за прикупљање података о узрочно-последичним везама у природи и друштву. Преузимају иницијативу приликом креирања и/или реализовања истраживачких активности – самостално и/или у сарадњи са другим ученицима. Дискутују о спроведеном истраживању са другим ученицима и наставником, поштујући правила активног слушања и аргументовања, чиме развијају способност вредновања процеса и резултата рада.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици темеље закључке и одлуке на усвојеним знањима и поткрепљују их аргументима заснованим на научним чињеницама. Испитивањем и разумевањем узрочно-последичних односа у појавама и процесима у природи и друштву стварају основу за даље развијање научне писмености. Презентују своје идеје другима, спремни су да се укључе у дискусије и прихвате другачије аргументе као начин увођења у научну комуникацију. Иницирају и покрећу акције примерене узрасту које имају за циљ промовисање и очување културно-историјског наслеђа и здравих стилова живота. Тако развијају одговорност према себи и другима, као и одговорност према природи, друштвеним и природним ресурсима.

Назив наставне теме	Стандарди образовних постигнућа по нивоима

ДРУГИ И ЈА	1ПД. 1.5.4. Зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите
	1ПД.2.5.1. Зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова
	1ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују
	1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама
	1ПД.1.5.1.Зна које друштва групе постоје и ко су њихови чланови
	1ПД.1.5.2.Зна основна правила понашања у породици, школи и насељу
	1ПД.2.5.1. Зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова
	1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама
	1ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују
	1ПД. 1.5.4. Зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите
ПОРОДИЧНИ ДОМ ШКОЛА	1ПД. 1.2.3. Разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе
	1ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурс

ЗДРАВЉЕ И БЕЗБЕДНОСТ	1ПД.1.1.1. Прави разлику између природе и производа људског рада 1ПД.1.1.2. Зна ко и шта чини живу и неживу природу 1ПД.1.1.3. Зна заједничке карактеристике живих бића 1ПД.1.1.5. Препознаје и именује делове тела живих бића 1ПД.1.3.1. Зна основна својства воде ваздуха и земљишта 1ПД.2.1.1. Разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима 1ПД.2.1.2. Зна основне разлике између биљака, животиња и људи. 1ПД.2.2.4. Зна шта је добробит животиња и поступке којима се онаштити
РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ	1ПД.2.1.5. разуме повезаност услова живота и живих бића у станишту 1ПД.2.1.6. разуме међусобну зависност живих бића у животној заједници 1ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса
ЧОВЕК СТВАРА	1ПД.3.1.1. Разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима
СНАЛАЖЕЊЕ У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	1ПД.1.2.3. Разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе 1ПД.1.3.5. зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу 1ПД.1.3.4. Зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, растворљивост, провидност 1ПД.2.3.1. зна сложенија својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање 1ПД.2.3.3. разликује материјале који су добри проводници топлоте и електрицитета од оних који то нису 1ПД.2.1.1. Разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима 1ПД.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти 1ПД.1.4.1. уме да препозна кретање тела у различитим појавама 1ПД.1.4.4. Зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век 1ПД.2.4.1. зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење оцењивања (време)

Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Ангажовање ученика у настави Самосталност у раду	Први ниво -у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; –лако логички повезује чињенице и појмове; –самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; –решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; –показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. бољи) Други ниво Познаје елементе културе живљења. Описује дом школу, породицу. Познаје и примењује правила понашања у саобраћају. Правилно се оријентише у простору и времену и именује кретање у околини. Познаје и примењује знања о култури живљења и основна саобраћајна правила. У потпуности је савладао предвиђене исходе. Самостално износи своје мишљење, зна узрочно-последичне везе у природи и примењује стечена знања. Трећи ниво у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;	-Иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -Формативно оцењивање: -свакодневно бележење активности и постигнућа ученика у свеску ученика и евиденција наставника Усмено одговарање Писане провере -Вођење прописане педагошке документације -Белешке о:активностима,самосталности у току рада, редовности у изради домаћих задатака,практичним радовима, свескама ученика,учешћу на такмичењима и у различитим активностима -Заједничко вредновање ученика и наставника -Самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика -Групни рад (посматрање наставника,излагање група,процена осталих ученика) -Рад у пару (посматрање наставника,излагање парова, процена осталих ученика) -Пружање помоћи другим ученицима у току рада	-Табеларна евиденција о писменим проверама -Чек-листе са скалом процене -Протоколи посматрања -Упитници (за групни и рад у пару) -Учесталост јављања (јављање+; више пута ++;комплетан, потпун одговор +++; не зна одговор–запис датума и области) -Свеобухватност одговора(област;скала по нивоима) -Самосталност у извршавању задатака(област;скала по нивоима) -Листе:сарадња у групи (сви чланови су укључени,сви имају задато забележено у свескама...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано,табела...) -Хоризонтално и вертикално повезивање градива Панои:добро-вољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима	-Свакодневно бележење то године, -Пресек стан месечном ни -Пресек стан након обрађене обл -Пресек стан тромесечјим -Провера на школске год

	–у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; –већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; –у довољној мери критички расуђује; –показује делимични степен активности и ангажовања –знања која је остварио су на ниву репродукције, уз минималну примену; –у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; –понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; –показује мањи степен активности и ангажовања. Четврти ниво (незнатно напредовање) Уочава елементе културе живљења. Уз подстицај описује дом, школу, породицу. Познаје правила понашања у саобраћају. Оријентише се у простору и времену и препознаје различите врсте кретања. Познаје и поштује неке елементе културе живљења. Делимично је савладао предвиђене исходе за овај			

	период. Уз подстрек и помоћ именује живу и неживу природу, али још не уочава узрочно-последичне везе. Формулише питања и одговоре уз помоћ учитеља. Уз подстицај износи своје мишљење о природним појавама. Уочава узрочно-последичне везе у природи, али је несамоосталан у излагању.			

ПРЕДМЕТ: Музичка култура

Разред: ПРВИ

Годишњи фонд часова:36

Циљ: учења предмета *музичка култура* је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ 36 (31+5)	Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук - лик, музика - радња. Композиције које илуструју различита осећања. Звук и тон (извори). Звуци тела (пулс, куцање срца, дисање...). Звуци из природе и окружења. Звучни знак (школско звоно, аутомобилска сирена...). Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак - дуг), јачина (гласан - тих), висина (висок - дубок). Тишина и одсуство звука. Композиције које	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна; – разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање; хор/један певач/група певача; оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе; – препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу; – повезује музичко дело у односу на њему блиске	-демонстрације учење по моделу интерактивне метода слушања -метода стваралачког рада Наставна средства: -уџбеник -нотни текст -ЦДплејер -ЦД са музиком за певање и слушање -дечји музички инструменти(звечке, штапићи...) -индивидуални, -фронтални, -групни, -упару, -хорско извођење	-истражује -решава -израда паноя и албума -црта и илуструје	-врши корекцију у току рада -прати ефекте сопственог и рада ученика -партнер у учењу	коришћење предходних искустава и предзнања за проналажење одговора и нових решења -дијалог између детета и наставника се одвија уз узајамно уважавање и поверење -користе се различите методе којимасе постиче радозналост, пажња и развој критичког	решавање проблематика, сарадња, компетенција за учење, естетичка компетенција, комуникација, одговоран однос према здрављу, одговорно учешће у демократском друштву

ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	илуструју различите боје људског гласа и инструмената. Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар). Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике (празници, приредбе, свечаности, рођендани, венчања, новогодишње и божићне песме...). Музичка прича. Карактер дела и елементи музичке изражајности (условљеност). Музички бонтон. Музика и здравље. Носиоци звука (целестејер, емпјејер, рачунар...) Изговор бројалице у ритму уз покрет - плескање, пуцкетање прстима, корачање, дланом о надлактицу, ударом о клупу. Звучне ониматопеје и илустрације. Држање тела и дисање - правилан начин певања. Правилна дикција - изговарање	ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела; – поштује договорена правила понашања при слушању музике; – користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука; – изговара у ритму уз покрет бројалице; – пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; – пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре; – примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; – свира по слуху звучне ониматопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; – повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом; – објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења;				мишљења - оспособљавање ученика да стечена знања примењују у свакодневном животу - оспособљавање ученика да стечена знања примењују	

	брзалица и бројалица. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет - песме уз игру и народне песме. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (до- зелено, ре- браон, ми-жуто, фа-плаво и сол-црвено). Дечји ритмички инструменти и начини свирања на њима. Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме - пулс, ритам, груписање удара. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментама - песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментама и на алтернативним изворима звука. Свирање графички представљеног ритма. Музички бонтон.	– учествује у школским приредбама и манифестацијама; – направи дечје ритмичке инструменте; – ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на краћи задати текст; – изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај.					

	Израда децјих ритмичких инструмената од различитих материјала. Стварање звукова из непосредне околине и природе спонтаном или договореном импровизацијом. Креирање сопствених покрета уз музику која се изводи или слуша. Стварање звучних ефеката и једноставне ритмичке пратње користећи различите изворе звука. Бирање инструмената на основу звука и стварање Једноставне ритмичке пратње уз бројалице, песме и музичке игре. Стварање мањих ритмичких целина на основу музичког искуства - изговором у ритму, различитим покретима, предметима и децјим ритмичким инструментима. Стварање музичких питања и одговора на децјим ритмичким инструментима у дијалогу.						

	Стварање једноставне мелодије на краћи текст. Бирање познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација за стварање звучне приче - праћење литерарног текста.						
Корелација са другим предметима: српски језик, математика, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, природаи друштво, дигитални свет							
Међупредметно повезивање: Српски језик -учење текстова песама СОН -певање песама о животињама Ликовна култура -илустрација песама Физичко васпитање -ритмичке вежбе							

Кључни појмови садржаја програма: звук, тон, певање, свирање, слушање, музичке игре, музички бонтон.

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Прилагођавање начина рада и обима садржаја Индивидуални приступ ученицима са потешкоћама у учењу Уважавање ученичких телесних и менталних карактеристика Уважавање националних и верских посебности Уважавање социјалног статуса ученика Водити рачуна о емотивном стању детета Водећи се наведеним специфичностима ученика са многог труда, стрпљења и разумевања прилагођавамо приступ сваком детету
Најефикасније методе и облици рада	Методe: Дијалoшкa, рад на тексту, писаних радова, извештавање практичних и теоријских радова, игровне активности, демонстрације, истраживање, интерактивна Облици рада: групни рад, рад у пару, индивидуални, фронтални, индивидуализовани, диференцирани
Избор наставних средстава	-Краћи текстови -Уџбеници -Лектира -Фотографије -Слике, илустрације -Лаптоп -Апликације -Дидактички материјали
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	-Културно- уметничко друштво из Михајловца
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Коришћење аудио-визуелних средстава, Игровне активности Решавање проблемских ситуација Стављање ученика у улогу Драмске ситуације Пројекти Такмичења
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности	Према индивидуалним карактеристикама ученика и темпу који они могу да прате
Могући застоји у раду	Брзина реализације плана, сложеност садржаја, нередовно похађање наставе, нередовна израда домаћих задатака
Праћење напредовања ученика/начин, време, критеријуми праћења и оцењивања ученика/начин, време, критеријуми праћења	Начин: писмене провере, усмено одговарање, израда домаћих задатака, активности ученика на часовима, практични радови (мапе ума, илустрације текстова, стрипови), преглед свеске. Време: предвиђено планом и програмом и по потреби- процени наставника Критеријуми: усвојени на Активу учитеља

Остале специфичности школе које могу да утичу на оставривање наставног процеса	Интернет,пројектор и рачунари у свакој учионици, опремљеност школске библиотеке

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (Правилник о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
А)Степен остварености циљеваи прописаних, односно прилагођених	Предмет Музичка култура Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретностии умешности. Узима се у обзир ииндивидуално напредовање у односуна сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовањеученика у наставном процесу.	<u>Начин провере исхода:</u> -иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -вођење прописане педагошке документације у којима су видне	- Евиденција: белешке о елементима за процењивањеи оцењивање - Чек-листе са скалом процене	Белешке са часова током године пресек стања на месечном нивоу
	Први ниво Разликује звуке из окружења и пева песмепо слуху. Веома је ангажован у свим музичким активностима током часа.Пева све научене песме по слуху и изводи ритмичку пратњу. Правилно изводи научене музичке игре.			
	Друго ниво Зна да пева све научене песмепо слуху. Успешно игра све научене игре. Изводи ритмичку пратњу без грешке. Воли да слуша уметничку музику.	белешке остепену	и посматрања:	тримесечјима

Б) Ангажовање ученика у настави В) Самосталност у раду	Трећи ниво Разликује неке звуке из окружења и пева једноставне песме по слуху. Уз подстицај учествује у музичким активностима. Пева неке научене песме послушу и делимично изводи ритмичку пратњу .Воли да игра музичке игре. Четврти ниво (незнатно напредовање) Зна да пева неке научене песме по слуху. Игра неке научене музичке игре. Делимично изводи ритмичку пратњу.	напредовању у складу са музичким могућностима -заједничко вредновање ученика и наставника -самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика -групни рад (посматрање наставника,излагање група,процена осталих ученика) -рад у пару (посматрање наставника,излагање парова, процена осталих ученика) -вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима, конкурсима	-Упитници (за групни и рад у пару) -Самосталност у извршавању задатака(област;скала по нивоима) -Листе: сарадња у групи(сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	на крају школске године

ПРЕДМЕТ: **Ликовна култура**

Разред: **први**

Годишњи фонд часова: 36

Циљ учења предмета *ликовна култура* је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, Наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
1.ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ 4(2+2)	Простор.Отворени и затворени простор,природаи простор који је човек обликовао. Карактеристичне визуелнеодликепо којима се препознаје врста простора. Значај чувањаспоменика или значајних објеката у најближем окружењу. Значај уређењапросторау коме ученик борави. Уметничка занимањай продукти.Сликарслика, вајар - скулптура, фотограф - фотографија... Изгледупотребних предмета које су дизајнирали	опише, својим речима, визуелнекарактеристике по којима препознаје облике и простор; - поредисвојеутискеи утиске других о уметничким делима, изгледуобјеката/предмета и облицима из природе и окружења; - одреди,самосталноиу сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни; - црта на различитим подлогамаиформатима папира; - користиматеријали прибор у складу са инструкција-ма; - преведе једноставне појмовеинформацијеу ликовни рад; - изрази, материјалом и техникомпоизбору,своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања;	- дијалошка -демонстративна -посматрање - интерактивна - учењекрозигру - експеримент - уџбеник - блокбр.5 - дрвенебоје -кредеубоји - воштанебоје - темпере -четкице - репродукције уметничкихдела... - различити материјализарад предвиђени наставнимпланомипрограмом -фронтални, -индивидуални, -групни, -упару	слуша -говори -описује -закључује -уочава -повезује -анализира -истражује -решава -израдапаноа и албума -црта -боји -ваја -лепи -преобликује -учествујеу пројекту	- планира -организује - бирасадржаје -реализује - објашњава - демонстрира - дајеупутства - коригује - пратиефекте рада (свог и учениковог) -вршиестетску анализурадова	-односпрема раду -одржавање простораза рад -учествовање у групном радуирадуу пару -анализасвог и туђег рада -доношење прибораза рад -далирад одговара теми	Радсподацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, компетенцијаза учење, естетичка компентенција, одговорно учењеу друштву

	уметници. Установе културе (биоскоп, музеј, галерија, позориште, библиотека...). Правила понашања и облачења у различитим установама културе, договорена правила понашања.	- повеже одабрану установу културе са њеном наменом; - поштује договорени правила понашања и облачења приликом посете установама културе					
2.ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ 16 (10+6)	Облици. Облици из природе, облици које је створио човек, правилни неправилни облици. Својства облика (цело, део, велико, мало, високо, ниско, краће, дуже, уско, широко, светло, тамно, обојено, безбојно, једнобојно, шарено, меко, тврдо, глатко, храпаво, обло, рогљасто). Положај облика у простору и у равни (горе, доле, између, испод, у, на, испред, иза, усправно, положено, косо, лево, десно). Кретање. Покретни и непокретни облици. Кретање	одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни; - црта на различитим подлогама и форматима папира; - користи материјали прибор у складу са инструкцијама;					

	бића и машина. Смер кретања облика (налево, надесно,нагореи надоле).Безбедност у саобраћају - илузија величине покретних и непокретних објекатауодносу на удаљеност од посматрача. Светлостисенка. Природни и вештачкиизвори осветљења. Промена осветљености у токудана.Изглед облика и сенке у зависности од осветљења.						
3.ОБЛИКОВАЊЕ 10 (3+7)	Материјал и прибор.Поступци правилног и безбедногруковања и одржавања материјала,прибора и радне површине, значај одржавања хигијенеи безбедногруковања прибором. Обликовање скулптуре. Обликовањемеких материјала поступком додавања.Спајање разноврсних	- обликујеједноставне фигуре од меког материјала; - одабере, самостално, начинспајањанајмање два материјала; - изрази, материјалом и техникомпоизбору,своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања; - преобликује,самилиу сарадњи са другима, употребне предмете мењајућиимнамену; - преоблику-је,самилиу сарадњи са другима, употребне предмете мењајућиимнамену;					

	материјала. Обликовање цртежа. Врсте линија(отворена, затворена,права, крива, светла, тамна,широка, уска, дугачка, кратка, непрекинута, испрекидана,груба, нежна, спирална, таласаста, степенаста...). Изражајна својства линија у односу на материјалиприбор. Обликовање слике. Боја природних облика и боја облика које је створио човек. Изражајна својства боје у односу на материјалиприбор. Преобликовање. Предмети и материјалпогодни за преобликовање (оштећени предмети, амбалажа,остаци тканина...). Различите информацијекао мотивација за стваралачкирад. Природа и непосредно окружење;маштаи стварни догађаји;						

	приче, песме и текстови из књига и часописа за децу и уџбеника, уметничка дела						
4. СПОРАЗУМЕВАЊЕ Е 6 (3+3)	Читање визуелних информација. Илустрација у деџим књигама и уџбеницима. Стрип. Цртани и анимирани филм - традиционално урађени (слободоручно обликовани или нацртани ликови) и савремени (урађени у апликативном програму). Прича у цртаном и анимираном филму. Изглед места и ликова. Знак. Графички знак (ноте, слова и цифре), гестовни и звучни знак. Лепо писање. Украсна слова. Традиција. Празници и украшавање. Невербално изражавање. Пантомима, игре, перформанс.	- изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука					
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: српски језик, математика, сон, музичка култура							
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ: Српски језик (илустрација прочитане приче, анализа рада – усмено изражавање), Математика (односи у простору, испред, иза, између), СОН (животне заједнице - цртање), Музичка култура (слушање композиција у току рада)							
КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈИ ПРОГРАМА: простор, облик, линија, боја							

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Рад са ученицима првог разреда захтева уважавање њихових узрасних карактеристика и чињенице да је то њихов први сусрет са школом. Треба имати у виду да су та иста деца, сада ученици првог разреда, упредшколском периоду учила кроз игру, у интеракцији са социјалним и физичким окружењем.
Најефикасније методе и облици рада	Учитељ треба упознати јаке и слабе стране ученика и одабрати методе и облике, прилагодити ученичким карактеристикама као и плану и програму за 1. раз.
Избор наставних средстава	Наставна средства требају бити прилагођена узрасту и да користе за усвајање градива. Одељењско веће треба направити избор наставних средстава.
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Користити истраживачке задатке, укључити ученике у мале пројекте
Могући застоји у раду	Болест ученика
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности	Темпо треба прилагодити интересовањима и напредовању ученика
Праћење напредовања ученика/начин, време, критеријуми праћења	Праћење напредовања и оцењивање постигнућа ученика је формативно и сумативно и реализује се у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању. Потребно је да континуирано и на примеру казујем ученику на квалитет његовог постигнућа тако што ће повратна информација бити прилагођена, довољно јасна и информативна како би имала улогу подстицајне повратне информације. Повратна информација треба да буде увременењена, дата током или непосредно након обављања неке активности; треба да буде конкретна, да се односи на активности и продукте ученика, а не на његову личност, буде позитивно интонирана, односно да прво садржи оне елементе који су за похвалу, а тек потом оне које би ученик требало да развија и унапређује.
Остале специфичности школе које могу да утичу на остваривање наставног процеса	

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ (Упутство за формативно и сумативно оцењивање)				
ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (<i>Правилник о оцењивању ученика</i>)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време

Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Ангажовање ученика у настави Самосталност у раду	Предмет Ликовна култура: Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретности и умешности. Узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. Први ниво Познаје ликовне садржаје и материјале и служи се средствима и техникама ликовно-визуелног изражавања. Креативан и уредан у раду. Аргументовано исказује утиске о свом раду или раду друге деце. Други ниво Служи се средствима и техникама ликовно-визуелног изражавања. Исказује утиске о свом раду и радовима друге деце. Педантан и уредан у раду. Препознаје ликовне садржаје и материјале и служи се средствима и техникама ликовно-визуелног изражавања Трећи ниво Служи се неким техникама ликовно-визуелног изражавања. Уз подстицај исказује утиске о свом раду. Разликује боје али их у раду не примењује реално. Четврти ниво (незнатно напредовање) Служи се неким техникама и средствима ликовно-визуелног изражавања. Препознаје неке ликовне садржаје и материјале. Уз помоћ и подстицај износи у тисак о свом раду и раду друге деце	<u>Начин провере исхода:</u> -Иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -Ангажовање ученика у настави – редовно доноси прибор, показује заинтересованост за рад и учествује у групном раду -Напредовање у односу на претходни период -Одабир материјала и коришћење у раду -Комбинује различите материјале и технике -Самостално, креативно и маштовито ликовно изражавање -Израђује ликовне радове у складу са задатом темом -Учествује у процесу сценског стваралаштва -Естетско процењивање свог и туђег рада -Учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће и окружење -примена техника - вербално изражавање - повезивање садржаја и оригиналност -заједничко вредновање ученика и наставника-самопроцена оцено и ангажовања од стране ученика	Евиденција: белешке о елементима за процењивање и оцењивање Самота-лност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) Чек-листе са скалом процене Протоколи о посматрању Упитници за групни рад и рад у пару Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприноси заједничком циљу...) Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (панорамна табела...)	Белешке са часова током године Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања на тромесечјима, полу-годишту и на крају школске године

		-групни рад (посматрање наставника,излагање група,процена осталих ученика)		

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ (Упутство за формативно и сумативно оцењивање)

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (Правилник о оцењивању ученика)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Ангажовање ученика у настави Самосталност у раду	Предмет Ликовна култура: Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретности и умешности. Узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. Први ниво Познаје ликовне садржаје и материјале и служи се средствима и техникама ликовно-визуелног изражавања. Креативан и уредан у раду. Аргументовано исказује утиске о свом раду или раду друге деце. Други ниво Служи се средствима и техникама ликовно-визуелног изражавања. Исказује утиске о свом раду и радовима друге деце. Педантан и уредан у раду. Препознаје ликовне садржаје и материјале и служи се средствима и техникама ликовно-визуелног изражавања Трећи ниво Служи се неким техникама ликовно-визуелног изражавања. Уз подстицај исказује утиске о свом раду. Разликује боје али их у раду не примењује реално. Четврти ниво (незнатно напредовање) Служи се неким техникама и средствима ликовно-визуелног изражавања. Препознаје неке ликовне садржаје и материјале. Уз помоћ и подстицај износи у тисак о свом раду и раду друге деце	Начин провере исхода: -Иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -Ангажовање ученика у настави – редовно доноси прибор, показује заинтересованост за рад и учествује у групном раду -Напредовање у односу на претходни период -Одабир материјала и коришћење у раду -Комбинује различите материјале и технике -Самостално, креативно и маштовито ликовно изражавање -Израђује ликовне радове у складу са задатом темом -Учествује у процесу сценског стваралаштва -Естетско процењивање свог и туђег рада -Учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће и окружење -примена техника - вербално изражавање - повезивање садржаја и оригиналност	Евиденција: белешке о елементима за процењивање и оцењивање Самота-лност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) Чек-листе са скалом процене Протоколи о посматрању Упитници за групни рад и рад у пару Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприноси заједничком циљу...) Квалитативно и квантитативно процењива-	Белешке са часова током године Пресек стања на месечној нивоу Пресек стања на тромесечјима, полу-годишту и на крају школске године

ПРЕДМЕТ: Дигитални свет

Разред: први

Годишњи фонд часова: 36

Циљ: наставе и учења предмета Дигитални свет је развијање дигиталне компетенције ученика ради њиховог оспособљавања за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развој алгоритамског начина размишљања.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере оствареност и исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, Наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
ДИГИТАЛНО ДРУШТВО(18) БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА (8) АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА (10)	Различитизгледдигиталнихуређаја. Дигиталниуређајиу различитимзанимањима. Учењеу помоћдигиталнихуџбеника. Креативноизражавањеса дигиталнимуређајима и безњих. Комуникацијাপосредствомдигиталнихуређаја. Дигиталниуређај и паметнидигиталниуређај. Коришћењедигитал	Позавршеткуразредаученикће бити у стању да: – препозна дигиталне уређаје из околине; – навести неке од њих; – описати ситуацију у којима дигитални уређаји олакшавају обављање послова; – упореди начин рада и живота људи пре и после појаве дигиталних уређаја; – упореди начин креативног изражавања са дигиталним уређајима	Разноврсне методе рада (истраживачке, пројектне, партиципативне, кооперативне...), облици наставе (групни, рад у пару, фронтални, индивидуални), наставна средства (дигитални уређаји, дигитални уџбеник,	- самостално проналажење информација - способност решавања проблема, - самостално учење - критички однос према свом и туђем раду - доношење одлука	Организује активности, пружа подршку и помоћ, осмишљава, подстиче ученике, коригује, пита, демонстрира, похваљује, оцењује,,	- усмена провера - писана провера - наставни листићи - рад на рачунару - домаћи задаци - тест	Компетенција за учење, Дигитална компетенција Естетичка компетенција Рад са подацима и информацијама, Сарадња Решавање проблема.

	них уређаја заповећа а неприлика за учење и стицање искуства у ченика у области науке, културе и уметности. Дигитални уређаји нашег здравља (вид, положај тела, време предекраном, дигитални уређај како отпад). Подаци о личности и њихова заштита при комуникацији помоћу дигиталних уређаја. Помоћ у случају контакта са непримерним дигиталним садржајем, не познатим, злонамерним особама или особама којима не припадају на приватност. Одговорно руковањем дигиталним уређајем (мере физичке заштите, коришћење лозинке и др.). Разлагање проблема на мање целине. Осмишљавање корака како животног ређења једноставног проблема	и без њих; – користити дигиталне уџбенике не зависимо од (самостално и/или уз помоћ наставника); – упоредити дигитални папирни уџбеник; – упоредити традиционалне видове комуникације са комуникацијом посредством дигиталних уређаја; – навести неке од карактеристика „паметног“ дигиталног уређаја; – навести неколико начина дигиталних уређаја могу да опрису у познаним културним баштинама. После завршетка уређења у стању да: – навести основна правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозило здравље; – навести неке од здравствених ризика везаних за неправилно коришћење дигиталних уређаја; – довести до неправилног коришћења електронског отпада са загађивањем животне средине; – набројати основне податке о личности; – објаснити зашто саопштавање података о личности представља		усвајање новог начина рада - преузимање одговорности - тимски рад			

	ема. Тумачење постојећих и креирање алгоритама изражених симболима. Уочавање и исправљање грешака у алгоритму. Тумачење понашања дигиталног уређаја у односу на приказани алгоритам.	изично понашање при комуникацији помоћу дигиталних уређаја; – именује особе или институције којима се треба обратити за помоћ у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; – наведе основне препоруке за руковање дигиталним уређајем на одговоран начин (примена мера физичке заштите) и објасни зашто је важно применити их.					
		По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – анализира једноставан познати поступак/активности и предложити кораке за његово спровођење; – протумачити симболе познатог/договореног значења и спровести поступак описан њима; – уочити и исправити грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), проверити ваљаност свог решења и по потреби га поправити (самостално или сараднички);					

		–доведеу везу алгоритаминашање дигиталног уређаја.					
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: српски језик, математика, сон, физичко и здравствено васпитање, енглески језик							
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ: Српски језик (Читање текстова са интернета. Образовне игре), Математика (Различити садржаји са интернета везани за бројеве, сабирање, одузимање, тестови знања), Ликовна култура (Вајање популарног лика из цртаћа повезати са видео записом вајања истог лика. Прављење различитих постера и паноа), Верска настава (Различити цртани филмови који илуструју дешавања из Библије), Свет око нас (Правилно одлагање електронског отпада је битно за очување животне средине. Опасност на интернету, показати да нису сви добронамерни), Физичко и здравствено васпитање (Указати ученицима колико је важно ограничити коришћење дигиталних уређаја и бавити се спортом)							
КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈИ ПРОГРАМА: дигитални уређаји, комуникација преко дигиталних уређаја, безбедност, алгоритам, решавање проблема, подаци о личности							

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Прилагођавање начина рада и обима садржаја Индивидуални приступ ученицима са потешкоћама у учењу Уважавање ученичких телесних и менталних карактеристика Уважавање националних и верских посебности Уважавање социјалног статуса ученика Водити рачуна о емотивном стању детета Водити се наведеним специфичностима ученика са много труда, стрпљења и разумевања прилагођавамо приступ сваком детету
Најефикасније методе и облици рада	Методе: методе практичних и теоријских радова, игровне активности, демонстрације, илустрација, учење кроз игру, интерактивна Облици рада: групни рад, рад у пару, индивидуални, фронтални
Избор наставних средстава	- Фотографије - Слике - Краћи текстови - Апликације - Уџбеници - Лаптоп - Часописи
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Коришћење аудио-визуелних средстава, Игровне активности Решавање проблемских ситуација Стављање ученика у улогу Такмичења, квиз
Могући застоји у раду	Брзина реализације плана, сложеност садржаја, нередовно похађање наставе неприлагођеност садржаја, нередовна израда домаћих задатака
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности	Према индивидуалним карактеристикама ученика и темпу који они могу да прате
Праћење напредовања ученика/начин, време, критеријуми праћења	Начин: усмено одговарање, активности ученика на часовима, наставни листићи, квиз Време: предвиђено планом и програмом и по потреби – процени наставника Критеријуми: усвојени на Активу учитеља

Остале специфичности школе које могу да утичу на остваривање наставног процеса	Интернет, рачунари

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ		
Упутство за сумативно оцењивање ученика		
Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
Предмет Дигитални свет -вођење прописане педагошке документације у којима су видне белешке о редовности упохађању наставе и заинтересованости -активно укључивање у процес рада групе,напредовање и развој,каои самосталности у раду ученика -заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцене од стране ученика * тимски рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) * рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) *вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима -степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених исхода постигнућа у току савладавања програма предмета. -процењују се: вештине разумевања, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим задацима; вештине, руковање алатима и технологијама и извођење радних задатака.	Системтско посматрање Евиденција: белешке о елементима за процењивање и оцењивање Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања Упитници(за групни и рад упару) Скала по нивоима(самосталност у извршавању задатака) Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	- континуирано - након завршетка теме - по потреби -белешке сачасоватокомгоди не -пресек стања након завршеткапројекта -пресек стањাপотромесе чјима -процена орадуинапреткунакрајушколскоггодине

ПРЕДМЕТ:Физичко и здравствено васпитање

Разред: први

Годишњи фонд часова: 108

Циљ учења предмета *физичко и здравствено васпитање* је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода	Начин провере	Међупредметне компетенције

			Наставне методе, облик рада, Наставна средства	Активност ученика	Активност наставника	остварености исхода	
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ (10)	Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости . Вежбе за развој издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације	- примени једноставне, општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); - правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим кретањима; - разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело; - примењује правилну технику дисања приликом вежбања; - изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; - игра дечји и народни	дијалогска -демонстрације - монолошка - практично г вежбања -стројеве вежбе -вежбе обликовања -различити облици кретања -реквизити Облици рада: Фронтални, Индивидуални , У пару, Групни, Спортско- рекреативна активност, Корективно- педагошки рад,	-посматра -размишља -прати ситуацију -вежба -сарађује -хода -скаче -баца -додаје	-планира -организује -бирасадржаје демонстрира -дајеупутства -прати ефектерада	- извођење вежби обликовањ а - извођење природни х облика кретања (трчање, скакање, ходање, прескакање, пењање...) - активно учествовање увжбањуи игрању - анализирање игре,својихи поступака својих друговау игри	- извођење вежби обликовањ а - извођење природних облика кретања (трчање, скакање, ходање, прескакање, пењање...) - активно учествовањеу вежбању и игрању - анализирање игре, својих и поступака својих другова у игри - сарадњау игри - расположиви

		плес; - користи основну терминологију вежбања; - поштује правила понашања на просторима за вежбање; - поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; - поштује правила игре; - навија фер и бодри учеснике у игри; - прихвати сопствену победу и пораз; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; - наведе делове свога тела и препозна њихову улогу; - уочи промену у расту код себе и других; - уочи разлику између здравог и болесног стања; - примењује здравствено- хигијенске мере пре, у току и након вежбања; - одржава личну хигијену; - учествује у одржавању простора у коме живи и борави;				-сарадњау игри - расположиви простор се оптимално користикаои справе и реквизити -сви делови часа су функционално повезани -похвале и истицање добрих примера извођења утичу набољу мотивисаност т , крос, спортскидан, школска такмичења, излет	простор се оптимално користикаои справе и реквизити -сви делови часа су функционално повезани -похвале и истицање добрих примера извођења утичу на бољу мотивисаност, крос, Спортски дан, школска такмичења, излет

		- схвати значај коришћења воћа у исхрани; правилно се понаша за столом.					

МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ(87) ХОДАЊЕ И ТРЧАЊЕ	Ходање: - кратким корацима , - дугим корацима, - уразличитом ритму, - ходање са реквизитом, - ходање са променом, правца и смера. Техника трчања: - Трчање преко препрека, - трчање са променом правца и смера, - брзо трчање 20 м са стартом из различитих почетних положаја, - игре са коришћењем научених облика ходања и трчања.						
СКАКАЊА И ПРЕСКАКАЊА	Поскоци у месту. Поскоци укретању. Скакања удаљ. Скакања увис. Прескакање дуге вијаче. Вежбе скакања и прескакања упором рукама. Игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања.						
БАЦАЊА И	Бацање лоптице из						

ХВАТАЊА	места у даљину и у циљ. Бацање лоптице из кретања. Бацање лопте увис. Вођење лопте. Додавање лопте. Игре са вођењем, додавањем лопте и гађањем у циљ.						
ПУЗАЊА, ВИШЕЊА, УПОРИ И ПЕЊАЊА	Пењања. Провлачења. Вис лежећи опружено. Помицања улевои удесно у вису лежећем и вису слободном. Упори.						
ВЕЖБЕ НА ТЛУ	Основни садржаји Основни ставови и положаји. Поваљка на леђима. Став на лопатицама (свећа). Колут напред из чучња у чучањ. Поваљка на стомаку. Састав од научених елемената. Игре са усвојеним вежбама. Проширени садржаји Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину. Одељењско такмичење са задатом						

	комбинацијом вѣжби						
ВЕЖБЕ РАВНОТЕЖЕ	Ходање по линији. Ходање по шведској клупи. Лагано трчање на шведској клупи или ниској греди. Кратак састав на линији обележеној на тлу, шведској клучи и ниској греди.						
ВЕЖБЕ СА РЕКВИЗИТИМА	Вежбе обликовања са реквизитима. Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита. Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине. Елементарне игре са реквизитима. Игре са ластилом..						
ПЛЕС И РИТМИКА ПОЛИГОНИ	Ходање и трчање са променом ритма, темпа и динамике уз плесак и уз музичку пратњу. Галоп напред. Дечији поскок. Њихање и кружење вијачом или траком. Суножни скокови кроз вијачу са обртањем напред. Народно коло по избору.						

ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА (11) КУЛТУРА ВЕЖБАЊА И ИГРАЊА ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	Комбиновани полигон од усвојених вештина (вежби). Основни термини у вежбању. Вежбај безбедно. Чувај своје и туђе ствари. Правила елементарних игара. Некад изгубим, а некада. победим. Навијај фер. Упознај своје тело. Растемо. Видим, чујем, осећам. Моје здравље. Ко све брине о мом здрављу. Лична хигијена. Хигијена простора у коме живим. Хигијена простора у коме вежбај. Животне намирнице и правилна исхрана. Заједно за столом.						
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: српски језик, математика, сон, музичка култура, ликовна култура, енглески језик							
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ: МАТЕМАТИКА (бројање, геометријске фигуре), СВЕТО ОКО НАС (природа, материјали), МУЗИЧКА КУЛТУРА (певање, играње – плес, коло), ЛИКОВНА КУЛТУРА (ликовни облици, споразумевање).							
КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈИ ПРОГРАМА: базична кретања, вежбање, игра, здравље.							

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Прилагођавање начина рада и обима садржаја Индивидуални приступ ученицима са потешкоћама у учењу Уважавање ученичких телесних и менталних карактеристика Уважавање социјалног статуса ученика Водити рачуна о емотивном стању детета Водећи се наведеним специфичностима ученика са много труда, стрпљења и разумевања прилагођавамо приступ сваком детету
Најефикасније методе и облици рада	Методе: демонстративна, игровне активности, разговор, учење кроз игру, амбијентална, интерактивна Облици рада: групни рад, рад у пару, индивидуални, фронтални
Избор наставних средстава	-Справе и реквизити -Импровизована сала -Струњаче
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	-Спортски зелени терен
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Коришћење аудио-визуелних средстава, Игровне активности Стављање ученика у улогу Такмичења
Могући застоји у раду	Брзина реализације плана, сложеност садржаја, нередовно похађање наставе, неприлагођеност садржаја, нередовно доношење потребне опреме за час
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности	Према индивидуалним карактеристикама ученика и темпу који они могу да прате
Праћење напредовања ученика/начин, време, критеријуми праћења	Начин: активности ученика на часовима, уважавање захтева, препорука и инструкција у току рада Време: предвиђено планом и програмом и по потреби-процени наставника Критеријуми: усвојени на Активу учитеља
Остале специфичности школе које могу да утичу на остваривање наставног процеса	Школски терен Импровизована сала за физичко вежбање Реквизити и справе

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ (Упутство за формативно и сумативно оцењивање)				
ЕЛЕМЕНТ И ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА <i>(Правилник о оцењивању ученика)</i>	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време

Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Ангажовање ученика у настави Самосталност у раду	-Предмет Физичко и здравствено васпитање: Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретности и умешности. Узима се у обзир и индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. Критеријуми оцењивања Први ниво Правилно изводи форме природног облика кретања. Вешт је и спретан, тако да се истиче при вежбању. Напредује у развоју моторичких способности. Познаје, поштује и примењује правила понашања на часу и учествује у свим заједничким активностима. Други ниво Напредује у развоју моторичких способности. Правилно и вешто изводи вежбе и природне облике кретања. Познаје и поштује правила у играма. Трећи ниво Споро напредује у развоју моторичких способности. Изводи једноставне облике кретања. Учествује у играма. Изводи одређене облике природног облика кретања. Познаје правила игре, али их се углавном придржава. Четврти ниво (незнатно напредовање) Изводи неке форме природног облика кретања, уз подстицај се укључује у заједничке активности.	<u>Начин провере</u> <u>исхода:</u> -иницијална процена нивоа на комесе ученици налазе -вођење прописане педагошке документације у којима су видне бележке о нивоу ангажованости, вежбању у адекватној опреми, постигнућима у моторичким вештинама и индивидуалном напретку сваког ученика у извршавању задатака (област; скала по нивоима) -Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу...)	Евиденција: бележке о елементима за процењивање и оцењивање Самота-лност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) Чек-лист са скалом процене Протоколи о посматрању Упитници за групни рад и рад у пару Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу...) Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (панел, табела...)	Белешке са часова током године Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања на тромесечјима Процена о напретку на крају школске године

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Наставни предмет: **Грађанско васпитање**

Разред: **први**

Годишњи фонд часова: **36**

Циљ: Подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, Наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
ЉУДСКА ПРАВА - 10 часова ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО – 7 часова ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ – 6 часова ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ – 13 часова	Идентитет Ко сам ја? Наше јаке стране, у чему смо успешни, у чему бисмо волели да напредујемо. Таленти и интересовања која поседујемо. Наше сличности и разлике. Основна осећања (радост, страх, туга, бес) и како се препознају. Потребе и права Разлике између жеља и основних животних потреба. Права детета Кршење и заштита права Препознавање кршења права детета. Ко ме се обратити у ситуацијама кршења права детета.	Ученик ће моћи да: 1. наведе у чему је успешан и у чему жели да напредује; уочава међусобне разлике и сличности са другим ученицима у одељењу; 2. понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других; 3. препозна код себе и других основна осећања; 4. препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима; 5. преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву; 6. тражи помоћ у ситуацијама кршења својих и туђих права; 7. разликује добру и лошу комуникацију у сопственом искуству, ближе окружењу,	- дијалогска - демонстративна - посматрање - интерактивна - учење кроз игру - Експеримент - Радионице - приручник - различити материјали за рад предвиђени наставним планом и програмом	слушају, износе своје мишљење, заједнички формулишу закључке дискутују, глуме, истражују примењују научено у новим ситуацијама учествују у самооцењивању и вредновању резултата рада	планира, истиче циљ теме и часова, прати, пружа подршку и усмерава подстиче ученике на стваралачко истраживање, подстиче сарадњу и тимски рад ученика, заједно са ученицима вреднује резултате процеса рада у току часова	- однос према раду - одржавање простора за рад - учествовање у радионицама - анализа свог и туђег рада - доношење прибора за рад	1. Компетенција за целовито учење 2. Комуникација 3. Рад са подацима и информацијама 7. Одговорно учење у демократском друштву 10. Естетичка компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 4.

	Одговорност према себи и другима. Функционисање заједнице Одељење/група као заједница. Вредности одељења/групе – равноправност, одговорност, солидарност, поштовање и брига за друге, толерантност, праведност, поштење. Уважавање различитости. Правила у одељењу/групи и њихова функција. Одлучивање у одељењу/групи. Одговорност деце и одраслих за функционисање заједнице. Комуникација Слушање/неслушање. Кад разговарамо држимо се теме. Изношење мишљења. Уважавање саговорника. Сарадња Групни рад, договарање и сарадња са вршњацима и одраслима. Планирање и извођење једноставне	књижевним делима, филмовима; 8. комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење онога што не разуме 9. слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; 10. сарађује и преузима различите улоге у групи/тиму; 11. договара се и одлучује у доношењу одељењских правила и да се понаша у складу са њима; 12. својим речима образложи неопходност правила која регулишу живот у заједници 13. препозна добре стране свог одељења и оно што би требало променити/побољшати; 14. заједно са вршњацима и наставником учествује у решавању проблема у одељењу; 15. учествује у изради плана једноставне акције; 16. учествује у изради плана једноставне акције; 17. са другим ученицима изводи и					Дигитална компетенција

Српски језик (Језичка култура: Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски)
разговор, поздрављања, честитања и сл.)
Ликовна култура (Споразумевање: Говор тела, поглед, израз лица, држање тела, гест и кретање, однос вербалне и невербалне комуникације)

Кључни појмови: људска права, одговорност, различитост, толеранција

Наставни предмет: Верска настава

Разред:1.

Годишњи фонд часова:36.

Циљ: Циљ наставе је да ученик постепено упозна основне појмове вере кроз једноставне и њему блиске садржаје. Развија се осећај припадности заједници кроз приче, симболе и празнике. Подстиче се радозналост и интересовање за духовни живот и вредности. Ученик учи да препознаје доброту, љубав и поштовање у свакодневним ситуацијама. Негује се способност да слуша, поставља питања и изражава своја запажања. Ствара се основ за даље разумевање верских садржаја кроз игру и разговор.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
I УВОД 1. Уводни час - Учимо о нашој вери час II ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА 1. Моја породица 2. Моја школа и другари 3. Ми смо део Божје породице (Цркве) III ЗАЈЕДНИЦА ЉУБАВИ БОГА, ЧОВЕКА И ПРИРОДЕ 1. Када волим онда и слушам 2. Даривање је израз љубав 3. Цео свет на дар (Бог све ствара из љубави) 4. Оче наш IV НЕИЗМЕРНА ЉУБАВ БОЖЈА -	приче и слике које приказују породицу · може и прича о „малој породици“ (деца са једним родитељем, или старатељем) · садржаји у вези са животом у школи (нова заједница); односи у заједници, Христовом Рођењу (препричано и прилагођено)	<u>Когнитивни аспект:</u> • моћи да опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици) •моћи да препозна да не можемо једни без других • знати да нас љубав повезује са другима • знати да се правилно осени крсним знаком знати да је Бог Света Тројица (Заједница) • моћи да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (	У настави веронауке у првом разреду користе се метода разговора, метода усменог излагања, метода причања и објашњавања. Примењује се и илустративно-демонстративна метода уз употребу слика, цртежа и симбола. Значајно место имају игровне	Ученик пажљиво слуша излагање наставника и прати ток часа. Учествује у разговору кроз једноставна питања и одговоре. Посматра слике, симболе и наставна средства и износи своја запажања. Учествује у кратким причама, драматизацијама и игроликим	Наставник прилагођава садржај узрасту ученика и користи једноставан и разумљив језик. Усмерава разговор и подстиче ученике на активно учешће. Користи илустрације, приче и примере блиске деčјем искуству.	Оствареност исхода прати се континуираним посматрањем активности ученика током часа. Провера се врши кроз усмено изражавање, одговарање на једноставна питања и учешће у разговору. Вреднује се ангажовање ученика у игроликим активностима, причама и	Кроз наставу се развија компетенциј а за комуникациј у кроз слушање, говор и једноставно изражавање мисли. Подстиче се сарадња са другима кроз заједничке активности и уважавање различитост и. Негује се одговоран однос према обавезама и поштовање

ХРИСТОС СЕ РОДИ! 1. Бог долази у овај свет 2. Христос се роди – Божић у мом дому 3. Како је Растко постао Св. Сава (опис н.ј. - Свако од нас љубављу и кроз заједницу са Богом иде путем Св. Саве) 4. Свети Сава, слава у школи и породици V ЦРКВА - ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ 1. Бог ствара свет 2. Свет је наш дом (опис н.ј. - живот првих људи – жеља Божја да свет буде Црква) 3. Прихватимо дарове Божје (опис н.ј. - човек не прихвата дар, непослушност, себичност) 4. Где је љубав ту је Бог (опис н.ј. - у Цркви остварујемо јединство људи и природе са Богом) 5. Христова вечера са ученицима (опис н.ј. - Христови ученици - апостоли) 6. Литургија - окупљање Божје породице 7. Пост - стаза љубави VI ХРИСТОВА	· Божићна песма: „Божић, Божић благи дан“ · Свети Сава – остварени син Бога Оца (кроз љубав и заједницу са Богом, свако од нас постаје као Свети Сава) · Химна Светом СавиХристовом Рођењу (препричано и прилагођено) · Божићна песма: „Божић, Божић благи дан“ · Свети Сава – остварени син Бога Оца (кроз љубав и заједницу са Богом, свако од нас постаје као Свети Сава) · Химна Светом Сави Прича:“Где је љубав, ту је Бог“, Л.Н. Толстој · Прва Литургија (Христови ученици); „Православна	уз помоћ иконе празника и по кључним симболима) •моћи да препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави •моћи да усвоји текст (садржај) и мелодију песме (Божић, Божић) • моћи да препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему <u>Афективни аспект:</u> По завршетку теме: • код ученика ће се развити жеља да активно учествује у прослави Христовог рођења • код ученика ће се развити жеља да према ближњима подражава пример љубави Светога Саве <u>Когнитивни аспект:</u> •моћи да опише појединости библијске повести о стварању света • моћи да разликује оно што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима из непосредног окружења знати зашто за Бога кажемо да је Творац •моћи да објасни, на елементарном нивоу, повезаност људи и природе	методе прилагођене узрасту ученика. Подстиче се учење кроз пример, посматрање и доживљај. Користе се методе подстицања активног учешћа ученика. Наставник прилагођава методе развојним могућностима ученика. На часу се примењује фронтални облик рада у уводном и објашњавајућем делу часа. Индивидуални рад се користи при цртању, одговарању и изражавању личних доживљаја. Рад у пару и групни рад примењују се у једноставним активностима и играма. Подстиче се заједнички рад и сарадња међу ученицима.	активностима. Понавља основне појмове и изражава их кроз цртеж или усмено. Развија навику сарадње са другим ученицима и поштовања правила понашања на часу.	Поставља питања која подстичу размишљање и радозналост. Прати напредовање ученика и пружа подршку у учењу. Ствара подстицајну и пријатну атмосферу у којој се ученик осећа сигурно и слободно да се изрази.	заједничком раду. Уочава се разумевање основних појмова кроз цртеж, препознавање и описивање. Наставник прати напредак ученика кроз његово интересовање, залагање и однос према раду. Провера је формативна и усмерена на подстицање развоја и напредовања ученика.	договорених правила. Развија се естетичка осетљивост кроз посматрање, цртање и доживљај лепоте. Подстиче се решавање једноставних ситуација кроз размишљање и доношење закључака. Јача се лични и социјални развој кроз усвајање основних вредности и позитивних облика понашања.

ЉУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ 1. Христова љубав према човеку и свету (садржај н.ј. - Милостиви Самарјанин; песма „Знаш ли ко те љуби силно“) 2. Препознајемо Христову љубав (садржај н.ј. – прича: „Добро дрво“, Ш. Силверстејн) 3. Христос васкрсе! (опис н.ј. - новозаветно сведочанства) VII НАША БРИГА О СВЕТУ (ТВОРЕВИНИ БОЖЈОЈ) 1. Човек домаћин у свету (опис н.ј. - свештеник твари - природе) 2. Радост служења 3. Љубав према људима и природи је љубав према Богу 4. Христос је узор свима 5. Научили смо у првом разреду (систематизација)	читанка“, с. Нина Нерандић и Ана Савковић Јевађељска прича Милостиви Самарјанин Песмица: „Знаш ли ко те љуби силно“ - Новозаветно сведочанство о Христовом Васкрсењу (препричано и прилагођено) - Прича: „Добро дрво“ Ш. Силверстејн - Разне приче о које говоре о служењу човека човеку - Човекова брига за очување природе, биљака и животиња - Прича Свети Герасим и лав Јордан - Приче и слике о кућним љубимцима	<u>Когнитивни аспект:</u> - упознати Христово учење као „учење“ о љубави и праштању (на примерима из јеванђељских прича) - препознати и разумети да је права љубав када је показујемо делима - усвојити садржај и мелодију песме „Знаш ли ко те љуби силно“ бити у могућности да опише појединости библијске повести о Христовом Васкрсењу - препознати и именовати главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима)	Облици рада се прилагођавају садржају и узрасту ученика. Акценат је на активном учешћу сваког ученика. У настави се користе уџбеник и радни листови прилагођени узрасту ученика. Примењују се слике, илустрације, постери и симболи. Користе се аудио-визуелна средства као што су кратки видео и звучни записи. Наставник користи таблу, креду и фломастере за објашњавање. Ученици користе бојице, папир и друге материјале за цртање и изражавање. Наставна средства служе за лакше разумевање и доживљавање садржаја.				

Корелација са другим предметима:Верска настава је у корелацији са српским језиком кроз слушање и разумевање прича, усмено изражавање и развијање говорне културе. Са предметом свет око нас повезује се кроз теме о породици, пријатељству, заједници и природи. Са ликовном културом остварује се кроз цртање и визуелно представљање верских и животних тема. Са музичком културом повезује се кроз слушање и певање пригодних песама. Са физичким и здравственим васпитањем повезује се кроз развијање сарадње, поштовања правила и заједничких активности. Корелација доприноси целовитом развоју ученика и повезивању знања из различитих области.

Међупредметно повезивање: Настава веронауке повезује се са наставом српског језика кроз слушање, причање и разумевање једноставних текстова и прича. Са предметом свет око нас остварује се повезаност кроз теме о породици, заједници и окружењу. Са ликовном културом повезује се кроз цртање и изражавање доживљаја на основу обрађених садржаја. Са музичком културом остварује се кроз учење и слушање пригодних песама. Са физичким и здравственим васпитањем повезује се кроз развијање сарадње, поштовања правила и заједничког учешћа у активностима. Повезивање се остварује кроз заједничке теме, активности и садржаје који доприносе целовитом развоју ученика.

Кључни појмови садржаји програма: Бог, Исус Христос, човек, Литургија, заједница, вера, православље, Божић, Богородица, светитељи, слава...

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	У настави се уважавају индивидуалне разлике међу ученицима у погледу способности, интересовања и темпа рада. Садржаји и задаци се прилагођавају развојним могућностима сваког ученика. Ученицима који спорије усвајају градиво пружа се додатно објашњење и подршка. Напреднијим ученицима се даје додатни задаци који подстичу даље размишљање и креативност. Посебна пажња се посвећује ученицима са сметњама у развоју кроз индивидуализовани програм и прилагођене активности. Подстиче се безбедна, подржавајућа и подстицајна атмосфера у којој се сваки ученик осећа прихваћено и уважено.
Најефикасније методе и облици рада	У настави веронауке на млађем школском узрасту најчешће се користе метода разговора, метода причања и метода усменог излагања. Посебно је значајна илустративно-демонстративна метода уз употребу слика, цртежа и конкретних примера. Игровне методе су веома ефикасне јер подстичу мотивацију и активност ученика. У раду се користи учење кроз доживљај, посматрање и пример. Најзаступљенији облици рада су фронтални, индивидуални и рад у пару. Групни рад се користи у једноставним активностима које подстичу сарадњу. Облици рада се прилагођавају узрасту и могућностима ученика. Акценат је на активном учешћу свих ученика и развијању позитивне радне атмосфере.
Избор наставних средстава	У настави веронауке користе се наставна средства прилагођена узрасту ученика. Основно наставно средство је уџбеник уз пратеће радне листове. Примењују се сликовни материјали, илустрације и постери ради лакшег разумевања садржаја. Користе се аудио-визуелна средства, кратки видео и звучни записи прилагођени теми. Наставник користи таблу, креду или фломастере за објашњавање и записивање кључних појмова. Ученици користе бојице, папир и друге креативне материјале за цртање и изражавање доживљаја. Наставна средства служе да учење буде очигледно, занимљиво и блиско ученику.
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	Одлазак у Цркву, углавном недељом и празником
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Мотивација ученика подстиче се кроз разговоре који су блиски њиховом искуству и свакодневном животу. Користе се приче, бајке и једноставни примери и развијају интересовање за наставне садржаје. Игровне активности и кратке драматизације доприносе активном учешћу ученика. Похвала и охрабривање се користе као важан подстицај за рад и ангажовање. Настава се обогаћује визуелним средствима, сликама и симболима који привлаче пажњу ученика. Подстицање радозналост кроз постављање једноставних питања и откривање нових појмова. Ствара се пријатна и подржавајућа атмосфера у којој се ученик осећа сигурно и мотивисано за учење.

Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности	Темпо рада је прилагођен узрасту ученика и њиховим развојним могућностима. Наставне теме се реализују постепено, кроз краће и јасно структурисане целине. Посебна пажња посвећује се разумевању, а не брзини усвајања градива. Наставник оставља довољно времена за разговор, понављање и утврђивање садржаја. Радни темпо се прилагођава интересовању и реакцијама ученика током часа. У настави се поштује принцип поступности и очигледности. Специфичност је у томе што се често користе игра, прича и практичне активности које успоравају али продубљују учење.
Могући застоји у раду	У настави могући застоји се јављају због различитог темпа усвајања градива код ученика. Поједини ученици могу имати тешкоће у разумевању нових појмова због ограниченог животног искуства. Пажња ученика у овом узрасту је краћег трајања, што може утицати на континуитет рада. До застоја може доћи и услед недовољне концентрације или умора ученика. Повремено је потребно више времена за понављање и објашњавање садржаја. Застоји се превазилазе додатним појашњењима, примерима и променом активности на часу.
Праћење напредовања ученика/начин,време,критеријуми праћења и оцењивања ученика/начин,време,критеријуми праћења	Напредовање ученика се прати континуирано током целе школске године. Праћење се врши кроз свакодневно посматрање активности ученика на часу. Врши се усмено изражавање, учешће у разговору и разумевање једноставних садржаја. Посебна пажња посвећује се ангажовању ученика у игролистим и креативним активностима. Критеријуми праћења обухватају заинтересованост, редовност у раду и степен разумевања наставних садржаја. Оцењивање је описно и засновано на формативном праћењу. Наставник бележи напредак ученика кроз белешке о постигнућима и понашању. Праћење се врши током сваког часа, а сумарно се сагледава на крају класификационих периода.
Остале специфичности школе које могу да утичу на остваривање наставног процеса	Остваривање наставног процеса може бити условљено организационим и просторним условима у школи. Број ученика у одељењу може утицати на динамичност рада и могућност индивидуалног приступа. Распољивост наставних средстава и дидактичког материјала може утицати на квалитет и очигледност наставе. Распоред часова и временска организација наставног дана могу утицати на концентрацију и активност ученика. Сарадња са другим наставницима доприноси бољем међупредметном повезивању и планирању наставе. Рад школске средине и општа атмосфера у школи утичу на мотивацију и ангажовање ученика. Технички услови и опремљеност учионице могу утицати на ефикасност наставног рада.

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Рад са ученицима првог разреда захтева уважавање њихових узрасних карактер и чињенице да је то њихов први сусрет са школом. Треба имати у виду да су та иста деца, сада ученици првог разреда, у предшколском п училиа кроз игру, у интеракцији са социјалним и физичким окружењем. Примена различитих интерактивних облика рада. Примена искуственог учење, изношење доживљаја и ставова Ученика кроз размену у групи. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације.
Најефикасније методе и облици рада	Одабир и коришћење одговарајућих метода и техника: радионице, симулације, играње улога, студије случаја, дискусије ,мини истраживања, једноставне акције
Избор наставних средстава	Наставна средства треба бити прилагођена узрасту и да користе за усвајање градива.
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	Сеоска библиотека- посета,
Активности и стратегије за мотивисање ученика	
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности	Темпо треба прилагодити интересовањима и напредовању ученика.
Могући застоји у раду	Болест ученика.
Праћење напредовања ученика/начин,време,критеријуми праћења и оцењивања ученика/начин,време,критеријуми праћења	Иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе. Вођење прописане педагошке документације у којима су видне белешке о редовност у похађању наставе, заинтересованост и активно укључивање у процес рада групе, напредовање и развој, као и самосталности у раду ученика Заједничко вредновање ученика и наставника. Самопроцена оцено од стране ученика.
Остале специфичности школе које могу да утичу на оставривање наставног процеса	

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Упутство за сумативно оцењивање ученика

Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
Предмет -вођење прописан епедагошке документације у којима су видне белешке о редовности упохађању наставе и заинтересованости -активно укључивање у процес рада групе,напредовање и развој,каои самосталности у раду ученика -заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцене од стране ученика	Системтско посматрање Евиденција: белешке о елементима запроцењивањеиоцењивање Чек-листе са скалом процене	- континуирано - након завршеткатеме - по потреби
-тимски рад (посматрање наставника,излагање група,процена осталих ученика) -рад у пару (посматрање наставника,излагање парова,процена осталих ученика) -вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима -степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених исхода постигнућа у току савладавања програма предмета. -процењују се: вештине разумевања,примена и вредновање научених поступака и процедура;рад са подацима и рад на различитим задацима;вештине,руковање алатима и ттехнологијама иизвођење радних задатака.	Протоколи посматрања Упитници(за групни и рад упару) Скала по нивоима(самосталност уизвршавањузадатака) Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	-белешке сачасоватокомгодине -пресек стања након завршеткапројекта -пресек стањапотромесечјима -процена орадуинапреткунакрајушколскоггодине

ПРЕДМЕТ : Српски језик (допунска настава)

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 18

РАЗРЕД: 1.

ЦИЉ : правилна употреба графо-елемената, правилно изговарање гласова у различитим позицијама речи, правилно писање штампаних и писаних слова ћирилице, увежбавање и усавршавање гласног читања , поступно савладавање градива из граматике и правописа на основном нивоу, увежбавање усменог и писаног изражавања

САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА
● Глас и слово ● Појединачно и групно усвајање слова ● Правилно наглашавање речи и повезивање у реченици ● Шчитавање ● Моторичке вежбе ● Увежбавање графичких правила писања ● Савладавање технике читања ● Увежбавање гласног читања и читања у себи ● Вежбе читања и писања	- да савлада писање ћириличним штампаним и писаним словима - да савлада основна правописна правила	- метода писаних радова - преписивање - писање по диктату	-словарица -текст -наставни листићи

• Уочавање врсте књижевних дела • Развијање појма реченице • Упознавање језичких појмова • Употреба великог слова • Употреба интерпункцијских знакова • Причање на основу низа слика • Разговор о прочитаном – питања и одговори • Препричавање • Описивање	-да увежба гласно читање у циљу бољег разумевања прочитаног -да увежба у усмено и писано изражавање једноставним реченицама	- записивање речи реченица на основу слике - дијалогска - демонстративна - илустративна	-апликације -учбеник - Буквар -радна свеска -дидактички материјал -прибор за цртање и бојење
		-	

ОБРАЗОВНА ОБЛАСТ (КОРЕЛАЦИЈА)	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик	б) Наставник		
Почетно читање и писање Књижевност Језик	-слуша -говори -уочава	-планира -организује -реализује	- ученици полазници допунске наставе -учитељ	Родитељи Ученици који су савладали градиво и поучавају своје другове који спорије напредују

Језичка култура	-повезује -закључује -анализира -истражује -посматра -црта -решава проблем -именује и чита слова -пише -саставља и записује речи и реченице -пише по диктату -чита -одговара на питања -саставља реченицу	-објашњава -демонстрира -даје упутства -врши корекцију у току рада -прати ефекте сопственог рада -партнер у учењу -бодри	-ученици који су савладали градивои поучавају своје другове који спорије напредују -родитељи -искуство ученика -друштвена средина	Учитель

	по слици - препричава			

ПРЕДМЕТ : Математика – ДОПУНСКА НАСТАВА

РАЗРЕД: први

БРОЈ ЧАСОВА: 18

ЦИЉ : Стицање основних математичких знања која ученици нису успели да савладају на часовима редовне наставе због различитих узрока.

САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА
Предмети у простору и односи међу њима Вежбе оријентације у простору Линија и област Линија, тачка, дуж, врста линије Класификација предмета према својствима Предмети облика круга, правоугаоника и квадрата Задаци за вежбање у оквиру скупова Природни бројеви до 100 Задаци за вежбање у оквиру бројева Задаци за вежбање у оквиру бројева Знаци: +, -, = Сабирање и одузимање на бројевној правој Сабирање и одузимање до 5 Бројеви прве десетице Сабирци и збир; Умањеник, умањилац и разлика; Замена места и здруживање сабирака Сабирање и одузимање у оквиру прве десетице Сабирање и одузимање у оквиру прве десетице Сабирање бројева до 20 Одузимање бројева до 20 Писање и читање бројева до 100 и текстуални задаци Сабирање и одузимање бројева до 100 Мерење и мере Јединице за дужину – разни задаци	- уочава и одређује положај једног предмета у односу на други - уочава и црта криве и праве, отворене и затворене линије - разликује геометријске облике - разликују и упоређују предмете по једној особини - Пребројава елементе скупа - Формира појам броја - Увежба записивање и читање бројева до 100 - увежба и савлада сабирање и одузимање бројева до 100 без прелаза - рачуна са новцем у једноставним ситуацијама	- вербално-текстуална - Усмено излагање - демонстративна - Решавање задатака - илустративна - рад на дидактичком материјалу	- Жива реч - слике - задаци - Дидактички материјал - игрице - уџбеник - наставни листићи

ОБРАЗОВНА ОБЛАСТ (КОРЕЛАЦИЈА)	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик	б) Наставник		
БРОЈЕВИ(свет око нас, српски језик)	- слуша - прати - решава задатке - пита	- организује - демонстрира - помаже - коригује	-ученици полазници допунске наставе -учитељ -ученици који су савладали	- ученици који су савладали градиво и поучавају своје другове који спорије напредују

ГЕОМЕТРИЈА (мерење и мере, ликовна култура, свет око нас)	- тражи помоћ - увежбава	- објашњава - усмерава - бодри	градиво и поучавају своје другове који спорије напредују	- учитељ - родитељ
МЕРЕЊЕ И МЕРЕ (геометријски облици, свет око нас)				

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНОГ НАСТАВНОГ РАДА

ПРЕДМЕТ: ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

РАЗРЕД: први

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

ЦИЉ: Олакшавање процеса адаптације на школску средину и подстицање социјалне интеграције – успостављање и развијање односа другарства и сарадње са вршњацима и одраслима;

ТЕМЕ	ИСХОДИ	ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	НАСТАВНА СРЕДСТВА

Септембар о сам ја е име знак Наши дланови Октобар о смо ми ја недеља маћи задатак а омиљена играчка Моја омиљена игра Новембар тон није бадминтон ка торба, а у њој... ањем у походе, Гроздана Олујић Дан толеранције Децембар на радна соба и радни сто на учионица У школи Јануар На улици – Ја сам пешак У биоскопу ,позоришту Фебруар У продавници За столом ба против вршњачког насиља Међународни дан матерњег језика Март радуј маму, баку какање па реч гвоздена врата отвара” Љубомора Април Кривица Уз Градимира растемо и учимо Шта нас вређа	-Поштује простор у коме бораве у школи. -Поштује правила понашања у школи -Упознаје се са основним дејјим правима и обавезама. -Разуме важност правилног односа унутар групе -Упознаје разлоге настајања сукоба; -Упознаје начине спречавања или мирног решавања сукоба -Разуме важност правила културног понашања, како у школи,тако и на јавним местима ; -Зна да важност бриге о себи и другима; -Схвате важност пристојног понашања и да основна правила примењују у свакодневном животу са одраслима и са вршњацима; -Разуме да без обзира на разлике,свиимају једнака права и сви су једнако вредни; -Зна да реално сагледа своје способности, склоности и интересовања; -Осећа да се свако право другарство и пријатељство даказује делима, поступцима и понашањем	- Кооперативна - Интерактивна - Перцептивне - Амбијенталн о учење - Игра - Цртање - Певање - Учењекроз игру	- Фотографије - Сlike - Краћи текстови - ЦД - Буквар дејјих права - Дидактички материјали

Мај Недеља сећања и заједништва Наш цвет другарства Шта ценим код друга Шта ценим код себе Јун Научио сам... Желим да се представим			

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ		АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик	б) Наставник			
- Српски језик - Ликовна култура - Музичка култура - Свет око нас - Физичко и здравствено васпитање	- Разговор - Слуша - Посматра - Самосталан и интерактивни рад - Упореджује - Процењује - Сарађује - Креира - Комуницира са другима - Презентује	- Планира - Ораганизује - Бира садржаје - Усмерава - Реализује - Преноси информације - Даје упутства - Мотивише - Омогућује примену научног - Формира групе - Упознаје индивидуалне способности - Прати ефекте сопственог града - Прати ефекте рада ученика - Води разговор		- Ученици - Наставници - Родитељи - Природна и друштвена средина - Предмети из окружења - Искуство ученика - Дидактички материјал - Стручна литература - Окружење -Икт	- Ученици - Наставници - Родитељи - Педагог - Друштвна средина

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Наставни предмет: Слободне активности

Разред: први

Годишњи број часова: **36**

Циљ часа слободних активности је креативан рад са ученицима прожет кроз више наставних предмета унапређивањем ученичких језичких, музичких, физичких и ликовних активности.

ТЕМА/САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА

Језичке активности • Обилазак и упознавање школе • Дозволите да се представим • Јесен у школском дворишту • Позоришна представа • Квиз знања • Игра: „Покажи шта знаш“ • Доврши започету реченицу • Едукативне игре у учионици • Читање прича и илустровање • Рецитовање песама по избору ученика • Брзалице и имитације • Бонтон • Доврши започету реченицу • Игра: „На слово, на слово“ • Песме о другарству • Донео/ла сам да прочитам • Прочитао/ла сам испричаћу вам • Ближи се распуст и лето Музичке активности • Слушање дејјих песама	- упознаати су са културом рецитовања - упознати су са основама рецитовања и њеним вредностима - развијене стваралачке способности - богаћење и развијање мапте и креативног начина мишљења - развијена способност за концентрацију и способности за јавне наступе - стечена способности лепог, течног и креативног импровизованог изражавања - примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; - поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике - примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања и другим животним ситуацијама; – уредно одржава простор у коме живи и борава – повезује различита вежбања са њиховим утицајем на здравље – препозна лепоту покрета у вежбању – се придржава правила вежбања - вреднује сопствена и туђа постигнућа у у вежбању - изражава своје замисли одабраном ликовном техником - примени стечена знања и доживљена искуства на новим задацима - користи одабране информације као подстицај за стварање	Стваралачка Разговорна- дијалошка и монолошка Текстуална Размена мишљења Интерактивна метода Ситуациона	Књиге поезије Одговарајући реквизити

• Прављење дечјих ритмичких инструмената (звечке)			

Физичке активности • Елементарне игре • Игре по избору ученика • Друштвене игре • Игре на снегу • Игре у школском дворишту • Игре лоптом у школском дворишту Ликовне активности • Уређење одељењског паноя • Прикупљамо јесење плодове • Јесен-израда радова од јесењих плодова • Билке и животиње-израда плаката • Правимо новогодишњу честитку и украсе за јелку • Украшавање јелке и учионице • Уређујемо пано-Свети Сава • Правимо Снешка Белића • Уређујемо пано за Васкрс • Поклон мами за Дан жена			

Основна школа “Сава Ковачевић” Михајловац

**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ДРУГИ
РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА
И ВАСПИТАЊА**

за период 2026/2027–2029/2030.године

Основна школа "Сава Ковачевић"

11312 Михајловац

Директор: Биљана Тодоровић

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД

НАЗИВ	БРОЈ ЧАСОВА	
	НЕДЕЉНО	ГОДИШЊЕ
А) ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
Српски језик	5	180
Енглески језик	2	72
Математика	5	180
Свет око нас	2	72
Ликовна култура	2	72
Музичка култура	1	36
Физичко и здравствено васпитање	3	108
Дигитални свет	1	36
Б) ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
Верска настава ¹	1	36
Грађанско васпитање ¹	1	36
В) ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА		
Редовна настава	20	720
Допунска настава	1	36
Настава у природи		7–10 дана годишње
В) ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА		
Час одељењског старешине	1	36
Екскурзија и излети		1 дан
Ваннаставне активности	1-2	36-72

¹Ученик бира један од понуђених предмета.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Предмет: Српски језик

Разред: Други

Годишњи фонд часова: 180

Циљ наставе и учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
КЊИЖЕВНОСТ 80 часова (62+18)	ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Народна песма: <i>Да вам певам што истина није/Мишија моба</i> Народна песма: <i>Мајка Јова уружи родила/Санак иде низ улицу</i> Јован Јовановић Змај: <i>Пролећница/Хвала</i> Војислав Илић: <i>Први снег</i> Бранко Ћопић: <i>Огласи "Шумских новина"</i> (одломци), <i>Болесник на три спрата</i> Душан Радовић: <i>Лепо је све што је мало, Мама</i> Драган Лукић: <i>Школа, Равнотежа</i> Мирослав Антић: <i>Тајна</i> Душко Трифуновић: <i>Два јарца</i> Григор Витез: <i>Дохвати ми, тата,</i>	разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; - одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; - одреди редослед догађаја у тексту; - уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; разликује стих и строфу; - уочи стихове који се римују; - објасни значење пословице и поуке коју уочава у басни; - наведе једноставне примере поређења из текстова и свакодневног живота; - чита текст поштујући интонацију	-дијалогска -текстуална -илустративна -учење путем открића -демонстративна -интерактивна -учење кроз игру -амбијентална -посматрачка -текст -апликације -кредеубоји -дидактички материјал -учбеник - наставни листићи -радна свеска - словарица латиница -лектира -дечјичасописи -тестови	-слуша -чита -записује -говори -описује -анализира -размишља -закључује -уочава -повезује -истражује	-планира -организује -бира садржаје -реализује -објашњава -демонстрира -даје упутства -врши корекцију току рада -прати ефекте сопственог и рада ученика -партнеру учењу	-усмена провера -писана провера -наставни листићи -контролне вежбе -петоминутна провера -тест -рецитовање	Комуникативна компетенција, компетенција за учење, компетенција за сарадњу, естетичка компетенција, дигитална компетенција, одговоран однос према околини, решавање проблема.

	<i>мјесец</i> Александар Сергејевич Пушкин: <i>Бајка о</i> <i>рибару и рибици</i> (читање у наставцима) Проза Народна прича: <i>Свети Сава, отац и</i> <i>син/Свети Сава и</i> <i>отац и мати са</i> <i>малим дететом</i> Народна прича: <i>Седам прUTOва</i> Народна басна: <i>Бик</i> <i>и зец/Коњ и</i> <i>магарац</i> Доситеј Обрадовић: <i>Пас и његова</i> <i>сенка/Коњ и</i> <i>магаре</i> Десанка Максимовић: <i>Бајка</i> <i>о лабуду</i> Гроздана Олујић Градмир Стојковић: <i>Деда</i> <i>Милоје</i> Мирјана Стефановић: <i>Златне рибице не</i> <i>праве штету</i> Ђани Родари: <i>Ка д</i> <i>дедица не зна да</i> <i>прича приче</i> Су Ју Ђин: <i>Свитац</i> <i>тражи пријатеља</i> Феликс Салтен: <i>Бамби</i> (одломак по избору) Драмски текстови Александар Поповић: <i>Два писма</i> Ана Миловановић: <i>Слатка математика</i> Гвидо Тартаља: <i>Оцене</i>	реченице/стиха; - изражајно рецитије песму; - изводи драмске текстове; – износи своје мишљење о тексту	- фронтални - групни - диференцирана настава				

	Тодe Николетић: <i>Шума живот значи</i> Популарни и информативни текстови Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе(Доситеј Обрадовић и Никола Тесла) ДОМАЋА ЛЕКТИРА 1.Избор из кратких народних умотворина 2.Ханс Кристијан Андерсен: Принцеза на зрну грашка,Царево ново одело, Девојчица са шибицама 3.Десанка Максимовић Ако је веровати мојој баки, Прстен на морском дну, Како су пужу украли кућу, Три патуљка, Чика-Мраз,Божић Батини цртежи,						

	<i>Траве говоре бакиним гласом, Орашчићи- палчићи, Кћи вилиног коњица (три бајке по избору ученика)</i> <i>4. Љубивоје Ришумовић, избор из збирке песама Ма шта ми рече, 5. Драгомир Ђорђевић, избор песама 6. Избор кратких прича за децу:</i> <i>Бранко Стевановић, Прича из ормана, Весна Видојевић Гајевић, Брљача, Дејан Алексић, Једном је један дечко зевнуо</i> Књижевни појмови: - стих, строфа, рима; - народна успаванка ; - басна; - бајка; - тема, место и време збивања, редослед догађаја; - главни и споредни лик (изглед, основне особине и поступци); - лица у драмском тексту за децу						

ЈЕЗИК Граматика, правопис и ортоепија 35 часова (20+15)	Глас и слог; самогласници и сугласници. Врсте речи: именице(властите и заједничке); род и број именица; глаголи; глаголска времена: прошло, садашње, будуће време; потврдни и одрични глаголски облици; придеви (описни); бројеви (основни и редни). Реченице: обавештајне, упитне, заповедне и узвичне. Потврдне и одричне реченице. Велико слово: писање назива држава, градова и села (једночланих и вишечланих) и једночланих географских назива. Спојено и одвојено писање речи: писање речце <i>ли</i> и речце <i>не</i> уз глаголе. Интерпункција: тачка (на крају реченице, иза редног броја); две тачке и запета у набрајању; писање датума арапским и римским цифрама. Писање скраћеница:	- разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике; - разликује врсте речи у типичним случајевима; - одређује основне граматичке категорије именица и глагола; разликује реченице по облику и значењу; поштује и примењује основна правописна правила - влада основном техником читања и писања латиничког текста; - пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном);					Комуникативна компетенција, компетенција за учење, компетенција за сарадњу, естетичка компетенција, дигитална компетенција, одговоран однос према околини, решавање проблема

	мерне јединице и опште скраћенице <i>ОШ, бр., итд., стр. и нпр.</i>						
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА 65 часова (21 +44)	Друго писмо (латиница): штампана и писана слова. Разумевање прочитаног кроз одговоре на питања. План за препричавање кратких текстова (лирских, епских, драмских) састављен од уопштених питања.	-причање, описивање; - правилно састави дужу и потпуну реченицу и спојивише реченица у краћу целину; - учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; - разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај); изражајно чита ћирилички текст					Комуникативна компетенција, компетенција за учење, компетенција за сарадњу, естетичка компетенција, дигитална компетенција, одговоран однос према околини, решавање проблема.

	План описивања на основу непосредног посматрања. Правописне вежбе: преписивање, диктат и самостално писање. Језичке вежбе: загонетке, ребуси, укрштене речи, осмосмерке, асоцијације, састављање реченица, проширивање задатих реченица. Лексичко-семантичке вежбе: допуњавање реченица, опис бића и предмета. Сценско приказивање драмског/драматизованог текста.						
Корелација са другим наставним предметима: математика, сон, ликовна култура, музичка култура, физичко и здравствено васпитање, дигитални свет							
Међупредметно повезивање: Математика (писање редних и основних бројева), ликовна култура (илустрација текстова), СОН (анализа ликова из басни (животиње, песничке слике природе), музичка култура (слушање музичких аранжмана на текстове песама), физичко васпитање (израда панорама у вези са темом из здравственог васпитања), дигитални свет (делове књижевних текстова обрађивати у ворду....)							

Кључни појмови садржаји програма: књижевност (умеће читања и разумевања прочитаног), лектира (школска и домаћа), поезија, проза, драма, књижевнотеоријски појмови, језик (граматика и правопис), језичка култура (говорење, слушање, писање, читање), усвајање другог писма - латинице

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Прилагођавање начина рада и обима садржаја Индивидуални приступ ученицима са потешкоћама у учењу Уважавање ученичких телесних и менталних карактеристика Уважавање националних и верских посебности Уважавање социјалног статуса ученика Водити рачуна о емотивном стању детета Водећи се наведеним специфичностима ученика самог труда, стрпљења и разумевања прилагођавамо приступ сваком детету
Најефикасније методе и облици рада	Методе: Дијалогска, рад на тексту, писаних радова, извештавање практичних и теоријских радова, игровне активности, демонстрације, истраживање, интерактивна Облици рада: групни рад, рад у пару, индивидуални, фронтални, индивидуализовани, диференцирани
Избор наставних средстава	- Краћи текстови - Уџбеници - Лектира - Фотографије - Слике, илустрације - Лаптоп - Апликације - Дидактички материјали
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	- Музеј - Библиотека
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Коришћење аудио-визуелних средстава, Игровне активности Решавање проблемских ситуација Стављање ученика у улогу Драмске ситуације Пројекти Такмичења
Могући застоји у раду на основу искуства	Брзина реализације плана, сложеност садржаја, нередовно похађање наставе, неприлагођеност садржаја, нередовна израда домаћих задатака

Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности/	Према индивидуалним карактеристикама ученика и темпу који они могу да прате
Праћење напредовања ученика /начин,време,критеријумипраћења/	Начин:писмене провере,усмено одговарање,израда домаћих задатака,активности ученика на часовима,практични радови(мапе ума, илустрације текстова, стрипови), преглед свеске. Време:предвиђено планом и програмом и попотреби-процени наставника Критеријуми:усвојени на Активу учитеља
Остале специфичности школе које могу да утичу на остављавање наставног процеса	Интернет,пројектор и рачунари у свакој учионици, Опремљеност школске библиотеке

СТАНДАРДИ ОБРАЗОВНИХ ПОСТИГНУЋА

Наставни предмет:**Српски језик**

Разред:**други**

Општа предметна компетенција (ОПК)

Ученици овладавају вештинама слушања и говорења, читања и писања. Користе ћирилично и латиничко писмо. Разумеју улогу језика као средства комуникације и учења, као део националног идентитета и културе. У комуникацији поштују саговорника и бирају речи, усвајају општеприхваћене друштвене норме. Овладавају знањем српског стандардног језика. Стварају писане и усмене текстове различитог садржаја, структуре и намене. Читају ради уживања, да би учили, да би се сналазили у свакодневном животу, неговали традицију и културу српског народа, развијали интеркултуралност. Читају естетски вредне текстове српске и светске књижевности за децу и релевантне информативне текстове у складу са узрастом и интересовањима. Проширују фонд речи и израза, као и опсег њиховог значења. Воле и чувају свој језик користећи речи и изразе српскога језика у различитим комуникативним ситуацијама и дигиталном окружењу. Одговорно користе различите медије за учење српског језика, водећи рачуна о безбедности. Разумеју значај учења других језика. Пружају подршку вршњацима који уче српски језик као нематерњи. Постављају краткорочне циљеве учења, праве планове и истрајавају у њиховој реализацији и траже подршку.

Основни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)

Учествују у разговору. Говоре и пишу логично се изражавајући реченицама једноставне структуре. Уредно и читко пишу слова и бројеве. Читају с разумевањем уметничке и неуметничке текстове. Препознају формалне одлике поезије, прозе и драме. У једноставним примерима уочавају одређена граматичка правила која се односе на реченицу и врсте речи.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)

Слушају саговорнике, на постављена питања дају одговоре потпуним реченицама. Састављају реченице и текстове једноставне структуре у говору и писању. Читају различите врсте уметничких и неуметничких текстова и упознају њихове основне одлике. Проналазе и репродукују експлицитне информације у тексту и на основу тога стварају мапе ума. Одговарају на питања о утисцима, ликовима, догађајима, месту и времену радње у књижевноуметничком тексту. У једноставним примерима издвајају одређена граматичка правила која се односе на реченицу и врсте речи у њима. Уче самостално и у сарадњи са вршњацима, у пару и групи.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)

Слушају и говоре уважавајући саговорнике. Користе знања из језика како би се изражавали писаним и усменим путем у свакодневном животу. Читају да би уживали, сазнавали и учили. Доносе директне закључке, износе своје ставове о прочитаним текстовима и повезују са личним искуствима.

Користе и примењују информације и сазнања у свакодневним животним ситуацијама. Развијају способност емпатије, заинтересовани су за учешће и допринос заједничким активностима. Воле српски језик и доживљавају га као део свог идентитета.

Средњи ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)

Користе језик као низ могућности које им служе у усменом и писаном изражавању: препричавају, описују, причају и учествују у разговору. Поштују језичку норму и правописна правила. Течно и с разумевањем читају уметничке и неуметничке текстове. Проналазе и повезују битне информације у различитим врстама текстова. Познају садржинске и формалне елементе уметничког и неуметничког текста. Овладавају граматичким појмовима и језичким законитостима.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)

Говоре и пишу стварајући правилно структуриране реченице и текстове, поштујући језичку норму. У разговору постављају одговарајућа питања и образлажу своје идеје уважавајући саговорнике. Читајући повезују експлицитне информације и проналазе имплицитне информације у тексту. Прикупљају додатне информације из различитих извора. Представљају линеарни текст у одговарајућој нелинеарној форми и обрнуто. Разумеју информације приказане илустрацијама и фотографијама. Вођено анализирају књижевна дела користећи одговарајуће књижевне термине. Исказују и објашњавају своје утиске, доживљаје и мишљења о прочитаном тексту. Уочавају и издвајају у реченицама примере одређених граматичких појмова и правила. Учествују у дискусијама и дебатама, уче кроз пројекте, проблемске и креативне задатке, драматизације и игре улога.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)

Изражавају се правилно, јасно и примерено комуникативној ситуацији писаним и усменим путем. Користе основне граматичке термине како би разумели и примењивали правописна правила и учили друге језике. Размењују своја запажања, мисли, осећања и закључке о прочитаним текстовима и посетама културним догађајима. Спознају да читање пружа могућност за учење, развијање интелектуалних и језичких капацитета, лични развој. Упознају свој читалачки сензибилитет, негују читалачке навике и љубав према читању. Поштују вредности националне културе и култура других народа. Користе табеле, графиконе, дијаграме и мапе у контексту, као и информације садржане у илустрацијама и на фотографијама. Представљају резултате свог језичког стваралаштва, формирају се у друштвено активне, еколошки свесне и одговорне личности које цене здравље и безбедност. Разумеју важност вршњачке размене и подршке.

Напредни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)

Стваралачки примењују језичке вештине у говору и писању. Тумаче текст, критички читају и аргументују своје ставове. Познају најзначајније ствараоце из српске и светске књижевности за децу и њихова дела. Користе књижевне и граматичке термине.

Нази внаставне теме	Стандарди образовних постигнућа по нивоима		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво

КЊИЖЕВНОСТ	СРП.ОО1.О.1.5.Владају техником читања ћириличног и латиничког текста и разумеју информације експлицитно исказане краћим уметничким и неуметничким текстовима (линеарниминелинеарним) идентификујући речи и изразе којису им непознати. СРП.ОО1.О.1.6.Уз помоћ наставника,разликују врсте текстова . СРП.ОО1.О.1.7. Процењују садржај прочитаног текста на основу сопственог доживљаја,учавају ликове,догађаје,време и место у књижевном тексту. СРП.ОО1.О.2.5.	СРП.ОО1.С.1.1.Читају и казују текст одговарајућом динамиком. СРП.ОО1.С.1.2.Познају значења речи и фразе ологизама који се јављају у школским текстовима(уџбеницима, књигама из лектире и сл.)и идентификују оно што им је непознато. СРП.ОО1.С.1.4.У кратким цртама образлажу своје идеје. СРП.ОО1.С.1.6.Разликују основне делове текста и књиге(наслов,пасус,имеаутора; садржај,речник)и именују формалне елементе уметничких и неуметничких текстова(пасус,стих,строфа, рима,опис,приповедање, дијалог). СРП.ОО1.С.1.7.Разликују књижевне врсте (бајка,басна,песма,прича, приповетка,роман,драмски текст,кратке народне умотворине); разликују народну од ауторске књижевности. СРП.ОО1.С.1.8.Одређују садржинске	СРП.ОО1.Н.1.3.Именују књижевне врсте и наводе њихове одлике;познају најзначајније ствараоце и њихова дела. СРП.ОО1.Н.1.4.Тумаче и интегришу догађаје, поступке,особине,главне идеје, мисли и осећања;прате развој ликовау књижевно уметничком тексту. СРП.ОО1.Н.1.5. Препознају фигуративну употребу језика у књижевно уметничком тексту и свакодневној комуникацији(нпр. пренесено значење). СРП.ОО1.Н.2.4. Уочавајусложеност ликоваиузрочно-последичневезе међу догађајима,изводе закључке о

	Издавају и репродукују информације експлицитно исказане у краћим текстовима као и непознате речи и изразе траже објашњење у доступним изворима. СРП.ОО1.О.1.1.3. Знају све гласове и слова ћириличног и латиничког писма, као и значења речи и фразеологизама које користе у свакодневном говору и писању. СРП.ОО1.О.2.6. Читањем текстова упознају основне одлике и функције различитих врста текстова. СРП.ОО1.О.2.7. Изражавају својим речима читалачки доживљај идентификујући осећања која текст покреће у њима; одговарају на питања у вези са ликовима, догађајима, местом и временом радње, доживљавајући грешке током рада као фазе учења. СРП.ОО1.О.3.5. Изводе директне закључке о догађајима, поступцима и осећањима ликова и размењују их савршњацима; проширују фонд речи мање фреквентним речима ради квалитетнијег изражавања и разумевања других. СРП.ОО1.О.3.6. Користе информације из различитих врста текстова у свакодневном животу. СРП.ОО1.О.3.7. Износе лични доживљај прочитаног текста; повезују поступке ликова са животним искуством преиспитујући своје поступке; развијају отпорност и самопоуздање.	елементе књижевно уметничког текста (тему, главне и споредне ликове, догађаје, време и место...). СРП.ОО1.С.1.9. Примењују стратегије читања и разумевања прочитаног. СРП.ОО1.С.2.1. Течно читају и природно казују текст одговарајућим темпом и интонацијом, правилно наглашавајући речи у реченици, поштујући смисао текста. СРП.ОО1.С.2.2. Одређују значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и контекста у којем су употребљени, издавају делове текста који су им нејасни, траже објашњење и прикупљају додатне информације из различитих извора. СРП.ОО1.С.2.5. Издавају, упоређују и повезују битне информације исказане у различитим деловима текста, као и различитим врстама текстова; представљају информације на различите начине. СРП.ОО1.С.2.8. Анализирају догађаје, поступке, осећања и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту; одређују тему. СРП.ОО1.С.2.9. Прате и предвиђају даљи ток радње, преиспитују претпоставке, повезују очигледне узроке и последице, поткрепљују своје закључке позивајући се на текст. СРП.ОО1.С.3.1. Користе вештине читања (читање у себи, читање со ловком у руци, летимично читање...) и кривања у свакодневном животу, учествују у културним догађајима у школи и заједници. СРП.ОО1.С.3.8. Формирају етичке и естетско-емоционалне вредности, развијају емпатију.	догађајима, намерама, поступцима и осећањима ликова, објашњавају чиме су мотивисани поступци осећања ликова и своје ставове поткрепљују доказима из текста. СРП.ОО1.Н.1.2. Читају и критички промишљају, издавају и повезују релевантне изворе и информације, уочавају различите перспективе и гледишта аутора, као и сврху текста. СРП.ОО1.Н.2.5. Тумаче фигуративну употребу језика. СРП.ОО1.Н.3.3. Бирају текстове према интересовањима, уживају у читању и граде своје читалачко искуство. СРП.ОО1.Н.3.4. Решавају проблеме, упоређују и образлажу догађаје кроз процену узрока и последица у свакодневном животу; формирају се као моралне личности које познају и негују опште прихваћене људске и друштвене вредности.

ЈЕЗИК	СРП.ОО1.О.1.2.Почињу реченицу великим словом, завршавају је одговарајућим interpункцијским знаком, употребљавају велико почетно слово у једноставнијим примерима. СРП.ОО1.О.2.2. Пишу кратким, потпуним реченицама једноставне структуре. СРП.ОО1.О.3.8. Користе знања из језика како би се јасно изражавали писаним и усменим путем; доживљавају језик као део свог идентитета и као основу за учење других језика.	СРП.ОО1.С.1.11. Одређују врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) и подврсте речи (властите, заједничке и градивне именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве) и препознају збирне именице; разликују граматичке категорије глагола и глаголско време, као и граматичке категорије именица, бројева, придева и заменица. СРП.ОО1.С.2.11. У реченици/тексту уочавају и издвајају одговарајуће примере речи, а затим индуктивно и по аналогији закључују о одликама врсте и подврсте којој припадају (користе табеле, правемапеума...); мењају облике речи према задатим критеријумима (лице, број и род). СРП.ОО1.С.3.10. Развијају машту истражују могућности језичко-стилског обликовања мисли и идеја. СРП.ОО1.С.3.11. Користе знања из језика како би се јасно и правилно изражавали писаним и усменим путем и учили друге језике.	СРП.ОО1.Н.2.6. Анализирају реченицу/текст издвајајући врсте и подврсте речи, састављају реченице према задатим синтаксичким критеријумима. СРП.ОО1.Н.1.6. Именују врсте и подврсте речи, именују граматичке категорије глагола и глаголско време, као и граматичке категорије именица, бројева, придева и заменица.
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	СРП.ОО1.О.1.3. Познају основна начела вођења разговора и форме учтивог обраћања, препознају говор мржње као негативну појаву. СРП.ОО1.О.1.4. Вођено препричавају, причају и описују на задату тему. СРП.ОО1.О.2.3. Постављају питања траже и дају објашњења, учтиво прихватају или одбијају, захваљују се или се извињавају. СРП.ОО1.О.3.1. Разговорно и јасно говоре тако да их саговорник разуме и писано се изражавају у одговарајућим ситуацијама. СРП.ОО1.О.3.2. Пишу кратке поруке, текстове и попуњавају једноставне обрасце. –	СРП.ОО1.С.1.3. Усмено и писано препричавају, причају, описују и учествују у разговору на задату тему; у писаном изражавању примењују правописна правила. СРП.ОО1.С.2.3. Држе се теме, јасно структурирају излагање (уводни, средишњи и завршни део); пишу јасним и потпуним реченицама, исправљају своје грешке. СРП.ОО1.С.3.5. Размењују информације и закључке у вези са различитим врстама текстова; процењују квалитет информација и примерено стилу тражијакое пратеће текст; користе табеле, графиконе, дијаграме и мапе у контексту. СРП.ОО1.С.3.6. Сналазе се у литератури и другим изворима са знања. СРП.ОО1.С.3.7. Књижевна дела која само	СРП.ОО1.Н.1.1. Умеју аргументовано и на занимљив начин да почну, развију и заврше своје усмено и писано излагање користећи богат фонд речи у јасним и потпуним реченицама. СРП.ОО1.Н.3.1. Слободно и аутентично исказују своје мисли у говору и писању придобијајући пажњу других. скуство. СРП.ОО1.Н.3.5. Користе језик као ни з могућности у изражавању, употребља

	СРП.ОО1.О.3.3. Пажљиво слушају саговорнике, постављају питања у складу са својим потребама, поштују правила људног похођења, безговора мржње. СРП.ОО1.О.3.4. Веродостојно препричавају и описују оно што су прочитали, видели или чули.	стално читају, разумеју у одговарајућем жанровском кључу. СРП.ОО1.С.3.8. Формирају етичке и естетско-емоционалне вредности, развијају емпатију. СРП.ОО1.С.3.9. Проналазе решења за животне ситуације свесни веза између узрока и последица СРП.ОО1.С.3.2. У свакодневној комуникацији користе одговарајуће речи и фразеологизме; уважавају саговорнике. СРП.ОО1.С.3.3. Правилно пишу и говоре на одговарајућу тему у различитим комуникативним ситуацијама/дигиталном окружењу. СРП.ОО1.С.3.12. Користе различите врсте реченица сходно комуникативној ситуацији; граде свој стил изражавања у свакодневном говору, писању и језичком стваралаштву играјући се варирања редослед речи у реченици. СРП.ОО1.С.3.13. Језички израз усклађују са контекстом.	вајући речи и изразе у основном и фигуративном значењу.

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Ангажовање ученика у настави Самосталност у раду	Оцену одличан(5) добија ученик који: –у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; –лако логички повезује чињенице и појмове; –самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; –решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; –показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар(4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; –самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; –решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; –показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: –у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; –у знатно јмери логички повезује чињенице и појмове; –већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; –у довољној мери критички расуђује; –показује делимични степен активности и ангажовања.	-Иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе - Усмено одговарање (причање, препричавање, описивање, ортоепске вежбе лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе, казивање напамет научених текстова, сценско приказивање) -Писане провере (контролни задаци, тестови, ортографске вежбе, диктатИ, лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе домаћи задаци и писмени задаци) Бодовање: 0-39%-1 40-54%-2 55-69%-3 70-85%-4 86-100%-5 -Вођење прописане педагошке документације -Белешкео:активностима,самосталности у току рада, редовности у изради домаћихзадатака,практичним радовима	-Табеларна евиденција о писменим проверама -Чек-листе са скалом процене -Протоколи посматрања -Упитници (за групни и рад у пару) -Учесталост јављања (јављање+; више пута ++;комплетан, потпун одговор +++; не зна одговор–запис датума и области) -Свеобухватност одговора(област;скала по нивоима) -Самосталност у извршавању задатака(област;скала по нивоима) -Листе:сарадња у групи (сви чланови су	-Свакодневно бележење током године, -Пресек стања на месечном нивоу, -Пресек стања након обрађене области, -Пресек стања по тромесечјима, -Провера на крају школске године

	Оцену довољан(2) добија ученик који: – знања која је остварио су на ниву репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан(1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање заучешће у активностима нити ангажовање. Ученик коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу, ризика од раног напуштања школовања и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању оцењује се на основу ангажовања и стрепена остварености циљева и исхода дефинисаних планом индивидуализације и ИОП-ом.	ученика, учешћу на такмичењима и у различитим активностима - Заједничко вредновање ученика и наставника - Самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика - Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) - Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) - Пружање помоћи другим ученицима у току рада	укључени, сви имају задато забележено у свескама...) - Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано, табела...) - Хоризонтално и вертикално повезивање градива Панои: добро-вољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима	

Наставни предмет: **Енглески језик**

Разред: **други**

Годишњи фонд часова: **72**

Циљ: Циљ учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
ПОЗДРАВЉАЊЕ 4 (2+2)	Реаговање на усмени импулс саговорника (наставника, вршњака, и слично); успостављање контакта при сусрету и усмено изражавање прикладних поздрава приликом растанка.	поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства; представи себе и другог; разуме јасно постављена	Методе: дијалогска, илустративна Облик рада: фронтални, групни, у пару, индивидуални Наставна средства: Радни уџбеник- Family and friends Starter; флеш-картице, интерактивни це-де, дигитални уџбеник	Слушање и реаговање на упутства наставника на енглеском језику или са аудио-записа. Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.). Мануелне активности (израда панона, презентација, зидних новина, постера и сл.). Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву.	Прилагођава говор узрасту ученика. Осмишљава контексте за примену језика. Ствара атмосферу заједништва и међусобне сарадње. Врши евалуацију. Похваљује. Усмерава.	Слушање и разумевање се проверава кроз: тестове; задатке у уџбенику и радној свесци; реаговање на усмени захтев. Говор се проверава кроз учешће у: дијалозима у којима ученик даје захтев, поставља питање или одговара на њега; игровним активностима и пројектима	компетенција за целоживотно учење, вештина комуникације, решавање проблема, вештина сарадње, вештина за живот у демократском друштву, естетска компетенција, брига за здравље, дигитална компетенција, одговоран однос према околини

				Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим /не волим, компарације). Решавање "текућих проблема" у разреду, тј. договори и мини- пројекти. "Превођење" исказа у гест и геста у исказ.			

ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ, ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ, ДАВАЊЕ И ТРАЖЕЊЕ ОСНОВНОХ ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА 6 (2+4)	Слушање кратких и једноставних текстова у којима се неко представља; представљање себе и других особа, присутних и одсутних.	разумеју и именују бића и предмете који се односе на тему; разумеју једноставне исказе који се односе на поздрављање и представљање; поздрављају, отпоздрављају, размењују информације личне природе (питају и кажу како се зову); разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; формулишу једноставна упутства и налоге; разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на хронолошко време; - поштују правила учтиве комуникације					

РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ ЈЕДНОСТАВНИХ УПУТСТАВА И НАЛОГА 6 (2+4)	Слушање налога и упутстава и реаговање на њих; давање кратких и једноставних упутстава (комуникација у учионици - упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично).	разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих; даје кратка и једноставна упутства и налоге; разуме позив и реагује на Њега; упути позив на заједничку активност;					

ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ 6 (2+4)	Слушање кратких једноставних позива на заједничку активност и реаговање на њих (позив на рођендан, игру, дружење...); упућивање и прихватање/ одбијање позива на заједничку активност, уз коришћење најједноставнијих израза	разуме позив и реагује на њега; упути позив на заједничку активност;					

ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА 6 (2+4)	Слушање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење; давање једноставног, усменог одговора на исказану молбу; изражавање и прихватање молби, захвалности и извињења	препознају и именују предмете из непосредног окружења; - разумеју једноставне описе предмета; опишу предмете користећи једноставна језичка средства; - искажу и прихвате захвалност на једноставан начин; - поштују основне норме учтивне комуникације у циљној култури; уочавају сличности и разлике у изгледу школског простора у циљној култури и код нас.					

ЧЕСТИТАЊЕ 4 (1+3)	Слушање кратких и једноставних устаљених израза којима се честита празник, рођендан; реаговање на упућену честитку и упућивање кратких пригодних честитки.	разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упуте једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе Божића у циљној култури и код нас					

ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА 6 (2+4)	Слушање краћих једноставних описа бића, предмета и места у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких описа бића, предмета и места; тражење и давање информација у вези са описом бића, предмета и места.	препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју једноставне описе бића и предмета; опишу бића и предмете користећи једноставна језичка средства; - уоче сличности и разлике у занимањима у циљној култури и код нас.					

ИСКАЗИВАЊЕ ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА 4 (1+3)	Слушање исказа у вези са потребама, осетима, осећањима; саопштавање својих потреба, осета и осећања и (емпатично) реаговање на туђа.	- препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; изразе потребе, осете и осећања кратким, једноставним језичким средствима; - разумеју једноставне описе бића; опишу бића користећи једноставна језичка средства; - поштују правила пристојног понашања на јавном месту					

ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ 6 (2+4)	Слушање кратких текстова у којима се наједноставан начин описује положај у простору; усмено тражење и давање информација о положају у простору	препозна и именује предмете и места из непосредног окружења; - разумеју једноставне описе предмета; опишу предмете и места користећи једноставна језичка средства; - уочавају сличности и разлике у школском животу у циљној култури и код нас.					

ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА 6 (2+4)	Слушање једноставних исказа у вези са хронолошким временом и метеоролошким приликама; усмено тражење и давање информација о хронолошком времену и метеоролошким приликама у ужем комуникативном контексту.	- препознају и именују боје; разумеју једноставне описе предмета и места; опишу предмете и места користећи једноставна језичка средства; - разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на метеоролошко време; - разумеју начин разоноде код вршњака у циљној култури					

ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА/ НЕПРИПАДАЊА, И ПОСЕДОВАЊА/ НЕПОСЕДОВАЊА 4 (1+3)	Слушање кратких текстова с једноставним исказима за изражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања и реаговање на њих; усмено исказивање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања.	- препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање/ непришпадање, поседовање/непоседовање; траже и дају једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање; - разумеју једноставне описе бића и предмета; опишу бића и предмете користећи једноставна језичка средства;					

ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА 6 (2+4)	Слушање кратких текстова с једноставним исказима за изражавање допадања/недопадања и реаговање на њих; усмено исказивањ еслагања/неслагања, допадања/недопадања	- препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју једноставне исказе којима се изражава допадање/недопадање; траже и дају једноставне исказе којима се изражава допадање/недопадање; - уоче сличности и разлике у односу према животињама у циљној култури и код нас.					

ИЗРАЖАВАЊЕ СПОСОБНОСТИ 6 (2+4)	Слушање једноставних исказа који говоре о способностима; постављање питања у вези са способностима и одговарање на њих, усмено.	- препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју једноставне описе бића и места; опишу бића користећи једноставна језичка средства; - разумеју једноставне исказе који се односе на изражавање способности; траже информацију о туђим способностима и саопште шта они или неко други могу/не могу, умеју/не умеју да ураде; - искажу и прихвате захвалност на једноставан начин; поштују основне норме учтиве комуникације у циљној култури.					

ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ И БРОЈЕВА 4 (1+3)	Слушање једноставних исказа који говоре о количини нечега; постављање питања у вези с количином и одговарање на њих, усмено	-препознају и именују бројеве до 20. Постављају кратка питања колико има нечега и дају одговоре					
Корелација са другим предметима: Српски језик, Математика, Музичка култура, Свет око нас, Верска настава, Грађанско васпитање							
Међупредметно повезивање: Српски језик – кроз граматичке садржаје (једнина и множина; личне заменице; придеви) Математика - бројеви Музичка култура – песмице посвећене Божићу и Новој години Свет око нас – учтиво понашање, породица, живи свет, одевање, становање, рођендан, Нова година Верска настава – Божић, Васкрс							

Кључни појмови садржаја програма: family, shapes, colours, house and furniture, numbers, food and drink, animals, actions and sports, toys, face, hygiene, clothes, weather, seasons, days, transport, free time, holidays and celebrations, hobbies and interests, likes and dislikes, first letters and basic writing, listening and reading skills

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Ученици усвајају страни језик на сличан начин на који се усваја матерњи језик - енглески језик користе искључиво у комуникацији и у ситуацијама које су блиске њиховим интересовањима. - циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике у атмосфери заједништва и међусобне сарадње; -говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; -настава се заснива и на социјалној интеракцији; -сви граматички садржаји уводе се индуктивном методом кроз разноврсне контекстуализоване примере у складу са нивоом, а без детаљних граматичких објашњења, осим уколико ученици на њима не инсистирају, а њихово познавање се вреднује и оцењује на основу употребе у одговарајућем комуникативном контексту.
Најефикасније методе и облици рада	Дијалогска, илустративна Индивидуални, групни, рад у пару
Избор наставних средстава	- наставни материјали из уџбеника су један од извора активности и они су праћени употребом додатних аутентичних материјала;
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	
Активности и стратегије за мотивисање ученика	-динамично смењивање тактивности које не би требало да трају дуже од 15 минута; -слушање и реаговање на упутства наставника на енглеском језику или са аудио-записа (слушај, повежи, одреди, пронађи, нацртај, исеци, обој, отвори/затвори свеску, итд.); -рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); -мануелне активности (израда панона, презентација, зидних новина, постера и сл.); -вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, утврдити хронологију и сл.); -игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођење нове језичке грађе или пак утврђивање); -класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације...); -решавање "текућих проблема" у разреду, тј. договори и мини-пројекти; -"превођење" исказа у гест и геста у исказ; -заједничко прављење илустрованих материјала (планирање различитих активности, извештај/дневник са путовања, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације);
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности	До краја првог полугодишта реализовати у потпуности седму тему.

Могући застоји у раду	Брзина реализације плана, сложеност садржаја, нередовно похађање наставе, неприлагођеност садржаја, нередовна израда домаћих задатака
Праћење напредовања ученика/начин, време, критеријуми праћења и оцењивања ученика/начин, време, критеријуми праћења	Праћење напредовања ученика се врши континуирано, на сваком часу. После сваке теме напредовање се формулише кроз формативну оцену. Као саставни део праћења напредовања планирани су иницијални, полугодишњи и годишњи тестови. Прати се напредак у остваривању прописаних исхода и активности.
Остале специфичности школе које могу да утичу на остваривање наставног процеса	Интернет, пројектор и рачунари у свакој учионици

СТАНДАРДИ ОБРАЗОВНИХ ПОСТИГНУЋА

Наставни предмет: **Енглески језик**

Разред: **други**

Наставна тема	Стандарди образовних постигнућа		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво

Стандарди се протежу кроз свих четрнаест тема.	Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1) Ученици углавном исправно артикулишу већину гласова и гласовних група, уз ограничења акценатско-интонацијске природе. Познају најфреквентније основне морфолошке облике и једноставније синтаксичке структуре. Користе ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за реализацију основних комуникативних активности у школском и ваншколском контексту. Познају основне стратегије и средства комуникације и развијају функционалну и дигиталну писменост. Разумеју вербалне и невербалне елементе једноставних порука на страном језику. Разумеју главне сличности и разлике најфреквентнијих лексичких елемената матерњег и страних језика из приватног и образовног домена. Ученици поседују основна знања о разликама у свакодневном животу сопствене и културе страног језика и разумеју да су разлике последица сложености и разноликости култура. Познају и разумеју основне појаве и процесе који одликују свакодневицу култура језика који уче, као и најзначајније природне и друштвене специфичности култура језика који уче.	Специфична предметна компетенција 1 (СПК1) Ученици углавном правилно изговарају све гласове и гласовне групе, уз поштовање акценатско-интонацијске природе, уз евентуалне неправилности које не ометају комуникацију. Познају кључне стратегије и средства комуникације и развијају функционалну и дигиталну писменост. Разумеју главне сличности и разлике фреквентнијих лексичких елемената и (морфосинтаксичких) конструкција матерњег и страних језика. Познају и разумеју релевантне сличности и разлике између своје и култура језика који уче и препознају најкритичније табуе и неспоразуме у комуникацији. Ученици поседују најопштија знања о свакодневном животу, друштву и развоју циљне културе, разумеју утицај основних природних и друштвених појава на процесе у властитој и циљној култури, као и положај земаља и заједница циљног језика у свету и њихову везу са властитом културом.	Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1) Познају различите стратегије и средства комуникације и развијају функционалну и дигиталну писменост. Разумеју главне сличности и разлике фреквентних лексичких елемената и (морфосинтаксичких) конструкција матерњег и страних језика.
	Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2) Ученици препознају, разумеју и тумаче вербалне и невербалне садржаје једноставних порука на страном језику и примењују основне стратегије и средства комуникације, укључујући дигиталне алате. Проналазе, селекују, прикупљају, обрађују и повезују језичке, културолошке и друге информације из различитих извора, укључујући традиционалне и савремене медије.	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2) Ученици препознају, разумеју и тумаче вербалне и невербалне садржаје једноставнијих порука на страном језику и процењују релевантност језичких елемената у комуникативном чину. Ради остваривања комуникативне намере примењују кључне стратегије и средства, укључујући дигиталне алате.	Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2) Ученици препознају, схватају и интерпретирају вербалне и невербалне садржаје порука на страном језику и процењују релевантност језичких елемената у комуникативном чину. Ради остваривања комуникативне намере примењују различите стратегије и средства, укључујући дигиталне алате.

	Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3) Ученици учествују у основној интеркултурној комуникацији, негујући позитиван и отворен став према различитостима, препознају и избегавају најкритичније табуе и неспоразуме у комуникацији. На једноставан начин приступају обради информација и развијају функционалну и дигиталну писменост и основне стратегије учења и рада.	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3) Ученици прихватају разлике које постоје између властите и културе језика које уче и умеју да прилагоде понашање основним конвенцијама у комуникацији. На сврсисходан начин приступају обради информација и развијају функционалну и дигиталну писменост и адекватне стратегије учења и рада.	Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3) Прихватају и поштују разлике које постоје између властите културе и културе/култура језика који/које уче и умеју да прилагоде вербално и невербално понашање основним конвенцијама.

ПРЕДМЕТ: Математика

Разред: други

Годишњи фонд часова:180

Циљ учења предмета *математика* је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења,позитивне ставове према математици,способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода	Начин провере	Међупредметне компетенције

			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника	остварености исхода	
БРОЈЕВИ (145;57+88)	Први део Сабирање и одузимање са преласком. Замена места и здруживање сабирака	- одреди десетице најближе датом броју; - усмено сабира и одузима бројеве до 100;	- дијалогска - текстуална - илустративна - учење путем открића	слуша - чита текст - говори - описује - закључује	- планира - организује - бира садржаје - реализује - објашњава	усмена провера - писана провера - наставни	Компетенција за учење Решавање проблема

	Веза сабирања и одузимања. Једначине са једном операцијом (сабирање или одузимање) Римске цифре I,V.X.L,C Другидео Множење и дељење (таблично) Нула и јединица као деленици;нула као деленик. Замена места и здруживање чинилаца. Трећи део Редослед рачунских операција. Множење и дељење збира и разлике бројем. Веза множења и дељења.Једначине са једном операцијом (множење или дељење). Бројевни изрази. Формирање израза на основу реалистичних ситуација. Разломци облика $1 \leq n \leq 10$, визуелно и	- користи појмове чинилац, производ, дељеник, делилац, количник,садржалац ; - примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања; - усмено множи и дели у оквиру прве стотине; - израчуна вредност бројевног израза са највише две операције ; - реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери тачност решења; - одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом; - одреди делове $\frac{1}{n}$ (облика $\frac{a}{b}$) дате величине; - изрази одређену суму новца преко различитих апоена; - прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама; - прикаже мањи број података у табlici и стубичастим дијаграмом; уочи правило и одреди	-демонстративна -интерактивна -учење кроз игру -амбијентална -посматрачка -текст -апликације -креде у боји -дидактички материјал -учбеник -наставни листићи -радна свеска -тестови -фронтални -групни -диференцирана настава, -рад у пару -индивидуални	-уочава -повезује -анализира -истражује -решава	-демонстрира -дајеупутства -врши корекцијуу току рада -прати ефекте сопственог и рада ученика -партнеру учењу	листићи -контролне везбе -петоминут напровера -тест	Сарадња Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Естетичка компетенција

		следећи члан започетог низа;					

	симболично представљање.	–чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм);					
ГЕОМЕТРИЈА (14; 6+8)	Дуж, права и полуправа.Тачка и права.Отворена и затворена изломљена линија. Графичко надовезивање дужи. Дужина изломљене линије. Обим геометријских фигура без употребе формула. Други део Цртање правоугаоника, квадрата и троугла на квадратној мрежи, на тачкастој мрежи. Симетричне фигуре. Подударност фигура (интуитивно)	-полуправу и праву; - одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски); - одреди обим геометријске фигуре; - нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи; - уочи подударне фигуре на датом цртежу; - уочи симетричне фигуре; допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву	-текстуална -илустративна -учење путем открића -демонстративна -интерактивна -учење кроз игру -амбијентална -апликације -креде у боји -дидактички материјал -учбеник -наставни листићи -радна свеска -тестови -фронтални -групни -диференцирана настава, -рад у пару - индивидуални	-уочава -повезује -анализира -истражује -решава	-демонстрира -дајеупутства -врши корекцијуу току рада -прати ефекте сопственог и рада ученика -партнеру учењу	-контролне везбе -петоминутна провера -тест	Сарадња Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Естетичка компетенција

МЕРЕЊЕ И МЕРЕ (10; 4+6)	Мерење дужине стандардним мерним јединицама (м, дм, цм). Мерење времена (дан,месец,год ина, час, минут)	-изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; -измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине -чита и запише време са часовника; -користи јединице за време у једноставним ситуацијама					
УТВРЂИВАЊЕ ГРАДИВА ДРУГОГ РАЗРЕДА (11;0+11)							
Корелација са другим предметима: ликовна култура, српски језик, физичко васпитање , дигитални свет ,сон							
Међупредметно повезивање: ликовна култура (цртање и бојење-класификација предмета),српски језик-диктирање текстуалних задатака (правилно записивање и састављање задатака), сон(предмети у учионици, у торби, скуп воћа и поврћа), физичко васпитање (разбрајање у играма, познавање редних бројева, испред иза, између), дигитални свет (алгоритми –игре)							

Кључни појмови садржаја програма: сабирање, одузимање, множење, дељење, једначина, део целине, мерење дужина и времена, правоугаоник, квадрат, дужина, обим, римске цифре.

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Прилагођавање начина рада и обима садржаја Индивидуални приступ ученицима са потешкоћама у учењу Уважавање ученичких телесних и менталних карактеристика Уважавање националних и верских посебности Уважавање социјалног статуса ученика Водити рачуна о емотивном стању детета Водећи се наведеним специфичностима ученика са многог труда,стрпљења и разумевања прилагођавамо приступ сваком детету
Најефикасније методе и облици рада	Методе:Дијалошка,рад на тексту,писаних радова,извештавање практичних и теоријских радова,игровне активности, демонстрације, истраживање,интерактивна Облици рада:групнирад,радупару,индивидуални,фронтални,индивидуализовани,диференцирани

Избор наставних средстава	- Краћи текстови - Уџбеници - Лектира - Фотографије - Сlike, илустрације - Лаптоп - Апликације - Дидактички материјали
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	- Школско двориште
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Коришћење аудио-визуелних средстава, Игровне активности Решавање проблемских ситуација Стављање ученика у улогу Драмске ситуације Пројекти Такмичења

Могући застоји у раду на основу искуства	Брзина реализације плана, сложеност садржаја, нередовно похађање наставе, неприлагођеност садржаја, нередовна израда домаћих задатака
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности/	Према индивидуалним карактеристикама ученика и темпу који они могу да прате
Праћење напредовања ученика /начин, време, критеријуми праћења/	Начин: писмене провере, усмено одговарање, израда домаћих задатака, активности ученика на часовима, практични радови (мапе ума, илустрације текстова, стрипови), преглед свеске. Време: предвиђено планом и програмом и по потреби - процени наставника Критеријуми: усвојени на Активу учитеља
Остале специфичности школе које могу да утичу на остављавање наставног процеса	Интернет, пројектор и рачунари у свакој учионици, опремљеност школске библиотеке

СТАНДАРДИ ОБРАЗОВНИХ ПОСТИГНУЋА

Наставни предмет: **Математика**

Разред: **други**

Општа предметна компетенција (ОПК)

Ученици усвајају основне математичке појмове, знања и вештине, стичу почетну математичку писменост и развијају основе апстрактног мишљења, што представља основу за наставак образовања. Оспособљени су да усмено и писмено комуницирају користећи математички језик. Решавају проблеме из свакодневног живота, користећи математику, индивидуално или у сарадњи са другима. Развијају истраживачки дух и креативност. Мотивисани су да уче, напредују и изграђују позитивне ставове према математици. Развијају основе математичко-логичког резоновања. Уочавају примену математичких знања у другим областима људске делатности (екологија, здравље, култура, финансије, предузетништво...). Одговорно користе дигиталне технологије и податке за учење и решавање проблема. Користе дате податке за извођење закључака.

Основни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Ученици су овладали основним појмовима у вези са природним бројевима и одређују вредности једноставнијих израза, што чини најнужнија знања потребна за свакодневни живот и даље школовање. Познају својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број). Уочавају правило за формирање једноставног започетог низа и одређују недостајући члан. Разумеју појам разломка чији је бројилац 1. Користе мерне јединице да изразе различите величине. Овладали су техником решавања простих једначина. Као основ за развој просторног резоновања, именују геометријске објекте у равни и простору и уочавају њихове односе у равни.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици су развили основне вештине комуникације уз коришћење математичких симбола. Анализирају положаје објеката у окружењу. Користе геометријски прибор за цртање једноставнијих геометријских објеката у квадратној мрежи и одређивање њихових мерних карактеристика. Разликују основне геометријске објекте и њихова својства. Решавају задатке једноставног познатог контекста. Класификују задате податке, умеју да одреде шта се од њих очекује. Примењују једноставне математичке процедуре приликом решавања задатака.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици уочавају математичке правилности и користе математичка знања при решавању једноставних проблема из свакодневног живота. Знања из мерења и геометрије, ученици користе при оријентисању у простору, одређивању положаја и односа објеката у окружењу и одређивању основних мерних карактеристика једноставнијих објеката из непосредног окружења. Доносе одлуке у вези са једноставнијим проблемима који се односе на потрошњу и друге видове рационализације. Примењују знања о бројевима при једноставнијим рачунањима. Читају и користе податке који су приказани табеларно и графички.

Средњи ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Ученици су овладали својствима природних бројева, уочавају правило за формирање започетог низа бројева, одређују вредности израза и решавају једначине, чиме се оспособљавају за математичко моделовање проблема. Користе разломке за изражавање делова целине. Претварају јединице мере из већих у мање и одређују квантитативна својства фигура у равни и површину коцке и квадра. Уочавају подударност и симетричност фигура. Користе својства геометријских објеката при решавању задатака.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици су развили основне вештине комуникације математичким језиком и математичким симболима. Анализирају задатак или проблем који решавају, формулишу питања и рашчлањују проблем на мање целине. Приликом решавања задатака издвајају битне податке, примењују процедуре, процењују тачност решења и изводе одговарајуће закључке. Конструирају основне математичке објекте у равни. Анализирају својства објеката у простору помоћу њихових мрежа. Користећи усвојена знања, ученици истражују самостално или са вршњацима и откривају могућности математике.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици примењују математичка знања и начине закључивања при проучавању природних и друштвених појава и процеса, као и проблема из других наставних предмета. Моделују проблем математичким записом и бирају поступак за његово решавање. Решавају проблем и образлажу решење, користећи одговарајући језик и симболе. Анализом геометријских карактеристика (симетричност и подударност) објеката у окружењу развијају естетичку компетенцију. Знање о бројевима, променљивим величинама и мерама ученици примењују при процењивању, поређењу и мерењу различитих величина. Користе и графички приказују податке приликом решавања једноставних реалистичних ситуација.

Напредни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Ученици примењују својства природних бројева и операција при одређивању вредности сложенијих израза и решавању једначина у проблемским задацима. Одређују део целине.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици су овладали основним вештинама комуникације математичким језиком и употребом математичких симбола. Математички моделују податке који су дати визуелно или у тексту. Упореджују различите врсте информација, изводе закључке у циљу решавања математичких задатака и проблема из свакодневног живота. Дискутују о тачности тврдњи и начинима решавања задатка или проблема. Анализирају туђа решења и образлажу своја. Користе дигиталне алате за проналажење и представљање решења.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици примењују сложенија знања и вештине засноване на математичком закључивању при решавању проблема. Знања о бројевима, променљивим величинама и мерама ученици примењују при процењивању, поређењу и мерењу, као и при одређивању квантитативних својстава. Анализирају проблеме, бирају стратегије за њихово решавање и образлажу решење. Одређују сва решења и траже оптимално решење проблема из свакодневног живота, како би активно доприносили добробити друштва (рационализација потрошње, унапређивање еколошких услова живота, здравља, развој финансијске писмености и др.). Презентују решење, тумаче га и дискутују о њему. На основу анализе графички и табеларно приказаних података из медија и других извора изводе закључке.

Назив наставне теме	Стандарди образовних постигнућа по нивоима		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
БРОЈЕВИ	МАТ.ОО1.О.1.1. Читају, записују и упоређују природне бројеве и приказују их на датој бројевној правој. МАТ.ОО1.О.1.2. Одређују природни број са датим	МАТ.ОО1.С.1.1. Користе својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и одређују следеће чланове започетог бројевног	МАТ.ОО1.Н.1.1. Израчунавају бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет. МАТ.ОО1.Н.1.2. Решавају проблемске задатке применом својстава природних бројева и операција (укључујући и дељивост и

	својством (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и одређују следеће чланове започетог једноставног бројевног низа. МАТ.ОО1.О.1.3. Рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде МАТ.ОО1.О.1.4. Множеи деле без остатка двоцифрене и троцифрене бројеве једноцифреним у оквиру прве хиљаде	низа. МАТ.ОО1.С.1.2. Одређују месну вредност цифре, као и десетицу стотину и хиљаду најближу датом броју. МАТ.ОО1.С.1.3. Решавају једначине са највише две операције. МАТ.ОО1.С.1.4. Читају, записују и упоређују разломке облика , који имају исте именице или бројице и препознају сликовни приказ разломака.	садржавање).

	MAT.OO1.O.1.4. Множе и деле без остатка двоцифрене и троцифрене бројеве једноцифрениму оквиру прве хиљаде MAT.OO1.O.1.5. Решавају једначинесаједном операцијомуоквиру прве хиљаде. MAT.OO1.O.1.6. Читају,записују иупоређујуразломке облика ($n \leq 10$), препознају њихов сликовни приказиодређују део целине (половину,трећину... десетину). MAT.OO1.O.2.1. Правилно употребљавају математичке симболе. MAT.OO1.O.2.6. Закључују шта се од њих очекује у математичком захтеву једноставног познатог контекста.	MAT.OO1.C.2.1. Издавају битнеп одатке из текста задатка и креирају одговарајући математички запис. MAT.OO1.C.2.2. Процењују тачност решења (провера начиназакључивањаи тачности спровођења поступака). MAT.OO1.C.2.3. Доносе и формулишу закључкекојисеодносе на математички захтев познатог контекста, уз коришћење математичког језика. MAT.OO1.C.2.4. Решавање проблема своде на решавање мањих целина. MAT.OO1.C.2.9. Радећи самостално или са вршњацима проширују математичка знања. MAT.OO1.C.3.1. Користе математички језик и симболе и формирају математички запис при решавању једноставних проблемских ситуација.	MAT.OO1.H.2.1. Креирају математички запис на основу података датих текстуално и визуелно сложенијим ситуацијама. MAT.OO1.H.2.2 Образлажу начин закључивања, уз коришћење шема,графичких приказа, цртежаи модела по потреби. MAT.OO1.H.2.3. Анализирају „логичност”решења с обзиром на природу проблема MAT.OO1.H.2.5. Користе дигиталне алате за проналажење и представљање решења. MAT.OO1.H.3.2. Примењују геометријске методе решавања задатака (метод дужи, метод правоугаоника...).

	MAT.OO1.O.2.7. Примењују једноставне математичке процедуре (директна примена правила, извођење познатих процедура...) при решавању математичких захтева једноставног познатог контекста. MAT.OO1.O.3.1. Решавају једноставну проблемску ситуацију коришћењем израза са једном рачунском операцијом.	MAT.OO1.C.3.6. Користе податке приказане графички или табеларно у решавању једноставних ситуација.	
ГЕОМЕТРИЈА	MAT.OO1.O.1.7. Именују геометријске објекте у равни и простору. MAT.OO1.O.1.8. Уочавају и именују делове од којих је сложен геометријски објекат; MAT.OO1.O.2.2. Анализирају међусобни положај објеката у простору. MAT.OO1.O.2.3.Цртају геометријске облике помоћу лењира.	MAT.OO1.C.1.5. Користе својства геометријских објеката у равни и простору (квадрат, правоугаоник, троугао) при решавању задатака. MAT.OO1.C.2.8. Допуњавају дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву и одређују осу симетрије. MAT.OO1.C.3.7. Уочавају симетричност и подударност објеката у окружењу.	MAT.OO1.H.2.4. Изводе закључке повезивањем знања о геометријским објектима, мерењу и рачунским операцијама.

МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	МАТ.ОО1.О.1.10.Користе јединице за мерење дужине, масе и времена и изражавају дужине претварањем веће јединице у мању. МАТ.ОО1.О.2.4.Мере дужину дужи мерним инструментом и површину фигуре нестандартном јединицом мере.	МАТ.ОО1.С.3.2. Мере дужину и резултат мерења записују коришћењем природних бројева или бројева у децималном запису. МАТ.ОО1.С.3.3. Користе мерне јединице за мерење времена, масе, запремине течности и дужину и пореде дате величине у једноставним ситуацијама	МАТ.ОО1.Н.1.7. Претварају мере за мерење дужине, масе, времена, запремине течности. МАТ.ОО1.Н.3.3. Користе мерне јединице за мерење времена, масе и дужине и пореде дате величине у сложенијим ситуацијама МАТ.ОО1.Н.3.4.Користе процењивање приликом мерења, рачунања и решавања проблемских задатака. МАТ.ОО1.Н.3.5. Изводе закључке користећи и упоређујући податке приказане графички или табеларно.

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Ангажовање ученика у настави Самосталност у раду	Оцену одличан(5) добија ученик који: –у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; –лако логички повезује чињенице и појмове; –самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; –решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; –показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар(4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; –самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; –решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; –показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: –у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; –у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; –већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; –у довољној мери критички расуђује; –показује делимични степен активности и ангажовања. Оцену довољан(2) добија ученик који:	-Иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -Формативно оцењивање: -свакодневно бележење активности и постигнућа ученика у свеску ученика и евиденција наставника - Усмено одговарање - Писане провере (контролни задаци, тестови, писмени задаци) Бодовање: 0-35%-1 36-50%-2 51-65%-3 66-85%-4 86-100%-5 -Вођење прописане педагошке документације -Белешке о:активностима,самосталности у току рада, редовности у изради домаћих задатака,практичним радовима, свескама	-Табеларна евиденција о писменим проверама -Чек-листе са скалом процене -Протоколи посматрања -Упитници (за групни и рад у пару) -Учесталост јављања (јављање+; више пута ++;комплетан, потпун одговор +++; не зна одговор–запис датума и области) -Свеобухватност одговора(област;скала по нивоима) -Самосталност у извршавању задатака(област;скала по нивоима) -Листе:сарадња у групи (сви чланови су	-Свакодневно бележење током године, -Пресек стања на месечном нивоу, -Пресек стања након обрађене области, -Пресек стања по тромесечјима, -Провера на крају школске године

	—знања која је остварио су на ниву репродукције, уз минималну примену; —у мањој мери логички повезује чињеницеи појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; —понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; —показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан(1) добија ученик који: —знања која је остварио нису ни нанивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; —не изводи закључке који се заснивају на подацима; —критички не расуђује; —не показује интересовање заучешћеу активностима нити ангажовање. Ученик коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу,ризика од раног напуштања школовања и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању оцењује се на основу ангажовања и стрепена остварености циљева и исхода дефинисаних планом индивидуализавције и ИОП-ом.	ученика,учешћу на такмичењима и у различитим активностима -Заједничко вредновање ученика и наставника - Самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика - Групни рад (посматрање наставника,излагање група,процена осталих ученика) - Рад у пару (посматрање наставника,излагање парова, процена осталих ученика) -Пружање помоћи другим ученицима у току рада	укључени,сви имају задато забележено у свескама...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано,табела...) -Хоризонта-лно и вертикално повезивање градива Панои:добро-вољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима	

Наставни предмет: **Свет око нас**

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Циљ наставе учења Света око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
ДРУГИ И ЈА 12 (7+5)	Групе људи: родбина, (ван)школска заједница, становници насеља. Права и обавезе чланова група. Однос потреба и жеља. Правила понашања појединаца и група. Породични, школски и празнични, насеља.	- идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; - оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; - се понаша тако да уважава различитости других људи; - прихвати последице када прекрши правила понашања групе; - сарађује са другима у групи на заједничким активностима; - разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота;	- дијалогска - текстуална - илустративна - учење путем открића - демонстративна - интерактивна - учење кроз игру - амбијентална - посматрачка - текст - апликације - дидактички материјал - уџбеник - наставни листићи - радна свеска - тестови - фронтални - групни - диференцирана настава, - раду пару - индивидуални	- чита текст - говори - описује - изводи оглед - уочава - анализира - закључује - повезује - истражује	- планира - организује - бира садржаје - реализује - објашњава демонстрира - даје упутства - врши корекцију у току рада - прати ефекте сопственог рада ученика - партнеру учењу	- усмена провера - писана провера - наставни листићи - контролне вежбе - петоминутна провера - тест	комуникативна компетенција, компетенција за учење, дигитална компетенција, компетенција за сарадњу, за одговорно учење у демократском друштву, компетенција за одговоран однос према здрављу, комуникативна компетенција, естетичка компетенција

КУЛТУРА ЖИВЉЕЊЕ А 16(9+7)	Симболи Републике Србије: грб, застави и химна. Типови насеља: село, град. Здрав начин живота: хигијена тела, разноврсна исхрана, број obroka, бораваку природи и физичка активност. Врсте саобраћаја (копнени, водни и ваздушни и одговарајућа превозна средства). Безбедно понашање у саобраћају у насељу (кретање улицом и путем без тротоара, прелажење улице и пут без пешачког прелаза). Правила понашања у превозним средствима (аутомобил и јавни превоз). Временске непогоде (олуја, град, мећава) и безбедно понашање у затвореном и на	- препозна грб, заставу и химну Републике Србије и примерено се понаша према симболима; - одреди тип насеља на основу његових карактеристика; - повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља; - одржава личну хигијену-руку, зуба и чулних органа; примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; - безбедно поступа пре и током временских непогода.	- текстуална - илустративна - учење путем открића - демонстративна - интерактивна - учење кроз игру - амбијентална - посматрачка - текст - апликације - дидактички материјал - уџбеник - наставни листићи - радна свеска - тестови - фронтални - групни - диференцирана настава, - раду пару - индивидуални	- слуша - чита текст - говори - описује - изводи оглед - уочава - анализира - закључује - повезује - истражује	- планира - организује - бира садржаје - реализује - објашњава демонстрира - даје упутства - врши корекцију у току рада - прати ефекте сопственог рада - ученика - партнеру учењу	- усмена провера - писана провера - наставни листићи - контролне вежбе - петоминутна провера - тест	комуникативна компетенција, компетенција за учење, дигитална компетенција, компетенција за сарадњу, за одговорно учење у демократском друштву, компетенција за одговоран однос према здрављу, комуникативна компетенција, естетичка компетенција

РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ 20(11+9)	адресе(улица, кућни број) и карактеристичних објеката. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: минут, сат, дан, седмица, месец, година, датум, годишња доба. Средства за мерење времена: часовник, календар, лента времена	са околином; - одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину; - забележи и прочита податке из личног живота помоћу ленте времена; - разликује облике рељефа у свом насељу и околини; разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини.	-учбеник - наставни листићи -радна свеска -тестови -фронтални	-чита текст -говори -описује -изводи оглед -уочава -анализира -закључује -повезује -истражује	-планира -организује -бира садржаје -реализује -објашњава демонстрација -даје упутства -врши корекцију у току рада -прати ефекте сопственог рада ученика -партнеру учењу	-наставни листићи -контролне вежбе -петоминутна провера -тест	комуникативна компетенција, компетенција за учење, дигитална компетенција, компетенција за сарадњу, за одговорно учење у демократском друштву, компетенција за одговоран однос према здрављу, комуникативна компетенција, естетичка компетенција
	Рељеф и облици рељефа: узвишења, (брдо, планина) удубљења (долине, котлине) и равнице. Рељеф у насељу и околини. Облици Појављивања вода: површинске воде (текуће, стајаће) и њихови делови (извор, ток, корито, обала). Површинске воде	-идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења; - повеже делов тела живих бића са њиховом улогом/улогама; - разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла; - разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране; - наведе примере који показују значаја	-фронтални -групни -диференцирана настава, -раду пару -индивидуални	слуша -чита текст -говори	-планира		

у насељу и околини. Заједничке особине живих бића (дисање, исхрана, раст, остављање потомства). Функције (улога) деловатељивих бића. Разноврсност биљака у окружењу (зељасте и дрвенасте; лишћарске и четинарске). Разноврсност животиња у околини (домаће и дивље; биљоједи, месоједи и сваштоједи). Значај биљака и животиња за човека. Улога човека у очувању природе (штедња производа који се користе у свакодневном животу, разврставање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама). Сунчева светлост и	и животиња за човека; - штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама; разврста отпадна предвиђена места - негује својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окружењу; - препозна примере повезаности живих бића са условима за живот; - повеже промене у природи и активности људи са годишњим добрима; - изведе једноставне огледе пратећи упутства; повеже резултате рада са уложеним трудом.	- фронтални - групни - диференцирана настава, - раду пару - индивидуални	- описује - изводи оглед - уочава - анализира - закључује - повезује - истражује	- организује - бира садржаје - реализује - објашњава демонстрира - даје упутства - врши корекцију у току рада - прати ефекте сопственог рада ученика - партнеру учењу	- наставни листићи - контролне вежбе - петоминутна провера - тест	комуникативна компетенција, компетенција за учење, дигитална компетенција, компетенција за сарадњу, за одговорно учење у демократском друштву, компетенција за одговоран однос према здрављу, комуникативна компетенција, естетичка компетенција

	топлота, вода, ваздух и земљиште -неопходни услови за живот. Промене у природи и активности љ уди у зависности од годишњих доба.						
Корелација са другим предметима: Математика,ликовнакултура, музичка култура, српски језик,енглески језик,физичко васпитање Међупредметно повезивање: Ликовна култура(илустрација делова дана, објеката за оријентацијз,природни оријертири,лента времена...),музичка култура(певање песама о животињама,о годишњим добима, о празницима...), српски језик (описивање свега у природи, дискусије на садржаје,...), математика (кретање у времену..), дигитални свет (убацивање слика са елементима природе у текст, претраживање интернета							

Кључни појмови: природа, оријентација у простору и времену, кретање, култура живљења.

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Прилагођавање начина рада и обима садржаја Индивидуални приступ ученицима са потешкоћама у учењу Уважавање ученичких телесних и менталних карактеристика Уважавање националних и верских посебности Уважавање социјалног статуса ученика Водити рачуна о емотивном стању детета Водећи се наведеним специфичностима ученика самнога труда,стрпљења и разумевања прилагођавамо приступ сваком детету
Најефикасније методе и облици рада	Методе: Дијалошка,рад на тексту,писаних радова,извештавање практичних и теоријских радова,игровне активности, демонстрације, истраживање,интерактивна Облицирада:групни рад,рад у пару,индивидуални,фронтални,индивидуализовани,диференцирани

Избор наставних средстава	- Краћит екстови - Уџбеници - Лектира - Фотографије - Слике, илустрације - Лаптоп - Апликације - Дидактички материјали
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	- Дом здравља - МУП
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Коришћење аудио-визуелних средстава, Игровне активности Решавање проблемских ситуација Стављање ученика у улогу Драмске ситуације Пројекти Такмичења

Могући застоји у раду на основу искуства	Брзина реализације плана, сложеност садржаја, нередовно похађање наставе, неприлагођеност садржаја, нередовна израда домаћих задатака
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности/	Према индивидуалним карактеристикама ученика и темпу који они могу да прате
Праћење напредовања ученика /начин, време, критеријуми праћења/	Начин: писмене провере, усмено одговарање, израда домаћих задатака, активности ученика на часовима, практични радови (мапе ума, илустрације текстова, стрипови), преглед свеске. Време: предвиђено планом и програмом и по потреби - процени наставника Критеријуми: усвојени на Активу учитеља
Остале специфичности школе које могу да утичу на остављање наставног процеса	Интернет, пројектор и рачунари у свакој учионици, опремљеност школске библиотеке
Остале специфичности школе које могу да утичу на остављање наставног процеса	Интернет, пројектор и рачунари у свакој учионици, опремљеност школске библиотеке

СТАНДАРДИ ОБРАЗОВНИХ ПОСТИГНУЋА

Наставни предмет: Свет око нас

Разред: други

Општа предметна компетенција (ОПК)

Учењем предмета Природа и друштво ученици стичу знања о појавама, променама и процесима у природи и друштву, уочавају њихову повезаност и међузависност; развијају вештине и формирају ставове и вредности који им омогућавају да упознају себе и свет који их окружује и развијају способности за активан и одговоран живот. Подстиче се изградња личног, културног и националног идентитета, уз истовремено уважавање других, као и друштвеног и природног окружења; формирају се елементарни научни појмови и постепено гради основа за систем појмова из природних, друштвених и техничко-технолошких наука, чиме се стварају темељи за наставак образовања. Ученици се кроз различите врсте вођених активности, а уз уважавање њиховог претходног искуства, оспособљавају да самостално истражују и анализирају природне и друштвене појаве и процесе, чиме се подстиче њихова природна радозналост и негује жеља за сазнавањем и откривањем. Кроз истраживачки рад, ученици развијају вештине критичког мишљења и решавања проблема, самостално закључивање, креативност и иновативност. Оспособљавају се да, у процесу сазнавања, користе релевантне изворе информација, а прикупљене податке представљају на различите начине, укључујући и коришћење ИКТ-а. Ученици излажу идеје и дискутују о њима, уз поштовање и међусобно уважавање, чиме развијају сараднички дух и унапређују способност комуникације.

Основни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Ученици усвајају базичне научне појмове који омогућавају разумевање појава и процеса у природи и друштву. Уочавају, препознају и именују појаве и процесе у природи (биљни и животињски свет, материјали, облици рељефа, појављивање воде у природи, кретање и друго), користећи одговарајућу терминологију. Издвајају и кратко описују кључне друштвене појаве (друштвене групе, личности, догађаје, насеља и друго) у садашњости и прошлости користећи изворе информација који су примерени узрасту ученика. Описују здраве стилове живота (исхрана, физичка активност и боравак у природи, хигијена, коришћење дигиталних уређаја), очигледне примере утицаја човека на природу и мере заштите људи и окружења.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици користе идеје, искуства и стечена знања о природним и друштвеним феноменима и уче у складу са природом науке из које потиче одређени садржај. Знања о природном и друштвеном окружењу граде непосредним посматрањем, знања о физичким и хемијским феноменима кроз учешће у вођеним огледима/експериментима, а знања о прошлости посматрањем и анализом једноставног историјског извора. Коришћењем географске карте, ученици идентификују кључне географске објекте Србије. Радозналост ученика развија се подстицањем да постављају питања о појавама које их окружују. Приликом прикупљања података и/или презентовања оног што су сазнали користе ИКТ на примерен начин, уз подршку учитеља. Уче самостално, у пару или у групи, поштујући правила заједничког рада, уз уважавање мишљења других.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици примењују усвојена знања о природи и друштву и стечене вештине као основу за адекватно и одговорно понашање у свакодневним ситуацијама. Формирају здраве животне навике и одговоран однос према себи, другима и животној средини. Оријентишу се у времену при планирању и извршавању сопствених активности. Оријентишу се у простору и безбедно се крећу у свом непосредном окружењу. Учествоју у активностима којима се промовише и негује културно-историјско наслеђе, уз уважавање и поштовање различитости и на тај начин развијају лични, културни и национални идентитет. Показују интересовање за различите научне области чиме се ствара основа за наставак основног образовања и васпитања.

Средњи ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Користећи претходно стечена знања и вештине уочавају разноврсност појава у природи и друштву. Разумеју природне циклусе: животни циклус, смена дана и ноћи, смена годишњих доба, кружење воде у природи и друго. Разумевање кључних појмова ученицима омогућава да објашњавају процесе, доводе у везу промене у природи и друштву и појаве које се дешавају као последице тих процеса и промена. На очигледним примерима уочавају и објашњавају међусобне позитивне и негативне утицаје човека и природе. Разумевање промена које су се десиле у прошлости се базира на томе да ученици сагледају повезаност прошл ости са њиховим садашњим животом кроз примере који су им блиски – начин живота, традиција, називи улица, празници итд.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици користе и комбинују више извора информација (непосредно окружење, историјске изворе, географску карту итд.), укључујући и дигиталне ресурсе, за формулисање објашњења и закључака о природним и друштвеним феноменима, уз подршку учитеља. Прикупљају податке користећи опрему, мерне инструменте и мерне јединице примерене узрасту ученика. Ток истраживања, односно сазнања до којих долазе систематизују у форми белешке на изабрани начин – речима или сликовно. Умеју да одреде факторе чије се дејство прати/мери током посматрања или огледа/експеримента. До информација о простору на коме живе ученици долазе коришћењем географске карте. Комбиновањем информација из једноставних историјских извора долазе до сазнања о прошлости. Примењују одговарајуће стратегије учења што се види приликом представљања резултата истраживања на изабрани начин, уз могућност коришћења ИКТ-а. Сарађују са другим ученицима у процесу конструкције знања.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици изражавају ставове на прихватљив начин и показују развијену свест о важности очувања природних и друштвених ресурса. Износе идеје и доносе закључке користећи научне чињенице, чиме се доприноси развијању основа логичког и критичког мишљења. Оријентишу се и безбедно крећу у ширем простору, користећи план насеља, географску карту Србије и превозна средства. Сарадњом са другима унапређују комуникационе вештине и развијају толеранцију.

Напредни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Ученици повезују стечена знања и искуства о природним и друштвеним процесима и појавама. На тај начин уочавају узрочно-последичне односе у природном и друштвеном окружењу и објашњавају их користећи аргументе и терминологију на начин примерен узрасту. На очигледним примерима доводе у везу и процењују значај међусобног утицаја човека и природе, како повољан, тако и неповољан, као и могуће последице у будућности. Разликују узроке од последица кључних историјских догађаја, објашњавају и процењују утицај тих догађаја на савремени начин живота и данашњу државу.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици интегришу стара и нова сазнања примењујући напредне стратегије учења, групишући прикупљене или дате податке и уочавајући обрасце и односе међу тим подацима, на основу чега формулишу закључке. Тиме се оспособљавају да самостално одвајају битно од небитног током учења. Различите изворе информација (текстове, слике, географску карту Србије, графиконе, табеле, огледе/експерименте и друго), користе за прикупљање података о узрочно-последичним везама у природи и друштву. Преузимају иницијативу приликом креирања и/или реализовања истраживачких активности – самостално и/или у сарадњи са другим ученицима. Дискутују о спроведеном истраживању са другим ученицима и наставником, поштујући правила активног слушања и аргументовања, чиме развијају способност вредновања процеса и резултата рада.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици темеље закључке и одлуке на усвојеним знањима и поткрепљују их аргументима заснованим на научним чињеницама. Испитивањем и разумевањем узрочно-последичних односа у појавама и процесима у природи и друштву стварају основу за даље развијање научне писмености. Презентују своје идеје другима, спремни су да се укључе у дискусију и прихвате другачије аргументе као начин увођења у научну комуникацију. Иницирају и покрећу акције примерене узрасту које имају за циљ промовисање и очување културно-историјског наслеђа и здравих стилова живота. Тако развијају одговорност према себи и другима, као и одговорност према природи, друштвеним и природним ресурсима.

Наставна тема	Стандарди образовних постигнућа		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
РАЗНОВРСН ОСТ ПРИРОДЕ	– ПД.ОО1.О.1.1.Препознају и именују ко и шта чини живу и неживу природу и разликују их од производа људског рада. – ПД.ОО1.О.1.2.Класификују жива бића према следећим критеријумима: изглед, начин исхране, кретања и размножавања, станиште/животна заједница којојприпадају. – ПД.ОО1.О.1.3. На очигледним примерима препознају значај природе за живот човека и разликују повољно и неповољно деловање човека на очување природе. – ПД.ОО1.О.1.5.Одређују облике рељефа и облике појављивања воде у окружењу. – ПД.ОО1.О.1.6. Разликују и именују облике кретања тела и очигледне факторе који утичуна то кретање. – ПД.ОО1.О.1.7. Препознају и именују различите материјале и њихова основна својства (укључујући и воду, ваздух и земљиште). – ПД.ОО1.О.1.8.Наводе и краткоописују основне одреднице државе Србије.	- ПД.ОО1.С.1.1.Објашњавају повезаност живе и нежив еприроде на очиглед ним примерима. – ПД.ОО1.С.1.2. Речима или сликом објашњавају међусобну повезаност живих бића у животној заједници. – ПД.ОО1.С.1.4.Повезују својства и промене материјала са њиховом употребом у свакодневном животу. – ПД.ОО1.С.1.5.Идентификују мање очигледн ефакторе који утичу на кретање тела (средина, отпор ваздуха приликом падања). – ПД.ОО1.С.2.1.У процесу сазнавања упоређују своја искуства са научним чињеницама. – ПД.ОО1.С.2.2. Прате и објашњавају једноставне природне и друштвене појаве и процесе и на основу тога доносе закључке. – ПД.ОО1.С.2.3.Користе различите изворе информација, мерне инструменте и другу опрему за прикупљање података и креирају	- ПД.ОО1.Н.1.1. Објашњавају узрочно-последичне односе у конкретним природним процесима и појавама. – ПД.ОО1.Н.1.3.Напримерима блиским њиховом искуству процењују утицај природних процеса на друштвена збивања,као и друштвених збивања на промене у природи. – ПД.ОО1.Н.2.1. Групишу/класификују прикупљене податке и у дискусији са другим ученицима доносе закључке. – ПД.ОО1.Н.2.2. Анализирају једноставно приказане податке и информације(табеле,графикони) да би уочили обрасце и односе у изучаваним феноменима. – ПД.ОО1.Н.2.3. Осмишљавају једноставане кспериментнаоснову кога се може доћи до закључка о истраживаном феномену. – ПД.ОО1.Н.3.1.Аргументујусвоје идеје и доносе закључке о процесима и појавамауприродии друштву који су засновани на научним чињеницама.
КУЛТУРА			
ЖИВЉЕЊ			

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)

Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Ангажовање ученика у настави Самосталност у раду	Оцену одличан(5) добија ученик који: —у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; —лако логички повезује чињенице и појмове; —самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; —решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; —показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар(4) добија ученик који: — у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; —самостално изводи закључке који се заснивај на подацима; —решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; —показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: —у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; —у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; —већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; —у довољној мери критички расуђује; —показује делимични степен активности и ангажовања. Оцену довољан(2) добија ученик који:	-Иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -Формативно оцењивање: -свакодневно бележење активности и постигнућа ученика у свеску ученика и евиденција наставника - Усмено одговарање - Писане провере (контролни задаци, тестови, писмени задаци) Бодовање: 0-35%-1 36-50%-2 51-65%-3 66-85%-4 86-100%-5 -Вођење прописане педагошке документације -Белешке о: активностима, самосталности у току рада, редовности у изради домаћих задатака, практичним радовима, свескама	-Табеларна евиденција о писменим проверама -Чек-листе са скалом процене -Протоколи посматрања -Упитници (за групни и рад у пару) -Учесталост јављања (јављање+; више пута ++; комплетан, потпун одговор +++; не зна одговор—запис датума и области) -Свеобухватност одговора(област; скала по нивоима) -Самосталност у извршавању задатака(област; скала по нивоима) -Листе: сарадња у групи (сви чланови су	-Свакодневно бележење током године, -Пресек стања на месечном нивоу, -Пресек стања након обрађене области, -Пресек стања по тромесечјима, -Провера на крају школске године

	—знања која је остварио су на ниву репродукције, уз минималну примену; —у мањој мери логички повезује чињеницеи појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; —понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; —показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан(1) добија ученик који: —знања која је остварио нису ни нанивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; —не изводи закључке који се заснивају на подацима; —критички не расуђује; —не показује интересовање заучешћеу активностима нити ангажовање. Ученик коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу,ризика од раног напуштања школовања и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању оцењује се на основу ангажовања и стрепена остварености циљева и исхода дефинисаних планом индивидуализације и ИОП-ом.	ученика,учешћу на такмичењима и у различитим активностима -Заједничко вредновање ученика и наставника - Самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика - Групни рад (посматрање наставника,излагање група,процена осталих ученика) - Рад у пару (посматрање наставника,излагање парова, процена осталих ученика) -Пружање помоћи другим ученицима у току рада	укључени,сви имају задато забележено у свескама...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано,табела...) -Хоризонта-лно и вертикално повезивање градива Панои:добро-вољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима	

ПРЕДМЕТ: **Музичка култура**

Разред: други

Годишњи фонд часова:36

Циљ учења предмета *музичка култура* је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, Наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
1.СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ 6 часова(4+2)	Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук-лик, музика-радња. Композиције које илуструју различита осећања. Звук и тон (извори)-звучи из природе и окружења. Тон:боја(различити гласови и инструменти), трајање(кратак - дуг), јачина (гласан-тих), висина(висок-дубок). Композиције које илуструју различите боје људског гласа и	-објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; - Разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима; - издвоји основне музичке изражајне елементе; -препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; - повезује карактер дела са изражајним музичким	демонстрације учење по моделу - интерактивне - метода слушања -метода стваралачког рада Наставна средства: учбеник -нотни текст -ЦДплејер -ЦД са музиком за певање и слушање -дечји музички инструменти(звечке, штапићи...)	-истражује -решава -израда паноа и албума -црта и илуструје	-врши корекцијуу току рада -прати ефекте сопственог рада ученика -партнеру учењу	-коришћење предходних искустава и предзнања за проналажење одговора и нових решења -дијалог између детета и наставника се одвија уз узајамно уважавање и поверење -користе се различите методе којима се постиже радозналост, пажња и развој критичког мишљења -оспособљав	решавање проблема, сарадња, компетенција за учење, естетичка компетенција, комуникација, одговоран однос према здрављу, одговорно учешће у демократском друштву
2. ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ							

27 часа (20+7)	инструмената. Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар). Различити жанрови везани за ситуације значајне у животу ученика. Музичка прича. Композиције различитог карактера и Елементи музичке изражајности (мелодијска линија, темпо, ритам, динамика) . Музички бонтон. Музика и здравље. Носиоци звука (цеде плејер, лаптоп)	елементима и инструментима; - повезује почетне тоновепесаме-модела и једноставних наменских песама са бојама; - повезује ритам са графичким приказом; - објашњава својим речима доживљај своје туђе извођења; - учествује у школским приредбама и манифестацијама; - осмисли покрете уз музику; - осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука; - осмисли одговорна музичко питање; - осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; према литерарном садржају изабере од понуђених, - примењује правилан начин певања и договорена правила	-индивидуални, -фронтални, -групни, -упару, -хорско извођење	-истражује -решава -израда паноа и албума -црта и илуструје	-врши корекцију у току рада -прати ефекте сопственог рада ученика -партнеру учењу	ање ученика да стечена знања примењују у свакодневно м животу -оспособљав ање ученика да стечена знања примењују	решавање проблема, сарадња, компетенција за учење, естетичка компетенција, комуникација, одговоран однос према здрављу, одговорно учешће у демократском друштву

3.МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО 3 часа(0 +3)		понашањау групном певању и свирању; - свира по слуху ритмичкупратњуу з бројалице и песме, једноставне аранжмане,свирач ке деоницеумузички м играма; поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; Израда дечјих ритмичких инструменатаод различитихматеријал а. Креирање сопствених покрета уз музику. Стварањеједноставн е ритмичке пратње коришћењем различитих извора звука. Музичка питања и одговори и музичка допуњаљка. Стварање звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и	- демонстрације - учење по моделу - интерактивне - метода слушања -метода стваралачког рада Наставна средства: уџбеник -нотни текст -ЦДплејер -ЦД самузиком за певање и слушање -дечји музички инструменти(звечке, штапићи...)	истражује -решава -израда паноа и албума -црта и илуструје	-врши корекцијуу току рада -прати ефекте сопственоги рада ученика -партнер у учењу		

		илустрација на краћу литерарни текст. Направи деце ритмичке инструменте.					
Корелација са другим предметим: српски језик, математика, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, природа и друштво, дигитални свет							
Међупредметно повезивање: Српски језик - учење текстова песама СОН - певање песама о животињама Ликовна култура - илустрација песама Физичко васпитање - ритмичке вежбе							

Кључни појмови садржаја програма: звук, тон, певање, свирање, слушање, музичке игре, музички бонтон.

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Прилагођавање начина рада и обима садржаја Индивидуални приступ ученицима са потешкоћама у учењу Уважавање ученичких телесних и менталних карактеристика Уважавање националних и верских посебности Уважавање социјалног статуса ученика Водити рачуна о емотивном стању детета Водећи се наведеним специфичностима ученика самог труда, стрпљења и разумевања прилагођавамо приступ сваком детету
Најефикасније методе и облици рада	Методе: Дијалошка, рад на тексту, писаних радова, извештавање практичних и теоријских радова, игровне активности, демонстрације, истраживање, интерактивна Облици рада: групни рад, рад у пару, индивидуални, фронтални, индивидуализовани, диференцирани
Избор наставних средстава	- Крајит екстови - Уџбеници - Лектира - Фотографије - Слике, илустрације - Лаптоп - Апликације - Дидактички материјали
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	- Културно- уметничко друштво из Михајловца
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Коришћење аудио-визуелних средстава, Игровне активности Решавање проблемских ситуација Стављање ученика у улогу Драмске ситуације Пројекти Такмичења

Могући застоји у раду на основу искуства	Брзина реализације плана, сложеност садржаја, нередовно похађање наставе, неприлагођеност садржаја, нередовна израда домаћих задатака
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности/	Према индивидуалним карактеристикама ученика и темпу који они могу да прате

Праћење напредовања ученика /начин,време,критеријумипраћења/	Начин:писмене провере,усмено одговарање,израда домаћих задатака,активности ученика на часовима,практични радови(мапе ума, илустрације текстова, стрипови), преглед свеске. Време:предвиђено планом и програмом и попотреби-процени наставника Критеријуми:усвојени на Активу учитеља
Остале специфичности школе које могу да утичу на остављавање наставног процеса	Интернет,пројектор и рачунари у свакој учионици, опремљеност школске библиотеке

ЕЛЕМЕНТ И ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (Правилник о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
А)Степен остварености циљеваи прописаних, односно прилагођених стандарда и	Предмет Музичка култура	<u>Начин провере исхода:</u>	- Евиденција:	Белешке са часова
	Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретностии умешности. Узима се у обзир ииндивидуално напредовање у односуна сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовањеученика у наставном процесу.	-иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе	белешке о елементима за процењивањени оцењивање	током године пресек стања на месечном нивоу
	Први ниво (оцена 5) Разликује звукеиз окружења и пева песмепо слуху. Веома је ангажован у свим музичким активностима током часа.Пева свенаучене песме по слуху и изводи ритмичку пратњу. Правилно изводи научене музичкеигре	-вођење прописане педагошке документације у којима су видне	- Чек-листе са скалом процене	пресек стања по
	Друго ниво (оцена 4) Зна да пева све научене песмепо слуху. Успешно игра све научене игре.Изводи ритмичку пратњу без грешке.Воли да слуша уметничку музику.	белешке остепену	и посматрања:	тримесечјима

Б) Ангажовање ученика у настави	Трећи ниво (оцена 3 и 2) Разликује неке звуке из окружења и пева једноставне песме по слуху. Уз подстицај учествује у музичким активностима.	напредовању у складу са музичким могућностима -заједничко вредновање ученика и наставника -самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика -групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) -рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) -вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима, конкурсима	-Упитници (за групни и рад у пару) -Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) -Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	на крају школске године
	В) Самосталност у раду	Четврти ниво (незнатно напредовање) Зна да пева неке научене песме по слуху. Игра неке научене музичке игре. Делимично изводи ритмичку пратњу.		

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Ликовна култура

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Циљ учења предмета *ликовна култура* је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		

Облици 24,8+16	Облици(светлост као услов за Опажање облика визуелне карактеристике природних и вештачких облика; дизајн предмета за свакодневну употребу). Супротности (обојено и безбојно, једноставно и сложено, испупчено и удубљено,ближеи даље...). Облик и целина (истакнути део целине;везивањеи спајање облика).	Тумачи једноставне визуелне информације везане за облике које опажау свакодневном животу. Користи информације о светлости и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад Природне облике надограђују,допуњују и на тај начин развијају комбинаторне способности ; Користи информације о особинама облика и контрасту у свом стваралачком раду. Разматра сам и са другима шта и како је учио и где та знања може применити. Изражава своје замисли одабраном ликовном техником. Примени стечена знања и доживљена искуства на новим задацима. Користи одабране информације као подстицај за стварање	- дијалoшкa -демонстрaтивнa -посмaтpaњe - интерaктивнa - учењeкpозигpу - експepимeнт - уџбeник - блoкбp.5 - дрвeнeбoјe -кpeдeубoји - вoштaнeбoјe - тeмпepe -чeткицe - рeпpодуkцијe - умeтничкихдeлa... - рaзличити мaтepијaлизaрaд - пpeдвиђeни нaстaвнимплaнoми - пpогpaмoм -фpонтaлни, -индивидуaлни, -гpупни, -упapу	-гoвopи -oписујe -зaкључујe -уoчaвa -пoвeзујe -aнaлизирa - слyшa -истpажујe -рeшaвa -изрaдaпaнoа - и aлбyмa -цpтa -бoји -вaјa -лeпи -пpeoбли - кyјe	- плaнирa -oргaнизујe - бирa сaдржaјe -рeализујe - oбјaшњaвa - дeмoнстpирa - дaјeупутствa - кopигујe - пpати eфeктe рaдa (cвoг и учeникoвoг) -врши eстетскy aнaлизyрaдoвa	кopишћeњe пpeдхoдних искустaвa и пpeдзнaњa зa пpoнaлaжeњe oдгoвopa и нoвих рeшeњa -дијaлoг измeђyдeтeтa и нaстaвникa сe oдвијa уз узajaмнo увaжaвaњe и пoвepeњe -кopистeсe рaзличитe мeтoдe кoјимa сe	Рaд с пoдaцимa и инфoрмaцијaмa, рeшaвaњe пpoблeмa, сaрaдњa ,кoмпeтeнцијa зa учeњe, eстетичкa кoмпeтeнцијa, кoмyникaцијa ,oдгoвopaн oднoс пpeмa здpaвљy,oдгoвopнo учeшћe y дeмoкpaтскoм дpyштвy.

						пoстичe рaдoзнaлoст, пaжњa и	

СПОРАЗУМЕВАЊЕ 12 часова (6+6)	Тумачење (невербално и визуелно изражавање; садржај визуелних информација а). Слика и реч (редослед Радње у стрипу; знаци; лепо писање; честитке	-Тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу користи информације одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; -Тумачи једноставне визуелне информације користи материјал и прибор на безбедан, одговоран креативан начин; -Изрази, одабраним материјалом и емоције, машту, сећања и замисли техникама своје замисли.	- уџбеник - блокбр.5 - дрвене боје - креде убоји - воштане боје - темпере - четкице - репродукције уметничких дела... - различити материјализарад предвиђени наставним планом и програмом - фронтални, - индивидуални, - групни,	- говори - описује - закључује - уочава - повезује - анализира слуша - истражује - решава - израда панорама и албума - црта - боји - ваја - лепи - преобликује	- планира - организује - бира садржаје - реализује - објашњава - демонстрира - даје упутства - коригује - прати ефекте рада (свог и учениковог) - врши естетску анализу радова	развој критичког мишљења - оспособљавање ученика да стечена знања примењују у свакодневно м животу - оспособљавање ученика да стечена знања примењују на друге предмете - давање повратне информације - усмена провера - наставни листићи - контролне везбе - петоминутна провера - тест - оријентација у простору	Рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња , компетенција за учење, естетичка компетенција, комуникација , одговоран однос према здрављу, одгово рно учење у демократском друштву.

ЛИКОВНЕ ИГРЕ 18 часова (4+14)	Боја (светле и тамне боје; боја и облик; боја и звук). Замишља ња (стварно ости машта):	- изрази бојом, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, осећања и замисли вајањем у глини изрази своје емоције, машту, осећања и замисли - користи одабране податке и информације као подстицај за	- дијалогска - демонстративна - посматрање - интерактивна - учење кроз игру - експеримент	- описује - закључује - уочава - повезује - анализира - слуша	- планира - организује - бира садржаје - реализује - објашњава - демонстрира - даје упутства - коригује - прати ефекте рада (свог и учениковог) - врши естетску		Рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња , компетенција за учење, естетичка компетенција, комуникација , одговоран однос

		стваралачки рад; -протумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота.			анализу радова		према здрављу,одгово рно учешће у демократском друштву.
ПРОСТОР 18 часова (5+13)	Простор(обликовање простора-школа, учионица, соба; музеј). Кретање(кретање једног облика у простору; кретањевидеа облика у простору). Сцена(маске, костими, реквизити	Стечена знања из различитих области, да уређује простор у коме живи и да води рачунао њему Повезује уметничко занимање сценографа, костимографа и одговарајуће продукте; Изражава говором, мимиком, и телом различита расположења, покрете и дешавања; Упоредује свој и туђ естетски доживљај простора, изрази, одабраним материјалима техникама замисли; Тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу и користи их као подстицај за стваралачки рад.	-демонстративна -посматрање - интерактивна - учењекрозигру - експеримент - уџбеник - блокбр.5 - дрвенебоје -кредесубоји - воштанебоје - темпере -четкице - репродукције уметничких дел а ... различити материјализира предвиђени	-говори -описује -закључује -уочава -повезује -анализира слуша -истражује -решава -израда панона и албума -црта -боји -ваја -лепи -преобрази кује	- планира -организује - бира садржаје -реализује - објашњава - демонстрира - дајеупутства - коригује - прати ефекте рада (свог и учениковог) -врши естетску анализирадова	коришћење предходних искустава и предзнањаза проналажење одговора и нових решења -дијалог измеђудетета и наставника се одвија уз узајамно уважавање и поверење	Рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња ,компетенција за учење, естетичка компетенција, комуникација ,одговоран однос према здрављу,одговорно учешће у демократском друштву.
Корелација са другим предметима: српски језик, математика, музичка култура, енглески језик, дигитални свет, час одељенског старешине, свет око нас.							
Међупредметно повезивање: Српски језик(анализа ликовних радова, илустрација песама, стрип...), математика(цртање графикона...), СОН(цртањеживотиња, илустрација огледао природним појавама, израда мапе ума...) музичка култура (илустрација учених песама...)							

Кључни појмови садржаја програма: простор, облик, линија, боја.

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Прилагођавање начина рада и обима садржаја Индивидуални приступ ученицима са потешкоћама у учењу Уважавање ученичких телесних и менталних карактеристика Уважавање националних и верских посебности Уважавање социјалног статуса ученика Водити рачуна о емотивном стању детета Водећи се наведеним специфичностима ученика самог труда, стрпљења и разумевања прилагођавамо приступ сваком детету
Најефикасније методе и облици рада	Методе: Дијалошка, рад на тексту, писаних радова, извештавање практичних и теоријских радова, игровне активности, демонстрације, истраживање, интерактивна Облици рада: групни рад, рад у пару, индивидуални, фронтални, индивидуализовани, диференцирани
Избор наставних средстава	- Краћит екстови - Уџбеници - Лектира - Фотографије - Слике, илустрације - Лаптоп - Апликације - Дидактички материјали
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	- Културно- уметничко друштво из Михајловца
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Коришћење аудио-визуелних средстава, Игровне активности Решавање проблемских ситуација Стављање ученика у улогу Драмске ситуације Пројекти Такмичења

Могући застоји у раду на основу искуства	Брзина реализације плана, сложеност садржаја, нередовно похађање наставе, неприлагођеност садржаја, нередовна израда домаћих задатака
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности/	Према индивидуалним карактеристикама ученика и темпу који они могу да прате
Праћење напредовања ученика /начин, време, критеријуми праћења/	Начин: писмене провере, усмено одговарање, израда домаћих задатака, активности ученика на часовима, практични радови (мапе ума, илустрације текстова, стрипови), преглед свеске. Време: предвиђено планом и програмом и по потреби - процени наставника Критеријуми: усвојени на Активу учитеља
Остале специфичности школе које могу да утичу на остављавање наставног процеса	Интернет, пројектор и рачунари у свакој учионици, опремљеност школске библиотеке

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ (Упутство за формативно и сумативно оцењивање)				
ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (Правилник о оцењивању ученика)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Ангажовање ученика у настави Самосталност у раду	Предмет Ликовна култура: Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретности и уметности. Узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. Први ниво (оцена 5) Познаје ликовне садржаје и материјале и служи се средствима и техникама ликовно-визуелног изражавања. Креативан и уредан у раду. Аргументовано исказује утиске о свом раду или раду друге деце.	<u>Начин провере исхода:</u> - Иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе - Ангажовање ученика у настави – редовно доноси прибор, показује заинтересованост за рад и учествује у групном раду - Напредовање у односу на претходни период - Одабир материјала и коришћење у раду - Комбинује различите материјале и технике	Евиденција: белешке о елементима за оцењивање и оцењивање Са моста-лност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) Чек-листе са скалом процене	Белешке са часова током године Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања на тромесечјима, полу-годишту и на крају

	Други ниво (оцена 4) Служи се средствима и техникама ликовно-визуелног изражавања. Искупује утиске о свом раду и радовима друге деце. Педантан и уредан у раду. Препознаје ликовне садржаје и материјале и служи се средствима и техникама ликовно-визуелног изражавања Трећи ниво (оцене 2 и 3) Служи се неким техникама ликовно-визуелног изражавања. Уз подстицај исказује утиске о свом раду. Разликује боје али их у раду не примењује реално. Четврти ниво (незнатно напредовање) Служи се неким техникама и средствима ликовно-визуелног изражавања. Препознаје неке ликовне садржаје и материјале. Уз помоћ и подстицај износи у тисак о свом раду и раду друге деце	- Самостално, креативно и маштовито ликовно изражавање - Израђује ликовне радове у складу са задатом темом - Учествоје у процесу сценског стваралаштва - Естетско процењивање свог и туђег рада - Учествоје у обликовању и уређењу простора у школи, код куће и окружење - примена техника - вербално изражавање - повезивање садржаја и оригиналност - заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оценом ангажовања од стране ученика - групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	Протоколи о посматрању Упитници за групни рад и рад у пару Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, до приноси заједничком циљу...) Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пан о, табела...)	школске године

ПРЕДМЕТ: Дигитални свет

Разред: други

Годишњи фонд часова:36

Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталних компетенција ученика неопходних за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		

ДИГИТАЛНО ДРУШТВО 19 часова(13+6)	Учење путем школске платформе за онлајн учење. Учење уз помоћ дигиталних уџбеника. Креативно графичко изражавање коришћењем дигиталног уређаја. Умрежавање дигиталних уређаја и прилике за размену материјала, комуникацију и заједнички рад који из умрежавања произилазе.	-препозна дигиталне уређаје из окружења и именује неке од њих (стони рачунар, преносни рачунар, таблет и паметни телефон). -упореди начин на који учи у школи са онлајн учењем путем школске платформе; -користи школску платформу за онлајн учење(уз помоћ наставника и/или родитеља/законског заступника); -самостално користи дигиталне уџбенике за учење	-дијалошка -текстуална -илустративна - учењепутем открића -демонстративна -интерактивна -учењекроз игру -текст -фронтални, -индивидуални -раду пару -апликације -рачунар -интернет -мултимедијални садржаји -рачунар -пројектор	-слуша -анализира -размишља -закључује -уочава -повезује -истражује -ради практично	-планира -организује -бирасадржаје -реализује -објашњава -демонстрира -дајеупутства -врши корекцијуу току рада -прати ефекте сопственог и рада ученика -партнер у учењу	-усмена провера -практичан рад - коришћење предходних искустава и предзнањаза проналажење одговора и нових решења	Компетенција за целоживотно учење

БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА 7 часова (3+4)	Добици и ризици који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја. Понашање на интернету-интернет бонтон. Остављање личних података при коришћењу дигиталних уређаја. Примерена реакција у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин	-креира, чува и поново уређује дигиталну слику(самосталнои/или уз помоћ наставника)користећи одговарајућу апликацију; -својим речима објасни појам покретне слике; -креира елементе покретне слике; -креира једноставан графички дигитални материјал намењен познатој публици -својим речима објасни због чега дигиталне уређаје повезујемо на мреже, укључујући интернет; -наведе могућности за размену материјала, комуникацију иза једнички рад(учење)којесу настале захваљујући умрежавању дигиталних уређаја	-дијалогска -текстуална -илустративна - учењепутем открића -демонстративна -интерактивна -учењекроз игру -текст -фронтални, -индивидуални -раду пару -апликације -рачунар -интернет -мултимедијални садржаји -рачунар -пројектор	-слуша -анализира -размишља -закључује -уочава -повезује -истражује -ради практично	- планира -организује -бирасадржаје -реализује -објашњава -демонстрира -дајеупутства -врши корекцијуу току рада -пратиэффекте сопственог и рада ученика -партнер у учењу	-усмена провера -практичан рад - коришћење предходних искустава и предзнањаза проналажење одговора и нових решења	Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговоран однос према здрављу Естетичка компетенција Предузимљивост и предузетничка компетенција

	Организација времена и услова за рад при онлајн учењу.	-креира, чува и поново уређује дигиталну слику(самосталнои/или уз помоћ наставника)користећи одговарајућу апликацију; -својим речима објасни појам покретне слике; -креира елементе покретне слике; -креира једноставан графички дигитални материјал намењен познатој публици -својим речима објасни због чега дигиталне уређаје повезујемо на мреже, укључујући интернет; -наведе могућности за размену материјала, комуникацију иза једнички рад(учење)којесу настале захваљујући умрежавању дигиталних уређаја	-демонстративна -интерактивна -учењекроз игру -текст -фронтални, -индивидуални -раду пару -апликације -рачунар -интернет -мултимедијални садржаји -рачунар -пројектор	-повезује -истражује -ради практично	- демонстрира -дајеупутства -врши корекцијуу току рада -прати ефекте сопственог и рада ученика -партнеру учењу	-усмена провера -практичан рад - коришћење предходних искустава и предзнањаза проналажење одговора и нових решења	Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговоран однос према здрављу Естетичка компетенција Предузимљивост и предузетничка компетенција

АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА 10 часова (5+5)	Разлагање проблема на мање целине. Осмишљавање алгоритама линијске и цикличне структуре које води до решења једноставних проблема. Осмишљавање алгоритама линијске и цикличне структуре који води до решења једноставног проблема. Управљање понашањем физичког дигиталног уређаја креирањем програма у визуелном програмском језику. Уочавање и исправљање грешака у програму. Анализа постојећег програма креираног у визуелном програмском језику и	-својим речима објасни појам алгоритам; -анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамски; - користи одговарајући рачунарски програм у визуелном програмском језику. .анализира једноставан програм креиран у визуелном програмском језику и објасни шта и на који начин тај програм ради; -уочи и исправи грешку у једноставном програму, провери ваљаност ново грешења и попотреби га додатно поправи (самостално или сараднички);	-дијалошка -текстуална -илустративна -учење путем открића -демонстративна -интерактивна -учење кроз игру -текст -фронтални, -индивидуални -раду пару -апликације -рачунар -интернет -мултимедијални садржаји -рачунар -пројекто	слуша -анализира -размишља -закључује -уочава -повезује -истражује -ради практично	- планира -организује -бирасадржаје -реализује -објашњава -демонстрира -даје упутства -врши корекцију току рада -прати ефекте сопственог и рада ученика -партнер у учењу	усмена провера -практичан рад - коришћење предходних искустава и предзнања за проналажење одговора и нових решења	

	тумачење функције блокова од којих је сачињен.						
Корелација са предметима : српски језик , свет око нас ,ликовна култура , енглески језик, математика							
Међупредметно повезивање:српски језик-дигитална комуникација, математика-алгоритами начин размишљања, геометријски облици и др., свет око нас-сналажење у простору и времену, занимања људи и др., ликовна култура- дигиталне бојанке за цртање и бојење, енглески језик- дигитална комуникација.							

Кључни појмови садржаја: онлајн учење, дигитална слика, покретна слика, умрежавање дигиталних уређаја, комуникација, лични подаци, одлагање електронског отпада, алгоритам, програмирање у визуелном програмском језику

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ		
Упутство за сумативно оцењивање ученика		
Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
Предмет Дигитални свет -вођење прописане педагошке документације у којима су видне белешке о редовности упохађању наставе и заинтересованости -активно укључивање у процес рада групе,напредовање и развој,као и самосталности у раду ученика -заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцено од стране ученика	Системтско посматрање Евиденција: белешке о елементима запроцењивањеиоцењивање Чек-листе са скалопроцене	- континуирано - након завршеткатеме - по потреби

-тимски рад (посматрање наставника,излагање група,процена осталих ученика) -рад у пару (посматрање наставника,излагање парова,процена осталих ученика) -вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима -степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених исхода постигнућа у току савладавања програма предмета. -процењују се: вештине разумевања,примена и вредновање научених поступака и процедура;рад са подацима и рад на различитим задацима;вештине,руковање алатима и ттехнологијама и извођење радних задатака.	Протоколи посматрања Упитници(за групни и рад у пару) Скала по нивоима(самосталност у извршавању задатака) Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	-белешке сачасоватоком године -пресек стања након завршетка пројекта -пресек стања по тромесечјима -процена ораду и напретку на крају школске године

Предмет: Физичко и здравствено васпитање

Разред: други Годишњи број часова: 108

Циљ је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпоитно образовним подручјима, допринесе свестраном развоју личности ученика (когнитивном,афективном,моторичком),развоју моторичких способности,стицању,усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним специфичним условима живота и рад.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ 25 часова(6+19)	Вежбе за развој снаге са и без реквизита. Вежбе за развој покретљивости са и без реквизита. Вежбе за развој аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине и експлозивне снаге. Вежбе за развој координације. Примена националне батеријетестоваза праћење физичког развоја и моторичких способности.	– примениједноставне, двоставне опште – припремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештинеу игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитимкретањима; – коригује сопствено држања тела на основу савета наставника; – правилно држи тело; – правилно подиже,носи и спушта терет; – изведе кретања,вежбе и – саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес; – користи терминологију вежбања; – поштујеправила понашања на вежбалиштима;	-дијалошка -демонстрације - монолошка - практичн ог вежбања -стројеве вежбе -вежбе обликовања -различити облици кретања -реквизити Облици рада: Фронтални, Индивидуалн и, У пару, Групни, Спортско-рекреативна активност, Корективно-педагошки рад	-посматра -размишља -прати ситуацију -вежба -сарађује -хода -скаче -баца -додаје	-планира -организује -бирасадржаје демонстрира -дајеупутства -пратиефекте рада	- извођење вежби обликовања - извођење природних облика кретања (трчање, скакање, ходање, прескакање, пењање...) - активно учествовање увежбању и игрању анализирање игре,својихи поступака својих другова у игри - сарадња у игри -расположиви простор се оптимално користикаои справе и	-Компентенција за целоживотно учење -Естетска компетенција - Брига за здравље -Вештина комуникациј е -Решавање проблема -Вештина сарадње - Вештина живота у демократском друштву

МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ Атлетика 72 часа(44+28)	Ходање и трчање: -кратким корацима; -дугим корацима у различитом ритму, -ходање пружањем стајне ноге, -ходање са реквизитом, -ходањ са променом правца и смера, -ходање комбиновано са различитим покретима, -ходање преко ниских препреке, -елементарне игре са ходањем -трчање преко препрека, -трчање са променом места, -трчање са променом правца ,смера,брзо трчање стартом из различитих почетних положаја -трчање 30 м -елементарне игре са трчањем Скакање и прескакање: Прескакање вијача, палица и других реквизита поређаних на тлу једноножним и суножним одскоком. Комбинације скокова, Скок удаљ и увис из места и залета. Скок са повишене површине. Припремне вежбе за	-одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; – примени правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – прихвати победу и поразкао саставни део игре и такмичења; – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања и у другим ситуацијама; – правилно изводи и контролише покрете у различитим кретањима; – прати промене у тежини и висини код себе и других; – препозна здравствено стање када не треба да вежба	Наставна средства: Разни предмети, објекти непосредне стварности. палице, лопте,реквизити, клупа, греда, струњаче,разне справе,столице, кутије,школскеторбе, књига,ластиш, ЦД, шведска клупа, канап, трака, картони сабројевима, мараме, шал, санке, грудве, вратило,козлић,сандук,обручи,касета,вијаче, лоптица, табла, листови хартије,штоперица	-посматра -размишља -прати ситуацију -вежба -сарађује -хода -скаче -баца -додаје	-планира -организује -бирасадржаје демонстрира -дајеупутства -пратиефекте рада	реквизити -сви делови часа су функционални о повезани -похвале и истицање добрих примера извођења утичу на бољу мотивисаност , крос, спортски дан, школска такмичења, излет	-Компетенција за целоживотно учење -Естетска компетенција - Брига за здравље -Вештина комуникације -Решавање проблема -Вештина сарадње - Вештина живота у демократском друштву

	прескок: игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања Бацања и хватања: Ходање и трчање са котрљањем лопте. Бацање лоптице из места у даљину и у циљ. Бацање лоптице из кретања. Бацање лопте увис без и са okreом за 360°. Вођење лопте једном и другом руком у месту и кретању. Додавање лопте једном и другом руком. Вођење лопте у ходању и трчању. Гађање лоптом у импровизовани кош, ниски кош и гол. Елементарне игре са вођењем, додавањем и гађањем лоптом у циљ. Штафетне игре и друге елементарне игре лоптом (вођење, хватање, додавање). пузања, Вишења, упори и пењања. Помицање на дохватном вратилу са погрченим ногама у		-дијалошка -демонстрације - монолошка - практичног вежбања -стројев евежбе -вежбе обликовања -различити облици кретања -реквизити Облици рада: Фронтални, Индивидуални, У пару, Групни, Спортско-рекреативна активност, Корективно-педагошки рад				

	вису предњем. Помицање у вису предњем окретањем за 180⁰, са укрштеним хватом. Њихање уз помоћ. Вежбе равнотеже: Мала вага на тлу, клупи и ниској греди. Ходање привлачењем на целом стопалу и успон. Ходање опружањем стајне и предножењем замајне ноге. Ходање уназад на греди. Састав из првог разреда допунити наученим вежбама. Вежбе са реквизитима: Вежбе обликовања сареквизитима. Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита. Прескакање вијаче на различите начине. Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине. Елементарне игре са реквизитима. Игре са ластихом. Полигон и		-дијалошка -демонстрације - монолошка - практичног вежбања -стројев евежбе -вежбе обликовања -различити облици кретања -реквизити Облици рада: Фронтални, Индивидуални, У пару, Групни, Спортско- рекреативна активност, Корективно- педагошки рад Наставна средства: Разни предмети, објекти непосредне стварности. палице, лопте,реквизити, клуба, греда, струњаче,разне справе,столице				

	елементарне игре уз коришћење реквизита		-дијалoшка -демонстрације - монолошка - практичног вежбања -стројеве вежбе -вежбе обликовања -различити облици кретања -реквизити				
Спортска гимнастика	Вежбе на тлу: Два повезана колута напред. Колут напред и скок пруженим телом. Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину. Колут назад. Састав од научених елемената. Игре усвојених вежби		-Облици рада: Фронтални, Индивидуални, У пару, Групи, Спортско-рекреативна активност, Корективно-педагошки рад Наставна средства: Разни предмети, објекти непосредне стварности. лопте,реквизити, струњаче				

Плес и ритмика	Народно коло и дечији плес по избору. Повезивање елемената из првог разреда у композицију – састав. Основни ритмички покрети са реквизитима	– изведе кретања, вежбе и – саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес; – користи терминологију вежбања; – поштује правила понашања на вежбалиштима;	-дијалoшка -демонстрације - монолошка - практичног вежбања -стројев евежбе -вежбе обликовања -различити облици кретања -реквизити				
Полигони	Кобиновани полигон од усвојених вештина (вежби).		Облици рада: Фронтални, Индивидуални, У пару, Групни, Спортско- рекреативна активност, Корективно- педагошки рад Наставна средства: Разни предмети, објекти непосредне стварности. палице, лопте,реквизити, клуба, греда, струњаче,разне справе,столице				

ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА 11 часова(4+7) Култура вежбања и играња	Основни термини у вежбању. Вежбам безбедно. Чувам своје и туђе ствари. Правила елементарних игара. Некад изгубим, а некада победим. Навијам пристојно.	-примењује хигијенске мере пре,у току и након вежбања и другим животним ситуацијама; – уредно одржава простор у коме живи и борави; – користи здраве намирнице у исхрани; – повезује различита вежбања са њиховим утицајем на здравље; – препозна лепоту покрета у вежбању; – се придржава правила вежбања; – вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању.	-дијалогска -демонстрације - монолошка - практичног вежбања -стројеве вежбе -вежбе обликовања -различити облици кретања -реквизити Облици рада: Фронтални, Индивидуални, У пару, Групни, Спортско- рекреативна активност, Корективно- педагошки рад	-посматра -размишља -прати ситуацију -вежба -сарађује -хода -скаче -баца -додаје	-планира -организује -бирасадржаје демонстрира -даје упутства - прати ефекте рада	-сви делови часа су функционални о повезани -похвале и истицање добрих примера извођења утичу на бољу мотивисаност	-Компетенција за целоживотно учење -Естетска компетенција - Брига за здравље -Вештина комуникације -Решавање проблема -Вештина сарадње - Вештина живота у демократском друштву

Здравствено васпитање	Моје здравље и вежбање. Мишићи, зглобови и кости мога тела. Телесни развој.. Лична хигијена. Хигијена простора за вежбање. „Шарени-разноврсни оброк” – правилна исхрана. Значај воде за организам и вежбање.		-дијалошка -демонстрације - монолошка - практичног вежбања -стројеве вежбе -вежбе обликовања -различити облици кретања -реквизити Облици рада: Фронтални, Индивидуални, У пару, Групни, Спортско- рекреативна активност, Корективно- педагошки рад			-сви делови часа су функционални о повезани -похвале и истицање добрих примера извођења утичу на бољу мотивисаност	
Корелација са другим предметима: српски језик, математика, музичка култура, ликовна култура, енглески језик							
Међупредметно повезивање : српски језик (израда пано у увези са темом из здравственог васпитања), математика (штафетне игре, оријентација), музичка култура (ритмичке вежбе)							

Кључни појмови: базична кретања, вежбање, игра, здравље.

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

(Упутство за формативно и сумативно оцењивање)

ЕЛЕМЕНТ И ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (<i>Правилник о оцењивању ученика</i>)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Ангажовање ученика у настави Самосталност у раду	-Предмет Физичко и здравствено васпитање: Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретности и умешности. Узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочитосе узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. Критеријуми оцењивања Први ниво(оцена 5) Правилно изводи форме природног облика кретања.Вешт је и спретан, тако да сеистиче при вежбању. Напредује у развоју моторичких способности. Познаје,поштује и примењује правила понашањана часу и учествује у свим заједничким активностима. Други ниво(оцена 4) Напредује у развоју моторичких способности. Правилно и вешто изводи вежбе и природне облике кретања.Познаје и поштује правила уиграма. Трећи ниво (оцена 3) Споро напредује уразвоју моторичких способности. Изводи једноставне облике кретања. Учествује у играма. (оцена 2) Изводи одређене облике природног облика кретања.Познаје правила игре, али их се углавном придржава. Четврти ниво(незнатно напредовање) Изводи неке форме природног облика кретања, уз подстицај сеукључује у заједничке активности.	<u>Начин провере</u> <u>исхода:</u> -иницијална процена нивоа на комесе ученици налазе -вођење прописане педагошке документације у којима су видне бележке о нивоу ангажованости,вежба-њу у адекватној опреми,постигнућима у моторичким вештинама и инивидуалном напретку сваког ученика у извршавању задатака (област; скала по нивоима) -Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени,допри-носе заједничком циљу...)	Евиденција:белешке о елементима за оцењивање и оцењивањеСа моста-лност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) Чек-листе са скалом процене Протоколи о посматрању Упитници за групни рад и рад у пару Листе: сарадња у групи(сви чланови су укључени,до приносе заједничком циљу...) Квалитативно и квантитативно оцењивање	Белешке сачасова током године Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања на тромесе-чјима Процена о напретку на крају школске године

			результата(пан о,табела...)	

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Предмет: Грађанско васпитање

Разред: други

Годишњи фонд часова: 36

Циљ наставе и учења програма Грађанско васпитање је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере оствареност и исхода	Међупредмет не компетенције
			Наставне методе,облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		

ЉУДСКА ПРАВА Ја и други у различитим групама 12	Групни идентитет Ко смо ми – сличности и разлике? Групе којима припадамо (породица, одељење, школа, спортски клуб, музичка школа...). Од чега зависи функционисање и напредак групе: комуникација, сарадња, узајамно подржавање, блискост. Понашања појединаца која ојачавају или ометају односе у групи. Осећања Изражавање сопствених осећања. Осећања других, како их препознајемо и уважавамо. Веза осећања са мислима и понашањима. Потребе и права Моје потребе и потребе других. Осећања, потребе, вредности и начин њиховог остваривања. Веза са правима. Права детета Конвенција о дечјим	– разликује понашања појединаца која доприносе или ометају функционисање и напредовање групе; – успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; – искаже своја осећања и потребе на начин који не угрожава друге; – препозна и уважи осећања и потребе других; – наведе и својим речима објасни основна права детета садржана у Конвенцији о дечјим правима; – прихвата и образлаже на примерима из живота да свако дете има иста права без обзира на различитости; – препозна ситуације кршења својих и туђих права и показује спремност да тражи помоћ; – се договара и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима; – наводи примере међусобне повезаности права и одговорности;	- Дијалогска - Илустративна - Демонстративна - Разговор - Текстуална - Фронтални - Индивидуални - -Рад у пару - Конвенција о дечијим правима - Дидактички материјал	- слуша - пише - црта - говори - описује - гледа - размишља - усваја - сарађује - дискутује - ради пројекат	-планира -организује -бира садржаје -демонстрира -даје упутства - прати ефекте рада	Оцењивање Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: • усмено испитивање; • посма трање понашања ученика путем и и анкетних евалуационих листића; • провером знања које ученици усвајају на часу и испитивање м Прате се следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет	Комуникативна компетенција, компетенција за учење, компетенција за сарадњу, естетичка компетенција, дигитална компетенција, решавање проблема

	правима. Различити смо, али су нам права иста. Људска права важе свуда и за сваког. Кршење и заштита права Нисам посматрач, реагујем на ситуације кршења права деце у одељењу и школи. Знам како и коме да се обратим за помоћ.					постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења.	

ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Школа као заједница 12	Школа као заједница Вредности школе као заједнице – равноправност, одговорност, солидарност, брига за друге, толерантност, праведност, поштење. Правила у школи и њихова функција. Одговорности ученика и одраслих за функционисање школе као заједнице.	– разликује ненасилну од насилне комуникације међу члановима групе на примерима из свакодневног живота, из књижевних дела које чита и филмова које гледа; – саслуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем – даје и прихвата предлоге водећи рачуна о интересу свих страна у сукобу	- Дијалогска - Илустративна - Демонстративна - Разговор - Текстуална - Фронтални - Индивидуални - -Рад у пару - Конвенција о дечијим правима - Дидактички материјал	- слуша - пише - црта - говори - описује - гледа - размишља - усваја - сарађује - дискутује - ради пројекат	-планира -организује -бира садржаје -демонстрира -даје упутства - прати ефекте рада	Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам,	Компетенција за целоживотно учење; Решавање проблема; Сарадња; Одговоран однос према здрављу; Одговоран однос према околини; Комуникација; Дигитална компетенција; Одговорно учење у демократском друштву

	Односи у заједници Како радим сам, а како у групи? Шта у школи радимо заједно? У чему смо добри? У чему бисмо могли бити бољи? Како комуницирамо у групи? Насилна и ненасилна комуникација. Сукоби Узроци сукоба и шта са њима. Сукоб из угла оног другог. Посредовање у сукобу. Конструктивно решавање сукоба					колико су креативни.	

ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Школа као безбедно место 6	Безбедност ученика у школи Ученици имају право на заштиту и безбедност. Правилник школе о безбедности ученика. Безбедност ученика у школи и школском дворишту, на путу између куће и школе, ван школе – на излету и на настави у природи. Безбедност ученика је одговорност свих – запослених у школи, ученика, родитеља, институција ван школе. Безбедно и небезбедно понашање на интернету. Одговорна употреба мобилног телефона.	– представи шта садржи и чему служи Правилник о безбедности ученика његове школе; – се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика; – наводи примере одговорности одраслих и ученика за безбедност у школи; – препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговорно поступа при коришћењу мобилног телефона и интернета; – сарађује и преузима различите улоге	- Дијалoшка - Илустративна -Демонстративна - Разговор - Текстуална - Фронтални - Индивидуални - -Рад у пару - Конвeнција о дeцијим правима - Дидактички материјал	- слуша - пише - црта - говори - описује - гледа - размишља - усваја - сарађује - дискутује ради пројекат	-планира -организује -бира садржаје -демонстрира -даје упутства - прати ефекте рада		Компетенција за целоживотно учење; Решавање проблема; Сарадња; Одговоран однос према здрављу; Одговоран однос према околини; Комуникација; Дигитална компетенција; Одговорно учешће у демократском друштву
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Школа као безбедно место за све 6	Како учинити школу безбедним местом за све – планирање и извођење једноставне акције. Кораци у планирању и извођењу акције. Избор теме/проблема/активности којом ћемо се бавити. Одређивање циља и израда плана акције –						

	подела улога, договор о роковима, начину реализације. Извођење и документовање акције – видео-снимци фотографије, текстови и сл. Промоција акције на нивоу школе – приказивање другим одељењима, родитељима и сл., прављење постера или паноа, објављивање прилога у школском листу. Вредновање акције – чиме смо задовољни, шта је могло бити боље	– учествује у изради плана једноставне акције; – са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; – доприноси промоцији акције; – на једноставан начин вреднује изведену акцију					Компетенција за целоживотно учење; Решавање проблема; Сарадња; Одговоран однос према здрављу; Одговоран однос према околини; Комуникација; Дигитална компетенција; Одговорно учешће у демократском друштву

Корелација са другим предметима :Српски језик и књижевност , музичка култура, ликовна култура
Међупредметна повезаност : Српски језик и књижевност (читање прича), музичка култура(слушање и певање песмица), ликовна култура кроз цртање различитих радова .

Кључни појмови садржаја предмета: група, школа као заједница, безбедност у школи

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ		
Начин провере остварености исхода- формативнио сумативно оцењивање; оцењује се описном оценом: истиче се, добар,задовољава		
Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
Предмет Грађанско васпитање -иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -вођење прописане педагошке документације у којима су видне белешке о редовности у похађању наставе, заинтересованости -активно укључивање у процес рада групе,напредовање и развој,као и самосталности у раду ученика -заједничко вредновање -рад упару (посматрање наставника,излагање парова,процена осталих ученика)	-Системтско посматрање -Евиденција: белешке о елементима за процењивање и оцењивање -Чек-листе са скалом процене -Протоколи посматрања -Упитници(за групни и рад у пару) -Скала по нивоима(самосталност у извршавању задатака) -Листе: сарадња угрупи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	Континуирано Белешке са часова током године Пресек стања по тромесечјима Процена о раду и напретку на крају школске године

Наставни предмет: Верска настава

Разред: 2.

Годишњи фонд часова:36

Циљ:Циљ наставе веронауке у другом разреду је да ученик настави да развија основна знања о вери и духовним вредностима кроз примере блиске његовом искуству. Подстиче се разумевање значаја добрих односа у породици, школи и широј заједници. Ученик се усмерава ка развијању осећаја одговорности за сопствено понашање и поступке. Кроз наставне садржаје подстиче се неговање емпатије, помоћи и уважавања других. Развија се способност повезивања научених поука са свакодневним животом. Ученик се оспособљава да препозна и усваја позитивне моралне вредности.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере оствареност и исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе,облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		

I УВОД 1. Ми смо Црква - уводни час II МОЈЕ МЕСТО У ЦРКВИ 1. Крштењем постајемо чланови Цркве 2. Црква - заједница (садржај н.ј. – народна приповетка: „Седам прута“ 3. Храм - место окупљања (опис н.ј. - свака заједница има своје место окупљања) 4. Литургија – догађај Цркве (садржај н.ј. – из књиге Јеванђеље препричано за децу: „Прича о позванима на свадбу“) 5. Заједница радости (опис н.ј. - слобода у заједници - садржај н.ј. молитва Царе небески – Бог као Цар) III ЛИТУРГИЈСКЕ СЛУЖБЕ И ЊИХОВ СМИСАО 1. Народ Божји, различите службе (опис	· Икона Христовог Крштења · Библијска прича о Ноју – Нојева барка – брод спасења · Народна приповетка „Седам прута“ · Слике различитих православних храмова (спољашњи и унутрашњи изглед) · Новозаветно сведочанство о Свадби царевог сина (препричано и прилагођено)· Садржаји који се односе на разне службе људи у свету · Прича „Отац управља бродом“ Садржаји који се односе на службе у цркви(примери светитеља и њихових служби (епископи: Св. Сава, Св. Никола...;Св. ава Јустин; Св.СерафимСаровски; Св. архиђакон Стефан, Св.ђакон Авакум;народ: Св. Петка, Св. Димитрије, Св.Ђорђе) Разне илустрације епископа,	<u>огнитивни аспект:</u> моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 2. разреда основне школе; моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. <u>Афективни аспект:</u> · желети да активно учествује на часовима верске наставе <u>Когнитивни аспект:</u> • знати да се Крштењем постаје члан Цркве • знати да је Црква заједница потпуно другачија од свих знати да је Црква заједница са Богом • разликовати значења појмова Црква (заједница) и храм (место на којем се сабирамо) • на елементарном нивоу моћи да опише зашто се подижу храмови • моћи да уочи да је Литургија догађај Цркве • знати да у Литургији учесује само онај ко је крштен и ко то жели <u>Афективни аспект:</u> • желети да посети храм и боље упозна основна обележја	У настави се примењују метода разговора и усмереног дијалога ради активног учешћа ученика. Користи се метода причања и тумачења кроз једноставне примере из свакодневног живота. Илустративно-демонстративна метода је заступљена уз употребу слика, симбола и кратких приказа. Посебно место има учење кроз доживљај и практичне активности. Подстиче се метода рада на тексту прилагођеном узрасту ученика. Наставник бира методе које подстичу разумевање и активно учешће ученика. ОБЛИЦИ РАДА У настави се комбинују фронтални и индивидуални облик рада у складу са садржајем. Рад у пару се користи за једноставне задатке који	Ученици пажљиво прате излагање и повезују нове садржаје са сопственим искуством. Учествоју у разговорима тако што износе једноставне закључке и мишљења. Постављају основна питања у вези са обрађеним темама. Учествоју у анализи кратких прича и препознавању поука у њима. Изражавају разумевање садржаја кроз усмено казивање и кратке описе. Учествоју у заједничким активностима које захтевају сарадњу и договарање. Развијају самосталност у извршавању једноставних задатака и креативних активности	Наставник планира и организује наставу у складу са узрастим и развојним могућностима ученика. Подстиче ученике на активно учешће кроз разговор, питања и кратке дискусије. Бира садржаје и примере који су блиски искуству ученика и разумљиви њиховом узрасту. Објашњава наставне јединице кроз причу, пример и очигледност. Усмерава ученике на уочавање битних поука и вредности у наставним садржајима. Подстиче сарадњу међу ученицима кроз рад у	Провера остварености исхода заснива се на континуираном праћењу активности ученика током наставе. Наставник уочава ниво разумевања кроз спонтане одговоре и учешће у разговору. Посебно се прати способност ученика да повезује наставне садржаје са свакодневним ситуацијама. Вреднује се учешће у тумачењу прича и препознавање основних поука. Посматра се самосталност у изражавању мисли и мишљења на једноставан начин. Узима се у обзир ангажовање у заједничким активностима и сарадња са другима. Оцењивање је	У настави се развија способност ученика да јасно и сврсисходно комуницира у различитим ситуацијама. Подстиче се разумевање и поштовање правила заједничког рада и школског живота. Ученици се оспособљавају у за сарадњу кроз заједничке активности и узајамно помагање. Развија се способност повезивања наставних садржаја са личним искуством и свакодневицом. Подстиче се креативно изражавање кроз усмено, ликовно и симболичко представљање идеја. Јача се одговорност у извршавању задатака и односу према обавезама.

н.ј. – службе у свету и њихова важност) 2. Литургијске службе: Епископ, свештеник, ђакон и народ Божји 3. Многе службе, једна Црква 4. Епископ - слика Христова на Литургији 5. Ко су монаси? IV ЖИВОТ У ЦРКВИ - ЛЕПОТА ПРАЗНИКА 1. Богородица – мајка Христова (Ваведење и Благовести; молитва "Богородице Дјево") 2. Божић – Христос се роди! (обрада песме: „Витлејеме славни граде“) 3. Богојављење -Христос је Син Божји 4. Свети Сава и Свети Симеон V ТРПЕЗА ГОСПОДЊА 1. Литургија наш дар Богу 2. Литургијски предмети 3. Причешће - храна за живот	свештеника, ђакона · Сlike са Литургије · Сlike монаха, монахиња; · Прича: „Велики монаси најсличнији анђелима“ · Манастири – извори љубави и светлости · Сlike манастира Пресвета Богородица – Ваведење и Благовести · Богородичини празници · Молитва „Богородице Дјево“ · Рођење Христово Прича „Мали Данило сведок Христовог рођења“ · Божићна песма: „Витлејеме славни граде“ · Крштење Христово · Казивање о Светом Сави и Светом Симеону Песме Св. Владике Николаја: Брижни син (о Св. Сави и Св. Симеону) и Хиландар Прича о Литургијским даровима: вину и хлебу · Сlike литургијских предмета: П утир, кашичица, дискос, звездица, кадионица...	православних храмова <u>Когнитивни аспект:</u> · препознати и именовати основне службе које постоје на Литургији · знати да свако у Цркви има своју службу уочити међусобну повезаност служби у Цркви уочити од коликог је значаја за неку заједницу окупљање свих њених чланова · уочити да је и он сам важан и посебан у животу Цркве моћи да објасни службу Епископа у Цркви моћи да увиди сличност службе Епископа са првосвештеником Христом · уочити да Епископ предводи молитву Цркве моћи да објасни ко су монаси и шта су манастири <u>Афективни аспект:</u> ученик ће бити подстакнут да размишља о својој служби у Цркви <u>Когнитивни аспект:</u> · уочити разлог нашег великог поштовања према Богородици · знати да је Богородица много волела Бога и желела да му служи и да много воли нас уочити да Богородицу сматрамо светијом од свих светих	подстичу сарадњу. Групни рад се примењује у активностима које захтевају заједничко учешће и размену идеја. Посебно се подстиче интерактивни рад ученика. Облици рада се прилагођавају могућностима и интересовањима ученика. Акценат је на активној укључености свих ученика у наставни процес. НАСТАВНА СРЕДСТВА Користе се уџбеници и радни материјали прилагођени узрасту ученика. Примењују се илустрације, постери и визуелни симболи. Настава се обogaђује аудио и видео садржајима кратког и јасног формата. Наставник користи таблу и наставна средства за објашњавање кључних појмова. Ученици користе бојице, папир и друге креативне материјале. Наставна средства	пару и групи. Прати напредовање ученика и даје подршку у складу са њиховим потребама. Ствара подстицајну и пријатну радну атмосферу.	описно и заснива се на формативном праћењу напредовања ученика.	Негује се развој позитивних вредносних ставова и понашања у школској заједници.

вечни 4. Слава у мојој породици VI СВЕТА ЛИТУРГИЈА - ПРОСЛАВА ВАСКРСЕЊА 1. Христос је са нама у Литургији 2. Причешће у мом животу 3. Празнујемо Васкрсење Христово 4. Христово Васкрсење - наше васкрсење VII ИКОНА - ПРОЗОР У ВЕЧНОСТ 1. Православни храм (садржај н.ј. - основни делови храма) 2. Икона - прозор у Царство Божје 3. Буди и ти иконописац 4. Царство Божје у светима	Слике славе Причешће, храна љубави – прича из књиге «Мали анђеол», Невена Витошевић • „Корица хлеба“ (Из житија Св. Онуфрија) • „Божије старање“ (о томе како је у сиромашном манастиру аве Теодосија понестало хлеба и вина, а ава се уздао у Божју помоћ. И Бог се постарао да монаси добију све што је потребно за причешће) • основни делови храма • иконе Господа, Богородице, празника, светитеља • прилагођена и препричана житија светих	• знати молитву <i>Богородице Дјеве</i> • усвојити текст и мелодију песме „Витлејеме славни граде“ знати да се приликом Крштења Христовог, Бог открива као Света Тројица знати да је Свети Сава наш први Архиепископ знати ко је подигао манастир Хиландар <u>Афективни аспект:</u> • пожелети да радо учествује у прослављању празника • пожелети да стваралачки (кроз песму, молитву, цртеж), исказе своју љубав и поштовање према Богородици <u>Когнитивни аспект:</u> • моћи да увиди и каже зашто приносимо дарове природе Богу • уочити да су дарови које приносимо Богу, свет у малом • моћи на елементарном нивоу да препозна и именује литургијске предмете уочити да је заједничка трпеза израз љубави • знати да је Литургија заједничка трпеза око које се окупљају чланови Цркве • моћи да уочи разлику између Светог Причешћа и друге хране • уочити сличности елемената Литургије и славе <u>Афективни аспект:</u>	служе за боље разумевање и лакше усвајање садржаја.				

		• код ученика ће се развити жеља да учествује у Литургији <u>Когнитивни аспект:</u> • препознати значај празновања Васкрса • проширити своја знања о Христовом Васкрсењу уочити да је Христово Васкрсење изузетан догађај у који је укључена читава природа • знати да је Христос увек са нама <u>Афективни аспект:</u> • исказати свој доживљај Христовог Васкрсења кроз самостални креативни израз <u>Когнитивни аспект:</u> • знати да наброји основне делове храма • уочити да је унутрашњост храмова уређена за служење Литургије • знати да објасни ко су светитељи • испричати ко су и шта су све чинили светитељи које славимо • уочити да постоје светитељи и у данашње време сазнати о неким светитељима новијег доба <u>Афективни аспект:</u> • бити подстакнут на поштовање и правилан однос према храму и иконама • бити подстакнут да воли природу и друге људе • бити подстакнут да у свим људима види пријатеље Божје					

Корелација са другим предметима: Верска настава се повезује са српским језиком кроз разумевање прочитаних текстова и усмено изражавање сопствених ставова. Са предметом свет око нас ученици повезују садржаје који се односе на живот у породици и заједници, као и на празнике и обичаје. Са ликовном културом ученици тумаче и

представљају појмове кроз цртеж и симболичко изражавање. Са музичком културом повезивање се остварује кроз доживљај музике и песама које носе одређене поруке. Са физичким и здравственим васпитањем развија се свест о сарадњи и поштовању правила у групним активностима. Повезивање предмета доприноси бољем разумевању и примени наученог у свакодневном животу.

Међупредметно повезивање: Међупредметно повезивање у настави веронауке остварује се кроз заједничке теме које се обрађују и у другим наставним предметима. Садржаји се повезују са српским језиком кроз читање и разумевање текстова и прича са поучним значењем. Са предметом свет око нас повезивање се остварује кроз теме о породици, школи, заједници, празницима и обичајима. Са ликовном културом ученици повезују наставне садржаје кроз цртање и визуелно изражавање појмова и доживљаја. Са музичком културом остварује се кроз слушање и усвајање песама које носе одређене поруке и расположења. Са физичким и здравственим васпитањем повезује се кроз развијање сарадње, тимског духа и поштовања правила. Међупредметно повезивање доприноси целовитом разумевању наставних садржаја и њиховој примени у свакодневном животу ученика.

Циљ: Циљ наставе веронауке у другом разреду је да ученик настави да развија основна знања о вери и духовним вредностима кроз примере блиске његовом искуству. Подстиче се разумевање значаја добрих односа у породици, школи и широј заједници. Ученик се усмерава ка развијању осећаја одговорности за сопствено понашање и поступке. Кроз наставне садржаје подстиче се неговање емпатије, помоћи и уважавања других. Развија се способност повезивања научених поука са свакодневним животом. Ученик се оспособљава да препозна и усваја позитивне моралне вредности. Кључни појмови садржаја програма: Богослужење, молитва, празници, Литургија, Васкрсење, љубав, заједница, дарови, икона, причешће, Црква.

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	У одељењу постоје ученици са различитим нивоом предзнања и различитом брзином усвајања садржаја. Наставни рад се организује тако да свако дете може да учествује према својим могућностима. Инструкције се дају јасно и постепено, уз проверу разумевања пре преласка на нове активности. За ученике којима је потребна додатна подршка користе се поједностављени задаци и више практичног рада. Ученицима који брже напредују омогућавају се додатни и изазовнији задаци. Пажња се посвећује ученицима који теже одржавају концентрацију кроз краће активности и честе промене облика рада. Сваки ученик се подстиче да напредује у складу са својим могућностима без притиска и поређења са другима.
Најефикасније методе и облици рада	У настави се примењују методе које подстичу активно учешће ученика и разумевање садржаја. Најчешће се користе метода разговора и вођеног дијалога, као и метода причања кроз примере блиске ученицима. Значајна је илустративно-демонстративна метода уз употребу слика, симбола и очигледних наставних средстава. Користи се и метода рада на тексту прилагођеном узрасту ученика. Посебно место имају игровне и креативне активности које подстичу мотивацију.

	У настави се комбинују фронтални, индивидуални и групни облици рада. Рад у пару се користи за кратке задатке и међусобну сарадњу ученика. Групни рад се примењује у активностима које захтевају заједничко решавање задатака. Облици рада се прилагођавају садржају и могућностима ученика. Циљ је да сви ученици буду активно укључени у наставни процес.
Избор наставних средстава	У настави се користе наставна средства која су прилагођена узрасту и интересовањима ученика. Основу чине уџбеник и радни материјали са једноставним и јасним садржајима. Примењују се сликовни материјали, илустрације, постери и симболи ради лакшег разумевања наставних тема. Користе се аудио и видео садржаји кратког трајања који подстичу пажњу и интересовање ученика. Наставник користи таблу и фломастере за објашњавање кључних појмова. Ученици користе бојице, папир и друге креативне материјале у раду. Наставна средства доприносе очигледности, разумевању и активном учешћу ученика.
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	У настави се користе потенцијали локалне средине који доприносе бољем разумевању наставних садржаја. Посећују се цркве и верски објекти у околини ради упознавања са њиховим значајем и улогом у заједници. Користе се локални празници и обичаји као пример за повезивање наставе са животом ученика. У наставу се укључују сведочења и искуства људи из локалне заједнице. Посебна пажња посвећује се културно-историјским споменицима и традицији краја. Ученици се подстичу да уочавају вредности своје средине и њихов значај. Садржаји се повезују са непосредним окружењем како би учење било ближе и разумљивије ученицима.
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Мотивација ученика се подстиче кроз повезивање наставних садржаја са ситуацијама из породичног и школског живота. У настави се користе кратке проблемске ситуације које ученици решавају уз вођено размишљање. Ученици се подстичу да износе своје примере и искуства у вези са обрађеном темом. Примењују се активности у којима ученици бирају између више понуђених решења или ставова. Уводе се креативни задаци који захтевају цртање, допуњавање или симболичко представљање појмова. Наставник подстиче ученике да сами формулишу једноставне закључке након разговора. Мотивација се остварује и кроз тимски рад у ком ученици заједнички долазе до решења задатка.
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности	Темпо рада прилагођава се узрасту ученика и њиховим могућностима разумевања и концентрације. Наставне теме се реализују у краћим, логички повезаним целинама. Више времена се посвећује разговору, појашњавању и провери разумевања него брзом преласку градива. Рад се организује тако да ученици имају довољно простора за постављање питања и изражавање мишљења. Наставник прилагођава темпо реакцијама одељења и нивоу заинтересованости ученика. Често се

	користи понављање и утврђивање кроз различите активности. Специфичност је у томе што се садржаји повезују са искуством ученика, па темпо прати њихово разумевање, а не унапред задату динамику.
Могући застоји у раду	У настави могући застоји настају услед различитог нивоа предзнања и индивидуалних разлика међу ученицима. До успоравања може доћи због кратке концентрације пажње карактеристичне за овај узраст. Поједини ученици могу имати потешкоће у разумевању апстрактнијих појмова, па је потребно додатно појашњавање. Застоји се јављају и када је потребно више времена за усмено изражавање и формулисање мисли. Може доћи до прекида динамике часа због честих питања и потребе за понављањем. Наставник превазилази застоје применом краћих активности, очигледности и додатних примера. Уводе се промене облика рада како би се одржала пажња и континуитет у раду.
Праћење напредовања ученика/начин,време,критеријуми праћења и оцењивања ученика/начин,време,критеријуми праћења	Напредовање ученика прати се континуирано током целе школске године. Наставник бележи запажања о активности ученика на сваком часу. Праћење обухвата усмено изражавање, разумевање наставних садржаја и учешће у разговору. Посебно се прати способност ученика да примени усвојена знања у једноставним ситуацијама. Критеријуми праћења су ангажованост, заинтересованост, самосталност у раду и сарадња са другима. Оцењивање је описно и заснива се на формативном праћењу. У обзир се узима укупан напредак ученика, а не само појединачни одговори. Праћење се врши током часа, а сумира се на крају наставних периода.
Остале специфичности школе које могу да утичу на остваривање наставног процеса	На реализацију наставе утичу организациони услови рада у школи, као што су распоред часова. Број ученика у одељењу може утицати на интензитет рада и могућност индивидуалног праћења. Просторни услови и опремљеност учионице наставним средствима утичу на квалитет наставе. Временски услови и дневна оптерећеност ученика могу утицати на њихову концентрацију и активност. Сарадња са колегама и школским стручним сарадницима доприноси бољем планирању наставе. Укљученост школе у ваннаставне активности и локалну заједницу може обогатити наставни рад. Општа школска клима и однос према ученицима утичу на мотивацију и ангажовање у настави.

ПРЕДМЕТ:Српскијезик–допунска настава**РАЗРЕД: други**

ЦИЉ :Правилна употреба графо-елемената-латинична слова, правилно изговарање гласова у различитим позицијама речи, правилно писање штампаних и писаних слова ћирилице и латинице, _увежбавање и усавршавање гласног читања , поступно савладавање градива из граматике и правописа на основном нивоу,увежбавање усменог и писаног изражавања.

САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА
Језик -штампана слова латинице - писана слова латинице - употреба великог слова - знаци интерпункције - реченица - реченице по значењу ио блику - речи које означавају бића и предмете -речи које означавају радњу Књижевност - гласно читање - рад на тексту(одговори на једноставна питања) Језичка култура -усмено и писано изражавање једноставним реченицама	- пишу латиничним штампаним и писаним словима -савладана основна правописна правила -увежбано гласно читања у циљу бољег разумевања прочитаног -увежбавање у усменом и писаном изражавању једноставним реченицама -усвојили су наставне садржаје предвиђене планом и програмом на основном нивоу; -неговање сарадничких и кооперативних односа у раду; -увежбавају и понављају стечена знања и вештина и давање упуштава за савладавање потешкоћа у учењу; -пружена је индивидуална помоћ ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја; -оспособљени су да повезују градиво сродних предмета и примене стечено знање; -омогућено је да ученик кроз вежбу овлада како теоријским, тако и практичним делом градива у оквиру својих могућности;	-метода писаних радова - преписивање - писањеподиктату - записивање речи и реченица на основу слике	-Словарица -латиница -текст -апликације -уџбеник -наставни листићи

ОБРАЗОВНА ОБЛАСТ (КОРЕЛАЦИЈА)	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик	б) Наставник		
	-слуша	-планира	-наставни листићи	-педагог

Језик(језичка култура, књижев ност) Књижевност (свет око нас) Језичка култура (књижевност)	- говори - уочава - повезује - закључује - анализира - истражује - посматра - црта - решава проблем - именује - именује и чита слова - пише - саставља и записује речи и реченице - пише по диктату - чита - одговара на питања - саставља реченицу по слици	- организује - реализује - објашњава - демонстрира - даје упутства - врши корекцију у току рада - прати ефекте сопствено града - партнер у учењу - бодри	- ученици који су савладали градиво и поучавају своје другове који спорије напредују	- ученици који су савладали градиво и поучавају своје другове који спорије напредују родитељи - учитељи других разреда

ПРЕДМЕТ: Математика—допунска настава

РАЗРЕД: други

ЦИЉ: Стицање и усвајање наставних садржаја које ученици нису успели да савладају на часовима редовне наставе због различитих узрока.

САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА
БРОЈЕВИ (12) - читање и записивање бројева до 100 - сабирање и одузимање бројева до 100 са потписивањем - таблица множења и дељења	- увежбано записивања и читања бројева до 100 - увежбано и савладано сабирања и одузимања бројева до 100 - увежбана и савладана таблица множења - усвојили су наставне садржаје предвиђених планом и програмом на основном нивоу; - неговање сарадничких и кооперативних односа у раду; - увежбавају и понављају стечена знања и вештина и давање упустава за савладавање потешкоћа у	- дијалошка - текстуална - илустративна - демонстративна - интерактивна - метода писаних радова - преписивање - записивање задатака	- текст - апликације - уџбеник

ГЕОМЕТРИЈСКИ ОБЛИЦИ (2) -разврставање предмета према облику, величини, ширини, висини и дебљини -цртање дужи, полуправе, праве, изломљене отворене и затворене линије -цртање правоугаоника и квадрата на квадратној мрежи МЕРЕЊЕ И МЕРЕ (4) - мерење дужи дужина изражених једном мерном јединицом -јединице за мерење времена (час, дан, седмица, месец)	учењу; -пружена је индивидуална помоћ ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја; -оспособљени су да повезују градиво сродних предмета и примене стечено знање; -омогућено је да ученик кроз вежбу овлада како теоријским, тако и практичним делом градива у оквиру својих могућности; -разликују и упоређују предмете по једној особини -стицање спретности у руковању геометријским прибором приликом цртања -именује мерне јединице за дужину и време -црта дужи задате дужине		

ОБРАЗОВНА ОБЛАСТ (КОРЕЛАЦИЈА)	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик	б) Наставник		
БРОЈЕВИ (српски језик, свет око нас) ГЕОМЕТРИЈА (ликовна култура, свет око нас) МЕРЕЊЕ И МЕРЕ (свет	-слуша -говори -уочава -повезује -закључује -анализира -истражује -посматра -црта -решава проблем -именује -решава задатке -пише -чита -одговара на питања	-планира -организује -реализује -објашњава -демонстрира -даје упутства -врши корекцију у току рада -прати ефекте сопственог рада -партнер у учењу -бодри	-наставни листићи -ученици који су савладали градиво и поучавају своје другове који спорије напредују	-педагог -ученици који су савладали градиво и поучавају своје другове који спорије напредују -родитељи

око нас)				

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНОГ НАСТАВНОГ РАДА

ПРЕДМЕТ: Час одељењског старешине

РАЗРЕД: други

БРОЈ ЧАСОВА: 36

ЦИЉ: Олакшавање процеса адаптације на школску средину и подстицање социјалне интеграције-успостављање и развијање односа другарства и сарадње са вршњацима и одраслима.

ТЕМЕ	ИСХОДИ	ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	НАСТАВНА СРЕДСТВА

Септембар Поново у школи – повратак у школу Наш знак одељења – стварамо знак одељења Наши дланови – представљање себе Мој страх – причамо о страху и како да превазиђемо страх Октобар Дечја недеља Моји снови – о чему често сањамо Моје жеље – које су нам жеље Кад сам срећан Д као друштво..... – како да будемо добри другари Новембар Семафор лепих речи Како да будемо добри... – покажимо како да будемо добри једни према другима Читањем у походе, Гроздана Олујић Дан толеранције Децембар Мој портфолио – упознавање са портфолиом ученика Дужности редара – које су дужности редара Уредимо учионицу – како да уредимо и чувамо и како да се понашамо у учионици и школи. Уређивање панорама Дочекајмо Нову годину – припремили смо одељењску приредбу Јануар Како смо прославили празнике – представом приказујемо одлике Божића и Божићних празника Светосавски дух у нашој школи Фебруар Празници некада и сада – представљамо представом како се некад празник славио, а како сада Кад порастем бићу... – шта ће бити кад порасту, шта деца воле Борба против вршњачког насиља Међународни дан матерњег језика Март	-Поштује простор у коме бораве у школи. -Поштује правила понашања у школи -Упознаје се са основним дечјим правима и обавезама. -Разуме важност правилног односа унутар групе -Упознаје разлоге настајања сукоба; -Упознаје начине спречавања или мирног решавања сукоба -Разуме важност правила културног понашања, како у школи, тако и на јавним местима ; -Зна да важност бриге о себи и другима; -Схвате важност пристојног понашања и да основна правила примењују у свакодневном животу са одраслима и са вршњацима; -Разуме да без обзира на разлике, сви имају једнака права и сви су једнако вредни;	- Кооперативна - Интерактивна - Перцептивне - Амбијенталн о учење - Игра - Цртање - Певање - Учењекроз игру	- Фотографије - Сlike - Краћи текстови - ЦД - Буквар дечјих права - Дидактички материјали

Честитка за маму, баку –правимо честитку за маму или баку поводом осмог марта Изабран је..... – бирамо хигијеничара у одељењу Чувајмо здравље – како да сачувамо своје здравље Бавимо се спортом – зашто је добро да се бавимо спортом Април Форе и фазони – први април – Дан шале Уз Градимира растемо и учимо У сусрет пролећу – чувајмо природу Мај Недеља сећања и заједништва Како да користим компјутер – када и како користимо компјутер Пратим црвени кружић – које емисије треба да гледамо на телевизији Шта треба да читам – развијамо љубав према читању Јун Научио сам... Желим да се представим	-Зна да реално сагледа своје способности, склоности и интересовања; -Осећа да се свако право другарство и пријатељство даказује делима, поступцима и понашањем		

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ		АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик		б) Наставник		

- Српски језик - Ликовна култура - Музичка култура - Свет око нас - Физичко и здравствено васпитање	- Разговор - Слуша - Посматра - Самосталан и интерактивни рад - Упореджује - Процењује - Сарађује - Креира - Комуницира са другима - Презентује	- Планира - Организује - Бира садржаје - Усмерава - Реализује - Преноси информације - Даје упутства - Мотивише - Омогућује примену научног - Формира групе - Упознаје индивидуалне способности - Прати ефекте сопствено града - Прати ефекте рада ученика - Води разговор	- Ученици - Наставници - Родитељи - Природна и друштвена средина - Предмети из окружења - Искуство ученика - Дидактички материјал - Стручна литература - Окружење - Икт	- Ученици - Наставници - Родитељи - Педагог - Друштвена средина

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Наставни предмет: Рецитаторска секција

Разред: I-IV

Годишњи број часова: 36

Циљ: Ученици стичу и развијају вештину усменог изражавања; проширују знања из области језика, књижевности и правописа; развијају креативност и љубав према српском језику; стичу самопоуздање у јавним наступима.

ТЕМА/САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА
Организовање секције -Договор о начину рада Чиниоци изражајног казивања(правилан изговор гласова и речи) - Вежбање кроз читање текстова, акценатске вежбе, вежбе интонације и интензитета гласа Истраживање облика изражавања песме - Обрада изабране песме, користимо супротности у изразу, вежбамо гестакулацију, говоримо о паузи и понављању Обележавање значајних датума - Избор и анализа садржаја за наступ (школски празник, Нова година, Дан жена,...), увежбавање Слушање снимка рецитала - Анализа према задатим упутствима: изражајност, паузе, акценти, музика,,, Гледање позоришног дела, сусрет са глумцем -Праћење задатих чинилаца: артикулација, дикција, мимика,..Слободни разговор о проблемима глуме и рецитовања Припрема за такмичење у рецитовању -Избор садржаја, увежбавање Разматрање извештаја о раду секције -Оцењивање резултата рада и предлагање	- упознаати су са културом рецитовања - упознати су са основама рецитовања и њеним вредностима - развијене стваралачке способности - богаћење и развијање мапте и креативног начина мишљења - развијена способност за концентрацију и способности за јавне наступе - стечена способности лепог, течног и креативног импровизованог изражавања - стечено искуство и навика за колективни живот и рад - развијено је опажање, размишљање и слободно изражавање - емоционално сазревање (емотивни и сазнајни развој) - развијање критичке способности - развијена самоконтрола, досетљивост и - подстакнуто интересовања за истраживање Доказано је да се дете у ваннаставним активностима потврђује као стваралац, зато ученицима не треба наметати модел рецитовања, већ им треба помоћи да кроз доживљај текста пронађу свој говорни облик песме.	Стваралачка Разговорна-дијалогска и монологска Текстуална Разменимишљења Интерактивна метода Ситуациона	Читанка Књиге поезије Одговарајући реквизити

чланова секције за похвале и награде			

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ	АКТИВНОСТИ	РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик	б) Наставник	

- Српски језик - Ликовна култура - Музичка култура - Свет око нас - Физичко и здравствено васпитање - Дигитални свет	- Разговор - Слуша - Посматра - Самосталан и интерактивни рад - Упореджује - Процењује - Сарађује - Комуницира са другима - Презентује	- Планира - Организује - Бира садржаје - Усмерава - Реализује - Преноси информације - Даје упутства - Мотивише - Омогућује примену наученог - Упознаје индивидуалне способности - Прати ефекте сопственог рада - Прати ефекте рада ученика - Води разговор	- Ученици - Наставници - Родитељи - Природна и друштвена средина - Предмети из окружења - Искуство ученика - Дидактички материјал - Стручна литература - Окружење - Икт	- Ученици - Наставници - Родитељи - Педагог - Друштвена средина

Наставни предмет: Слободне активности

Разред: други

Годишњи број часова: 36

Циљ часа слободних активности је креативан рад са ученицима прожет кроз више наставних предмета унапређивањем ученичких језичких, музичких, физичких и ликовних активности.

ТЕМА/САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА
Језичке активности • Поново у школској клупи • Доживљај са летњег распуста • Јесен • Глумимо • Квиз знања • Игра: „Покажи шта знаш“ • Доврши започету реченицу • Едукативне игре у учионици • Читање прича и илустровање • Рецитовање песама по избору ученика • Брзалице и имитације • Правила лепог понашања • Васкрс • Игра: „На слово, на слово“ • Песме о другарству • Стигло нам је пролеће • Прочитао/ла сам испричаћу вам • Ближи се лето Музичке активности • Слушање дејјих песама • Слушање песама о јесени • Слушање дејјих песама Физичке активности • Елемантарне игре • Игре по избору ученика • Елемантарне игре • Игре на снегу	- упознаати су са културом рецитовања - упознати су са основама рецитовања и њеним вредностима - развијене стваралачке способности - богаћење и развијање мапте и креативног начина мишљења - развијена способност за концентрацију и способности за јавне наступе - стечена способности лепог, течног и креативног импровизованог изражавања -примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; -поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике -примењује хигијенске мере пре,у току и након вежбања и другим животним ситуацијама; – уредно одржава простор у коме живи и борава -повезује различита вежбања са њиховим утицајем на здравље -препозна лепоту покрета у вежбању се придржава правила вежбања -вреднује сопствена и туђа постигнућа у у вежбању -изражава своје замисли одабраном ликовном техником -примени стечена знања и доживљена искуства на новим задацима -користи одабране информације као подстицај за стварање	Стваралачка Разговорна-дијалогска и монолошка Текстуална Размена мишљења Интерактивна метода Ситуациона	Књиге поезије Одговарајући реквизити

• Игре у школском дворишту - Игре лоптом у школском дворишту Ликовне активности • Уређивање одељењског паноа • Украшавање учионице јесењим мотивима • Биљке и животиње-израда плаката • Правимо новогодишњу честитку и украсе за јелку • Украшавање јелке и учионице • Уређујемо пано-Свети Сава • Правимо Снешка Белића • Поклон мами за Дан жена - Уређујемо пано за Васкрс			

ОСНОВНА ШКОЛА “САВА КОВАЧЕВИЋ” МИХАЈЛОВАЦ

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА *за период 2026/2027 – 2029/2030. године*

Основна школа " Сава Ковачевић "

11312 Михајловац

Директор: Биљана Тодоровић

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД

НАЗИВ	БРОЈ ЧАСОВА	
	НЕДЕЉНО	ГОДИШЊЕ
А) ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
Српски језик	5	180
Енглески језик	2	72
Математика	5	180
Природа и друштво	2	72
Ликовна култура	2	72
Музичка култура	1	36
Физичко и здравствено васпитање	3	108
Дигитални свет	1	36
Б) ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
Верска настава ¹	1	36
Грађанско васпитање ¹	1	36
В) ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА		
Редовна настава	20	720
Додатна настава	1	36
Допунска настава	1	36
Настава у природи		7–10 дана годишње
В) ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА		
Час одељењског старешине	1	36
Екскурзија и излети		1 дан
Ваннаставне активности	1-2	36-72

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

ПРЕДМЕТ: Српски језик

Разред: Трећи

Годишњи фонд часова: 180

Циљ: Циљ наставе и учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		

КЊИЖЕВНОСТ 72 часа (52 часа обраде и 20 часова других типова)	ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Лирска поезија 1. Душан Костић: Септембар 2. Григор Витез: Какве је боје поток/ Десанка Максимовић: Вожња 3. Душан Васиљев: Зима 4. Мирослав Антић: Шта је највеће/ Ф. Г. Лорка: Луцкаста песма 5. Драган Лукић: Свакога дана/ Шта је отац 6. Бранислав Црнчевић: Љутито мече/ Љубивоје Ршумовић: Аждаја своје чеду тепа 7. Милован Данојлић: Љубавна песма 8. Љубивоје Ршумовић: Домовина себрани	– чита са разумевањем различите текстове; – опише свој доживљај прочитаних књижевних дела; – изнесе своје мишљење о тексту; – разликује књижевне врсте: лирску и епску песму, причу, басну, бајку, роман и драмски текст; – одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; – именује главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; – уочи основне одлике лирске песме (стих, строфа и рима); – разуме пренесено значење пословице и басне и њихову поучност; – разуме идеје књижевног дела; – уочи основне одлике народне бајке;	-дијалогска -текстуална -илустративна -учење путем открића -демонстративна -интерактивна -учење кроз игру -амбијентална -посматрачка -текст -апликације -креде у боји -дидактички материјал -уџбеник - наставни листићи -радна свеска - словарица латиница -лектира -дечји часописи -тестови -фронтални -групни -диференцирана настава,	-слуша -чита -записује -говори -описује -анализира -размишља -закључује -уочава -повезује -истражује	-планира -организује -бира садржаје -реализује -објашњава -демонстрира -даје упутства -врши корекцију у току рада -прати ефекте сопственог и рада ученика -партнер у учењу	-усмена провера -писана провера -наставни листићи -контролне вежбе -петоминутна провера -тест -рецитовање	Комуникативна компетенција, компетенција за учење, компетенција за сарадњу, естетичка компетенција, дигитална компетенција, одговоран однос према околини, решавање проблема.

	лепотом 9. Химна Светоме Сави 10. Бранко Стевановић: Занимање Марка Краљевића Епска поезија 11. Народне песме: Марко Краљевић и бег Костадин, Орање Марка Краљевића Проза 1. Ла Фонтен: Цврчак и мрав/Езоп: Корњача и зец 2. Народна приповетка: Свети Сава и сељак без среће 3. Народна бајка: Чардак ни на небу ни на земљи 4. Народна приповетка: Свијету се не може угодити 5. Бранко Ћопић: Изокренута прича 6. Оскар Вајлд: Себични цин 7. Светлана Велмар Јанковић: Златно јагње (одломак) 8. Бранко В. Радичевић: Прича о дечаку и Месецу 9. Ијан Маџуен: Реч-две о Питеру (одломак) 10. Јохана Шпири:	– разликује народну од ауторске бајке; – представи главне особине јунака; – уочи основне одлике народне епске песме; – уочи поређење у књижевном делу и разуме његову улогу; – разликује опис од приповедања у књижевном делу; – покаже примере дијалога у песми, причи и драмском тексту; – уочи хумор у књижевном делу; – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – изражајно рецитије песму и чита прозни текст; – изводи драмске текстове;	-рад у пару -индивидуални				

Хајди (одломак) 11. Народна бајка: Баш-Челик (читање у наставцима) 12. Јасминка Петровић: Од читања се расте (читање у наставцима) Драмски текстови 1. Душан Радовић: А зашто он вежба 2. Александар Поповић: Лед се топи 3. Јованка Јоргачевић: Никад два добра 4. Лаза Лазић: Суђење Популарни и информативни текстови Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Милева Ајнштајн, Михаило Пупин), знаменита завичајна личност и др. ДОМАЋА ЛЕКТИРА 1. Бранко Ћопић: Доживљаји Мачка Тоше 2. Избор из поезије Душана Радовића							

	(Замислите, Да ли ми верујете, Страшан лав, Кад је био мрак, Тужне ђачке исповести, Здравница, Плави зец и друге песме) 3. Браћа Грим: Бајке (по избору) Књижевни појмови: – лирска песма, – химна, – епска песма, – народна бајка, – роман, – поређење, – персонификација (на нивоу препознавања), – опис, – дијалог, – приповедање, – епски јунак, – драмска радња						
ЈЕЗИК Грамматика, правопис и ортографија 53 часова (20 часова обраде и 33 часа других типова)	Врсте речи: именице (градивне, збирне); придеви (присвојни, градивни); род и број придева; заменице (личне заменице); глаголи; лице и број глагола. Подела речи на крају реда (граница на самогласник). Управни говор (први и други модел). Неуправни говор. Велико слово:	– разликује врсте (и подврсте) речи у типичним случајевима; – одреди основне граматичке категорије именица, придева и глагола; – примењује основна правописна правила; – јасно и разговетно изговори обавештајну, упитну и заповедну реченицу, поштујући одговарајућу интонацију и логички акценат, паузе, брзину и темпо; – споји више реченица у крају и дужу целину;					

	писање имена народа, вишечланих географских назива (планина, река, језера, мора и сл.), празника, наслова књига и часописа; Писање присвојних придева изведених од властитих имена (суфикси: -ов, -ев, -ин; -ски, -чки, -шки). Речца не уз именице и придеве. Наводници (у управном говору, насловима дела, називима школа). Сугласник ј (између самогласника и-о и о-и). Скраћенице (мерне јединице за масу, дужину, време и запремину течности). .						
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА 55 (22 часова обраде и 33 часова других типова	Краћи и дужи текстови – књижевни и некњижевни, као и нелинеарни текстови Причање о догађајима и доживљајима, стварним и измишљеним (усмено и писано).	препричава, прича и описује и на сажет и на опширан начин; – извештава о догађајима водећи рачуна о прецизности, тачности, објективности и сажетости; – варира језички израз; – попуни једноставан образац у који уноси основне личне податке;					

	Описивање људи, животиња и природе (плански приступ) – усмено и писано. Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.). Богаћење речника: речи истог или сличног значења; речи супротног значења; речи које значе нешто умањено и увећано (уз одговарајуће текстове из лектире). Правописне вежбе: вежбе допуњавања и избора правилног облика речи; диктат, аутодиктат. Језичке вежбе: проширивање и допуњавање реченица различитим врстама речи, промена реда речи у реченици, промена дужине реченице. Лексичко-	– разликује формални од неформалног говора (комуникације); – учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуникације и пажљиво слуша саговорника.					

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Прилагођавање начина рада и обима садржаја Индивидуални приступ ученицима са потешкоћама у учењу Уважавање ученичких телесних и менталних карактеристика Уважавање националних и верских посебности Уважавање социјалног статуса ученика Водити рачуна о емотивном стању детета Водећи се наведеним специфичностима ученика са многа труда, стрпљења и разумевања прилагођавамо приступ сваком детету
Најефикасније методе и облици рада	Методе: Дијалогска, рад на тексту, писаних радова, извештавање практичних и теоријских радова, игровне активности, демонстрације, истраживање, интерактивна Облици рада: групни рад, рад у пару, индивидуални, фронтални, индивидуализовани, диференцирани
Избор наставних средстава	- Краћи текстови - Уџбеници - Лектира - Фотографије - Сlike, илустрације - Лаптоп - Апликације - Дидактички материјали
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Коришћење аудио-визуелних средстава, Игровне активности Решавање проблемских ситуација Стављање ученика у улогу Драмске ситуације Пројекти Такмичења
Могући застоји у раду на основу искуства	Брзина реализације плана, сложеност садржаја, нередовно похађање наставе, неприлагођеност садржаја, нередовна израда домаћих задатака
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности/	Према индивидуалним карактеристикама ученика и темпу који они могу да прате

Праћење напредовања ученика /начин, време, критеријуми праћења/	Начин: писмене провере, усмено одговарање, израда домаћих задатака, активности ученика на часовима, практични радови (мапе ума, илустрације текстова, стрипови), преглед свеске. Време: предвиђено планом и програмом и по потреби - процени наставника Критеријуми: усвојени на Активу учитеља
Остале специфичности школе које могу да утичу на остављавање наставног процеса	Интернет, пројектори и рачунари у свакој учионици, Опремљеност школске библиотеке

СТАНДАРДИ ОБРАЗОВНИХ ПОСТИГНУЋА

Наставни предмет: **Српски језик**

Разред: **трећи**

Општа предметна компетенција (ОПК)

Ученици овладавају вештинама слушања и говорења, читања и писања. Користе ћирилично и латиничко писмо. Разумеју улогу језика као средства комуникације и учења, као део националног идентитета и културе. У комуникацији поштују саговорника и бирају речи, усвајају општеприхваћене друштвене норме. Овладавају знањем српског стандардног језика. Стварају писане и усмене текстове различитог садржаја, структуре и намене. Читају ради уживања, да би учили, да би се сналазили у свакодневном животу, неговали традицију и културу српског народа, развијали интеркултуралност. Читају естетски вредне текстове српске и светске књижевности за децу и релевантне информативне текстове у складу са узрастом и интересовањима. Проширују фонд речи и израза, као и опсег њиховог значења. Воле и чувају свој језик користећи речи и изразе српског језика у различитим комуникативним ситуацијама и дигиталном окружењу. Одговорно користе различите медије за учење српског језика, водећи рачуна о безбедности. Разумеју значај учења других језика. Пружају подршку вршњацима који уче српски језик као нематерњи. Постављају краткорочне циљеве учења, праве планове и истрајавају у њиховој реализацији и траже подршку.

Основни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)

Учествују у разговору. Говоре и пишу логично се изражавајући реченицама једноставне структуре. Уредно и читко пишу слова и бројеве. Читају с разумевањем уметничке и неуметничке текстове. Препознају формалне одлике поезије, прозе и драме. У једноставним примерима уочавају одређена граматичка правила која се односе на реченицу и врсте речи.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)

Слушају саговорнике, на постављена питања дају одговоре потпуним реченицама. Састављају реченице и текстове једноставне структуре у говору и писању. Читају различите врсте уметничких и неуметничких текстова и упознају њихове основне одлике. Проналазе и репродукују експлицитне информације у тексту и на основу тога стварају мапе ума. Одговарају на питања о утисцима, ликовима, догађајима, месту и времену радње у књижевноуметничком тексту. У једноставним примерима издвајају одређена граматичка правила која се односе на реченицу и врсте речи у њима. Уче самостално и у сарадњи са вршњацима, у пару и групи.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)

Слушају и говоре уважавајући саговорнике. Користе знања из језика како би се изражавали писаним и усменим путем у свакодневном животу. Читају да би уживали, сазнавали и учили. Доносе директне закључке, износе своје ставове о прочитаним текстовима и повезују са личним искуствима. Користе и примењују информације и сазнања у свакодневним животним ситуацијама. Развијају способност емпатије, заинтересовани су за учешће и допринос заједничким активностима. Воле српски језик и

доживљавају га као део свог идентитета.

Средњи ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)

Користе језик као низ могућности које им служе у усменом и писаном изражавању: препричавају, описују, причају и учествују у разговору. Поштују језичку норму и правописна правила. Течно и с разумевањем читају уметничке и неуметничке текстове. Проналазе и повезују битне информације у различитим врстама текстова. Познају садржинске и формалне елементе уметничког и неуметничког текста. Овладавају граматичким појмовима и језичким законитостима.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)

Говоре и пишу стварајући правилно структуриране реченице и текстове, поштујући језичку норму. У разговору постављају одговарајућа питања и образлажу своје идеје уважавајући саговорнике. Читајући повезују експлицитне информације и проналазе имплицитне информације у тексту. Прикупљају додатне информације из различитих извора. Представљају линеарни текст у одговарајућој нелинеарној форми и обрнуто. Разумеју информације приказане илустрацијама и фотографијама. Вођено анализирају књижевна дела користећи одговарајуће књижевне термине. Исказују и објашњавају своје утиске, доживљаје и мишљења о прочитаном тексту. Уочавају и издвајају у реченицама примере одређених граматичких појмова и правила. Учествоју у дискусијама и дебатама, уче кроз пројекте, проблемске и креативне задатке, драматизације и игре улога.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)

Изражавају се правилно, јасно и примерено комуникативној ситуацији писаним и усменим путем. Користе основне граматичке термине како би разумели и примењивали правописна правила и учили друге језике. Размењују своја запажања, мисли, осећања и закључке о прочитаним текстовима и посетама културним догађајима. Спознају да читање пружа могућност за учење, развијање интелектуалних и језичких капацитета, лични развој. Упознају свој читалачки сензибилитет, негују читалачке навике и љубав према читању. Поштују вредности националне културе и култура других народа. Користе табеле, графиконе, дијаграме и мапе у контексту, као и информације садржане у илустрацијама и на фотографијама. Представљају резултате свог језичког стваралаштва, формирају се у друштвено активне, еколошки свесне и одговорне личности које цене здравље и безбедност. Разумеју важност вршњачке размене и подршке.

Напредни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)

Стваралачки примењују језичке вештине у говору и писању. Тумаче текст, критички читају и аргументују своје ставове. Познају најзначајније ствараоце из српске и светске књижевности за децу и њихова дела. Користе књижевне и граматичке термине.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)

Састављају усмени и писани текст интегришући језичке вештине којима владају. Читају и дискутују о прочитаним текстовима и медијским садржајима. Анализирају књижевна дела и интегришу елементе издвојене анализом. Критички процењују сврху текста, визуелних и интерактивних информација из различитих извора. Разговарају о истакнутим вредностима, износе и преиспитују аргументе. Уче кроз истраживачке активности и креативно писање.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)

Говоре и пишу негујући аутентичност и слободу личног изражавања у складу са комуникативном ситуацијом. Радо читају и развијају своје образовне потребе у мултимедијалном окружењу. Критички приступају истраживању различитих извора информација. Износе и преиспитују своје мишљење и спремни су да уваже другачија мишљења. Развијају и негују животне вредности. Разумеју важност националне културе и идентитета у интеркултуралном контексту.

Назив наставне теме	Стандарди образовних постигнућа по нивоима		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
КЊИЖЕВНОСТ	СРП.ОО1.О.1.5. Владају техником читања ћириличног и латиничког текста и разумеју информације експлицитно исказане у краћим уметничким и неуметничким текстовима (линеарним и нелинеарним) идентификујући речи и изразе који су им непознати. СРП.ОО1.О.1.6. Уз помоћ наставника, разликују врсте текстова. СРП.ОО1.О.1.7. Процењују садржај прочитаног текста на основу сопственог доживљаја, уочавају ликове, догађаје, време и место у књижевном тексту. СРП.ОО1.О.2.5.	СРП.ОО1.С.1.1. Читају и казују текст одговарајућом динамиком. СРП.ОО1.С.1.2. Познају значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и идентификују оно што им је непознато. СРП.ОО1.С.1.4. У кратким цртама образлажу своје идеје. СРП.ОО1.С.1.6. Разликују основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник) и именују формалне елементе уметничких и неуметничких текстова (пасус, стих, строфа, рима, опис, приповедање, дијалог). СРП.ОО1.С.1.7. Разликују књижевне врсте (бајка, басна, песма, прича, приповетка, роман, драмски текст, кратке народне умотворине); разликују народну од ауторске књижевности. СРП.ОО1.С.1.8. Одређују садржинске	СРП.ОО1.Н.1.3. Именују књижевне врсте и наводе њихове одлике; познају најзначајније ствараоце и њихова дела. СРП.ОО1.Н.1.4. Тумаче и интегришу догађаје, поступке, особине, главне идеје, мисли и осећања; прате развој ликова у књижевноуметничком тексту. СРП.ОО1.Н.1.5. Препознају фигуративну употребу језика у књижевноуметничком тексту и свакодневној комуникацији (нпр. пренесено значење). СРП.ОО1.Н.2.4. Уочавају сложеност ликова и узрочно-последичне везе међу догађајима, изводе закључке о

	Издајају и репродукују информације експлицитно исказане у краћим текстовима као и непознате речи и изразе траже објашњење у доступним изворима. СРП.ОО1.О.2.6. Читањем текстова упознају основне одлике и функције различитих врста текстова. СРП.ОО1.О.2.7. Изражавају својим речима читалачки доживљај идентификујући осећања која текст покреће у њима; одговарају на питања у вези са ликовима, догађајима, местом и временом радње, доживљавајући грешке током рада као фазе учења. СРП.ОО1.О.3.5. Изводе Директне закључке о догађајима, поступцима и осећањима ликова и размењују их са вршњацима; проширују фонд речи мање фреквентним речима ради квалитетнијег изражавања и разумевања других. СРП.ОО1.О.3.6. Користе информације из различитих врста текстова у свакодневном животу. СРП.ОО1.О.3.7. Износе лични доживљај прочитаног текста; повезују поступке ликова са животним искуством преиспитујући своје поступке; развијају отпорност и самопоуздање.	елементе књижевноуметничког текста (тему, главне и споредне ликове, догађаје, време и место...). СРП.ОО1.С.1.9. Примењују стратегије читања и разумевања прочитаног. СРП.ОО1.С.1.10. Издајају и именују поређење и персонификацију у тексту. СРП.ОО1.С.2.1. Течно читају и природно казују текст одговарајућим темпом и интонацијом, правилно наглашавајући речи у реченици, поштујући смисао текста. СРП.ОО1.С.2.2. Одређују значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и контекста у којем су употребљени, издајају делове текста који су им нејасни, траже објашњење и прикупљају додатне информације из различитих извора. СРП.ОО1.С.2.5. Издајају, упоређују и повезују битне информације исказане у различитим деловима текста, као и различитим врстама текстова; представљају информације на различите начине. СРП.ОО1.С.2.8. Анализирају догађаје, поступке, осећања и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту; одређују тему. СРП. ОО1.С.2.9. Прате и предвиђају даљи ток радње, преиспитују претпоставке, повезују очигледне узроке и последице, поткрепљују своје закључке позивајући се на текст. СРП.ОО1.С.3.1. Користе вештиничитања (читање у себи, читање с оловком у руци, летимично читање...) и казивања у свакодневном животу, учествују у културним догађајима у школи и заједници. СРП.ОО1.С.3.8. Формирају етичке и естетско-емоционалне вредности, развијају емпатију.	догађајима, намерама, поступцима и осећањима ликова, објашњавају чиме су мотивисани поступци и осећања ликова и своје ставове поткрепљују доказима из текста. СРП.ОО1.Н.2.5. Тумаче фигуративну употребу језика. СРП.ОО1.Н.3.3. Бирају текстове према интересовањима, уживају у читању и граде своје читалачко искуство. СРП.ОО1.Н.3.4. Решавају проблеме, упоређују и образлажу догађаје кроз процену узрока и последица у свакодневном животу; формирају се као моралне личности које познају и негују општеприхваћене људске и друштвене вредности.

ЈЕЗИК	СРП.ОО1.О.1.2. Почињу реченицу великим словом, завршавају је одговарајућим interpункцијским знаком, употребљавају велико почетно слово у једноставнијим примерима. СРП.ОО1.О.2.2. Пишу кратким, потпуним реченицама једноставне структуре. СРП.ОО1.О.3.8. Користе знања из језика како би се јасно изражавали писаним и усменим путем; доживљавају језик као део свог идентитета и као основу за учење других језика.	СРП.ОО1.С.1.11. Одређују врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) и подврсте речи (властите, заједничке и градивне именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве) и препознају збирне именице; разликују граматичке категорије глагола и глаголско време, као и граматичке категорије именица, бројева, придева и заменица. СРП.ОО1.С.2.11. У реченици/тексту уочавају и издвајају одговарајуће примере речи, а затим индуктивно и по аналогiji закључују о одликама врсте и подврсте којој припадају (користе табеле, праве мапе ума...); мењају облике речи према задатим критеријумима (лице, број и род). СРП.ОО1.С.1.13. Препознају односе антонимије, синонимије, хипонимије/хиперонимије, хомонимије; владају основним творбеним обрасцима (нпр. Грађење умањеница). СРП.ОО1.С.3.11. Користе знања из језика како би се јасно и правилно изражававали писаним и усменим путем и учили друге језике.	СРП.ОО1.Н.2.6. Анализирају реченицу/текст издвајајући врсте и подврсте речи, састављају реченице према задатим синтаксичким критеријумима.
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	СРП.ОО1.О.1.3. Познају основна начела вођења разговора и форме учтивног обраћања, препознају говор мржње као негативну појаву. СРП.ОО1.О.1.4. Вођено препричавају, причају и описују на задату тему. СРП.ОО1.О.2.3. Постављају питања траже и дају објашњења, учтиво прихватају или одбијају, захваљују се или се извињавају. СРП.ОО1.О.3.1. Разговорно и јасно говоре тако да их саговорник разуме и	СРП.ОО1.С.1.3. Усмено и писано препричавају, причају, описују и учествују у разговору на задату тему; у писаном изражавању примењују правописна правила. СРП.ОО1.С.1.13. Препознају односе антонимије, синонимије, хипонимије/хиперонимије, хомонимије; владају основним творбеним обрасцима (нпр. Грађење умањеница). СРП.ОО1.С.2.3. Држе се теме, јасно Структурирају излагање (уводни, средишњи и завршни део); пишу јасним и потпуним реченицама, исправљају своје	СРП.ОО1.Н.1.1. Умеју аргументовано и на занимљив начин да почну, развију и заврше своје усмено и писано излагање користећи богат фонд речи у јасним и потпуним реченицама. СРП.ОО1.Н.3.1. Слободно и аутентично исказују своје мисли у говору и писању придобијајући пажњу других.

	писано се изражавају у одговарајућим ситуацијама. СРП.ОО1.О.3.2. Пишу кратке поруке, текстове и попуњавају једноставне обрасце. – СРП.ОО1.О.3.3. Пажљиво слушају саговорнике, постављају питања у складу са својим потребама, поштују правила уљудног опхођења, без говора мржње. СРП.ОО1.О.3.4. Веродостојно препричавају и описују оно што су прочитали, видели или чули.	грешке. СРП.ОО1.С.3.2. У свакодневној комуникацији користе одговарајуће речи и фразеологизме;уважавају саговорнике. СРП.ОО1.С.3.3. Правилно пишу и говоре на одговарајућу тему у различитим комуникативним ситуацијама/дигиталном окружењу. СРП.ОО1.С.3.12.Користе различите врсте реченица сходно комуникативној ситуацији; граде свој стил изражавања у свакодневном говору, писању и језичком стваралаштву играјући се варирања редоследа речи у реченици. СРП.ОО1.С.3.13. Језички израз усклађују са контекстом.	

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање

Степен оствареност и циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Ангажовање ученика у настави Самосталност у раду	Оцену одличан(5) добија ученик који: –у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; –лако логички повезује чињенице и појмове; –самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; –решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; –показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар(4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; –самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; –решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; –показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: –у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; –у знатно јмери логички повезује чињенице и појмове; –већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; –у довољној мери критички расуђује; –показује делимични степен активности и ангажовања.	-Иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе - Усмено одговарање (причање, препричавање, описивање, ортоепске вежбе лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе, казивање напамет научених текстова, сценско приказивање) -Писане провере (контролни задаци, тестови, ортографске вежбе, диктати, лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе домаћи задаци и писмени задаци) Бодовање: 0-39%-1 40-54%-2 55-69%-3 70-85%-4 86-100%-5 -Вођење прописане педагошке документације -Белешкео:активностима,самосталности у току рада, редовности у изради домаћих задатака,практичним радовима	-Табеларна евиденција о писменим проверама -Чек-листе са скалом процене -Протоколи посматрања -Упитници (за групни и рад у пару) -Учесталост јављања (јављање+; више пута ++;комплетан, потпун одговор +++; не зна одговор–запис датума и области) -Свеобухватност одговора(област;скала по нивоима) -Самосталност у извршавању задатака(област;скала по нивоима) -Листе:сарадња у групи (сви чланови су	-Свакодневно бележење током године, -Пресек стања на месечном нивоу, -Пресек стања након обрађене области, -Пресек стања по тромесечјима, -Провера на крају школске године

	Оцену довољан(2) добија ученик који: – знања која је остварио су на ниву репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан(1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање заучешће у активностима нити ангажовање. Ученик коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу, ризика од раног напуштања школовања и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању оцењује се на основу ангажовања и стрепена остварености циљева и исхода дефинисаних планом индивидуализације и ИОП-ом.	ученика, учешћу на такмичењима и у различитим активностима - Заједничко вредновање ученика и наставника - Самопроцена оцено и ангажовања од стране ученика - Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) - Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) - Пружање помоћи другим ученицима у току рада	укључени, сви имају задато забележено у свескама...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано, табела...) -Хоризонтално и вертикално повезивање градива Панои: добро-вољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима	

Разред: **трећи**

Годишњи фонд часова: **72**

Циљ: : Циљ учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада,наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
ПОЗДРАВЉАЊЕ 4 (2+2)	Реаговање на усмени и писани импулс саговорника (наставника, вршњака, и слично); усмено и писано изражавање прикладних поздрава. Личне заменице – I, you ... Глагол to be – the Present Simple Tense Императив (Интер)културни садржаји: Формално и неформално поздрављање; устаљена правила учтивости.	– поздрави и отпоздрави, примењујући једноставна језичка средства; – представи себе и другог; – разуме једноставна питања личне природе и одговара на њих; – разуме једноставна упутства и налоге и реагује на њих	Методе:дијалoшка, илустративна Облик рада:фронтални, групни, у пару,	Слушање иреаговање на упутства наставника на енглеском језику или са аудио-записа. Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.). Мануелне активности (израда панoa, презентација, зидних новина, постера и сл.). Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву.	Прилагођава говор узрасту ученика. Осмишљава контексте за примену језика. Ствара атмосферу заједништва и међусобне сарадње. Врши евалуацију. Похваљује. Усмерава.	Слушање и разумевање се проверава кроз: тестове; задатке у уџбенику и радној свесци; реаговање на усмени захтев. Говор се проверава кроз учешће у: дијалозима у којима ученик даје захтев, поставља питање или одговара на њега; игровним активностима и пројектима	компетенција за целоживотно учење, вештина комуникације, решавање проблема, вештина сарадње, вештина за живот у демократсуштву, естетска компетенциј а, брига за здравље, дигитална компетенциј а, одговоран однос према околини

				Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације.. Решавање "текућих проблема" у разреду, тј. договори и мини-пројекти. "Превођење" исказа у гест и геста у исказ			
ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ; ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ; ТРАЖЕЊЕ И ДАБАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА 6 (2+4)	Слушање једноставних текстова у којима се неко представља; представљање себе и других особа, присутних и одсутних. Личне заменице – I, you... Присвојни придеви – my, your... Показне заменице – this/that, these/those Have got/Have за изражавање поседовања Питања са Who/What/Where/How (old/many) Предлози за изражавање места – from, in... Саксонски генитив са именицама у једнини Употреба чланова приликом првог спомињања неког појма и	- разумеју једноставан опис људи; - опишу људе једноставним језичким средствима; - разумеју и формулишу једноставне савете; - разумеју и реагују на упутства и налоге; - дају упутства и налоге; - разумеју и формулишу једноставне исказе који се односе на количину/број нечега; - размене једноставне исказе приликом упознавања и представљања; - поштују правила учтивости комуникације					

	са појмовима који су одређени контекстом Императив Основни бројеви (0–100) Алфабет (Интер)културни садржаји: устаљена правила учтивости; конвенције у писању личних заменица; конвенције у саопштавању телефонских бројева и адреса; употреба титула уз презимена (Mr, Mrs, Miss); разлике између српске азбуке и енглеског алфабета; конвенције у писању разгледница и писама.						
РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ УПУТСТАВА И НАЛОГА 6 (2+4)	Слушање налога и упутстава и реаговање на њих; давање једноставних упутстава (комуникација у учионици – упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично). Императив Присвојни придеви – ту, уоиг... Алфабет Бројеви 0–100 (Интер)културни садржаји: Поштовање основних норми учтивости.	– саопшти једноставна упутства и налоге; – разуме позив на заједничку активност и на прикладан начин реагује на њега; – упути позив на заједничку активност; – разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих; – упути кратке и једноставне молбе					

ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ 6 (2+4)	Слушање једноставних позива на заједничку активност и реаговање на њих (позив на рођендан, игру, дружење...); упућивање и прихватање/одбијање позива на заједничку активност коришћењем најједноставнијих израза. Модални глагол сап за изражавање предлога и способности Императив (Интер)културни садржаји: прикладно позивање и прихватање/одбијање позива; прослава рођендана, игре, забава и разонода.	– саопшти једноставна упутства и налоге; – разуме позив на заједничку активност и на прикладан начин реагује на њега; – упути позив на заједничку активност; – разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих; – упути кратке и једноставне молбе					
ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА 6 (2+4)	Слушање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење; давање усменог и писаног одговора на исказану молбу коришћењем најједноставнијих језичких средстава; упућивање молби, исказивање захвалности и извињења. Модални глаголи за изражавање молбе – сап/мау Саксонски генитив са именицама у једнини (Интер)културни садржаји: Правила учтиве комуникације.	- разумеју једноставан опис људи; - опишу људе једноставним језичким средствима; - разумеју и формулишу једноставне савете; - разумеју и реагују на упутства и налоге; - дају упутства и налоге; - разумеју и формулишу једноставне исказе који се односе на количину/број нечега; - размене једноставне исказе приликом упознавања и представљања; - поштују правила учтиве комуникације					

ЧЕСТИТАЊЕ ПРАЗНИКА, РОЂЕНДАНА И ДРУГИХ ЗНАЧАЈНИХ ДАТУМА 4 (1+3)	Слушање једноставних устаљених израза којима се честита празник, рођендан; реаговање на упућену честитку и упућивање кратких пригодних честитки. Императив The Present Simple Tense за описивање уобичајених радњи (само као опција, рецептивно) Питања са What/How mapу (Интер)културни садржаји: Најзначајнији празници и догађаји и начини обележавања/прославе.	разумеју једноставно исказане честитке и одговарају на њих; - упуте једноставне честитке уоче сличности и разлике у начину прославе Божића у ВБ и код нас, певају Божићне песме и играју традиционалне Божићне игре - разумеју једноставно исказане честитке и одговарају на њих; - упуте једноставне честитке; - уоче сличности и разлике у начину прославе Ускрса у ВБ и код нас, певају Ускршње песме и играју традиционалне Ускршње игре					
ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА 6 (2+4)	Слушање једноставних описа бића, предмета и места у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких описа бића, предмета и места; тражење и давање информација у вези са описом бића, предмета и места. Глаголи have got, to be за давање описа Показне заменице – this/that, these/those Егзистенцијално There is/are...	разумеју једноставне описе предмета; - опишу предмете користећи једноставна језичка средства; - разумеју и реагују на једноставне налоге; - формулишу једноставне налоге; - разумеју и формулишу једноставне исказе о метеоролошком времену; - разумеју сличности и разлике између живота и рада у школама у ВБ и код нас. - поставе и одговоре на једноставна питања личне природе; - саопште информације о себи и другима					

	Питања са Who/What/Where/How many... Правилна множина именица: pen – pens, bus – buses, city – cities... Неправилна множина основних именица: tooth – teeth... Употреба чланова приликом првог спомињања неког појма и са појмовима који су одређени контекстом. (Интер)културни садржаји: Познате личности из области спорта, глуме, музике...; престонице земаља енглеског говорног подручја; препознатљива обележја земаља енглеског говорног подручја.	користећи једноставна језичка средства; - разумеју једноставне описе предмета; - опишу предмете користећи једноставна језичка средства; -разумеју и формулишу једноставне исказе који се односе на поседовање и допадање; -питају и саопште чије је нешто, шта им се допада; - разумеју и опишу популарне игре и начин разоноде вршњака у ВБ у кући.					
ИСКАЗИВАЊЕ ОСЕЋАЊА, ОСЕТА И ПОТРЕБА 6 (2+4)	Слушање једноставних исказа у вези са потребама, осетима, осећањима; саопштавање својих и туђих потреба, осета и осећања и (емпатично) реаговање на њих. The Present Simple Tense (be, want) (Интер)културни садржаји: Правила учтиве комуникације.						

ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА 4 (1+3)	Слушање једноставних исказа у вези са хронолошким временом и метеоролошким приликама; усмено и писано тражење и давање информација о хронолошком времену и метеоролошким приликама коришћењем најједноставнијих језичких средстава. Питања са What/When Предлози за изражавање времена: at, on, to, past... (Интер)културни садржаји: радна недеља и викенд						
ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА/ НЕПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА/ НЕПОСЕДОВАЊА 6 (2+4)	Слушање текстова с једноставним исказима за изражавање припадања/ неприпадања и поседовања/ непоседовања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање припадања/ неприпадања и поседовања/ непоседовања коришћењем најједноставнијих језичких средстава. Присвојни придеви ту, youг... Показне заменице – this/that, these/those Have got/Have за изражавање припадања/поседовања Саксонски генитив са именицама у једнини	- разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање / неприпадање и реагује на њих; - формулишу једноставне исказе који се односе припадање / неприпадање; - разумеју и формулишу једноставне исказе који се односе на тражење и давање дозвола; - разумеју, формулишу и реагују на једноставне налоге; - упоређују и уочавају сличности и разлике у именовању сродства у ВБ и код нас ширем смислу.					

	(Интер)културни садржаји: породица, пријатељи, однос према својој и туђој имовини.						
ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА/ НЕДОПАДАЊА 4 (1+3)	Слушање текстова с једноставним исказима за изражавање допадања/ недопадања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање слагања/ неслагања, допадања/ недопадања коришћењем најједноставнијих језичких средстава	- разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих; - траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; - разумеју једноставан опис живих бића; - опишу жива бића једноставним језичким средствима; - разумеју и реагују на позив; - упуте позив на заједничку активност; - разумеју правила понашања на јавном месту (зоолошки врт);					

		- користе емотиконе.					
ОПИСИВАЊЕ ДОГАЂАЈА И СПОСОБНОСТИ У САДАШЊОСТИ 6 (2+4)	Слушање једноставних исказа који говоре о радњама и способностима у садашњости; описивање радњи и способности у садашњости, постављање питања и одговарање на њих, усмено и писано, коришћењем најједноставнијих језичких средстава. Модални глагол can за изражавање способности The Present Continuous Tense за изражавање тренутних радњи Питања са What/Where/When/How many... (Интер)културни садржаји: породични живот; живот у школи -	-разумеју и формулишу једноставне исказе који се односе на способности; - разумеју једноставан опис бића; - опишу бића користећи једноставна језичка средства; - разумеју и формулишу једноставне исказе који се односе на изражавање хронолошког времена; - поштују правила учтиве комуникације са вршњацима и одраслима					

	наставне и ваннаставне активности.						
ИЗРАЖАВАЊЕ БРОЈА И КОЛИЧИНЕ 6 (2+4)	Слушање једноставних исказа који говоре о броју и количини нечега; саопштавање броја и количине, постављање питања и одговарање на њих, усмено и писано, коришћењем најједноставнијих језичких средстава. Правилна множина именица: boy-boys, girl-girls, class-classes... Неправилна множина основних именица: child-children... Питања са How much/many Основни бројеви 0–100 (Интер)културни садржаји: Конвенције у писању двоцифрених бројева.	-именују бројеве, исказу количину користећи бројеве -исказу количину нечега користећи једноставна језичка средства -разумеју питања у вези са бројем година и одговарају на њих -постављају питања у вези са количином нечега					

	Новчане валуте у земљама енглеског говорног подручја и њихове ознаке.						
ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ 4 (1+3)	Слушање текстова у којима се на једноставан начин описује положај у простору; усмено и писано тражење и давање информација о положају у простору коришћењем најједноставнијих језичких средстава. Прилози и предлози за изражавање положаја и просторних односа: here, there, in, on, at, next to, under... Питања са Where Употреба и изостављање одређеног члана у изразима at the park/beach/cinema/museum, at home/school/work, in bed... (Интер)културни садржаји: препознатљива	- разумеју једноставна обавештења о простору и оријентацији у простору и реагују на њих; - траже и пруже кратка и једноставна обавештења о оријентацији у простору; - разумеју једноставан опис места; - опишу место и непосредни простор у којем се крећу користећи једноставна језичка средства; -уоче сличности и разлике у култури становања у ВБ и код нас;					

	обележја земаља енглеског говорног подручја.						
Корелација са другим предметима: Српски језик, Математика, Природа и друштво, Грађанско васпитање, Веронаука							
Међупредметно повезивање: Српски језик – кроз граматичке садржаје (једнина и множина; личне заменице, придеви) Математика - бројеви Природа и друштво – учтиво понашање, породица, живи свет, одевање, становање, рођендан, Нова година Веронаука – Божић, Васкрс							

Кључни појмови садржаја предмета: school vocabulary, sports, numbers, animals, home and living, places in a town, holidays and celebrations, hobbies and interests, likes and dislikes, basic writing, listening and reading skills

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Ученици усвајају страни језик на сличан начин на који се усваја матерњи језик - енглески језик користе искључиво у комуникацији и у ситуацијама које су блиске њиховим интересовањима. циљни језик употребљава се у учioniци у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике у атмосфери заједништва и међусобне сарадње; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика;

	-настава се заснива и на социјалној интеракцији; сви граматички садржаји уводе се индуктивном методом кроз разноврсне контекстуализоване примере у складу са нивоом, а без детаљних граматичких објашњења, осим уколико ученици на њима не инсистирају, а њихово познавање се вреднује и оцењује на основу употребе у одговарајућем комуникативном контексту.
Најефикасније методе и облици рада	Дијалогска, илустративна, текстуална Индивидуални, групни, рад у пару
Избор наставних средстава	Уџбеник, радна свеска, дигитални уџбеник, флеш картице, постери
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	
Активности и стратегије за мотивисање ученика	-динамично смењивање тактивности које не би требало да трају дуже од 15 минута; -слушање и реаговање на упутства наставника на енглеском језику или са аудио-записа (слушај, повежи, одреди, напиши, пронађи, нацртај, исеци, обој, отвори/затвори свеску, итд.); -рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); -мануелне активности (израда панча, презентација, зидних новина, постера и сл.); -вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, сале и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.); -игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођење нове језичке грађе или пак утврђивање); -класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације...); -решавање "текућих проблема" у разреду, тј. договори и мини-пројекти; -"превођење" исказа у гест и геста у исказ; -заједничко прављење илустрованих и писаних материјала (планирање различитих активности, извештај/дневник са путовања, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације);
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности	До краја првог полугодишта реализовати у потпуности седму тему
Могући застоји у раду	Брзина реализације плана, сложеност садржаја, нередовно похађање наставе, неприлагођеност садржаја, нередовна израда домаћих задатака
Праћење напредовања ученика/начин, време, критеријуми праћења и оцењивања ученика/начин, време, критеријуми праћења	Праћење напредовања ученика се врши континуирано, на сваком часу. После сваке теме напредовање се формулише кроз формативну оцену. Као саставни део праћења напредовања планирани су иницијални, полугодишњи и годишњи тестови. Прати се напредак у остваривању прописаних исхода и активности.
Остале специфичности школе које могу да утичу на остављавање	Интернет, пројектор и рачунари у свакој учионици

наставног процеса	

СТАНДАРДИ ОБРАЗОВНИХ ПОСТИГНУЋА

Наставни предмет: **Енглески језик**

Разред: **трећи**

Наставна тема	Стандарди образовних постигнућа		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
.Стандарди се протежу кроз свих четрнаест тема.	Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1) Ученици углавном исправно артикулишу већину гласова и гласовних група, уз ограничења акценатско-интонацијске природе. Ученици исправно записују већину гласова и гласовних комбинација и познају основна правописна правила. Познају најфреквентније основне морфолошке облике и једноставније синтаксичке структуре. Користе ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за реализацију основних комуникативних активности у школском и ваншколском контексту. Познају основне стратегије и средства комуникације и развијају функционалну и дигиталну писменост. Разумеју вербалне и невербалне елементе једноставних порука на страном језику. Разумеју главне сличности и разлике најфреквентнијих лексичких елемената матерњег и страних језика из приватног и образовног домена. Ученици поседују основна знања о	Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1) Ученици углавном правилно изговарају све гласове и гласовне групе, уз поштовање акценатско-интонацијске природе, уз евентуалне неправилности које не ометају комуникацију. Познају и примењују фреквентна правописна правила. Записују речи и изразе с релативном ортографском тачношћу, тако да не долази до неспоразума. Разумеју и користе једноставан и фреквентан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које повремено ремете комуникацију. Познају кључне стратегије и средства комуникације и развијају функционалну и дигиталну писменост. Разумеју главне сличности и разлике фреквентнијих лексичких елемената и (морфосинтаксичких) конструкција матерњег и страних језика.	Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1) Познају и примењују фреквентна правописна правила. Записују речи и изразе с релативном ортографском тачношћу, тако да не долази до неспоразума. Разумеју и користе једноставан и фреквентан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које углавном не ремете комуникацију. Познају различите стратегије и средства комуникације и развијају функционалну и дигиталну писменост. Разумеју главне сличности и разлике фреквентних лексичких елемената и (морфосинтаксичких) конструкција матерњег и страних језика. Разумеју, прихватају и знају да објасне разлике које постоје између властите и културâ

	разликама у свакодневном животу сопствене и културе страног језика и разумеју да су разлике последица сложености и разноликости култура. Познају и разумеју основне појаве и процесе који одликују свакодневицу културâ језика који уче, као и најзначајније природне и друштвене специфичности културâ језика који уче. Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2) Ученици препознају, разумеју и тумаче вербалне и невербалне садржаје једноставних порука на страном језику и примењују основне стратегије и средства комуникације, укључујући дигиталне алате. Разумеју важне појмове и једноставне информације из усмених, писаних и мултимодалних текстова у школском и ваншколском контексту и тумаче њихова експлицитна значења. Проналазе, селекутују, прикупљају, обрађују и повезују језичке, културолошке и друге информације из различитих извора, укључујући традиционалне и савремене медије. Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3) Ученици учествују у рутинским и увежбаним рецептивним комуникационим ситуацијама, разумеју фреквентне речи, изразе, фразе и краће усмене исказе и једноставне текстове на познате теме, реализују кратке и увежбане видове писане и усмене продукције и интеракције, уз употребу познатих и рутинских фраза и формулација (постављање питања и давање одговора, саопштавање и размена ограниченог спектра информација) у приватном, јавном и образовном домену. Ученици учествују у основној интеркултурној комуникацији, негујући позитиван и отворен став према различитостима, препознају и избегавају најкритичније табуе и неспоразуме у комуникацији. На једноставан начин приступају обради информација и развијају функционалну и дигиталну писменост и основне стратегије учења и рада.	Познају иразумеју релевантне сличности и разлике између своје и културâ језика који уче и препознају најкритичније табуе и неспоразуме у комуникацији. Ученици поседују најопштија знања о свакодневном животу, друштву и развоју циљне културе, разумеју утицај основних природних и друштвених појава на процесе у властитој и циљној култури, као и положај земаља и заједница циљног језика у свету и њихову везу са властитом културом. Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2) Ученици препознају, разумеју и тумаче вербалне и невербалне садржаје једноставнијих порука на страном језику и процењују релевантност језичких елемената у комуникативном чину. Ради остваривања комуникативне намере примењују кључне стратегије и средства, укључујући дигиталне алате. Разумеју појмове, идеје и информације из усмених, писаних и мултимедијалних текстова у школском и ваншколском контексту и разликују њихова експлицитна и/или имплицитна значења. Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3) Ученици учествују у уобичајеним, свакодневним рецептивним комуникационим ситуацијама, разумеју једноставније писане и усмене исказе, као и кратке текстове о познатим и блиским темама, појавама и догађајима, реализују узрасно и искуствено примерене видове писане и усмене продукције и интеракције (давање и тражење, тј. размена информација о личностима, догађајима, појавама, једноставно исказивање идеја и мишљења) уз успостављање базичног али ефикасног социјалног контакта. Ученици прихватају разлике које постоје између властите и културе језика које уче и умеју да прилагоде понашање основним конвенцијама у комуникацији. На сврсисходан начин приступају обради информација и развијају функционалну и дигиталну писменост и адекватне стратегије учења и рада.	језика који уче и знају да прилагоде понашање основним конвенцијама. Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2) Ученици препознају, схватају и интерпретирају вербалне и невербалне садржаје порука на страном језику и процењују релевантност језичких елемената у комуникативном чину. Ради остваривања комуникативне намере примењују различите стратегије и средства, укључујући дигиталне алате. Разумеју појмове, идеје и информације из усмених, писаних и мултимедијалних текстова школском и ваншколском контексту и тумаче њихова експлицитна и/или имплицитна значења. Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3) Прихватају и поштују разлике које постоје између властите културе и културе/ културâ језика који/које уче и умеју да прилагоде вербално и невербално понашање основним конвенцијама

ПРЕДМЕТ: Математика

Разред: 3.

Годишњи фонд часова: 180

Циљ: учења предмета *математика* је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
БРОЈЕВИ (131; 49 + 82)	Бројеви прве хиљаде. Сабирање и одузимање (усмени и писмени)	прочита, запише и упореди бројеве прве хиљаде и прикаже их на бројевној правој; – прочита број записан	-дијалогска -текстуална -илустративна -учење путем открића	слуша -чита текст -говори -описује -закључује	-планира -организује -бира садржаје -реализује -објашњава	усмена провера -писана провера -наставни	Компетенција за учење Решавање проблема

	поступак). Множење једноцифреним бројевима и бројем 10 и дељење бројевима прве десетице са и без остатка (усмени и писмени поступак). Зависност резултата од промене компонената. Једначине облика: $a + x = b$, $a - x = b$, $x - a = b$, $a \times x = b$ Неједначине облика: $a \pm x < b$, $a \pm x > b$, $x - a < b$, $x - a > b$ Римске цифре D, M Упоредивање разломака са једнаким именицима. Децимални запис броја са једном децималом.	римским цифрама и напише дати број римским цифрама (до 1.000); – изврши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1.000); – подели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат; – процени вредност израза са једном рачунском операцијом; – израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције; – одреди десетице и стотине најближе датом броју; – реши једначину са једном рачунском операцијом; – одреди и запише скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз или једначину; – упореди разломке облика са једнаким именицима; – резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом; – уочи и речима опише правило за	-демонстративна -интерактивна -учење кроз игру -амбијентална -посматрачка -текст -апликације -креде у боји -дидактички материјал -учбеник - наставни листићи -радна свеска -тестови -фронтални -групни -диференцирана настава, -рад у пару -индивидуални	-уочава -повезује -анализира -истражује -решав	демонстрира -даје упутства -врши корекцију у току рада -прати ефекте сопственог и рада ученика -партнер у учењу	листићи -контролне везбе -петоминут на провера -тест	Сарадња Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Естетичка компетенција

		настајање бројевног низа;					

		– чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм);					
ГЕОМЕТРИЈА (29; 8 + 21)	Узајамни положаји правих (паралелне праве и праве које се секу). Угао, врсте углова. Троугао, врсте троуглова. Кружница и круг. Правоугаоник и квадрат. Обим троугла, квадрата и правоугаоника. Цртање паралелних и нормалних правих помоћу лењира. Конструкције троугла и кружнице. Пресликавање геометријских фигура на квадратној мрежи.	– црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат; – конструише троугао и круг; – именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга; – разликује врсте углова и троуглова; – одреди обим правоугаоника, квадрата и троугла, применом обрасца; – опише особине правоугаоника и квадрата; – преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства; – користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање;					

МЕРЕЊЕ И МЕРЕ (20; 5 + 15)	Мерење масе ((kg, g, t) Мерење времена (деценија, век, секунд). Мерење дужине (mm, km). Мерење запремине течности (l, dl, cl, ml, hl) Мерење површине геометријских фигура задатом	чита, упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена; – упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време); – измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом); – примењује концепт					

	мером.	мерења у једноставним реалним ситуацијама					
Корелација са другим предметима: српски језик, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, музичка култура, енглески језик, природа и друштво, дигитални свет							
Међупредметно повезивање: Ликовна култура (представљење скупова, графички приказ задатка...) српски језик-записивање текстуалних задатака, састављање задатака), Пид-(статистички подаци, рељеф –висина, узвишења, лента времена...), физичко васпитање (штафетне игре, оријентација...), дигитални свет (алгоритми –игре) Кључни појмови садржаја: бројеви прве хиљаде, разломак, децимални запис броја, круг, троугао, правоугаоник, квадрат, угао, паралелне праве, нормалне праве, појам површине, једначине и неједначине, мерење дужине, масе, времена и запремине течности.							

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Прилагођавање начина рада и обима садржаја Индивидуални приступ ученицима са потешкоћама у учењу Уважавање ученичких телесних и менталних карактеристика Уважавање социјалног статуса ученика Водити рачуна о емотивном стању детета Водећи се наведеним специфичностима ученика са многа труда,стрпљења и разумевања прилагођавамо приступ сваком детету
Најефикасније методе и облици рада	Методе: Дијалогска, практичних и теоријских радова,игровне активности,демонстрације,истраживање, писаних и графичких радова Облици рада: групни рад,рад у пару,индивидуални, фронтални, индивидуализовани, диференцирани

Избор наставних средстава	-Фотографије - Сlike - Задаци - Апликације -Модели геометријских тела - Дидактички материјали -Метар -Уџбеници -Прибор за геометрију -Лаптоп -Пројектор

Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Коришћење аудио-визуелних средстава, Игровне активности Решавање проблемских ситуација Стављање ученика у улогу Такмичења
Могући застоји у раду на основу искуства	Брзина реализације плана, сложеност садржаја, нередовно похађање наставе, неприлагођеност садржаја, нередовна израда домаћих задатака
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности/	Према индивидуалним карактеристикама ученика и темпу који они могу да прате
Праћење напредовања ученика /начин, време, критеријуми праћења/	Начин: писмене провере, усмено одговарање, израда домаћих задатака, активности ученика на часовима, преглед свеске Време: предвиђено планом и програмом и по потреби - процени наставника Критеријуми: усвојени на Активу учитеља
Остале специфичности школе које могу да утичу на остављање наставног процеса	Интернет, пројектори и рачунари у свакој учионици, Опременост школске библиотеке

СТАНДАРДИ ОБРАЗОВНИХ ПОСТИГНУЋА

Наставни предмет: **Математика**

Разред: **трећи**

Општа предметна компетенција (ОПК)

Ученици усвајају основне математичке појмове, знања и вештине, стичу почетну математичку писменост и развијају основе апстрактног мишљења, што представља основу за наставак образовања. Оспособљени су да усмено и писмено комуницирају користећи математички језик. Решавају проблеме из свакодневног живота, користећи математику, индивидуално или у сарадњи са другима. Развијају истраживачки дух и креативност. Мотивисани су да уче, напредују и изграђују позитивне ставове према математици. Развијају основе математичко-логичког резоновања. Уочавају примену математичких знања у другим областима људске делатности (екологија, здравље, култура, финансије, предузетништво...). Одговорно користе дигиталне технологије и податке за учење и решавање проблема. Користе дате податке за извођење закључака.

Основни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Ученици су овладали основним појмовима у вези са природним бројевима и одређују вредности једноставнијих израза, што чини најнужнија знања потребна за свакодневни живот и даље школовање. Познају својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број). Уочавају правило за формирање једноставног започетог низа и одређују недостајући члан. Разумеју појам разломка чији је бројилац 1. Користе мерне јединице да изразе различите величине. Овладали су техником решавања простих једначина. Као основ за развој просторног резоновања, именују геометријске објекте у равни и простору и уочавају њихове односе у равни.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици су развили основне вештине комуникације уз коришћење математичких симбола. Анализирају положаје објеката у окружењу. Користе геометријски прибор за цртање једноставнијих геометријских објеката у квадратној мрежи и одређивање њихових мерних карактеристика. Разликују основне геометријске објекте и њихова својства. Решавају задатке једноставног познатог контекста. Класификују задате податке, умеју да одреде шта се од њих очекује. Примењују једноставне математичке процедуре приликом решавања задатака.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици уочавају математичке правилности и користе математичка знања при решавању једноставних проблема из свакодневног живота. Знања из мерења и геометрије, ученици користе при оријентисању у простору, одређивању положаја и односа објеката у окружењу и одређивању основних мерних карактеристика једноставнијих објеката из непосредног окружења. Доносе одлуке у вези са једноставнијим проблемима који се односе на потрошњу и друге видове рационализације. Примењују знања о бројевима при једноставнијим рачунањима. Читају и користе податке који су приказани табеларно и графички.

Средњи ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Ученици су овладали својствима природних бројева, уочавају правило за формирање започетог низа бројева, одређују вредности израза и решавају једначине, чиме се оспособљавају за математичко моделовање проблема. Користе разломке за изражавање делова целине. Претварају јединице мере из већих у мање и одређују квантитативна својства фигура у равни и површину коцке и квадра. Уочавају подударност и симетричност фигура. Користе својства геометријских објеката при решавању задатака.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици су развили основне вештине комуникације математичким језиком и математичким симболима. Анализирају задатак или проблем који решавају, формулишу питања и рашчлањују проблем на мање целине. Приликом решавања задатака издвајају битне податке, примењују процедуре, процењују тачност решења и изводе одговарајуће закључке. Конструирају основне математичке објекте у равни. Анализирају својства објеката у простору помоћу њихових мрежа. Користећи усвојена знања, ученици истражују самостално или са вршњацима и откривају могућности математике.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици примењују математичка знања и начине закључивања при проучавању природних и друштвених појава и процеса, као и проблема из других наставних предмета. Моделују проблем математичким записом и бирају поступак за његово решавање. Решавају проблем и образлажу решење, користећи одговарајући језик и симболе. Анализом геометријских карактеристика (симетричност и подударност) објеката у окружењу развијају естетичку компетенцију. Знање о бројевима, променљивим величинама и мерама ученици примењују при процењивању, поређењу и мерењу различитих величина. Користе и графички приказују податке приликом решавања једноставних реалистичних ситуација.

Напредни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Ученици примењују својства природних бројева и операција при одређивању вредности сложенијих израза и решавању једначина у проблемским задацима. Одређују део целине.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици су овладали основним вештинама комуникације математичким језиком и употребом математичких симбола. Математички моделују податке који су дати визуелно или у тексту. Упореджују различите врсте информација, изводе закључке у циљу решавања математичких задатака и проблема из свакодневног живота. Дискутују о тачности тврдњи и начинима решавања задатка или проблема. Анализирају туђа решења и образлажу своја. Користе дигиталне алате за проналажење и представљање решења.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици примењују сложенија знања и вештине засноване на математичком закључивању при решавању проблема. Знања о бројевима, променљивим величинама и мерама ученици примењују при процењивању, поређењу и мерењу, као и при одређивању квантитативних својстава. Анализирају проблеме, бирају стратегије за њихово решавање и образлажу решење. Одређују сва решења и траже оптимално решење проблема из свакодневног живота, како би активно доприносили добробити друштва (рационализација потрошње, унапређивање еколошких услова живота, здравља, развој финансијске писмености и др.). Презентују решење, тумаче га и дискутују о њему. На основу анализе графички и табеларно приказаних података из медија и других извора изводе закључке.

Назив наставне теме	Стандарди образовних постигнућа по нивоима		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
БРОЈЕВИ	МАТ.ОО1.О.1.1. Читају, записују и упоређују природне бројеве и приказују их на датој бројевној правој. МАТ.ОО1.О.1.2. Одређују природни	МАТ.ОО1.С.1.1. Користе својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и одређују следеће чланове	МАТ.ОО1.Н.1.1. Израчунавају бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет. МАТ.ОО1.Н.1.3. Решавају неједначине са једном операцијом.

	број са датим својством (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и одређују следеће чланове започетог једноставног бројевног низа. МАТ.ОО1.О.1.3. Рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде МАТ.ОО1.О.1.4. Множе и деле без остатка двоцифрене и троцифрене бројеве једноцифреним у оквиру прве хиљаде МАТ.ОО1.О.1.5. Решавају једначине са једном операцијом у оквиру прве хиљаде. МАТ.ОО1.О.1.6. Читају, записују и упоређују разломке облика ($n \leq 10$), препознају њихов сликовни приказ и одређују део целине (половину, трећину ... десетину). МАТ.ОО1.О.2.1. Правилно употребљавају математичке симболе. МАТ.ОО1.О.2.6. Закључују шта се од	започетог бројевног низа. МАТ.ОО1.С.1.2. Одређују месну вредност цифре, као и десетицу стотину и хиљаду најближу датом броју. МАТ.ОО1.С.1.3. Решавају једначине са највише две операције. МАТ.ОО1.С.1.4. Читају, записују и упоређују разломке облика, који имају исте именице или бројнице и препознају сликовни приказ разломака. МАТ.ОО1.С.2.1. Издвајају битне податке из текста задатка и креирају одговарајући математички запис. МАТ.ОО1.С.2.2. Процењују тачност решења (провера начина закључивања и тачности спровођења поступака). МАТ.ОО1.С.2.3. Доносе и формулишу закључке који се односе на математички захтев познатог контекста, уз коришћење математичког језика. МАТ.ОО1.С.2.4. Решавање проблема своде на решавање мањих целина. МАТ.ОО1.С.2.9. Радећи самостално или са вршњацима проширују математичка знања. МАТ.ОО1.С.3.1.	МАТ.ОО1.Н.2.1. Креирају математички запис на основу података датих текстуално и визуелно у сложенијим ситуацијама. МАТ.ОО1.Н.2.2. Образлажу начин закључивања, уз коришћење шема, графичких приказа, цртежа и модела по потреби. МАТ.ОО1.Н.3.2. Примењују геометријске методе решавања задатака (метод дужи, метод правоугаоника...)

	њих очекује у математичком захтеву једноставног познатог контекста. MAT.OO1.O.2.7. Примењују једноставне математичке процедуре (директна примена правила, извођење познатих процедура...) при решавању математичких захтева једноставног познатог контекста. MAT.OO1.O.3.1. Решавају једноставну проблемску ситуацију коришћењем израза са једном рачунском операцијом.	Користе математички језик и симболе и формирају математички запис при решавању једноставних проблемских ситуација. MAT.OO1.C.3.6. Користе податке приказане графички или табеларно у решавању једноставних ситуација.	
ГЕОМЕТРИЈА	MAT.OO1.O.1.7. Именују геометријске објекте у равни и простору. MAT.OO1.O.1.8. Уочавају и именују делове од којих је сложен геометријски објекат; MAT.OO1.O.2.2. Анализирају међусобни положај објеката у простору. MAT.OO1.O.2.3. Цртају геометријске облике помоћу лењира.	MAT.OO1.C.2.5. Уочавају и цртају различите врсте углова. MAT.OO1.C.2.6. Конструишу квадрат, правоугаоник и троугао, ако су дате дужине страница и кружницу датог полупречника.	MAT.OO1.H.2.4. Изводе закључке повезивањем знања о геометријским објектима, мерењу и рачунским операцијама.
МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	MAT.OO1.O.1.10. Користе јединице за мерење дужине, масе, времена и запремине течности и изражавају дужине претварањем веће јединице у мању.	MAT.OO1.C.3.2. Мере дужину и резултат мерења записују коришћењем природних бројева или бројева у децималном запису. MAT.OO1.C.3.3.	MAT.OO1.H.1.7. Претварају мере за мерење дужине, масе, времена, запремине течности. MAT.OO1.H.3.4. Користе процењивање приликом мерења, рачунања и

	МАТ.ОО1.О.2.4. Мере дужину дужи мерним инструментом и површину фигуре нестандартном јединицом мере.	Користе мерне јединице за мерење времена, масе, запремине течности и дужину и пореде дате величине у једноставним ситуацијама.	решавања проблемских задатака.

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Ангажовање ученика у настави Самосталност у раду	Оцену одличан(5) добија ученик који: –у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; –лако логички повезује чињенице и појмове; –самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; –решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; –показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар(4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; –самостално изводи закључке који се заснивај на подацима; –решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; –показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: –у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; –у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; –већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; –у довољној мери критички расуђује; –показује делимични степен активности и ангажовања.	-Иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -Формативно оцењивање: -свакодневно бележење активности и постигнућа ученика у свеску ученика и евиденција наставника - Усмено одговарање - Писане провере (контролни задаци, тестови, писмени задаци) Бодовање: 0-35%-1 36-50%-2 51-65%-3 66-85%-4 86-100%-5 -Вођење прописане педагошке документације -Белешке о: активностима, самосталности у току рада, редовности у изради домаћих задатака, практичним радовима, свескама	-Табеларна евиденција о писменим проверама -Чек-листе са скалом процене -Протоколи посматрања -Упитници (за групни и рад у пару) -Учесталост јављања (јављање+; више пута ++; комплетан, потпун одговор +++; не зна одговор – запис датума и области) -Свеобухватност одговора (област; скала по нивоима) -Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) -Листе: сарадња у групи (сви чланови су	-Свакодневно бележење током године, -Пресек стања на месечном нивоу, -Пресек стања након обрађене области, -Пресек стања по тромесечјима, -Провера на крају школске године

	Оцену довољан(2) добија ученик који:			

ПРЕДМЕТ: **Природа и друштво**

Разред: Трећи

Годишњи фонд часова: 72

Циљ учења Природе и друштва јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		

<u>МОЈ КРАЈ</u> -ПРИРОДА, ЧОВЕК, ДРУШТВО 15часа (10часа обраде и 5 часова других типова)	Облици рељефа: узвишења (подножје, стране, обронци, врх), равнице и удубљења. Рељеф у мом крају. Површинске воде: река и њене притоке (лева и десна обала); бара и језеро. Површинске воде у мом краја. Групе људи: становници и народи краја (права и обавезе; обичаји; суживот). Производне и непроизвод не делатности и	– идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају; – одреди положај задатог објекта у односу на истакнуте облике рељефа и површинске воде у свом крају; – илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају; – примени правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права, обавезе и различитости међу људима; – повеже различита занимања и делатности са потребама људи у крају у	-дијалoшка -текстуална -илустративна -учење путем открића -демонстративна -интерактивна -учење кроз игру -амбијентална -посматрачка -текст -апликације -креде у боји - -дидактичк и материјал -уџбеник - -наставни листићи -радна свеска -тестови	самостално истражују и анализирају природне и друштвене појаве и процесе.	-планира -организује -бира садржаје -реализује -објашњава демонст- рира -даје упутства -врши корекцију у току рада -прати ефекте сопственог и рада ученика -партнер у учењу	-усмена провера -писана провера -наставни листићи -контролне вежбе -петоминутна провера -тест	комуни кативна компетенција, компетенција за учење, дигитална компет енција, компетенција за сарадњ у, за одговорно учешће

	њихова међузависност. Село и град, њихова повезаност, зависност и међуусловљеност. Значај и улога саобраћаја. Путнички, теретни и информациони саобраћај. Безбедно понашање ученика на саобраћајницама у крају. Опрема за безбедну вожњу ролера, тротинета и бицикла. Течно, гасовито и чврсто стање воде. Кружење воде у природи. Промене при загревању и хлађењу ваздуха (промена температуре, запремина и кретање ваздуха). Мерење температуре воде, ваздуха и тела. Услови за живот, ланац исхране и међусобни утицаји у животним заједницама: • Копнене животне заједнице: шуме, ливаде и пашњаци; • Водене животне заједнице: баре, језера и реке.	коме живи; – повеже врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи; – примени правила безбедног понашања у саобраћају; – разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу; – повеже температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха; – очита вредности температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра; – прикаже везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланаца исхране; – илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини; – примени поступке (мере) заштите од заразних болести	-фронтални -групни -диференцирана настава, -рад у пару -индивидуални				у демократском друштву, компетенција за одговоран однос према здрављу, естетичка компетенција, за одговоран однос према околини, рад с подацима и информацијама

	Култивисане животне заједнице: воћњаци, повртњаци, њиве и паркови. Значај и заштита земљишта и копнених животних заједница. Значај и заштита вода и водених животних заједница. Животне заједнице у мом крају и човеков однос према њима. Начини преношења и мере заштите од заразних болести (грип, заразна жутица, варичеле) и болести које преносе животиње (крпељи, вашке).						
ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ 16 часова (11 часова обраде и 5 других типова часова)	Главне стране света. Умањено приказивање објеката и приказивање из „птичије” перспективе. План насеља. Географска карта Републике Србије: картографске боје, картографски знаци). Мој крај на географској карти Републике Србије. Временске	– се оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења; – опише пут којим се може стићи од једне до друге тачке помоћу плана насеља; – идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије;					

	одреднице (датум, година, деценија и век).						
ПРОШЛОСТ 18 часова (13 часа обраде и 5 часа других типова)	Историјски извори (материјални, писани и усмени). Садашњост, прошлост, будућност: догађаји, људи и промене у мом крају. Породична прошлост (преци и потомци) и знаменити људи краја. Начин живота данас и у прошлости – занимања, одевање, исхрана, дечије игре.	користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости; – прикупи и представи податке о прошлости породице и краја;					
КРЕТАЊЕ 12 часова (8 часова обраде и 4 друга типа часа)	Кретање тела по путањи (праволинијско и криволинијско). Утицај јачине деловања на пређено растојање тела. Дејство Земљине теже – падање тела. Утицај облика тела на брзину падања. Извори светлости (природни и вештачки). Како настаје сенка – облик и величина сенке. Кретање производи звук: треперење затегнуте жице, гласних жица;	повеже јачину деловања на тело са његовим пређеним растојањем; – доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом; – разликује природне и вештачке изворе светлости; – повеже промену величине и положаја сенке са променом положаја извора светлости; – повеже промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора;					

	различити звуци у природи. Звук као информација. Заштита од буке.						
МАТЕРИЈАЛИ 11 часова (5 часова обраде и 5 других типова часова)	Промене материјала: повратне (истезање, савијање, ширење/скупљање; испаравање, кондензовање, топљење/очвршћавање) и неповратне (сагоревање, рђање). Сличности и разлике међу течностима (вода, уље, детергент за прање судова, мед, млеко, сок од лимуна). Вода и друге течности као растварачи. Зависност брзине растварања од уситњености материјала, температуре течности и мешања. Топлотна проводљивост материјала. Ваздух као топлотни изолатор у природи и свакодневном животу (крзно и перје; слојевито облачење, вунене рукавице, грађевински	разликује повратне и неповратне промене материјала; – уочи сличности и разлике међу течностима – тече, променљивост облика; провидност, боја, густина; – одабере материјале који по топлотној проводљивости највише одговарају употреби у свакодневном животу; – објасни како рециклажа помаже очувању природе; – изведе једноставне огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком ; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Поинт презентацијом и/или цртежом и др); – повеже резултате рада са уложеним трудом.					

	блокови, термос-боца). Значај рециклаже. Разврставање отпада од пластике, стакла, папира, метала. Рационална потрошња. Међусобни утицај човека и окружења (начин на који човек мења окружење), утицај на здравље и живот кроз правила понашања који доприносе одрживом развоју.						
Корелација са другим предметима: ликовна култура, музичка култура, српски језик, математика, дигитални свет							
Међупредметно повезивање: Ликовна култура (илустрација делова дана, објеката за оријентација, природни оријертири, лента времена...), музичка култура (певање песама о животињама, о годишњим добрима, о празницима...), српски језик (описивање свега у природи, дискусије на садржаје,...), математика (кретање у времену...), дигитални свет (убацивање слика са елементима природе у текст, претраживање интернета...)							
Кључни појмови садржаја: крај, човек, животне заједнице, оријентација у времену и простору, прошлост краја, кретање, материјали							

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Прилагођавање начина рада и обима садржаја Индивидуални приступ ученицима са потешкоћама у учењу Уважавање ученичких телесних и менталних карактеристика Уважавање социјалног статуса ученика Водити рачуна о емотивном стању детета Водећи се наведеним специфичностима ученика са многа труда,стрпљења и разумевања прилагођавамо приступ сваком детету
Најефикасније методе и облици рада	Методе: дијалогска, практичних и теоријских радова,игровне активности,демонстрације,истраживање,дискусија,експерименти, учење кроз игру, интерактивна Облици рада: групни рад,рад у пару,индивидуални, фронтални, индивидуализовани, диференцирани
Избор наставних средстава	-Фотографије - Слике

	- Краћи текстови - Апликације - Дидактички материјали - Уџбеници - Лаптоп - Географска карта - Часописи - Енциклопедије
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	- Дом здравља - МУП
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Коришћење аудио-визуелних средстава, Игровне активности Решавање проблемских ситуација Стављање ученика у улогу Пројекти Експерименти Такмичења, квиз
Могући застоји у раду на основу искуства	Брзина реализације плана, сложеност садржаја, нередовно похађање наставе, неприлагођеност садржаја, нередовна израда домаћих задатака
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности/	Према индивидуалним карактеристикама ученика и темпу који они могу да прате
Праћење напредовања ученика /начин, време, критеријуми праћења/	Начин: писмене провере, усмено одговарање, израда домаћих задатака, активности ученика на часовима, преглед свеске, квиз, пројекти Време: предвиђено планом и програмом и по потреби - процени наставника Критеријуми: усвојени на Активу учитеља
Остале специфичности школе које могу да утичу на остављавање наставног процеса	Интернет, пројектор и рачунар у учионици, Опремљеност школске библиотеке

СТАНДАРДИ ОБРАЗОВНИХ ПОСТИГНУЋА

Наставни предмет: **Природа и друштво**

Разред: **трећи**

Општа предметна компетенција (ОПК)
Учењем предмета Природа и друштво ученици стичу знања о појавама, променама и процесима у природи и друштву, уочавају њихову повезаност и међузависност; развијају вештине и формирају ставове и вредности који им омогућавају да упознају себе и свет који их окружује и развијају способности за активан и одговоран живот. Подстиче се изградња личног, културног и националног идентитета, уз истовремено уважавање других, као и друштвеног и природног окружења; формирају се елементарни научни појмови и постепено гради основа за систем појмова из природних, друштвених и техничко-технолошких наука, чиме се стварају темељи за наставак образовања. Ученици се кроз различите врсте вођених активности, а уз уважавање њиховог претходног искуства, оспособљавају да самостално истражују и анализирају природне и друштвене појаве и процесе, чиме се подстиче њихова природна радозналост и негује жеља за сазнавањем и откривањем. Кроз истраживачки рад, ученици развијају вештине критичког мишљења и решавања проблема, самостално закључивање, креативност и иновативност. Оспособљавају се да, у процесу сазнавања, користе релевантне изворе информација, а прикупљене податке представљају на различите начине, укључујући и коришћење ИКТ-а. Ученици излажу идеје и дискутују о њима, уз поштовање и међусобно уважавање, чиме развијају сараднички дух и унапређују способност комуникације.

Основни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Ученици усвајају базичне научне појмове који омогућавају разумевање појава и процеса у природи и друштву. Уочавају, препознају и именују појаве и процесе у природи (биљни и животињски свет, материјали, облици рељефа, појављивање воде у природи, кретање и друго), користећи одговарајућу терминологију. Издвајају и кратко описују кључне друштвене појаве (друштвене групе, личности, догађаје, насеља и друго) у садашњости и прошлости користећи изворе информација који су примерени узрасту ученика. Описују здраве стилове живота (исхрана, физичка активност и боравак у природи, хигијена, коришћење дигиталних уређаја), очигледне примере утицаја човека на природу и мере заштите људи и окружења.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици користе идеје, искуства и стечена знања о природним и друштвеним феноменима и уче у складу са природом науке из које потиче одређени садржај. Знања о природном и друштвеном окружењу граде непосредним посматрањем, знања о физичким и хемијским феноменима кроз учешће у вођеним огледима/експериментима, а знања о прошлости посматрањем и анализом једноставног историјског извора. Коришћењем географске карте, ученици идентификују кључне географске објекте Србије. Радозналост ученика развија се подстицањем да постављају питања о појавама које их окружују. Приликом прикупљања података и/или презентовања оног што су сазнали користе ИКТ на примерен начин, уз подршку учитеља. Уче самостално, у пару или у групи, поштујући правила заједничког рада, уз уважавање мишљења других.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици примењују усвојена знања о природи и друштву и стечене вештине као основу за адекватно и одговорно понашање у свакодневним ситуацијама. Формирају здраве животне навике и одговоран однос према себи, другима и животној средини. Оријентишу се у времену при планирању и извршавању сопствених активности. Оријентишу се у простору и безбедно се крећу у свом непосредном окружењу. Учествују у активностима којима се промовише и негује културно-историјско наслеђе, уз уважавање и поштовање различитости и на тај начин развијају лични, културни и национални идентитет. Показују интересовање за различите научне области чиме се ствара основа за наставак основног образовања и васпитања.

Средњи ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Користећи претходно стечена знања и вештине уочавају разноврсност појава у природи и друштву. Разумеју природне циклусе: животни циклус, смена дана и ноћи, смена годишњих доба, кружење воде у природи и друго. Разумевање кључних појмова ученицима омогућава да објашњавају процесе, доводе у везу промене у природи и друштву и појаве које се дешавају као последице тих процеса и промена. На очигледним примерима уочавају и објашњавају међусобне позитивне и негативне утицаје човека и природе. Разумевање промена које су се десиле у прошлости се базира на томе да ученици сагледају повезаност прошлости са њиховим садашњим животом кроз примере који су им блиски – начин живота, традиција, називи улица, празници итд.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици користе и комбинују више извора информација (непосредно окружење, историјске изворе, географску карту итд.), укључујући и дигиталне ресурсе, за формулисање објашњења и закључака о природним и друштвеним феноменима, уз подршку учитеља. Прикупљају податке користећи опрему, мерне инструменте и мерне јединице примерене узрасту ученика. Ток истраживања, односно сазнања до којих долазе систематизују у форми белешке на изабрани начин – речима или сликовно. Умеју да одреде факторе чије се дејство прати/мери током посматрања или огледа/експеримента. До информација о простору на коме живе ученици долазе коришћењем географске карте. Комбиновањем информација из једноставних историјских извора долазе до сазнања о прошлости. Примењују одговарајуће стратегије учења што се види приликом представљања резултата истраживања на изабрани начин, уз могућност коришћења ИКТ-а. Сарађују са другим ученицима у процесу конструкције знања.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици изражавају ставове на прихватљив начин и показују развијену свест о важности очувања природних и друштвених ресурса. Износе идеје и доносе закључке користећи научне чињенице, чиме се доприноси развијању основа логичког и критичког мишљења. Оријентишу се и безбедно крећу у ширем простору, користећи план насеља, географску карту Србије и превозна средства. Сарадњом са другима унапређују комуникационе вештине и развијају толеранцију.

Напредни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Ученици повезују стечена знања и искуства о природним и друштвеним процесима и појавама. На тај начин уочавају узрочно-последичне односе у природном и друштвеном окружењу и објашњавају их користећи аргументе и терминологију на начин примерен узрасту. На очигледним примерима доводе у везу и процењују значај међусобног утицаја човека и природе, како повољан, тако и неповољан, као и могуће последице у будућности. Разликују узроке од последица кључних историјских догађаја, објашњавају и процењују утицај тих догађаја на савремени начин живота и данашњу државу.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици интегришу стара и нова сазнања примењујући напредне стратегије учења, групишући прикупљене или дате податке и уочавајући обрасце и односе међу тим подацима, на основу чега формулишу закључке. Тиме се оспособљавају да самостално одвајају битно од небитног током учења. Различите изворе информација (текстове, слике, географску карту Србије, графиконе, табеле, огледе/експерименте и друго), користе за прикупљање података о узрочно-последичним везама у природи и друштву. Преузимају иницијативу приликом креирања и/или реализовања истраживачких активности – самостално и/или у сарадњи са другим ученицима. Дискутују о спроведеном истраживању са другим ученицима и наставником, поштујући правила активног слушања и аргументовања, чиме развијају способност вредновања процеса и резултата рада.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици темеље закључке и одлуке на усвојеним знањима и поткрепљују их аргументима заснованим на научним чињеницама. Испитивањем и разумевањем узрочно-последичних односа у појавама и процесима у природи и друштву стварају основу за даље развијање научне писмености. Презентују своје идеје другима, спремни су да се укључе у дискусију и прихвате другачије аргументе као начин увођења у научну комуникацију. Иницирају и покрећу акције примерене узрасту које имају за циљ промовисање и очување културно-историјског наслеђа и здравих стилова живота. Тако развијају одговорност према себи и другима, као и одговорност према природи, друштвеним и природним ресурсима.

Назив наставне теме	Стандарди образовних постигнућа по нивоима		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
ПРИРОДА, ЧОВЕК, ДРУШТВО	ПД.ОО1.О.1.1. Препознају и именују ко и шта чини живу и неживу природу и разликују их од производа људског рада. ПД.ОО1.О.1.2. Класификују жива бића према следећим	ПД.ОО1.С.1.1. Објашњавају повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима. ПД.ОО1.С.1.2. Речима или сликом Објашњавају	ПД.ОО1.Н.1.1. Објашњавају узрочно-последичне односе у конкретним природним процесима и појавама. ПД.ОО1.Н.3.1. Аргументују своје идеје и доносе закључке о

	критеријумима: изглед, начин исхране, кретања	међусобну повезаност живих бића у животној	процесима и појавама у природи и

	и размножавања, станиште/животна заједница којој припадају. ПД.ОО1.О.1.3. На очигледним примерима препознају значај природе за живот човека и разликују повољно и неповољно деловање човека на очување природе. ПД.ОО1.О.1.5. Одређују облике рељефа и облике појављивања воде у окружењу. ПД.ОО1.О.1.9. Идентификују друштвене групе којима припадају и наводе правила понашања, права и обавезе које имају као чланови тих група ПД.ОО1.О.2.1. Постављају питања о природним и друштвеним појавама и процесима. ПД.ОО1.О.2.4. Изводе једноставне огледе/експерименте на основу упутства. ПД.ОО1.О.3.2. Усвајају навике које доприносе безбедности заштити и очувању животне средине, сопственог здравља и здравља других. ПД.ОО1.О.2.7. Учествују у тимском раду, уважавајући мишљење других.	заједници. ПД.ОО1.С.3.4. Препознају своју улогу у различитим друштвеним групама прихватајући права и обавезе.	друштву који су засновани на научним чињеницама.

	ПД.ОО1.О.3.1. Испољавају радозналост за свет који их окружује, односно за различите научне области. ПД.ОО1.О.3.2. Усвајају навике које доприносе безбедности, заштити и очувању животне средине, сопственог здравља и здравља других. ПД.ОО1.О.3.4. Уважавају индивидуалне и културне особености и поштују различитости међу људима.		
ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	ПД.ОО1.О.2.5. Проналазе кључне географске објекте на карти Србије. ПД.ОО1.О.3.3. Оријентишу се у времену користећи часовник и календар и у непосредном окружењу помоћу карактеристичних објеката.	ПД.ОО1.С.3.3. Оријентишу се у простору користећи план насеља и географску карту.	
ПРОШЛОСТ		ПД.ОО1.С.1.7. Објашњавају везу између прошлости и садашњости на примерима из свакодневног живота.	
КРЕТАЊЕ	ПД.ОО1.О.1.6. Разликују и именују облике кретања тела и очигледне факторе који утичу на то кретање.	ПД.ОО1.С.1.5.– ПД. Идентификују мање очигледне факторе који утичу на кретање тела (средина, отпор ваздуха приликом	

		падања).	
МАТЕРИЈАЛИ	ПД.ОО1.О.1.7. Препознају и именују различите материјале и њихова основна својства (укључујући и воду, ваздух и земљиште).	ПД.ОО1.С.1.4. Повезују својства и промене материјала са њиховом употребом у свакодневном животу.	

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)

Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Ангажовање ученика у настави Самосталност у раду	Оцену одличан(5) добија ученик који: –у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; –лако логички повезује чињенице и појмове; –самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; –решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; –показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар(4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; –самостално изводи закључке који се заснивај на подацима; –решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; –показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: –у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; –у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; –већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; –у довољној мери критички расуђује; –показује делимични степен активности и ангажовања. Оцену довољан(2) добија ученик који:	-Иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -Формативно оцењивање: -свакодневно бележење активности и постигнућа ученика у свеску ученика и евиденција наставника Усмено одговарање - Писане провере (контролни задаци, тестови, писмени задаци) Бодовање: 0-35%-1 36-50%-2 51-65%-3 66-85%-4 86-100%-5 -Вођење прописане педагошке документације -Белешке о: активностима, самосталности у току рада, редовности у изради домаћих задатака, практичним радовима, свескама	-Табеларна евиденција о писменим проверама -Чек-листе са скалом процене -Протоколи посматрања -Упитници (за групни и рад у пару) -Учесталост јављања (јављање+; више пута ++; комплетан, потпун одговор +++; не зна одговор– запис датума и области) -Свеобухватност одговора(област; скала а по нивоима) -Самосталност у извршавању задатака(област; скала по нивоима) -Листе: сарадња у групи (сви чланови су	-Свакодневно бележење током године, -Пресек стања на месечном нивоу, -Пресек стања након обрађене области, -Пресек стања по тромесечјима, -Провера на крају школске године

	–знања која је остварио су на ниву репродукције, уз минималну примену; –у мањој мери логички повезује чињеницеи појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; –понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; –показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан(1) добија ученик који: –знања која је остварио нису ни нанивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; –не изводи закључке који се заснивају на подацима; –критички не расуђује; –не показује интересовање заучешћеу активностима нити ангажовање. Ученик коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу,ризика од раног напуштања школовања и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању оцењује се на основу ангажовања и стрепена остварености циљева и исхода дефинисаних планом индивидуализације и ИОП-ом.	ученика,учешћу на такмичењима и у различитим активностима -Заједничко вредновање ученика и наставника - Самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика - Групни рад (посматрање наставника,излагање група,процена осталих ученика) - Рад у пару (посматрање наставника,излагање парова, процена осталих ученика) -Пружање помоћи другим ученицима у току рада	укључени,сви имају задато забележено у свескама...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано,табела...) -Хоризонтално и вертикално повезивање градива Панои:добро-вољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима	

ПРЕДМЕТ: Ликовна култура

Разред: 3.

Годишњи фонд часова: 72

Циљ: учења предмета *ликовна култура* је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
МАТЕРИЈАЛИ 28 часова (21 час обраде и 7 других типова часова)	Својства материјала. Својства материјала за ликовно обликовање – тврдоћа, еластичност, растворљивост или постојаност (промене у току сушења, у контакту са светлошћу, у контакту са различитим супстанцама и подлогама...), материјали који могу да се користе	поштује инструкције за припремање, коришћење, одржавање и одлагање материјала и прибора; – повеже уметничко занимање и уметнички занат са одговарајућим продуктом; – преобликује, самостално или у сарадњи са другима, амбалажу и предмете за рециклажу мењајући им употребну функцију; – изрази своје доживљаје, емоције, имажинацију и запажања одабраним материјалом, прибором и техникама	- дијалогска -демонстративна -посматрање - интерактивна - учење кроз игру - експеримент - уџбеник - блок бр. 5 - дрвене боје - креде у боји - воштане боје - темпере - четкице - репродукције уметничких дела ... - различити материјали за рад предвиђени	говори -описује -закључује -уочава -повезује -анализира слуша -истражује -решава -израда паноя и албума -црта -боји -ваја -лепи -преобликује	- планира -организује - бира садржаје -реализује - објашњава - демонстрира - даје упутства - коригује - прати ефекте рада (свог и учениковог) -врши естетску анализу радова	коришћење предходних искустава и предзнања за проналажење одговора и нових решења -дијалог између детета и наставника се одвија уз узајамно уважавање и поверење -користе се различите методе којима се	Рад с подацима и информацијама, решавање проблема , сарадња ,компетенција за учење, естетичка компетенција , комуникација ,одговоран однос према здрављу,одговорно учешће у демократском друштву.

	као алатке (пера, крзно, длака, лишће, дрвца...). Изглед материјала – основне и изведене боје, природне и створене текстуре. Технике. Однос материјала, ликовне технике и идеје. Производи уметничких заната (накит, уметничке лутке, шешири, таписерије, ћилими, осликани текстил, собне светиљке и сенила, грнчарија, дуборез, гравуре...). Значај рециклирања, уметничка рециклажа.		наставним планом и програмом -фронтални, -индивидуални, -групни, -у пару			постиче радозналост, пажња и развој критичког мишљења - оспособљавање ученика да стечена знања примењују у свакодневно м животу - оспособљавање ученика да стечена знања примењују на друге предмете -давање повратне информације -усмена провера -наставни листићи -контролне везбе -петоминутна провера -тест - оријентација у простору	
СПОРАЗУМЕВАЊЕ 12 часова (4+8)	Говор тела. Поглед, израз лица, држање тела, гест и кретање, однос вербалне и невербалне комуникације. Тумачење визуелних информација. Визуелне карактеристике биљака и животиња, знаци, симболи, униформе, заставе, ношње... Пејзаж, портрет, аутопортрет.	– користи одабране податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – протумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота;					

	Слика, текст, звук. Кратки анимирани филмови, рекламе, билборди... Лепо писање – плакат, позивнице, честитке...						
СПОРАЗУМЕВАЊЕ 12	Говор тела Поглед, израз лица, држање тела, гест и кретање, однос вербалне и невербалне комуникације Тумачење визуелних информација Визуелне карактеристике биљака и животиња, знаци, симболи, униформе, заставе, ношње Пейзаж, портрет, аутопортрет Слика, текст, звук Кратки анимирани филмови, рекламе, билборди Лепо писање – плакат, позивнице, честитке	– користи одабране податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – протумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота					
КОМПОЗИЦИЈА 24 часа (16 + 8)	Композиција. Дводимензионалне и тродимензионалне композиције, организација композиције, равнотежа. Орнамент. Традиционална и савремена употреба	– укаже на сличности и разлике које опажа у уметничким делима и традицији различитих народа; – изрази одабране садржаје изразом лица, положајем тела, покретима или кретањем; – распореди облике,					

		боје, линије и/или текстуре					

	орнамената, симетрија.	креирајући оригиналне композиције;					

ПРОСТОР 8 часова (6+2)	Облици у простору. Непокретни објекти у отвореном и затвореном простору (споменици, уметничка дела, експонати...). Композиција у простору – поставка изложбе, уређење просторије, уређење школе, уређење околине у локалној заједници... Оптичке илузије на дводимензионалној подлози, специјални ефекти на сцени, у филмовима, игрицама... Кретање. Покрет и кретање у природи, окружењу и уметничким делима.	– разговара са вршњацима о доживљају простора, дизајна, уметничких и ученичких радова, уважавајући различитости; – учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће или у окружењу; – разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.					
Корелација са другим предметима: српски језик, математика, музичка култура, енглески језик, дигитални свет, час одељенског старешине, свет око нас.							
Међупредметно повезивање: Српски језик (анализа ликовних радова, илустрација песама, стрип...), Математика (цртање графикона...), Пид (цртање животиња, илустрација огледа о природним појавама, израда мапе ума...) Музичка култура (илустрација учених песама...) Кључни појмови садржаја: простор, облик, линија, боја, текстура.							

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Прилагођавање начина рада и обима садржаја Индивидуални приступ ученицима са потешкоћама у учењу Уважавање ученичких телесних и менталних карактеристика Уважавање националних и верских посебности Уважавање социјалног статуса ученика Водити рачуна о емотивном стању детета Водећи се наведеним специфичностима ученика са многа труда, стрпљења и разумевања прилагођавамо приступ сваком детету
Најефикасније методе и облици рада	Методе: обрада песме по слуху, обрада песме по нотном тексту, практичних и теоријских радова, игровне активности, демонстрације, илустрација, учење кроз игру, интерактивна Облици рада: групни рад, рад у пару, индивидуални, фронтални, индивидуализовани
Избор наставних средстава	-Фотографије - Сlike - Краћи текстови - Апликације - Дидактички материјали -Уџбеници -Лаптоп -Часописи -Енциклопедије -Материјал за моделовање ритмичких инструмената
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Коришћење аудио-визуелних средстава, Игровне активности Решавање проблемских ситуација Стављање ученика у улогу Пројекти Такмичења, квиз
Могући застоји у раду на основу искуства	Брзина реализације плана, сложеност садржаја, нередовно похађање наставе, неприлагођеност садржаја, нередовна израда домаћих задатака
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности/	Према индивидуалним карактеристикама ученика и темпу који они могу да прате

Праћење напредовања ученика /начин, време, критеријуми праћења/	Начин: усмено одговарање, мелодијски и ритмички диктат ,активности ученика на часовима, писмене провере, квиз, пројекти Време: предвиђено планом и програмом и по потреби -процени наставника Критеријуми: усвојени на Активу учитеља

Остале специфичности школе које могу да утичу на остављање наставног процеса	Интернет, пројектори и рачунари у свакој учионици, Опременост школске библиотеке

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ (Упутство за формативно и сумативно оцењивање)				
ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА <i>(Правилник о оцењивању ученика)</i>	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Ангажовање ученика у настави Самосталност у раду	Предмет Ликовна култура: Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретности и умешности. Узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. Први ниво (оцена 5) Познаје ликовне садржаје и материјале и служи се средствима и техникама ликовно-визуелног изражавања. Креативан и уредан у раду. Аргументовано исказује утиске о свом раду или раду друге деце.	<u>Начин провере исхода:</u> -Иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -Ангажовање ученика у настави – редовно доноси прибор, показује заинтересованост за рад и учествује у групном раду -Напредовање у односу на претходни период -Одабир материјала и коришћење у раду -Комбинује различите материјале и технике	Евиденција: белешке о елементима за оцењивање и само-оцењивање Само-оцењивање (област; скала по нивоима) Чек-листе са скалом процене Протоколи о посматрању	Белешке са часова током године Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања на тромесечјима, полу-годишту и на крају

	Други ниво (оцена 4) Служи се средствима и техникама ликовно-визуелног изражавања. Искупује утиске о свом раду и радовима друге деце. Педантан и уредан у раду. Препознаје ликовне садржаје и материјалеи служи се средствима и техникама ликовно-визуелног изражавања Трећи ниво (оцене 2 и 3) Служи се неким техникама ликовно-визуелног изражавања. Уз подстицај исказује утиске о свом раду. Разликује боје али их у раду не примењује реално. Четврти ниво (незнатно напредовање) Служи се неким техникамаи средствима ликовно-визуелногизражавања. Препознаје неке ликовне садржаје и материјале. Уз помоћ и подстицај износи у тисак о свом раду и раду друге деце	-Самостално, креативно и маштовито ликовно изражавање -Израђује ликовне радове у складу са задатом темом -Учествује у процесу сценског стваралаштва -Естетско процењивање свог и туђег рада -Учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће и окружење -примена техника - вербално изражавање - повезивање садржаја и оригиналност -заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оценои ангажовања од стране ученика -групни рад (посматрање наставника,излагање група,процена осталих ученика)	Упитници за групни рад и рад у пару Листе: сарадња у групи(сви чланови су укључени,допри носезаједничко м циљу...) Квалитати-вно и квантитати-вно процењива-ње резултата(пано,т абела...)	школске године

ПРЕДМЕТ: **Музичка култура**

Разред: трећи

Годишњи фонд часова:36

Циљ: учења предмета *музичка култура* је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
1.СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности (мелодијска линија, темпо, ритам, динамика). Особине тона: боја (различити гласови и инструменти), трајање, јачина, тонске висине. Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар).	описује своја осећања у вези са слушањем музике; – примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; – изговара бројалице у ритму, уз покрет; – пева по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; – наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе; – разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; – повезује карактер дела	- дијалогска - демонстрације – учење по моделу - интерактивне - метода слушања - метода стваралачког рада Наставна средства: уџбеник -нотни текст -ЦД плејер -ЦД са музиком за певање и слушање - дечји музички инструменти (звечке, штапићи...)	-слуша -чита текст -говори -описује -закључује -уочава -повезује -анализира -истражује -решава -израда панорама и албума -црта илуструје	-планира -организује -бира садржаје -реализује -објашњава демонстрира -даје упутства -врши корекцију у току рада -прати ефекте сопственог и рада ученика -партнер у учењу	коришћење предходних искустава и предзнања за проналажење одговора и нових решења -дијалог између детета и наставника се одвија уз узајамно уважавање и поверење -користе се различите методе којима се постиже	- дигитална, - вештина комуникације, - вештина сарадње, -естетичка -еколошка, -рад са подацима и информацијама, - решавање проблема

	Различити жанрови везани за уобичајене ситуације у животу. Музичка прича. Филмска музика. Музички бонтон. Музика и здравље. Дигитализација.	са избором инструмента и музичким изражајним елементима; – препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; – повезује почетне тонове песама – модела и једноставних наменских песама са тонском висином;	-индивидуални, -фронтални, -групни, -у пару, -хорско извођење			радознаlost, пажња и развој критичког мишљења - оспособљавање ученика да стечена знања примењују у свакодневно м животу	
2.ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	Дидактичке музичке игре. Правилан начин певања – држање тела и дисање. Правилна дикција. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера Певање песама уз покрет. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова у тонском опсегу од ха до це2. Певање и свирање песама из нотног текста. Дечји и алтернативни инструменти и начини свирања на њима. Инструментална пратња по слуху. Певање и извођење	комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз покрет; – свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу; – осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; – осмисли музички одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – изабере одговарајући музички садржај(од понуђених) према литерарном садржају; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – коментарише своје и туђе извођење музике;				- оспособљавање ученика да стечена знања примењују на друге предмете -давање повратне информације -усмена провера -наставни листићи -контролне везбе -петоминутна провера -тест - оријентација у простору	

	музичких игара уз свирање на децјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на децјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука. Музички бонтон. Особине тона: боја (различити гласови и инструменти), трајање (нотна трајања), јачина (динамичке ознаке – пиано, форте, крешендо и декрешендо), тонске висине (од <i>ce1</i> до <i>ge1</i>). Елементи музичког писма: линијски систем, виолински кључ, трајање тонова (половина, четвртина, осмина ноте и одговарајуће паузе) у такту 2/4. Јединица бројања. Тактирање у 2/4 такту.						
3.МУЗИЧКО СТВАРАЛА- ШТВО	Стварање једноставне ритмичке и мелодијске (једноставне) пратње.	самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације; – учествује у школским приредбама и					

	Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Стварање звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација на краћи литерарни текст (учење у контексту).	манифестацијама.					
Корелација са другим предметима: српски језик, математика, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, природа и друштво, дигитални свет							
Међупредметно повезивање: Српски језик: учење текстова песама... ПиД: певање песама о животињама Ликовна култура (илустрација песама...) Физичко васпитање (ритмичке вежбе) Кључни појмови садржаја: певање, свирање, слушање, музичке игре, музички бонтон, нотно писмо							

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Прилагођавање начина рада и обима садржаја Индивидуални приступ ученицима са потешкоћама у учењу Уважавање ученичких телесних и менталних карактеристика Уважавање националних и верских посебности Уважавање социјалног статуса ученика Водити рачуна о емотивном стању детета Водећи се наведеним специфичностима ученика самог труда, стрпљења и разумевања прилагођавамо приступ сваком детету
Најефикасније методе и облици рада	Методе: Дијалогска, рад на тексту, писаних радова, извештавање практичних и теоријских радова, игровне активности, демонстрације, истраживање, интерактивна Облици рада: групни рад, рад у пару, индивидуални, фронтални, индивидуализовани, диференцирани

Избор наставних средстава	- Краћит екстови - Уџбеници - Лектира - Фотографије - Сlike, илустрације - Лаптоп - Апликације - Дидактичкиматеријали
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	- Културно- уметничко друштво из Михајловца
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Коришћење аудио-визуелних средстава, Игровне активности Решавање проблемских ситуација Стављање ученика у улогу Драмске ситуације Пројекти Такмичења

Могући застоји у раду на основу искуства	Брзина реализације плана, сложеност садржаја, нередовно похађање наставе, неприлагођеност садржаја, нередовна израда домаћих задатака
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности/	Према индивидуалним карактеристикама ученика и темпу који они могу да прате
Праћење напредовања ученика /начин, време, критеријуми праћења/	Начин: писмене провере, усмено одговарање, израда домаћих задатака, активности ученика на часовима, практични радови (мапе ума, илустрације текстова, стрипови), преглед свеске. Време: предвиђено планом и програмом и по потреби- процени наставника Критеријуми: усвојени на Активу учитеља
Остале специфичности школе које могу да утичу на остављавање наставног процеса	Интернет, пројектор и рачунари у свакој учионици, опремљеност школске библиотеке

ЕЛЕМЕНТ И ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (Правилник о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и	Предмет Музичка култура Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретности и уметности. Узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствену претходну постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу.	<u>Начин провере исхода:</u> - иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе - вођење прописане педагошке документације у којима су видне	- Евиденција: белешке о елементима за процењивање и оцењивање - Чек-листе са скалом процене	Белешке са часова током године пресек стања на месечном нивоу пресек стања по
	Први ниво (оцена 5) Разликује звуке из окружења и пева песме по слуху. Веома је ангажован у свим музичким активностима током часа. Пева свенаучене песме по слуху и изводи ритмичку пратњу. Правилно изводи научене музичке игре			
	Друго ниво (оцена 4) Зна да пева све научене песме по слуху. Успешно игра све научене игре. Изводи ритмичку пратњу без грешке. Воли да слуша уметничку музику.	белешке о степену	и посматрања:	тримесечјима
	Трећи ниво (оцена 3 и 2) Разликује неке звуке из окружења и пева једноставне песме по слуху. Уз подстицај учествује у музичким активностима.	напредовању у складу са музичким могућностима - заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика - групни рад	- Упитници (за групни и рад у пару) - Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) - Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) - Квалитативно и квантитативно	на крају школске године
Б) Ангажовање ученика у настави	Пева неке научене песме по слуху и делимично изводи ритмичку пратњу. Воли да игра музичке игре.	(посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)		
В) Самосталност у раду	Четврти ниво (незнатно напредовање)			

Зна да пева неке научене песме по с луху. Игра неке научене музичке игре. Делимично изводи ритмичку пратњу.

-рад у пару

(посматрање наставника,излагање парова,

процена осталих ученика)

-вођење евиденције о учешћу ученика на

такмичењима, конкурсима

процењивање резултата (пано, табела...)

ПРЕДМЕТ: ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Разред: 3.

Годишњи фонд часова:36

Циљ: **Циљ** наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталних компетенција ученика неопходних за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију,сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
ДИГИТАЛНО ДРУШТВО 20 часова (13 часова обраде и	Унос краћег текста помоћу физичке и виртуелне тастатуре (функције Shift,	– унесе текст (речи и реченице) помоћу физичке и/или виртуелне тастатуре у програму за обраду	-дијалошка -текстуална -илустративна -учење путем открића	-слуша -анализира -размишља -закључује -уочава	-планира -организује -бира садржаје -реализује -објашњава	-усмена провера -практичан рад - коришћење	Компетенција за целоживотно учење Рад с подацима и

7 часова других типова)	Enter, Space bar, Caps Lock, Delete, Backspace тастера). Селектовање и основно едитовање текста (брисање, додавање). Чување текстуалног документа, именовање и поновно отварање. Додавање текстуалног објашњења на слику, чување, именовање и поновно отварање. Претраживање интернета (прегледачи, претраживачи, кључне речи, информисаност о томе како су резултати претраге одабрани и ранжирани; критички однос према резултатима претраге). Етичко коришћење туђих дигиталних материјала. интелигенција Коришћење технологије ван школе-примери дигитализације у свакодневном животу у чијој је основи вештачка.	текста; селектује и измени (обрише, дода) текст; именује, сачува и поново отвори текстуалну датотеку; допише текст на слику коришћењем едитора за текст у програму за обраду слике; именује, сачува и поново отвори графичку датотеку; објасни својим речима сврху коришћења прегледача и претраживача за приступ садржајима светске мреже; осмисли кључне речи на основу којих ће на интернету тражити потребне дигиталне садржаје; објасни својим речима на који начин се формирају резултати претраге интернета; објасни својим речима због чега треба критички прићи садржајима који се налазе на интернету; објасни својим речима због чега је неопходно да дигиталне садржаје пронађене на интернету користимо на етички начин; наведе примере	- демонстративна -интерактивна -учење кроз игру -текст -фронтални, -индивидуални - рад у пару -апликације -рачунар -интернет - мултимедијалн и садржаји -рачунар -пројектор	-повезује - истражује -ради практично	демонстрира -даје упутства -врши корекцију у току рада -прати ефекте сопственог и рада ученика - партне р у учењу	предходних искустава и предзнања за проналажење одговора и нових решења	информацијама Дигитална компетенција Решевање проблема Сарадња Одговоран однос према здрављу Естетичка компетенција Предузимљивост и предузетничка компетенција

		дигитализације у свакодневном животу током којих се стиче утисак да се дигитални уређај понаша интелигентно;					
БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА 5 часова (3 часа обраде и 2 часа других типова)	Дигитални углед. Усклађеност дигиталних садржаја са узрастом корисника. Дигитално насиље. Примерена комуникација у дигиталном окружењу. Израда личног плана коришћења дигиталних уређаја	објасни шта је дигитални углед и како се он изграђује; одабира дигиталне садржаје на основу PEGI ознаке у складу са својим узрастом (самостално или сараднички); препозна дигитално насиље и реагује на одговарајући начин; направи лични план коришћења дигиталних уређаја уз помоћ наставника; означи начин комуникације путем интернета који највише одговара контексту у коме се комуникација дешава;					
АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА 11 часова (4 часа обраде и 7 часова других типова)	Осмишљавање алгоритама са гранањем који води до решења једноставног проблема. Оператори поређења и аритметички оператори.	решава алгоритаМСКИ једноставан проблем у визуелном програмском језику чије решавање може да захтева понављање (програмски циклус); утврди шта је резултат извршавања датог једноставног					

	Креирање рачунарског програма у визуелном програмском језику. Анализа постојећег програма креираног у визуелном програмском језику и тумачење функције блокова од којих је сачињен. Уочавање и исправљање грешака у програму.	алгоритма/програма који садржи понављање; уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму/програму који садржи понављање; решава алгоритамски једноставан проблем у визуелном програмском језику чије решавање може да захтева гранање; наведе неке од оператора поређења (мање, веће и једнако) и у конкретном примеру предвиди резултат њиховог извршавања (тачно, нетачно); – наведе аритметичке операторе (+, -, * и /) и у конкретном примеру предвиди резултат њиховог извршавања; примени блокове оператора поређења при креирању програма у визуелном програмском језику, који садрже гранање;					
Корелација са другим предметима: српски језик; природа и друштво; ликовна култура; енглески језик							
Међупредметно повезивање: Српски језик, музичка култура, свет око нас, ликовна култура, математика, физичко и здравствено васпитање							

Кључни појмови садржаја: онлајн учење, дигитална слика, покретна слика, умрежавање дигиталних уређаја, комуникација, лични подаци, одлагање електронског отпада, алгоритам, програмирање у визуелном програмском језику

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Упутство за сумативно оцењивање ученика

Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
Предмет Дигитални свет -вођење прописан епедагошке документације у којима су видне белешке о редовности упохађању наставе и заинтересованости -активно укључивање у процес рада групе,напредовање и развој,каои самосталности у раду ученика -заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцене од стране ученика	Системтско посматрање Евиденција: белешке о елементима за процењивање и оцењивање Чек-листе са скаломпроцене	- континуирано - након завршеткатеме - по потреби
-тимски рад (посматрање наставника,излагање група,процена осталих ученика) -рад у пару (посматрање наставника,излагање парова,процена осталих ученика) -вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима -степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених исхода постигнућа у току савладавања програма предмета. -процењују се: вештине разумевања,примена и вредновање научених поступака и процедура;рад са подацима и рад на различитим задацима;вештине,руковање алатима и ттехнологијама иизвођење радних задатака.	Протоколи посматрања Упитници(за групни и рад упару) Скала по нивоима(самосталност уизвршавању задатака) Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	-белешке сачасоватокомгоди не -пресек стања након завршеткапројек та -пресек стањапотромесеч јима -процена орадуинапреткуна крајушколскогоди не

ПРЕДМЕТ: Физичко и здравствено васпитање

Разред: Трећи

Годишњи фонд часова:108

Циљ: да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпоитнообразовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним специфичним условима живота и рад

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	Основни садржаји Вежбе за развој снаге са и без реквизита. Вежбе за развој покретљивости са и без реквизита. Вежбе за развој аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине и експлозивне снаге. Вежбе за развој координације. Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности.	– примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – коригује сопствено држања тела на основу савета наставника; – правилно држи тело; – правилно подиже, носи и спушта терет; – изведе кретања, вежбе и – саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес; – користи терминологију вежбања; – поштује правила понашања на вежбаљима; – поштује мере безбедности током вежбања;	дијалогска -демонстрације - монолошка - практично г вежбања -стројеве вежбе -вежбе обликовања -различити облици кретања -реквизити Облици рада: Фронтални, Индивидуални , У пару, Групни, Спортско-рекреативна активност, Корективно-педагошки рад,	-посматра -размишља -прати ситуацију -вежба -сарађује -хода -скаче -баца -додаје	-планира -организује -бира садржаје демонстрира -даје упутства -прати ефекте рада	- извођење вежби обликовања - извођење природних облика кретања (трчање, скакање, ходање, прескакање, пењање...) - активно учествовање у вежбању и игрању - анализирање игре, својих и поступака својих другова у игри - сарадња у игри - расположиви простор се оптимално користи као и справе и	КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА ЦЕЛОЖИВОТНО УЧЕЊЕ - ЕСТЕТСКА КОМПЕТЕНЦИЈА - БРИГА ЗА ЗДРАВЉЕ - ВЕШТИНА КОМУНИКАЦИЈЕ - РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА - ВЕШТИНА САРАДЊЕ - ВЕШТИНА ЗА ЖИВОТ У ДЕМОКРАТСКОМ ДРУШТВУ

МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ Атлетика	Техника трчања. Истрајно трчање. Скок удаљ згрчком техником. Бацање лоптице из залета. Скок увис прекорачном техником.	одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; – примени правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања и у другим ситуацијама; – правилно изводи и контролише покрете у различитим кретањима;					реквизити - сви делови часа су функционални о повезани - похвале и истицање добрих примера извођења утичу на бољу мотивисаност , крос, спортски дан, школска такмичења, излет	
Спортска гимнастика	Вежбе на тлу: вежбе и комбинације Прескоци и скокови Вежбе у вису, вежбе у упору и вежбе и вежбе променама висова и упора Вежбе равнотеже на шведској клупи и ниској греди Између четири ватре Мини-рукомет Футсал – „мали фудбал”	– прати промене у тежини и висини код себе и других; – препозна здравствено стање када не треба да						
Основе тимских, спортских и елементарних игара								

Плес и ритмика	Вежбе са вијачом Вежбе са лоптом Народно коло „Савила се бела лоза винова“ Народно коло из краја у којем се школа налази						
Полигони	Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима						

ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА Култура вежбања и играња	Основна правила: Између четири ватре, Мини- рукомета и фудсала Понашање према осталим учесницима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе) Чување и одржавање материјалних добара Постављање, склањање и чување справа и реквизита неопходних за вежбање „Ферплеј” (навијање, победа, пораз) Породица и вежбање Вежбање као део дневних активности	примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања и другим животним ситуацијама; – уредно одржава простор у коме живи и борави; – користи здраве намирнице у исхрани; – повезује различита вежбања са њиховим утицајем на здравље; – препозна лепоту покрета у вежбању; – се придржава правила вежбања; – вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању.					

Здравствено васпитање	Моје срце – пулс. Дисање и вежбање. Хигијена простора за вежбање. Значај воћа и поврћа у исхрани. Значај воде за организам и вежбање. Поступање у случају повреде.						
Корелација са другим предметима: : српски језик, математика, музичка култура, ликовна култура, енглески језик							
Међупредметно повезивање: српски језик (израда паноу у вези са темом из здравственог васпитања), математика (штафетне игре, оријентација), музичка култура (ритмичке вежбе)							
Кључни појмови садржаја: физичке способности, моторичке вештине, здравље, плес и игра.							

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ (Упутство за формативно и сумативно оцењивање)				
ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА <i>(Правилник о оцењивању ученика)</i>	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагође-них стандарда и исхода Ангажовање ученика у	-Предмет Физичко и здравствено васпитање: Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретности и умешности. Узима се у обзир и индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочитосе узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. Критеријуми оцењивања Први ниво(оцена 5)	<u>Начин провере</u> <u>исхода:</u> -иницијална процена нивоа на комесе ученици налазе -вођење прописане педагошке документације у којима су видне бележке о	Евиденција:белешке о елементима за оцењивање и оцењивањеСамоста-лност у извршавањузадатака	Белешке сачасова током године Пресек стања на месечном нивоу

настави Самосталност у раду	Правилно изводи форме природног облика кретања. Вешт је и спретан, тако да се истиче при вежбању. Напредује у развоју моторичких способности. Познаје, поштује и примењује правила понашања на часу и учествује у свим заједничким активностима. Други ниво (оцена 4) Напредује у развоју моторичких способности. Правилно и вешто изводи вежбе и природне облике кретања. Познаје и поштује правила у играма. Трећи ниво (оцена 3) Споро напредује у развоју моторичких способности. Изводи једноставне облике кретања. Учествоје у играма. (оцена 2) Изводи одређене облике природног облика кретања. Познаје правила игре, али их се углавном придржава. Четврти ниво (незнатно напредовање) Изводи неке форме природног облика кретања, уз подстицај се укључује у заједничке активности.	нивоу ангажованости, вежбању у адекватној опреми, постигнућима у моторичким вештинама и индивидуалном напретку сваког ученика у извршавању задатака (област; скала по нивоима) -Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу...)	(област; скала по нивоима) Чек-лист са скалом процене Протоколи о посматрању Упитници за групни рад и рад у пару Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу...) Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	Пресек стања на тромесечјима Процена о напретку на крају школске године

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Предмет : Грађанско васпитање

Разред : Трећи

Годишњи фонд часова : 36

Циљ учења програма грађанско васпитање је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва; сазнање о себи другима, подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика основне школе

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе,облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		

ЉУДСКА ПРАВА Ја и други у одељењу	Идентитет Ко сам ја? Наше јаке стране, у чему смо успешни, у чему бисмо волели да напредујемо. Таленти и интересовања која поседујемо. Наше сличности и разлике. Основна осећања (радост, страх, туга, бес) и како се препознају. Потребе и права Разлике између жеља и основних животних потреба. Права детета Кршење и заштита права Препознавање кршења права детета. Кома се обратити у ситуацијама кршења права детета. Одговорност према себи и другима.	- наведе у чему је успешан и у чему жели да напредује; - уочава међусобне разлике и сличности са другим ученицима у одељењу; - понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других; - препозна код себе и других основна осећања; - препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима; - преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву; - тражи помоћ у ситуацијама кршења својих и туђих права;	- Дијалогска - Илустративна - Демонстративна - Разговор - Текстуална - Фронтални - Индивидуални - -Рад у пару - Конвенција о дечијим правима - Дидактички материјал	- слуша - пише - црта - говори - описује - гледа - размишља - усваја - сарађује - дискутује - ради пројекат	-планира -организује -бира садржаје -демонстрира -даје упутства - прати ефекте рада	Оцењивање Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: • усмено испитивање; • посма трање понашања ученика путем и и анкетних евалуационих листића; • провером знања које ученици усвајају на часу и испитивање м Прате се следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су	Комуникативна компетенција, компетенција за учење, компетенција за сарадњу, естетичка компетенција, дигитална компетенција, решавање проблема
	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Одељење/група као Заједница	Функционисање заједнице Одељење/група као заједница Вредности одељења/групе – равноправност, одговорност, солидарност, поштовање и брига за друге, толерантност,	- тражи помоћ у ситуацијама кршења својих и туђих права; - разликује добру и лошу комуникацију у сопственом				

ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Комуникација и сарадња ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	праведност, поштење. Уважавање различитости. Правила у одељењу/групи и њихова функција. Одлучивање у одељењу/групи. Одговорност деце и одраслих за функционисање заједнице. Комуникација Слушање/неслушање. Кад разговарамо држимо се теме. Изношење мишљења. Уважавање саговорника. Сарадња Групни рад, договарање и сарадња са вршњацима и одраслима. Планирање и извођење једноставне акције у одељењу/групи Кораци у планирању и извођењу акције. Чиме се поносимо и чиме нисмо задовољни у одељењу.	искуству, ближем окружењу, књижевним делима, филмовима; - комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење онога што не разуме; - слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; - сарађује и преузима различите улоге у групи/ тиму; - сарађује и преузима различите улоге у групи/ тиму; - договара се и одлучује у доношењу одељењских правила и да се понаша у складу са њима; - својим речима образложи неопходност правила која регулишу живот у заједници;				квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретаци- је, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења.	

Акција одељења/групе	Избор теме/проблема/активност и којом ћемо се бавити. Одређивање циља и израда плана акције – подела улога, договор о роковима, начину реализације. Извођење и документовање акције – видео, фотографије, текстови и сл. Промоција акције на нивоу школе – приказивање другим одељењима, родитељима и сл., прављење постера или панона, објављивање прилога у школском листу. Вредновање акције – чиме смо задовољни, шта је могло бити боље.	- заједно са вршњацима и наставником учествује у решавању проблема у одељењу; - учествује у изради плана једноставне акције; - са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; - доприноси промоцији акције; - на једноставан начин вреднује изведену акцију.					
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Рад са подацима и информацијама, Дигитална компетенција, Решавање проблема, Сарадња, Одговорно						

	учешће у демократском друштву, Одговоран однос према здрављу, Одговоран однос према околини, Естетичка компетенција, Предузимљивост и предузетничка компетенција
Међупредметно повезивање:	Дигитални свет, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање, Час одељењског старешине, Слободне активности, Српски језик, Математика, Свет око нас

Кључни појмови садржаја: равноправност, стереотипи и предрасуде, дискриминација, локална заједница, солидарност, волонтира

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Начин провере остварености исхода- формативнои сумативно оцењивање; оцењује се описном оценом: истиче се, добар, задовољава

Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време

Предмет Грађанско васпитање -иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -вођење прописане педагошке документације у којима су видне белешке о редовности у похађању наставе, заинтересованости -активно укључивање у процес рада групе,напредовање и развој,каои самосталности у раду ученика -заједничко вредновање -рад упару (посматрање наставника,излагање парова,процена осталих ученика)	-Системтско посматрање -Евиденција: белешке о елементима за процењивање и оцењивање -Чек-листе са скалом процене -Протоколи посматрања -Упитници(за групни и рад у пару) -Скала по нивоима(самосталност у извршавању задатака) -Листе: сарадња угрупи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	Континуирано Белешке са часова током године Пресек стања по тромесечјима Процена о раду и напретку на крају школске године

Наставни предмет: Верска настава

Разред :3.

Годишњи фонд часова: 36

Циљ :Циљ наставе веронауке у трећем разреду је да ученик продуби разумевање основних појмова вере и да их повезује са свакодневним животом. Подстиче се развијање свести о значају заједништва, сарадње и међусобног уважавања. Ученик се усмерава ка уочавању моралних вредности и њиховој примени у понашању. Развија се способност разликовања позитивних и негативних поступака. Кроз наставне садржаје јача се осећај одговорности према себи и другима. Ученик се оспособљава да износи једноставне ставове и образлаже своја мишљења.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
I УВОД 1. Уводни час - Свет је створен за тебе, чувај га! II БОГ СТВАРА СВЕТО И ЧОВЕКА 1. Свето Писмо нам сведочи о настанку света (садржај н.ј.- појам Светога Писма као књиге откривења) 2. Света некада уопште није било (садржај н.ј.- 1. и 2. дан) 3. Сво је биље створено и Сунцем обасјано (садржај н.ј.- 3. и 4. дан) 4. Све врви од живота (садржај н.ј.- 5. и 6. дан) 5. Створен сам да личим на Бога III БОГ НАС ВОЛИ 1. Бог ствара свет	Појам Светога Писма као књиге откривења · Стварање невидљивог света духовних сила - анђела · Библијскоказивање о стварању света по данима · Стварање човека · Песма „Молитва“ Бранко Радичевић(песник се диви Божјем стварању и моли благослов...) · Прича „Паче“ А. Солжењицин Прича „Шишарка“ или прича „Себични цин“ О. Вајлд (са правим крајем, кад се појављује Христос...)	<u>Когнитивни аспект:</u> · препознати неке елементе библијске повести о стварању света; · моћи да препозна и именује иконе на којима су представљени дани стварања света, на основу библијске повести; · моћи да увиди да је свет скуп конкретних врста живих бића која су уједињена, једна другима · потребна и да она чине велику заједницу љубави – Цркву; · моћи да објасни да је свет створен љубављу Божјом; · моћи да разуме да се права слобода изражава као љубав према другим људима, природи и Богу; · уочити да је човек сличан Богу. <u>Афективни аспект:</u>	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ У настави се користе метода разговора и вођеног дијалога, као и метода објашњавања и причања. Примењује се и илустративно-демонстративна метода уз слике, симболе и примере. Значајна је метода рада на тексту и анализа краћих поучних садржаја. Користе се и проблемске ситуације прилагођене узрасту. Подстиче се активно учешће	Ученици активно учествују у разговору и износе своје ставове. Постављају питања и дају једноставна објашњења. Анализирају приче и уочавају поуке. Учествују у групном раду и заједничким задацима. Изражавају мишљења кроз говор, цртеж или кратак опис. Прате излагање и повезују садржаје са искуством.	Наставник организује и усмерава наставни процес. Објашњава садржаје кроз примере блиске ученицима. Подстиче ученике на активно учешће и размишљање. Поставља питања и води дискусију. Прати рад ученика и пружа подршку. Ствара подстицајну атмосферу за рад.	Праћење напредовања је континуирано и засновано на посматрању активности ученика. Вреднује се усмено изражавање, разумевање и учешће у настави. Прати се способност примене знања у једноставним ситуацијама. Оцењивање је описно и формативно. Узима се у обзир укупан ангажман ученика.	Развија се комуникација кроз усмено изражавање и дијалог. Подстиче се сарадња и тимски рад. Јача се одговорност и поштовање правила. Развија се критичко размишљање кроз једноставне закључке. Подстиче се креативно изражавање. Негује се социјална осетљивост и емпатија.

из љубави 3. Бог, људи и природа (садржај н.ј.-различитост и разделеност) 4. Свет не може без Бога 5. Бог се брине о свету 6. Божићни весници весници IV ЗАЈЕДНИЦА БОГА И СВЕТА КРОЗ ЧОВЕКА 1. Човек домаћин и свештеник у свету 2. Свети Сава 3. Свети Сава брине о нама (опис н.ј. - подизање задужбина) 4. Радост служења (садржај н.ј. - праће ногу и Тајна Вечера) V ЛИТУРГИЈА - ПРЕОБРАЖЕНИ СВЕТ 1. Наши дарови благодарности (опис н.ј. - твар у Литургији) 2. Литургија - преображај света 3. Литургија – молитва за спасење човека и света 4. Васкресење Лазарево 5. Васкрсење Христово VI ЧОВЕК И ПРИРОДА 1. Све чека на љубав човека 2. Чувамо дарове Божије	· Прича Св. Владике Николаја о томе како је Господ са Богородицом избавио пастира Давида из невоље (кад је заспао у пећини а змија му легла на груди...)Акад је одрастао Цар Давид је описао Богородицу и Христа у псалму · „Љубавна песма“, М. Данојлић (о маслачку и облачку) · Јављање анђела Богородици; Јављање анђела Јосифу; Сусрет Богородице и Јелисавете; · Јављање анђела пастирима; · Јављање анђела мудрацима; · Анђео јавља Јосифу да склони породицу у Египат; - Молитва Анђелу чувару; · Песма: „Анђели певају“:· Прича „Три дрвета“(Ова прича је и Божићна и Васкршња) · Подизање задужбина – најзначајније	бити подстакнут да развија љубав према ближњима, природи и Богу; · развијати жељу и свест о важности бриге према ближњима и природи. <u>Когнитивни аспект:</u> знати да је Бог створио свет из љубави и да објасни како зна да Бог воли свет; препознати да Бог брине о свету и да наведе примере Божјег старања о свету; увидети кроз своје креативне способности да је човек сличан Богу; увидети да Бог жели да свет постоји вечно; увидети да су Бог, људи и природа различити, али да нису потпуно разделени; • увидети различитост која постоји између Бога и створеног света; • знати да је Бог из бриге према свету и човеку послао свога Сина у свет; • упознати улогу анђела као сарадника Божјих у старању о свету; уочити да је свет смртан ван заједнице са Богом; упознати сдржај молитве Анђелу чувару; усвојити текст и мелодију песме „Анђели певају“. <u>Афективни аспект:</u> бити подстакнут да развија свест о томе да је важан зато што га воли Бог и његови ближњи ; • бити подстакнут да се труди да воли све људе (чак и оне од	ученика у закључивању. ОБЛИЦИ РАДА Комбинују се фронтални, индивидуални и групни облик рада. Рад у пару се користи за краће задатке и размену мишљења. Групни рад подстиче сарадњу и заједничко решавање задатака. Индивидуални рад омогућава изражавање личног става. Облици рада се прилагођавају садржају и динамици часа. НАСТАВНА СРЕДСТВА Користе се уџбеник и радни материјали. Примењују се слике, илустрације, постери и шематски прикази. Користе се аудио и видео садржаји кратког трајања. Наставник користи таблу и фломастере за објашњења. Ученици користе ликовни материјал за				

љубави 3. Стварање света у православној иконографији 4. Икона света створеног за мене	задужбине Светога Саве и Светог Симеона Мироточивог · Јеванђељско казивање о Христовом служењу – прање ногу апостолима и Тајна вечера · Прича: Доброчинство – најлепши начин да постојиш, из књиге «Мали анђеол», Н. Итошевић. Твар у Литургији – хлеб и вино Песма“Како настаје хлеб“ Лидија Поповић · Твар у Литургији – тамјан, уље, восак, вода, врба, бадњак, јаје, жито, грожђе... · Прича о удовичиној лепти · Велика Јектенија · Прича „Мудри чобанин“ Патријарх српски Иринеј Гавриловић(прича о причешћу) · Библијско васкрсењу Лазара ·Казивање о женама мирносицама на Христовом гробу ((„Зашто тражите живог међу мртвима“) · Васкршња прича „ И жовотиње“ Зинаида Хипијус казивање о	којих је веома различит).<u>Когнитивни аспект:</u> уочити да је човек посредник између Бога и природе и да Бог са природом разговара преко човека; • проширити своје знање о служењу Светога Саве Богу и нашем народу; • уочити да нема љубави без служења ближњима;• упознати библијску повест о Христовом служењу Апостолима. <u>Афективни аспект:</u> • бити подстакнут да љубав препознаје као служење; • знати да кроз чињење дела љубави према ближњима, постаје сличан Христу и светитељима Божјим. <u>Когнитивни аспект:</u> препознати да је Литургија захвалност Богу; • уочити да се захвалност Богу показује кроз наше дарове; • уочити да наши дарови хлеб и вино представљају свет у малом; увидити везу Литургије и спасења човека и света; проширити своја знања о празнику Васкрсења; • увидити шта за створену природу значи Христово Васкрсење; усвојити текст и мелодију песме „Људи ликујте“ <u>Афективни аспект:</u> · бити подстакнут да учествује на Литургији	изражавање утисака.				

Кључни појмови садржаја програма: стварање, свет, Бог, човек, Литургија, Васкрсење, љубав, заједница, дарови, икона, молитва, чување

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Уважавају се индивидуалне разлике међу ученицима. Рад се прилагођава способностима и темпу учења. Пружа се додатна подршка ученицима којима је потребна. Напреднијим ученицима се дају додатни задаци. Подстиче се сигурна и подржавајућа атмосфера. Сви ученици се укључују у рад.
Најефикасније методе и облици рада	Користе се метода разговора, причања и објашњавања. Примењује се и очигледна метода са примерима и сликама. Рад се организује фронтално, индивидуално и у групама. Рад у пару се користи за краће задатке. Акценат је на активном учешћу ученика.
Избор наставних средстава	Користе се уџбеници и радни материјали. Примењују се слике, постери и симболи. Користе се аудио-визуелни материјали. Наставник користи таблу и фломастере. Ученици користе ликовни материјал.
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	Користе се цркве, манастири и верски објекти. Укључују се локални празници и обичаји. Користе се примери из свакодневног живота ученика. Сарађује се са локалном заједницом. Повезује се са културно-историјским наслеђем
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Мотивација се подстиче кроз разговор и примере. Користе се креативни и игровни задаци. Ученици се подстичу на активно учешће. Користи се похвала и подршка. Ствара се позитивна радна атмосфера.
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности	Темпо је прилагођен узрасту и могућностима ученика. Наставне теме се обрађују поступно. Више времена се посвећује разумевању него брзини. Рад се прилагођава реакцијама ученика. Користи се понављање и утврђивање.
Могући застоји у раду	Застоји настају због различитих нивоа знања. Пажња ученика може бити краткотрајна. Потребно је додатно објашњавање појмова. Јавља се потреба за понављањем. Застоји се превазилазе променом активности.
Праћење напредовања ученика/начин, време, критеријуми праћења и оцењивања ученика/начин, време, критеријуми праћења	Праћење је континуирано током године. Вреднује се активност и разумевање. Прати се усмено изражавање. Оцењивање је описно и формативно. Узима се у обзир укупан напредак.
Остале специфичности школе које могу да утичу на остваривање наставног процеса	Утицај има број ученика у одељењу. Значајни су просторни и материјални услови. Утиче распоред часова. Важна је сарадња наставника. Утиче школска клима и општа организација.

ПРЕДМЕТ : Српски језик – допунска настава

РАЗРЕД: Трећи

ЦИЉ : правилна употреба графо-елемената-латинична слова, правилно изговарање гласова у различитим позицијама речи, правилно писање штампаних и писаних слова ћирилице и латинице, увежбавање и усавршавање гласног читања , поступно савладавање градива из граматике и правописа на основном нивоу, увежбавање усменог и писаног изражавања

САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА
Језик -штампана слова латинице - писана слова латинице - употреба великог слова - знаци интерпункције - реченица -именице, -глаголи -придеви -бројеви -прошлост, садашњост, будућност -скраћенице -речца НЕ и ЛИ -управни говор Књижевност - гласно читање - рад на тексту (одговори на једноставна питања) Језичка култура - усмено и писано препричавање књижевних текстова	- пишу латиничним штампаним и писаним словима -савладана основна правописна правила -увежбано гласно читања у циљу бољег разумевања прочитаног - увежбавање у усменом и писаном изражавању једноставним реченицама -усвајање наставних садржаја предвиђених планом и програмом на основном нивоу; -неговање сарадничких и кооперативних односа у раду; -увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упустава за савладавање потешкоћа у учењу; -пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја; -оспособљавање у повезивању градива сродних предмета и примени стечених знања; -омогућити да ученик кроз вежбу овлада како теоријским, тако и практичним делом градива у оквиру својих могућности;	-метода писаних радова - преписивање - писање по диктату - записивање речи и реченица на основу слике	-Словарица -латиница -текст -апликације -уџбеник -наставни листићи

ОБРАЗОВНА ОБЛАСТ (КОРЕЛАЦИЈА)	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик	б) Наставник		
	-слуша	планира	Наставни листићи	Педагог

Језик Књижевност Језичка култура	-говори -уочава -повезује -закључује -анализира -истражује -посматра -црта -решава проблем -именује Решава -именује и чита слова -пише -саставља и записује речи и реченице -пише по диктату -чита -одговара на питања -саставља реченицу по слици - препричава	-организује -реализује -објашњава -демон- стрира -даје упутства -врши корекцију у току рада -прати ефекте сопственог рада -партнер у учењу -бодри		

ПРЕДМЕТ : Математика – допунска настава

РАЗРЕД: Трећи

ЦИЉ : Стицање и усвајање наставних садржаја које ученици нису успели да савладају на часовима редовне наставе због различитих узрока

САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА
Бројеви прве хиљаде. Сабирање и одузимање (усмени и писмени поступак). Множење једноцифреним бројевима и бројем 10 и дељење бројевима прве десетице са и без остатка (усмени и писмени поступак). Зависност резултата од промене компонената. Једначине облика: $a + x = b$, $a - x = b$, $x - a = b$, $a \times x = b$ Неједначине облика: $a \pm x < b$,	Усвајени наставни садржаја предвиђених планом и програмом на основном нивоу; Развијени сараднички и кооперативних односа у раду; Увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упустава за савладавање потешкоћа у учењу; Пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја; Оспособљавање у повезивању градива сродних предмета и примени стечених знања; Омогућити да ученик кроз вежбу овлада како теоријским, тако и практичним делом градива у	дијалогска -текстуална -илустративна -демонстративна -интерактивна -метода писаних радова - преписивање -записивање задатака	-текст -апликације -уџбеник

$a \pm x > b$, $x - a < b$, $x - a > b$. Римске цифре D, M. Упоредивање разломака са једнаким именицима. Децимални запис броја са једном децималом.	оквиру својих могућности;		
Узајамни положаји правих (паралелне праве и праве које се секу). Угао, врсте углова. Троугао, врсте троуглова. Кружница и круг. Правоугаоник и квадрат. Обим троугла, квадрата и правоугаоника. Цртање паралелних и нормалних правих помоћу лењира. Конструкције троугла и кружнице. Пресликавање геометријских фигура на квадратној мрежи.			
Мерење масе (kg, g,t). Мерење времена (дценија, век, секунд). Мерење дужине (mm, km). Мерење запремине течности (l, dl, cl, ml, hl). Мерење површине геометријских фигура задатом мером.			

ОБРАЗОВНА ОБЛАСТ (КОРЕЛАЦИЈА)	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик	б) Наставник		
БРОЈЕВИ ГЕОМЕТРИЈА МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	-слуша -говори -уочава -повезује -закључује -анализира -истражује -посматра -црта -решава проблем -именује -решава задатке -пише -чита -одговара на питања	-планира -организује -реализује -објашњава -демон-стрира -даје упутства -врши корекцију у току рада -прати ефекте сопственог рада -партнер у учењу -бодри	Наставни листићи	Педагог

ДОДАТНА НАСТАВА - СРПСКИ ЈЕЗИК ТРЕЋИ РАЗРЕД

Циљ : развијање језичке културе, читалачких навика, правилног усменог и писменог изражавања, као и подстицање ученика на самостално и стваралачко коришћење српског језика. Додатна настава омогућава ученицима да прошире знања из граматике, правописа, књижевности и језичког изражавања, као и да се припремају за такмичења и друге облике провере знања.

Годишњи фонд часова:

36 часова годишње (1 час недељно)

САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА
Врсте речи – именице, глаголи и придеви	Ученик препознаје и правилно употребљава врсте речи у реченици.	Разговор, демонстрација, рад на примерима, језичке игре, рад у пару.	Уџбеник, радни листови, картице са речима, презентација.
Правопис – велико слово и интерпункција	Ученик правилно пише реченице и примењује основна правописна правила.	Метода писаних вежби, анализа примера, квиз знања.	Свеска, правописни задаци, дигитални садржаји.
Читање и разумевање текста	Ученик чита са разумевањем и издваја главне идеје текста.	Изражајно читање, разговор о тексту, истраживачки задаци.	Читанка, деџи часописи, аудио-записи.
Богаћење речника	Ученик користи нове речи у усменом и писменом изражавању.	Асоцијације, описивање, игра речи, рад у групи.	Речник српског језика, картице, илустрације.
Причање и препричавање	Ученик логички и повезано усмено излаже садржај.	Усмено излагање, драматизација, дијалог.	Сликовни материјал, текстови, лутке за драматизацију.
Писање кратких састава	Ученик самостално пише краћи састав по задатој теми.	Метода стваралачког писања, вођени разговор, индивидуални рад.	Свеска, примери састава, презентације.
Народна књижевност	Ученик разликује народну причу, басну и пословицу.	Читање, анализа текста, дискусија.	Читанка, аудио и видео материјал.
Описивање ликова и догађаја	Ученик описује ликове и догађаје користећи правилне реченице.	Посматрање, описивање, рад у групама.	Илустрације, наставни листићи, презентација.
Језичке игре и квизови	Ученик развија интересовање за српски језик и тимски рад.	Такмичарске игре, квизови, асоцијације.	Картице, дигитални квизови, табла.
Рецитовање и изражајно говорење	Ученик изражајно говори и правилно акцентује речи.	Рецитовање, вежбе дикције, рад пред публиком.	Збирке песама, аудио-снимци, микрофон.

ДОДАТНА НАСТАВА - МАТЕМАТИКА ТРЕЋИ РАЗРЕД

Циљ : продубљивање и проширивање математичких знања и развијање логичког и критичког мишљења код ученика. Ученици се оспособљавају за самостално решавање сложенијих задатака, примену математичких знања у свакодневним ситуацијама и развијање интересовања за математику и математичка такмичења.

Годишњи фонд часова:

36 часова годишње (1 час недељно)

САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА
Сабирање и одузимање бројева до 1000	Ученик сигурно примењује поступке сабирања и одузимања.	Рад на задацима, демонстрација, индивидуални рад.	Уџбеник, наставни листићи, дигиталне презентације.
Множење и дељење	Ученик примењује множење и дељење у решавању проблема.	Метода решавања проблема, рад у пару, математичке игре.	Картице са задацима, таблице множења, рачунар.
Текстуални задаци	Ученик анализира и самостално решава текстуалне задатке.	Разговор, анализа задатка, истраживачка метода.	Збирка задатака, свеска, наставни листићи.
Геометријске фигуре	Ученик препознаје и описује геометријске фигуре и тела.	Посматрање, демонстрација, практичан рад.	Геометријски прибор, модели тела, презентација.
Мерење дужине, масе и времена	Ученик користи мерне јединице у свакодневним ситуацијама.	Практични рад, демонстрација, рад у групи.	Лењир, вага, сат, наставни материјал.
Разломци – појам половине и четвртине	Ученик уочава и представља једноставне разломке.	Очигледна настава, игра, практичне активности.	Модели разломака, папир у боји, дигитални садржаји.
Логички задаци	Ученик развија логичко мишљење и стратегије решавања проблема.	Мозгалице, истраживачки рад, дискусија.	Картице, логичке игре, рачунар.
Математичке игре и квизови	Ученик развија интересовање за математику и тимски рад.	Такмичарске игре, квизови, рад у групи.	Дигитални квизови, картице, табла.
Табеларни и графички приказ података	Ученик чита и приказује податке у табели и графику.	Практичан рад, анализа података, разговор.	Графикони, наставни листови, рачунар.
Припрема за математичка такмичења	Ученик примењује стечено знање у сложенијим задацима.	Индивидуални рад, решавање проблема, дискусија.	Збирке задатака, тестови, презентације.

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНОГ НАСТАВНОГ РАДА

ПРЕДМЕТ : ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

БРОЈ ЧАСОВА : 36

ЦИЉ : Олакшавање процеса адаптације на школску средину и подстицање социјалне интеграције-успостављање и развијање односа другарства и сарадње са вршњацима и одраслима;

ТЕМЕ	ИСХОДИ	ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	НАСТАВНА СРЕДСТВА

СЕПТЕМБАР: Поново у школи – повратак у школу Мој портфолио – презентовање портфолија Ово сам ја – представљање себе, колико се познајемо међу собом Како да откријем своје способности – ученици износе своја интересовања	- Олакшавање процеса адаптације на школску средину и подстицање социјалне интеграције- успостављање и развијање односа другарства и сарадње са вршњацима и одраслима; -Подстицање дечијих интересовања, питања, идеја и одговора у вези са појавама, процесима и ситуацијама у окружењу; - Подстицање и развијање истраживачких активности деце; -Подстицање уочавања једноставних узрочно- последичних веза, појава и процеса, слободног исказивања својих запажања и	- Кооперативна - Интерактивна - Перцептивне - Амбијентално учење - Игра - Цртање - Певање - Учење кроз игру	- Фотографије - Слике - Краћи текстови - ЦД - Буквар дечијих права - Дидактички материјали

ОКТОБАР : Кад порастем бићу... Дечја недеља Како да учимо – уче како да уче и стекну навике у учењу Мој радни дан – организујемо радни дан и слободно време Рођенданско стабло – знаком представљамо наш датум рођења НОВЕМБАР: Десет топлих речи – бирамо најлепше речи да се обратимо Хајде да се договоримо Читањем у походе, Гроздана Олујић Дан толеранције ДЕЦЕМБАР: Толеранција према разликама Да ли смо испунили досадашњи циљ – анализа портфолија да ли су ученици постигли резултате које су до сада поставили Наша радна соба – како уредити радну собу Новогодишњи маскембал – организујемо маскембал на нивоу разреда Божић ЈАНУАР: Свети Сава – правимо пано поводом Светог Саве Правила у учионици – усвајање правила у учионици, поштовање правила ФЕБРУАР: Празници некада и сада Уредимо учионицу – како да уредимо и чувамо и како да се понашамо у учионици и школи. Борба против вршњачког насиља Међународни дан матерњег језика МАРТ: Рециклирај не фолирај Честитка за маму, баку –правимо честитку за	предвиђања; - Развијање одговорног односа према себи и окружењу и уважавање других. - Подстицање социјалног сазнања, разумевања и прихватања међусобних разлика; - Подстицање групног рада, споразумевања и сарадње; - Развијање комуникативне способности са вршњацима и одраслима; - Развијање креативног истраживања; - Упознавање ученика са дечијим правима; 1. - Подстицање и оспособљавање за активну партиципацију у животу школе при чему је битно да све што ученици раде, раде из унутрашње, позитивне мотивације, а не због принуде и послушности засноване на страху.		

маму или баку поводом осмог марта Мој први хербаријум –сакупљамо и правимо хербаријум биљака из нашег краја Мој први хербаријум –сакупљамо и правимо хербаријум биљака из нашег краја АПРИЛ: Весели одељењски састанак – Први април - Дан шале Уз Градимира растемо и учимо Ускршњи штанд – припремамо штанд за Ускрса МАЈ: Недеља сећања и заједништва Да ли смо безбедни у саобраћају – уочавамо правила у саобраћају Шта треба да читам – развијамо љубав према читању Правимо наш часопис – електронска форма ЈУН: Научили смо – представљамо свој портфолио Желим да се представим – припремамо приредбу за крај школске године			

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ		АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик	б) Наставник			
- Српски језик - Ликовна култура - Музичка култура - Свет око нас - Физичко и здравствено васпитање	- Разговор - Слуша - Посматра - Самосталан и интерактивни рад - Упореджује - Процењује - Сарађује - Креира - Комуницира са другима - Презентује	- Планира - Ораганизује - Бира садржаје - Усмерава - Реализује - Преноси информације - Даје упутства - Мотивише - Омогућује примену научног - Формира групе - Упознаје индивидуалне способности - Прати ефекте сопственог рада - Прати ефекте рада ученика - Води разговор	- Ученици - Наставници - Родитељи - Природна и друштвена средина - Предмети из окружења - Искуство ученика - Дидактички материјал - Стручна литература - Окружење -Икт	- Ученици - Наставници - Родитељи - Педагог - Друштвена средина	

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

ПРЕДМЕТ : Хор разредне наставе

БРОЈ ЧАСОВА : 36

ЦИЉ: Подстицати и развијати таленте код ученика за лепо певање, за упознавање народне музичке традиције и културе свог и других народа

ТЕМЕ	ИСХОДИ	ТЕХНИКЕ И МЕТОД И НАЧИНИ ОСТВАРИВАЊА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
1. Упознавање са програмом хорске секције 2. Од школе и књиге, М. Субота 3. Од школе и књиге, М. Субота 4. Док месец сја, Ж. Б. Лили 5. Док месец сја, Ж. Б. Лили 6. Певање научених песама 7. Јесења соната, Владимир Босанчић 8. Јесења соната, Владимир Босанчић 9. Дуње ранке, Народна песма 10. Дуње ранке, Народна песма 11. Певање научених песама 12. Новогодишња песма, хор Колибри 13. Новогодишња песма, хор Колибри 14. Божић, Божић, Народна песма 15. Божић, Божић, Народна песма 16. Певање научених песама 17. Светосавска химна, 18. Светосавска химна 19. Мали слонов, М. Бајагић 20. Мали слонов, М. Бајагић 21. Молимо за фину тишину, А. Кораћ 22. Молимо за фину тишину, А. Кораћ 23. Певање научених песама 24. Ласте, Б. Милићевић 25. Ласте, Б. Милићевић 26. Пролећна песма, С. Коруновић 27. Пролећна песма, С. Коруновић 28. Припрема за завршну приредбу, за пријем првака 29. Припрема за завршну приредбу, за пријем првака 30. Програм за пријем првака	- Разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело - Примењује правилну технику дисања - Савлада технике певања и обликовање усана при изговарању-певању самогласника и сугласничких група слогова Ш, С, Ћ, Ђ, З - Развија осећај за ритам и способност певања у хору - Проширује знања и репертоар дечјих песама - Одговорно се односи према раду - Поседује репертоар певања и кретања - Придржава се договорених правила понашања у игри и песми уз подршку наставника	- метода разговора - учење по моделу - учење кроз игру - кооперативна демонстративна - пројектна настава	- ЦД - народна ношња

31. Ајде Като, Народна песма			
32. Ајде Като, Народна песма			
33. Седи Ћира на врх сламе, Народна песма			
34. Седи Ћира на врх сламе, Народна песма			
35. Утврђивање научених песама			
36. Играмо и певамо за вас			

СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ - ТРЕЋИ РАЗРЕД

Циљ: Циљ часа слободних активности је креативан рад са ученицима прожет кроз више наставних предмета унапређивањем ученичких језичких, музичких, физичких, ликовних активности

САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА
-Језичке активности Договор о раду - разговор Препричаћу вам причу -читање и препричавање приче Читамо дечје часописе - читање и анализа Читање ученичких радова (слободна тема) - писање сажетог састава и читање Припрема програма за прославу Дана Светог Саве - припремање за прославу Дана Светог Саве Свети Сава у игри и песми - разговор, израда паноя Припрема за школско такмичење у рецитовању-изражајно рецитовање Играмо „Занимљиве географије“- такмичење Бонтон- разговор, пано Увежбавање програма за крај школске године- припремање културно- уметничког програма Приредба за крај школске године (извођење)-извођење културно- уметничког програма Шта је школа-читање текста по улогама- драматизација текста	- Развој дечијег искуства, знања и вештина; - Учење кроз драму и покрет; - Да препознају разлику између реалних животних ситуација и замишљених ситуација; - Да исказују шта су видели у игри других и препознају шта је садржај игре; - Играју једноставне игре које подстичу интеракцију и изражавање телом и гласом; - Користе глас и тело да изразе осећања и доживљаје у свету маште; - Изводе сами или у групи на драмски начин једноставне садржаје; - Уважавање и неговање традиције и обичаја свог и других народа; - Пружање једнаких шанси свим ученицима, да у складу са својим опредељењима напредују; -Стваре позитивну атмосферу у одељењу у циљу савладавања; интегрисаних наставних садржаја; - Да воде разговор и укључују се у разговор или неку драмску ситуацију;	- перцептивна - демонстративна - учење по моделу - разговор - подражавање - играње улога - учење путем игре	-текстови -дидактички материјал -апликације -ЦД -костими -маске -материјал за опремање сцене

Музичке активности: Избор плесних парова-музичка радионица Игре по избору ученика -музичко такмичење Певање песама по избору ученика-музичка радионица	☐ развијају осећај за ритам и музичко изражавање. ☐ Ученици сарађују и поштују правила рада у групи и пару. ☐ Ученици испољавају креативност кроз игру, плес и певање. ☐ Ученици развијају самопоуздање у јавном наступу. ☐ Ученици негују љубав према музици и култури слушања. ☐ Ученици развијају такмичарски дух уз уважавање других.		
Физичке активности: Игре у школском дворишту-елементарне игре Друштвене игре по избору ученика-елементарне игре Игре по избору ученика- такмичење Игре по избору ученика (такмичење у школском дворишту)-такмичење Игре по жељи ученика (школско двориште)- елементарне игре Игре у школском дворишту-елементарне игре	Ученици развијају моторичке способности и спретност. Ученици усвајају правила елементарних и друштвених игара. Ученици развијају тимски дух и сарадњу. Ученици уче да поштују правила игре и фер-плеј. Ученици јачају физичку активност и навику боравка на свежем ваздуху. Ученици развијају самосталност и одговорност у игри и такмичењу. Ученици испољавају позитиван однос према физичком вежбању и дружењу.		
<u>Ликовне активности:</u> Завршавање израде честитки-ликовна радионица Необичан брод-колаж-ликовна радионица Необичан брод-колаж,завршавање радова-ликовна радионица Јесен у шуми-темпера-ликовна радионица Јесен у шуми-темпера, завршавање радова-ликовна радионица	развијају креативност и машту кроз ликовно изражавање. примењују различите ликовне технике и материјале (колаж, темпера, илустрација). развијају фини моторику и прецизност у раду. уочавају и користе боје, облике и композицију у ликовном раду. развијају способност самосталног и групног рада. испољавају естетски доживљај и смисао за уређење простора.		

Сликање најлепшег доживљаја-илустровање Сређивање паноя од припремљеног материјала- уређивање паноя Новогодишње честитке-израда-ликовна радионица Припрема материјала за сређивање одељењског паноя- довршавање радова ради уређивања паноя Уради сам- уређивање паноя Припрема радова за пано- довршавање радова ради уређивања паноя Ускршње јаје (темпера)- ликовна радионица Необична прича (темпера)- ликовна радионица Сређивање одељењског паноя- уређивање паноя	негују одговоран однос према прибору и материјалу за рад. развијају стрпљење и упорност у довршавању започетих радова. уче да представе своје доживљаје, осећања и идеје путем слике. развијају сарадњу и тимски дух приликом уређивања паноя		
Математичке активности: Занимљиве фигуре (геометрија палидрваца)-формирање необичних фигура коришћењем палидрваца	препознају и именују основне геометријске фигуре. развијају логичко мишљење и просторну оријентацију. уочавају односе између облика, величина и положаја фигура. развијају креативност кроз формирање необичних фигура од палидрваца. увежбавају прецизност, стрпљење и пажњу у раду. примењују математичка знања кроз игру и практичан рад. развијају способност решавања проблема и проналажења различитих решења. сарађују и размењују идеје током заједничког рада.		

***ОСНОВНА ШКОЛА “САВА КОВАЧЕВИЋ”
МИХАЈЛОВАЦ***

**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД
ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
*за период 2026/2027 – 2029/2030.године***

Основна школа „Сава Ковачевић”

Михајловац

Директор: Биљана Тодоровић

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

НАЗИВ		
	НЕДЕЉНО	ГОДИШЊЕ
А) ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
Српски језик	5	180
Енглески језик	2	72
Математика	5	180
Природа и друштво	2	72
Ликовна култура	2	72
Музичка култура	1	36
Физичко и здравствено васпитање	3	108
Дигитални свет	1	36
Б) ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
Верска настава ¹	1	36
Грађанско васпитање ¹	1	36
В) ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА		
Редовна настава	20	720
Допунска настава	1	36
Додатна настава	1	36
Настава у природи		7–10 дана годишње
В) ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА		
Час одељењског старешине	1	36
Екскурзија и излети		1 дан
Ваннаставне активности	1-2	36-72

¹ Ученик бира један од понуђених предмета

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК

Разред: 4.

Годишњи фонд часова:180

Циљ наставе и учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
КЊИЖЕВНОСТ 80 часова (обрада 62 утврђивање 18)	ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија Шалива на- родна песма Женидба врапца Подунавца Војислав Илић:Јесен/Владис лав Петков- ић Дис: Зима Момчило Мо шо Одаловић: Молитва за маму Мирослав Антић: Космонаутска песма 1. Бранко Миљ ковић: Песма о цвету 2. Добрица Ер 3. ић: Завичај /Отаџбина је наша	– препозна ситуације кршења/остваривања права детета и стереотипе у књижевним делима; – уочи персонификацију и разуме њену улогу у књижевном делу; – разликује описивање, приповедање (у 1. и 3. лицу) и дијалог у књижевном делу; – преприча текст из различитих улога/перспектива; – уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шалив); – уочи супротстављеност лица у драмском тексту; – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; изражајно рецитије песму	Методе: дијалогска илустратив на монолпшка Облик рада: фронт ални групн и у пару индивидуал ни Наставна средстава: Уџбенички комплет за 4.разред(уџбен ик, радна свеска, граматика,	Слушање и реаговање на упутства учитеља. Рад у паровима, малим и великим групама. Мануелне активности (израда паноя, презентација, зидних новина, постера и сл.) Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву Класирање и	Предаје Испитује Разговара са ученицима Прилагођава говор узрасту ученика -осмишљава контексте за примену језика -ствара атмосферу заједништва и међусобне сарадње -врши евалуацију -похваљује -усмерава	Иницијални тест Писана провера Писмена провера Усмено Контролни задаци Тестови Диктати Читање са разумевањем	Комуникативна компетенција компетенција за учење компетенција за сасрадњу естетичка компетенција дигитална компетенција компетенција решавања проблем компетенција за целоживотно учење вештина комуникације, решавање проблема, вештина сарадње,

			портал на Интернету				
			- слова рица лати ница -лектира -дечји часописи				

	очевина /Момчило Мо- шо Одаловић: Птице косовчиц 8. Мирослав Антић: Прва љубав/Најљубавниј а песма/Алек сије Марјановић : Љубав 9. Бранко Ћопић: Месец и његова бака /Десанка Макси мовић:Пауково дело 10. Бранислав Црнчевић: Кад би мени дали један дан 11. Владимир Андрић: Дај ми крила један круг 12. Народна пес ма: Милош у Латинима 13. Народна пе- сма: Јетрвица адамско колено Проза 14.Народна при- чао животињама : Међед, свиња и лисица 15.Народна при- поветка: Најбо- ље задужбине 16.Народна приповетка: Ветар и сунце 16.Народна бајка: Пепелуга	и чита прозни текст; – изводи драмске текстове; – усвоји позитивне људске вредности на основу прочитаних књижевних дела;	-тестови -фронтални -групни -диференцирана настава, -рад у пару -индивидуални	упоређивање по особинама Решавање "текућих проблема" у разреду, тј. договори и мини- пројекти. Писање кратких састава, честитки, позивница Решавање укрштеница, осмосмерки			вештина за живот у демократском друштву, естетска компетенција

ЈЕЗИК Граматика и правопис 50 часова (27 обрада и 23 часа дугих типова)	17.Бранислав Нушић: Прва љубав (одломак из аутобиографије) 18.Бранислав Црнчевић: Босоноги и небо 19.Гроздана Олујић: Стакларева љубав 20.Светлана Велмар Јанковић: Стефаново дрво 21.Лав Никола-јевич Толстој: Врабац и ласте/Два мрава 22.Драган Алексић: Позориште на небу 23.Весна Алексић: Детективско срце 24.Ханс Кристијан Андерсен: Ружно Паче-читање у наставцима Драмски текстови 25.Гвидо Тартаља: Пдела улога 26.Љиљана Крстић: Кад пролеће дође 27.Дејан Алексић: Слава 28.Научнопопуларн и информативни текстови (из књига, енциклопедија и часописа за децу)						

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА 50 часова (6 обрада и 44 часа других типова)	- о нашим знаменитим књижевницама, сликаркама и научницама; - о природним лепотама и културним знаменитостима Србије; - о занимљивим пределима, народима, обичајима у свету - бонтон ДОМАЋА ЛЕКТИРА 1. Милован Данојлић: Избор из поезије за децу 2. Драган Лукић : Избор из поезије за децу 3. Јасминка Петровић: О дуг мету и срећи 4. Рене Гијо: Бе- ла Грива 5. Ерик Најт: Ле си се враћа кући 6. Александар Поповић: Пепе- љуга ДОПУНСКИ ИЗБОР (са наведеног списка или по слободном избо ру бирају се три дела) 1. Избор драмс-	повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; – разликује речи које мењају облик (именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи) и уочи оне које су увек у истом облику; – одреди основне реченичне чланове; – разликује врсту речи од службе речи у реченици; – поштује и примени основна правописна правила; правилно пише сва три модела управног говора;					

	ких текстова за децу 2. Бранко В.Радичевић: Песме о мајци 3. Светлана Велмар Јанковић: Књига за Марка /Очаране наочаре 4. Горан Петровић: Разлике 5. Едмондо де Амичис: Срце 6. Јохана Шпири: Хајди 7. Михаил Енде: Бескрајна прича (одломак) 8. Астрид Линдгрен: Пипи Дуга Чарапа 9. Златко Васић: Чаробно путовање 10. Урош Петровић: Мартинина велика загонетна авантура 11. Гордана Тимотијевић: Сличице/Владимир из чудне приче 12. Угљеша Шажинац: Чарна и Несвет 13. Момо Капор: Сања 14. Весна Алексић: Брљиво срце Књижевни појмови:	-употреби основне облике усменог и писаног изражавања: причавање, причање и описивање; -употреби речи истог облика а различитог значења, као и речи истог значења а различитог облика; -препозна значење речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији; -напише разгледницу честитку, приватно писмо; -прилагоди језички израз комуникативној ситуацији-формалној и неформалној; повеже информације исказане у линеарном и нелинеарном тексту и на основу њих изводи закључак; -правилно структурира текст; -учествује у предлагању садржаја и начина рада.					

	-шалава народна песма -прича о животињама -особине народне епске песме -приповетка -роман за децу -персонификација -опис природе и ликова -приповедање у 1. и 3. лицу -сукоб драмских лица Речи које у писању и говору мењају облик; речи које не мењају облик (без именовања врста непроменљивих речи). Реченица и реченични чланови (субјекат, предикат, објекат, прилошке одредбе). Појам субјекта; различите врсте речи (именице и личне заменице) у функцији субјекта; изостављени субјекат. Појам предиката (глаголски предикат). Појам објекта (именице у функцији објекта). Прилошке одредбе за место, време и начин. Речи и групе речи						

	чи у функцији субјекта,објекта и прилошких одредаба.;придев уз именицу у служби атрибута,у оквиру групе речи која има службу субјекта и објекта. Управни говор (трехи модел). Велико слово: имена становника држава и насеља;називи Улица и тргова;имена из уметничких дела-примери из обрађених дела (нпр. Ружно Паче...); устаљена и посебно наденута имена жи- вотиња; називи институција ,предузећа и установа,манифестација; устаљена имена историјских догађаја и личности (усклађено сапредметом Природа и друштво Речца <i>ли</i>;скраћени упитни облик <i>је ли (је л)</i>према узрочном везнику <i>јер</i>. Предлог <i>са</i> уз заменице (нпр. <i>Са мнома њом</i> и сл.). Писање вишечланих бројева.						

	Основни облици усменог и писменог изражавања:препричавање текста у целини и по деловима (по датом плану); причање у дијалош кој форми(уношење дијалога,„управног говора у структуру казивања);описивање односа међу предметима, бићима и појавама; описивање природе, личности,књижевних ликова и сл. Речи истог облика а различитог значења; речи истог значења а различитог облика (на примерима књижевних текстова);устањени језички изрази. Разгледница,честитка, писмо. Књижевни и други текстови (линеарни и нелинеарни) у функцији унапређивања језичке културе. Говорне вежбе:рецитовање,изражајно читање, приказивање драмског/драматизованог текста и сл. Правописне вежбе:диктат; управни говор(сва три модела)						

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Примењујући индивидуални приступ ученику и рад по посебном програму: ИОП1, ИОП2 и ИОП3
Најефикасније методе и облици рада	Монолошка, истраживачка; индивидуални и рад у пару
Избор наставних средстава	Уџбеници, радне свеске , часопис , интернет
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	Облик рељефа:описивање
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Истраживачки задаци, пројекти , посете разних установама
Могући застоји у раду	
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности	По плану и програму
Праћење напредовања ученика/начин, време, критеријуми праћења	Свакодневно и по класификационим периодима
Остале специфичности школе које могу да утичу на остваривање наставног процеса	

СРПСКИ ЈЕЗИК

СТАНДАРДИ ОБРАЗОВНИХ ПОСТИГНУЋА

Општа предметна компетенција (ОПК)

Ученици овладавају вештинама слушања и говорења, читања и писања. Користе ћирилично и латиничко писмо. Разумеју улогу језика као средства комуникације и учења, као део националног идентитета и културе. У комуникацији поштују саговорника и бирају речи, усвајају општеприхваћене друштвене норме. Овладавају знањем српског стандардног језика. Стварају писане и усмене текстове различитог садржаја, структуре и намене. Читају ради уживања, да би учили, да би се сналазили у свакодневном животу, неговали традицију и културу српског народа, развијали интеркултуралност. Читају естетски вредне текстове српске и светске књижевности за децу и релевантне информативне текстове у складу са узрастом и интересовањима. Проширују фонд речи и израза, као и опсег њиховог значења. Воле и чувају свој језик користећи речи и изразе српскога језика у различитим комуникативним ситуацијама и дигиталном окружењу. Одговорно користе различите медије за учење српског језика, водећи рачуна о безбедности. Разумеју значај учења других језика. Пружају подршку вршњацима који уче српски језик као нематерњи. Постављају краткорочне циљеве учења, праве планове и истражувају у њиховој реализацији и траже подршку.

Основни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)

Учествују у разговору. Говоре и пишу логично се изражавајући реченицама једноставне структуре. Уредно и читко пишу слова и бројеве. Читају с разумевањем уметничке и неуметничке текстове. Препознају формалне одлике поезије, прозе и драме. У једноставним примерима уочавају одређена граматичка правила која се односе на реченицу и врсте речи.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)

Слушају саговорнике, на постављена питања дају одговоре потпуним реченицама. Састављају реченице и текстове једноставне структуре у говору и писању. Читају различите врсте уметничких и неуметничких текстова и упознају њихове основне одлике. Проналазе и репродукују експлицитне информације у тексту и на основу тога стварају мапе ума. Одговарају на питања о утисцима, ликовима, догађајима, месту и времену радње у књижевноуметничком тексту. У једноставним примерима издвајају одређена граматичка правила која се односе на реченицу и врсте речи у њима. Уче самостално и у сарадњи са вршњацима, у пару и групи.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)

Слушају и говоре уважавајући саговорнике. Користе знања из језика како би се изражавали писаним и усменим путем у свакодневном животу. Читају да би уживали, сазнавали и учили. Доносе директне закључке, износе своје ставове о прочитаним текстовима и повезују са личним искуствима. Користе и примењују информације и сазнања у свакодневним животним ситуацијама. Развијају способност емпатије, заинтересовани су за учешће и допринос заједничким активностима. Воле српски језик и доживљавају га као део свог идентитета.

Средњи ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)

Користе језик као низ могућности које им служе у усменом и писаном изражавању: препричавају, описују, причају и учествују у разговору. Поштују језичку норму и правописна правила. Течно и с разумевањем читају уметничке и неуметничке текстове. Проналазе и повезују битне информације у различитим врстама текстова. Познају садржинске и формалне елементе уметничког и неуметничког текста. Овладавају граматичким појмовима и језичким законитостима.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)

Говоре и пишу стварајући правилно структуриране реченице и текстове, поштујући језичку норму. У разговору постављају одговарајућа питања и образлажу своје идеје уважавајући саговорнике. Читајући повезују експлицитне информације и проналазе имплицитне информације у тексту. Прикупљају додатне информације из различитих извора. Представљају линеарни текст у одговарајућој нелинеарној форми и обрнуто. Разумеју информације приказане илустрацијама и фотографијама. Вођено анализирају књижевна дела користећи одговарајуће књижевне термине. Исказују и објашњавају своје утиске, доживљаје и мишљења о прочитаном тексту. Уочавају и издвајају у реченицама примере одређених граматичких појмова и правила. Учествују у дискусијама и дебатама, уче кроз пројекте, проблемске и креативне задатке, драматизације и игре улога.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)

Изражавају се правилно, јасно и примерено комуникативној ситуацији писаним и усменим путем. Користе основне граматичке термине како би разумели и примењивали правописна правила и учили друге језике. Размењују своја запажања, мисли, осећања и закључке о прочитаним текстовима и посетама културним догађајима. Спознају да читање пружа могућност за учење, развијање интелектуалних и језичких капацитета, лични развој. Упознају свој читалачки сензибилитет, негују читалачке навике и љубав према читању. Поштују вредности националне културе и култура других народа. Користе табеле, графиконе, дијаграме и мапе у контексту, као и информације садржане у илустрацијама и на фотографијама. Представљају резултате свог језичког стваралаштва, формирају се у друштвено активне, еколошки свесне и одговорне личности које цене здравље и безбедност. Разумеју важност вршњачке размене и подршке.

Напредни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)

Стваралачки примењују језичке вештине у говору и писању. Тумаче текст, критички читају и аргументују своје ставове. Познају најзначајније ствараоце из српске и светске књижевности за децу и њихова дела. Користе књижевне и граматичке термине.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)

Састављају усмени и писани текст интегришући језичке вештине којима владају. Читају и дискутују о прочитаним текстовима и медијским садржајима. Анализирају књижевна дела и интегришу елементе издвојене анализом. Критички процењују сврху текста, визуелних и интерактивних информација из различитих извора. Разговарају о истакнутим вредностима, износе и преиспитују аргументе. Уче кроз истраживачке активности и креативно писање.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)

Говоре и пишу негујући аутентичност и слободу личног изражавања у складу са комуникативном ситуацијом. Радо читају и развијају своје образовне потребе у мултимедијалном окружењу. Критички приступају истраживању различитих извора информација. Износе и преиспитују своје мишљење и спремни су да уваже другачија мишљења. Развијају и негују животне вредности. Разумеју важност националне културе и идентитета у интеркултуралном контексту.

Наставни предмет: **Српски језик**

Разред: 4.

Назив наставне теме	Стандарди образовних постигнућа по нивоима		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Говорна култура	– СРП.ОО1.О.1.1. Знају све гласове и слова ћириличног и латиничког писма, као и значења речи и фразеологизама које користе у свакодневном говору и писању. – СРП.ОО1.О.1.2. Почињу реченицу великим словом, завршавају је одговарајућим интерпункцијским знаком, употребљавају велико почетно слово у једноставнијим примерима. – СРП.ОО1.О.1.3. Познају основна начела вођења разговора и форме учтивог обраћања, препознају говор мржње као негативну појаву. – СРП.ОО1.О.1.4. Вођено препричавају, причају и описују на задату тему. – СРП.ОО1.О.1.5. Владају техником читања ћириличног и латиничког текста и разумеју	– СРП.ОО1.С.1.1. Читају и казују текст одговарајућом динамиком. – СРП.ОО1.С.1.2. Познају значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и идентификују оно што им је непознато. – СРП.ОО1.С.1.3. Усмено и писано препричавају, причају, описују и учествују у разговору на задату тему; у писаном изражавању примењују правописна правила. – СРП.ОО1.С.1.4. У кратким цртама образлажу своје идеје. – СРП.ОО1.С.1.5. Идентификују битне информације у линеарном и нелинеарном тексту. – СРП.ОО1.С.1.6. Разликују основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора;	– СРП.ОО1.Н.1.1. Умеју аргументовано и на занимљив начин да почну, развију и заврше своје усмено и писано излагање користећи богат фонд речи у јасним и потпуним реченицама. – СРП.ОО1.Н.1.2. Читају и критички промишљају, издвајају и повезују релевантне изворе и информације, уочавају различите перспективе и гледишта аутора, као и сврху текста. – СРП.ОО1.Н.1.3. Именују књижевне врсте и наводе њихове одлике; познају најзначајније ствараоце и њихова дела. – СРП.ОО1.Н.1.4. Тумаче и
Вештина			

читања и разумевања прочитаног Писано изражавање Граматика и лексикологија Књижевност	информације експлицитно исказане у краћим уметничким и неуметничким текстовима (линеарним и нелинеарним) идентификујући речи и изразе који су им непознати. – СРП.ОО1.О.1.6. Уз помоћ наставника, разликују врсте текстова. – СРП.ОО1.О.1.7. Процењују садржај прочитаног текста на основу сопственог доживљаја, уочавају ликове, догађаје, време и место у књижевном тексту. – СРП.ОО1.О.1.8. Препознају врсте речи и подврсте именица (заједничке и властите) у низу; препознају службу субјекта, предиката и прилошких одредби за место и време у једноставним реченицама; препознају врсте реченица по комуникативној функцији. – СРП.ОО1.О.2.1. Изговарају све гласове и пишу сва слова оба писма поштујући језичку норму у говору и писању; употребљавају речи и изразе у одговарајућем контексту. – СРП.ОО1.О.2.2. Пишу кратким, потпуним реченицама једноставне структуре. – СРП.ОО1.О.2.3. Постављају питања, траже и дају објашњења, учтиво прихватају или одбијају, захваљују се или се извињавају. – СРП.ОО1.О.2.4. Прате дати план, предлажу и бележе идеје за усмено и писано изражавање. – СРП.ОО1.О.2.5. Издвајају и репродукују информације експлицитно исказане у краћим текстовима као и непознате речи и изразе, траже објашњење у доступним изворима. – СРП.ОО1.О.2.6. Читањем текстова упознају основне одлике и функције различитих врста текстова. – СРП.ОО1.О.2.7. Изражавају својим речима читалачки доживљај идентификујући осећања која текст покреће у њима; одговарају на питања у вези са ликовима, догађајима, местом и временом радње, доживљавајући грешке током рада као фазе учења. – СРП.ОО1.О.2.8. Уочавају заједничке одлике издвојених речи и закључују којој врсти припадају; закључују о заједничким одликама главних функција речи у реченици и реченица у комуникативном контексту. – СРП.ОО1.О.3.1. Разговорно и јасно говоре тако да их саговорник разуме и писано се изражавају у одговарајућим ситуацијама. – СРП.ОО1.О.3.2. Пишу кратке поруке, текстове	садржај, речник) и именују формалне елементе уметничких и неуметничких текстова (пасус, стих, строфа, рима, опис, приповедање, дијалог). – СРП.ОО1.С.1.7. Разликују књижевне врсте (бајка, басна, песма, прича, приповетка, роман, драмски текст, кратке народне умотворине); разликују народну од ауторске књижевности. – СРП.ОО1.С.1.8. Одређују садржинске елементе књижевноуметничког текста (тему, главне и споредне ликове, догађаје, време и место...). – СРП.ОО1.С.1.9. Примењују стратегије читања и разумевања прочитаног. – СРП.ОО1.С.1.10. Издвајају и именују поређење и персонификацију у тексту. – СРП.ОО1.С.1.11. Одређују врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) и подврсте речи (властите, заједничке и градивне именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве) и препознају збирне именице; разликују граматичке категорије глагола и глаголско време, као и граматичке категорије именица, бројева, придева и заменица. – СРП.ОО1.С.1.12. У простој реченици одређују субјекат, глаголски предикат и прилошке одредбе за време, место и начин исказане речју или скупом речи; одређују врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, заповедне, узвичне) и по облику. – СРП.ОО1.С.1.13. Препознају односе антонимије, синонимије, хипонимије/хиперонимије, хомонимије; владају основним творбеним обрасцима (нпр. грађење умањеница). – СРП.ОО1.С.2.1. Течно читају и природно казују текст одговарајућим темпом и интонацијом, правилно наглашавајући речи у реченици, поштујући смисао текста. – СРП.ОО1.С.2.2. Одређују значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и контекста у којем су употребљени, издвајају делове текста који су им нејасни, траже објашњење и прикупљају додатне информације из различитих извора. – СРП.ОО1.С.2.3. Држе се теме, јасно структурирају излагање (уводни, средишњи и	интегришу догађаје, поступке, особине, главне идеје, мисли и осећања; прате развој ликова у књижевноуметничком тексту. – СРП.ОО1.Н.1.5. Препознају фигуративну употребу језика у књижевноуметничком тексту и свакодневној комуникацији (нпр. пренесено значење). – СРП.ОО1.Н.1.6. Именују врсте и подврсте речи, именују граматичке категорије глагола и глаголско време, као и граматичке категорије именица, бројева, придева и заменица; именују субјекат, глаголски предикат и прилошке одредбе за време, место и начин. – СРП.ОО1.Н.2.1. Усмено и писано излагање обогаћују детаљима, образлажу своје ставове. – СРП.ОО1.Н.2.2. Промислају о комплексним информацијама из различитих делова текста и различитих извора, раздвајају чињенице од интерпретације, процењују релевантност, упоређују, тумаче и интегришу информације приказане на различите начине (графикон, дијаграм, илустрација, фотографија, звук и анимација). – СРП.ОО1.Н.2.3. Образлажу одлике књижевне врсте у конкретном делу. – СРП.ОО1.Н.2.4. Уочавају сложеност ликова и узрочно-последичне везе међу догађајима, изводе закључке о догађајима, намерама, поступцима и осећањима ликова, објашњавају чиме су мотивисани поступци и осећања ликова и своје ставове поткрепљују доказима из текста. – СРП.ОО1.Н.2.5. Тумаче фигуративну употребу језика. – СРП.ОО1.Н.2.6. Анализирају реченицу/текст издвајајући врсте и подврсте речи, састављају реченице према задатим

	и попуњавају једноставне обрасце. – СРП.ОО1.О.3.3. Пажљиво слушају саговорнике, постављају питања у складу са својим потребама, поштују правила уљудног опхођења, без говора мржње. – СРП.ОО1.О.3.4. Веродостојно препричавају и описују оно што су прочитали, видели или чули. – СРП.ОО1.О.3.5. Изводе директне закључке о догађајима, поступцима и осећањима ликова и размењују их са вршњацима; проширују фонд речи мање фреквентним речима ради квалитетнијег изражавања и разумевања других. – СРП.ОО1.О.3.6. Користе информације из различитих врста текстова у свакодневном животу. – СРП.ОО1.О.3.7. Износе лични доживљај прочитаног текста; повезују поступке ликова са животним искуством преиспитујући своје поступке; развијају отпорност и самопоуздање. – СРП.ОО1.О.3.8. Користе знања из језика како би се јасно изражавали писаним и усменим путем; доживљавају језик као део свог идентитета и као основу за учење других језика.	завршни део); пишу јасним и потпуним реченицама, исправљају своје грешке. – СРП.ОО1.С.2.4. Описују како су дошли до идеје, зашто је та идеја добра и како се може реализовати. – СРП.ОО1.С.2.5. Издвајају, упоређују и повезују битне информације исказане у различитим деловима текста, као и различитим врстама текстова; представљају информације на различите начине. – СРП.ОО1.С.2.6. Проналазе информације користећи основне делове текста и књиге и издвајају тражене формалне елементе уметничког и неуметничког текста. – СРП.ОО1.С.2.7. Уочавају специфичности конкретних књижевних дела и закључују о основним одликама књижевних врста. – СРП.ОО1.С.2.8. Анализирају догађаје, поступке, осећања и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту; одређују тему. – СРП.ОО1.С.2.9. Прате и предвиђају даљи ток радње, преиспитују претпоставке, повезују очигледне узроке и последице, поткрепљују своје закључке позивајући се на текст. – СРП.ОО1.С.2.10. Истражују функцију поређења и персонификације у тексту и на основу тога разумеју његов смисао. – СРП.ОО1.С.2.11. У реченици/тексту уочавају и издвајају одговарајуће мере речи, а затим индуктивно и по аналогiji закључују о одликама врсте и подврсте којој припадају (користе табеле, праве мапе ума...); мењају облике речи према задатим критеријумима (лице, број и род). – СРП.ОО1.С.2.12. Рашчлањују реченицу издвајајући реченичне чланове; састављају реченице различите по комуникативној функцији и облику. – СРП.ОО1.С.2.13. Кроз игру спарују и групишу задате речи препознајући лексичке односе међу њима; примењују основне творбене обрасце. – СРП.ОО1.С.3.1. Користе вештине читања (читање у себи, читање с оловком у руци, летимично читање...) и казивања у свакодневном животу, учествују у културним догађајима у школи и заједници. – СРП.ОО1.С.3.2. У свакодневној комуникацији користе одговарајуће речи и	синтаксичким критеријумима. – СРП.ОО1.Н.3.1. Слободно и аутентично исказују своје мисли у говору и писању придобијајући пажњу других. – СРП.ОО1.Н.3.2. Изводе сложеније закључке да би процењивали садржај и сврху текста, да би предвиђали, описивали, упоређивали, објашњавали, повезивали и обједињавали; критички се односе према изворима информација водећи рачуна о релевантности информација и безбедности на интернету. – СРП.ОО1.Н.3.3. Бирају текстове према интересовањима, уживају у читању и граде своје читалачко искуство. – СРП.ОО1.Н.3.4. Решавају проблеме, упоређују и образлажу догађаје кроз процену узрока и последица у свакодневном животу; формирају се као моралне личности које познају и негују општеприхваћене људске и друштвене вредности. – СРП.ОО1.Н.3.5. Користе језик као низ могућности у изражавању, употребљавајући речи и изразе у основном и фигуративном значењу. – СРП.ОО1.Н.3.6. Стилски овладавају реченицом у свакодневном говору и писању, користе знања из језика у стваралачком изражавању, као и приликом учења страних језика.

		фразеологизме; уважавају саговорнике. – СРП.ОО1.С.3.3. Правилно пишу и говоре на одговарајућу тему у различитим комуникативним ситуацијама/дигиталном окружењу. – СРП.ОО1.С.3.4. Слободно изражавају своје идеје у различитим комуникативним ситуацијама, одговорно се односе према интелектуалној својини. – СРП.ОО1.С.3.5. Размењују информације и закључке у вези са различитим врстама текстова; процењују квалитет информација и примереност илустрација које прате текст; користе табеле, графиконе, дијаграме и мапе у контексту. – СРП.ОО1.С.3.6. Сналазе се у литератури и другим изворима сазнања. – СРП.ОО1.С.3.7. Књижевна дела која самостално читају, разумеју у одговарајућем жанровском кључу. – СРП.ОО1.С.3.8. Формирају етичке и естетско-емоционалне вредности, развијају емпатију. – СРП.ОО1.С.3.9. Проналазе решења за животне ситуације свесни веза између узрока и последица (одговоран однос према здрављу, безбедност, друштвено ангажовање, еколошка свест итд.). – СРП.ОО1.С.3.10. Развијају машту и истражују могућности језичко-стилског обликовања мисли и идеја. – СРП.ОО1.С.3.11. Користе знања из језика како би се јасно и правилно изражавали писаним и усменим путем и учили друге језике. – СРП.ОО1.С.3.12. Користе различите врсте реченица сходно комуникативној ситуацији; граде свој стил изражавања у свакодневном говору, писању и језичком стваралаштву играјући се могућностима варирања редоследа речи у реченици. – СРП.ОО1.С.3.13. Језички израз усклађују са контекстом.	

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање

Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Ангажовање ученика у настави Самосталност у раду	Оцену одличан(5) добија ученик који: –у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; –лако логички повезује чињенице и појмове; –самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; –решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; –показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар(4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; –самостално изводи закључке који се заснивај на подацима; –решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; –показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: –у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;	-Иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе - Усмено одговарање (причање, препричавање, описивање, ортоепске вежбе лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе, казивање напамет научених текстова, сценско приказивање) -Писане провере (контролни задаци, тестови, ортографске вежбе, диктати, лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе домаћи задаци и писмени задаци) Бодовање: 0-39%-1 40-54%-2 55-69%-3 70-85%-4 86-100%-5 -Вођење прописане педагошке документације -Белешкео:активностима,самосталности у току рада, редовности у изради домаћихзадатака,практичним радовима	-Табеларна евиденција о писменим проверама -Чек-листе са скалом процене -Протоколи посматрања -Упитници (за групни и рад у пару) -Учесталост јављања (јављање+; више пута ++;комплетан, потпун одговор +++; не зна одговор–запис датума и области) -Свеобухватност одговора(област;скала по нивоима) -Самосталност у извршавању задатака(област;скала по нивоима) -Листе:сарадња у групи (сви чланови су	-Свакодневно бележење током године, -Пресек стања на месечном нивоу, -Пресек стања након обрађене области, -Пресек стања по тромесечјима, -Провера на крају школске године

	–у знатно јмери логички повезује чињенице и појмове; –већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; –у довољној мери критички расуђује; –показује делимични степен активности и ангажовања.			

	Оцену довољан(2) добија ученик који: — знања која је остварио су на ниву репродукције, уз минималну примену; — у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; — понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; — показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан(1) добија ученик који: — знања која је остварио нису ни нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; — не изводи закључке који се заснивају на подацима; — критички не расуђује; — не показује интересовање заучешће у активностима нити ангажовање. Ученик коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу, ризика од раног напуштања школовања и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању оцењује се на основу ангажовања и стрепена	ученика, учешћу на такмичењима и у различитим активностима - Заједничко вредновање ученика и наставника • Самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика • Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) • Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) - Пружање помоћи другим ученицима у току рада	укључени, сви имају задато забележено у свескама...) - Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано, табела...) - Хоризонтално и вертикално повезивање градива Панои: добро-вољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима	

	остварености циљева и исхода дефинисаних планом индивидуализације и ИОП-ом.			

Наставни предмет: **Енглески језик**

Разред: **четврти**

Годишњи фонд часова: **72**

Циљ: Циљ учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере оствареност и исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе,облик рада,наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
ПОЗДРАВЉАЊЕ 4 (2+2)	Реаговање на усмени и писани импулс саговорника (наставника, вршњака, и слично); усмено и писано изражавање прикладних поздрава. Hi/Hello (everyone/guys)! Nice to see you again! Nice to see you too! How are you today? I'm fine, thank you, and you? I'm very well, thanks./Not great./I'm OK. Good morning/afternoon/evening/night. Goodbye./Bye. See you (all) in 5 minutes/soon/later/tomorrow/ on Monday /next week/in September/next	поздрави и отпоздрави, примењујући једноставнија језичка средства; -представи себе и другог; -разуме једноставнија питања личне природе и одговара на њих; -поставља једноставнија питања личне природе; -у неколико једноставних везаних исказа саопшти информације личне природе о себи и другима водећи рачуна о приватности и поверљивости;	Методе: дијалогска, илустративна Облик рада:фронтални, групни, у пару, индивидуални Наставна средства: Уџбеник, радна свеска, флеш-картице, интерактивни це-де, дигитални уџбеник	Слушање иреаговање на упутства наставника на енглеском језику или са аудио-записа. Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.). Мануелне активности (израда паноя, презентација, Зидних новина, постера и сл.).	Прилагођава говор узрасту ученика. Осмишљава контексте за примену језика. Ствара атмосферу заједништва и међусобне сарадње. Врши евалуацију. Похваљује. Усмерава.	Слушање и разумевање се проверава кроз: тестове; задатке у уџбенику и радној свесци; реаговање на усмени захтев. Говор се проверава кроз учешће у: дијалозима у којима ученик даје захтев, поставља питање или одговара на њега; игровним активностима и пројектима	компетенција за целоживотно учење, вештина комуникације, решавање проблема, вештина сарадње, вештина за живот у демократском друштву, естетска компетенција, брига за здравље, дигитална компетенција, одговоран однос према околини

	year! Have a nice day/weekend/trip/holiday! Thanks, same to you! Welcome to our school/town/city! Личне заменице: I, you... Глагол to be – the Present Simple Tense. Императив. Предлози са прилошким одредбама за време: on, in... (Интер)културни садржаји: Формално и неформално поздрављање; устаљена правила учтивости.			Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву. Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације..). Решавање "текућих проблема" у разреду, тј. договори и мини-пројекти. "Превођење" исказа у гест и геста у исказ.			
ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ; ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ; ТРАЖЕЊЕ И ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА 6 (2+4)	Слушање једноставних текстова у којима се неко представља; представљање себе и других особа, присутних и одсутних. Which/What school do you go to? I go to (school's name) Primary School. What's the name of your school? What year/grade are you in? I'm in year 4/the fourth grade. Which class are you in? I'm in class 41/4a, and you? Who are they? What are their names? She's Dunja and he's Mateja. They are not in year	у неколико једноставнијих везаних исказа саопшти информације личне природе о себи и другима водећи рачуна о приватности и поверљивости; –разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на права детета; –разуме једноставнија упутства, налоге и упозорења и реагује на њих;					

	four/the fourth grade. They're in year three/the third grade. This is our head teacher, Mrs Parsons. Who's that? It's Miss Herbert, she's a P.E. teacher. Who's your class teacher? Who's the class monitor? Who's absent? Everybody's present. Meet my new friend Dorian. He's from Greece. His father's Greek, but his mum's Serbian. He lives on an island. Where does your friend live? She's Montenegrin. She lives in the mountains. Do you live in a flat or a house? Peter's family are from the USA. His mum works in a restaurant. Where does his dad work? These are my aunt Sladana and her husband Zoran. They've got twin daughters. Those are my uncle Miodrag and his wife Ana. How many children have they got? They've got three sons. What are your cousins' names? How old are they? It's Marija's eleventh birthday today./She's 11 today. When's your birthday? It's in May/on						

	5th May/May 5th. Who's the winner of the						
РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ УПУТСТАВА И НАЛОГА 6 (2+4)	Слушање налога и упутстава и реаговање на њих; давање једноставних упутстава (комуникација у учионици – упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично). Hurry up! We're late for school! Stand up! Sit down! Sit up straight! Take out your books/notebooks! Put them down/away! Get quiet, everyone! Which page? Turn to page 20./Page 20, everyone! Whose turn is it? It's Stefan and Filip's turn!	–разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на права детета; –разуме једноставнија упутства, налоге и упозорења и реагује на њих; –саопшти једноставнија упутства, налоге и упозорења уз одговарајуће образложење; –разуме позив на заједничку активност и реагује на одговарајући начин; –упути позив на заједничку активност;					

	Listen to the question! Listen and tick or cross. Put up your hand when you finish! Complete the sentence/dialogue/description. Describe your room/house. Make a project about your town. Let's take some photos of the new lab for our school website. E-mail the photos to the ICT teacher. Put the forks on the left side and knives and spoons on the right side of the plate. How many forks/knives/spoons? Place the teaspoon on the saucer. Put the candle inside the pupkin! What's next? Look at my school report card! It's all 5s/As! Look at the shooting star! Make a wish! Don't sit down! Don't talk in class! Don't open the window – it's cold in here! Don't touch that – it's hot! Watch out! The floor is wet. Take off your shoes! Put on your trainers! Be quick! Let's practise! Just a second/moment/minute, please! Ready, steady, go! Time to eat, everyone! Ask the dinner/cleaning ladies.						

	Come in! Come back! No way! Go away! Stop it! Leave me alone! Move over! Make way! Stop! We can't cross the road here! The traffic light is red! Say hello/goodbye! Say "Cheese"! Wave goodbye! Anyone else? Is that all? That's all for today! Императив. Питања са What/Which/Whose/How many/much... Правилна множина именица: book-books, notebook-notebooks... Множина именица које се заврша вају на - y, -o, f/fe: photo-photos, knife-knives... Саксонски генитив са именицама у једнини/множини Употреба чланова приликом првог спомињања неког појма и са појмовима који су одређени контекстом. Бројеви 0–100. (Интер)културни садржаји: Поштовање основних правила учтивости.						

ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ 6 (2+4)	Слушање једноставних позива на заједничку активност и реаго- вање на њих (позив на рођендан, игру, дружење...); упућивање и прихватање/одбијање позива на заједничку активност коришћењем најједноставнијих израза. Look! There's a game on the playing field/in the playground! Come on, let's go and watch! Sorry, I can't, I don't have/haven't got time. Let's play hide and seek! I hate hide and seek, let's go swimming! How about rollerblading/riding bikes? Let's do eeny- meeny-miny-moe to decide! OK then! Are you coming to the swimming pool with us? No, I'm not, I've got a cold. Can you join our team and play with us? Great! I love handball! Welcome to the team! Come with us!/Sorry, I can't play handball. I don't know the rules. Let's buy a present for Luka. What/How about a CD? That's a good/great idea! Let's make/write	–саопшти једноставнија упутства, налоге и упозорења уз одговарајуће образложење; –разуме позив на заједничку активност и реагује на одговарајући начин; –упути позив на заједничку активност					

	birthday/Mother's Day/New Year/Christmas cards! Императив Модални глагол can за изражавање предлога и способности. Have got. The Present Simple Tense. The Present Continuous Tense. What/How about. Употреба/изостављањ е чланова приликом првог спомињања неког појма и са појмовима који су одређени контекстом, као и са називима игара/хобија/спорта. (Интер)културни садржаји: Прикладно позивање и прихватање/одбијање позива; прослава рођендана, игре, забава и разонода.						

ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА 6 (2+4)	Слушање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење; давање усменог и писаног одговора на исказану молбу коришћењем најједноставнијих језичких средстава; упућивање молби, исказивање захвалности и извињења. Can/May I have a whiteboard marker/pen, please? Yes, here you are/here it is. Thank you/Thanks. You're welcome. Can I sharpen my pencil? Of course you can. Excuse me, teacher, can you repeat the last sentence, please? Can you spell that for me, please? Can/May I insert the disc? Can/May we sit down here? No, they are Nikola's and Ema's seats. Can I have my ball back? Sorry, it's those boys' ball. Can I touch the animals? No, you can't, it's dangerous. Can you pass the salt, please? Can I have a slice of bread? Thanks a lot. Thank you for your help/everything.	упути кратке и једноставније молбе; –исказе и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин;					

	I'm sorry I'm late. Can you help me with these boxes, please? Oh sorry, I'm in a hurry. I'm late for my piano class. Модални глаголи за изражавање молбе: can/may. Саксонски генитив са именицама у једнини/множини. (Интер)културни садржаји: Правила учтиве комуникације.						
ЧЕСТИТАЊЕ ПРАЗНИКА И ДРУГИХ ЗНАЧАЈНИХ ДАТУМА 4 (1+3)	Слушање једноставних устаљених израза којима се честита празник, рођендан; реаговање на упућену честитку и упућивање кратких пригодних честитки. Best wishes for the New Year. I wish you a merry Christmas and many gifts from Santa Claus. Dear Family, I love you so much and that's why I'm sending this card. Happy Easter to you and your family. Hope you have a wonderful day! Happy Mother's Day! Happy Women's Day! Happy Saint Sava's Day! Happy teachers'	–разуме једноставније исказане честитке и одговори на њих; –упути једноставније честитке; –разуме и, примењујући једноставнија језичка средства, наведе најуобичајеније активности које се односе на прославе рођендана и празника;					

	Day! Happy April Fools' Day! Happy Halloween! Happy Holiday! We wish you a great school year! We wish you good teachers and new friends! Правилна множина именица: teacher-teachers... Неправилна множина основних именица: woman-women... Саксонски генитив са именицама у једнини/множини (Интер)културни садржаји: Најзначајнији празници и догађаји и начини обележавања/прославе.						
ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА 6 (2+4)	Слушање једноставних описа бића, предмета и места у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких описа бића, предмета и места; тражење и давање информација у вези са описом бића, предмета и места. I'm small but strong! My friends are brave and clever. Maša's polite. She's an	именује бића, предмете и места из непосредног окружења; —разуме једноставније описе бића, предмета и места; —опише бића, предмете и места у неколико везаних једноставнијих исказа;					

	intelligent girl. That boy isn't nice. Our teacher is kind but strict. This homework is easy. Those exercises are hard. Easy peasy! It's a piece of cake! It's a lie! It's true! That's fair/unfair! Which is your bag, Sam? The blue bag, Sir/Mr Wilson. Which girl is Sophie? She's wearing large earrings and sunglasses. What's the weather like? It's hot and sunny/cold and windy today. It's raining cats and dogs! Слушање једноставних описа бића, предмета и места у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких описа бића, предмета и места; тражење и давање информација у вези са описом бића, предмета и места. I'm small but strong! My friends are brave and clever. Maša's polite. She's an intelligent girl. That boy isn't nice. Our teacher is kind but strict.						

	This homework is easy. Those exercises are hard. Easy peasy! It's a piece of cake! It's a lie! It's true! That's fair/unfair! Which is your bag, Sam? The blue bag, Sir/Mr Wilson. Which girl is Sophie? She's wearing large earrings and sunglasses. What's the weather like? It's hot and sunny/cold and windy today. It's raining cats and dogs! On my birthday I usually have a party with my friends from school. How do you celebrate your birthday? On Women's Day we usually give flowers or small presents to our mums, aunts and grannies. We celebrate Saint Sava's Day in our school. It's on 27th January. I'm in the school play this year! April Fools' Day is a special day for jokes and tricks. In fact, it's only half a day because April Fools' Day finishes at midday. No more jokes after lunchtime, please! Every year at New Year we have a party. On Easter Sunday we always have a basket of eggs on the table and we						

	eat special food. Do you eat special food on Easter Sunday in your country? On Halloween children in Britain and America often dress up as witches or ghosts and play 'trick or treat'. Halloween games are fun. What a great pumpkin lantern! Weekdays aren't fun! My home is a typical Serbian house. There's a living room, a kitchen, two bedrooms, a bathroom, an attic, and a small garden in front of the house. It's got lots of windows, so it's very light! The attic is spooky. There aren't any windows, so it's very dark. What's your home like? James Bond is a famous British spy. He's clever and good-looking. Prince Marko is a Serbian national hero. There are a lot of poems about him. The colours of the Serbian flag are red, blue and white. What are the colours of your country's flag? How many stars are there on the American flag? There are 50 stars. London stands/lies on the Thames River. Belgrade stands/lies on the Sava and the						

	Danube Rivers. Tell me about your town/country. Глаголи have got, to be за давање описа. Показне заменице: this/that, these/those. Егзистенцијално There is/are. Питања са Who/What/Which/Where/How many... Правилна множина именица и неправилна множина основних именица. Употреба/изостављање чланова приликом првог спомињања неког појма и са појмовима који су одређени контекстом, као и са основним географским појмовима, са редним бројевима и са називима празника. Редни бројеви 1–30. (Интер)културни садржаји: Познате личности из области спорта, глуме, музике, књижевности, националне историје; престонице и препознатљива обележја земаља енглеског говорног подручја.						

ИСКАЗИВАЊЕ ОСЕЋАЊА, ОСЕТА И ПОТРЕБА 6 (2+4)	Слушање једноставних исказа у вези са потребама, осетима, осећањима; саопштавање својих и туђих потреба, осета и осећања и (емпатично) реаговање на њих. What's the matter? Are you OK/alright? Is everything OK/alright...? I'm feeling/I feel bad. Here, have a glass of water/an orange! I'm feeling/I feel crazy. Don't be silly! I'm angry with you. I'm sorry about that! I'm so happy/glad for you! Bravo! Well done! Thanks. Oh, I love you so much! I'm sorry for your loss. Do you need a hug? Nina's unhappy. She misses her cat. I'm sorry for her cat. We're worried. We're having an English test today. Good luck! Aleksa's upset. He doesn't know the answer. Bad luck! Don't worry! We are always excited on holidays. I don't care! It doesn't matter! The Present Simple Tense. The Present Continuous Tense. Императив.	разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; –изрази основне потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима;					

	(Интер)културни садржаји: Правила учтиве комуникације.						
ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ 6 (2+4)	Слушање текстова у којима се на једноставан начин описује положај у простору; усмено и писано тражење и давање информација о положају у простору коришћењем најједноставнијих језичких средстава. Our school is opposite the park. Where's your classroom? It's on the ground/first/second floor. It's between the language lab and the music room. The school canteen is downstairs, next to the gym. It's the	разуме једноставнија обавештења о положају у простору и реагује на њих; —тражи и пружи једноставнија обавештења о положају у простору;					

	third door on the left/right. The library is upstairs. There's a garden in front of/behind my house. Where are my new CDs? They are on the bookshelves/on the top/bottom shelf. The cat's hiding under the bed. Where's Zoja? She's at Una and Tea's house. Excuse me, I'm looking for the cinema./Where's the cinema? Go straight on/past the shops. Turn left/right at the cafe. It's on the left/right. Where are the famous monuments in your city/town? Madame Tussauds is a famous wax museum in London. Where are the famous museums in your country? Предлози, прилози и прилошки изрази за изразување положаја и просторних односа: in, on, at, next to, under, in front of, behind, between, opposite, here, there, downstairs, upstairs, (on the) left/right, straight on/past... Питања са Where. Употреба/изостављањ е чланова приликом првог спомињања неког појма и са						

	појмовима који су одређени контекстом, са редним бројевима, као и са основним географским појмовима. Редни бројеви 1–30. (Интер)културни садржаји: Препознатљива обележја земаља енглеског говорног подручја.						
ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА 6 (2+4)	Слушање једноставних исказа у вези са хронолошким временом и метеоролошким приликама; усмено и писано тражење и давање информација о хронолошком времену и метеоролошким приликама коришћењем најједноставнијих језичких средстава. What's the date today? It's 3rd March. When's your School Day? It's on 15th November. What time is it now? It's 10.05. It's time for my Maths class.	–разуме и саопшти једноставније исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време					

	When does the fifth class start/finish? It starts/finishes at half past 12. What time does the ice rink open? What time does it close? On school days I get up at 6.50. We have breakfast between 7 and 7.30. My school day starts at 8 o'clock in the morning and finishes at half past 1. There is a break between 9.30 and 10. What time does your school start/finish? What time do you have breaks? In the afternoon I go to my volleyball practice. I train for an hour. I meet my friends at the weekend. We go on holiday in summer. There are two terms in the school year in my country. The first term starts in September and finishes in January. The second term starts in February and finishes in June. When does spring/summer/autumn/winter start? It's usually warm and rainy in spring. Winters in Canada are very cold and snowy. On 31st October people around the world celebrate Halloween. When are your favourite celebrations/festivals? In Australia Easter isn't						

	in spring – it's in autumn! Питања са What/When/What time. Предлози за изражавање времена: at, on, to, past, between... Употреба/изостављање чланова у изразима in the. morning/afternoon/evening, at the weekend/at weekends, have breakfast/lunch/dinner, by bus/car/bike, go on holiday и сл., као и са редним бројевима, месецима, годишњим добима и називима празника. Редни бројеви 1–30. (Интер)културни садржаји: Конвенције у писању/изговору датума; конвенције у саопштавању времена; радна недеља и викенд.						

ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА/ НЕПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА/ НЕПОСЕДОВАЊА 6 (2+4)	Слушање текстова с једноставним исказима за изражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања коришћењем најједноставнијих језичких средстава. I haven't got/don't have my homework today. Has anyone got/Does anyone have wet wipes? Who's got a paper tissue? What have you got for lunch? Whose are these jackets? They are Adrijan's and Petar's/my friends' jackets. Присвојни придеви: my, your... Показне заменице: this/that, these/those. Have got за изражавање припадања/поседовања. The Present Simple Tense глагола be/have. Саксонски генитив са именицама у једнини/множини. (Интер)културни садржаји:	разуме једноставније исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих; –тражи и даје једноставнија обавештења која се односе на припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање;					

	Породица, пријатељи, однос према својој и туђој имовини.						
ИЗРАЖАВАЊЕ ИНТЕРЕСОВАЊА И ДОПАДАЊА/НЕДОПАДАЊА 4 (1+3)	Слушање текстова с једноставним исказима за изражавање допадања/недопадања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање слагања/неслагања, допадања/недопадања коришћењем најједноставнијих језичких средстава. What's your favourite book? It's "Charlie and the Chocolate Factory" by Roald Dahl, British writer. Why do you like it? It's fun and interesting. Dodgeball is my favourite P.E. game.	–разуме једноставније исказе за изражавање интересовања, допадања/недопадања и реагује на њих; –изражава допадање/недопадање уз најједноставније образложење; –тражи најједноставније образложење допадања/недопадања;					

	Why? Because it's exciting. What's your favourite P.E. activity? My brother's crazy about water sports! He thinks/says they're cool. What about you? Do you like dancing? Yes, I love it./No, I hate it. What do you like doing at the weekend? How do you like the new game? It's boring/fantastic. I love doughnuts. They are yummy! This pizza's delicious/disgusting. Chips are my favourite food! I don't like Halloween. Tricks are scary. I love national celebrations. They are fun! The Present Simple Tense глагола be/like/love/hate. Питања са Who/What/Which/How. Употреба/изостављање чланова са називима игара/хобија/спорта/празника. (Интер)културни садржаји: Конвенције у писању знакова навода; разлике између британске и америчке варијанте енглеског језика у изговору, лексичком фонду и правопису; интересовања, хобији.						

ОПИСИВАЊЕ ДОГАЂАЈА И СПОСОБНОСТИ У САДАШЊОСТИ 4 (1+3)	Слушање једноставних исказа који говоре о радњама и способностима у садашњости; описивање радњи и способности у садашњости, постављање питања и одговарање на њих, усмено и писано, коришћењем најједноставнијих језичких средстава. What are your friends doing now/at the moment? Lazar's helping Magdalena with her homework. Maksim's talking on his mobile phone. Teodora's looking for her eraser. What are you looking for/at? Why's Vanja crying? I don't know. Why are they smiling? You're joking! I'm having fun with my friends! I can do a lot of things. I can talk about my family. I can write, but I can't spell! I can say hello and goodbye in German. Who/What can you see? Can you hear something? I don't walk to school, I go by bus. My friend Anastasija goes by car. I listen to music on the bus. We usually have soup, salad, potatoes and some meat for lunch.	разуме једноставније текстове у којима се описују радње и способности у садашњости; —размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; —опише радње и способности у садашњости користећи једноставнија језичка средства					

	What does your family have for breakfast/lunch/dinner? In the UK children start school at the age of 5, but in my country they start school at the age of 7. The Queen of England lives in Buckingham Palace. Where does the American President live? He lives in the White House. The Present Continuous Tense за изражавање тренутних радњи. The Present Simple Tense за описивање уобичајених радњи. Модални глагол can за изражавање способности. Питања са What/Where/When/How many... Употреба/изостављање чланова и у изразима at the moment, at the weekend/at weekends, go/walk to school, start/finish school, have fun, by bus/car/bike и сл. (Интер)културни садржаји: Породични живот; живот у школи – наставне и ваннаставне активности; обичаји и начин живљења људи у земљама енглеског говорног подручја.						

ИЗРАЖАВАЊЕ БРОЈА , КОЛИЧИНЕ И ЦЕНА 4 (1+3)	Слушање једноставних исказа који говоре о броју и количини нечега; саопштавање броја и количине, постављање питања и одговарање на њих, усмено и писано, коришћењем најједноставнијих језичких средстава. This is our first day at school. Tuesday is the second day of the week. November is the eleventh month of the year. We live in the twenty-first century. Z is the twenty-sixth letter of the English alphabet. How many subjects have you got at school? We've got nine subjects. What about you? How many teeth have you got? I've got 24 teeth, and you? How tall are you? I'm 1 metre 50 cm tall. How old is your little brother? He's 2 and a half years old. Can I have 2 kilos of strawberries/a litre of yoghurt, please? Excuse me, how much are these bread rolls? They are 50 pence/cents/dinars each. How much is this dictionary? It's 15 pounds/euros.	разуме и саопшти једноставније исказе који се односе на бројеве, количине и цене; –учествује у предлагању садржаја и начина рада					

	Правилна множина именица: subject-subjects, dinar-dinars... Неправилна множина основних именица: tooth-teeth... Множина основних именица које се заврша вају на -y, -o, f/fe: strawberry-strawberries, kilo-kilos, tomato-tomatoes... Питања са How much/many/old/tall... Основни бројеви 0–100. Редни бројеви 1–30. Употреба одређеног члана са редним бројевима. (Интер)културни садржаји: Конвенције у писању двоцифрених бројева. Новчане валуте у земљама енглеског говорног подручја и њихове ознаке						
Корелација са другим предметима: Српски језик, Математика, Музичка култура, Природа и друштво, Веронаука, Грађанско васпитање							
Међупредметно повезивање: Српски језик – кроз граматичке садржаје (једнина и множина; личне заменице; придеви), Математика- бројеви Музичка култура – песмице посвећене Божићу и Новој години, Природа и друштво – учтиво понашање, породица, живи свет, одевање, становање, рођендан, Нова година Веронаука – Божић, Васкрс Грађанско васпитање- обавезе у друштву, школи, код куће							

Кључни појмови садржаја програма: school vocabulary, family members, sports, numbers, animals, home and living, places in a town, holidays and celebrations, hobbies and interests, clothes, food vocabulary, likes and dislikes, basic writing, listening and reading skills

Разред: 4.**Годишњи фонд часова:180**

Циљ: учења предмета *математика* је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
Бројеви Укупан број часова 132; обрада 42 + остали типови часова 90	Скуп природних бројева са нулом. Декадни систем записивања бројева. Месна вредност цифре. Својства скупа природних бројева. Сабирање и одузимање	– прочита, запише и упореди природне бројеве и прикаже их на бројевној правој; – одреди месну вредност цифре; – изврши четири основне рачунске операције у скупу $\mathbb{N}_0$; – састави израз, израчуна вредност бројевног	-дијалогска -текстуална -илустративна -учење путем открића -демонстративна -интерактивна -учење кроз игру -амбијентална -посматрачка	слуша -чита текст -говори -описује -закључује -уочава -повезује -анализира -истражује -решава	планира -организује -бира садржаје -реализује -објашњава демонстрира -даје упутства -врши корекцију у току рада -прати ефекте	усмена провера -писана провера -наставни листићи -контролне везбе -петоминут на провера -тест	Компетенција за учење Решавање проблема Сарадња Рад с подацима и информацијама

	(писмени поступак). Множење и дељење (писмени поступак). Својства рачунских операција (изражена формулама). Изрази са више операција (бројевни изрази и изрази са променљивом). Једначине и неједначине у скупу $\mathbb{N}_0$. Разломци облика $(m, n \leq 10)$. Упоредивање разломака са једнаким бројоцима. Једнакост разломака. Сабирање и одузимање разломака са једнаким именицима. Децимални запис броја са две децимале. Сабирање и одузимање децималних бројева.	израза и примени својства рачунских операција; – реши једначине и неједначине и провери тачност решења; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину; – процени вредност израза са једном рачунском операцијом; – одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју; – прочита и запише разломке облика $(m, n \leq 10)$; – упореди разломке облика са једнаким бројоцима или именицима; – сабере и одузме разломке са једнаким именицима; – запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале; – сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале; – чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима; – формира низ на основу упутства;	-текст -апликације -креде у боји -дидактички материјал -учбеник -наставни листићи -радна свеска -тестови -фронтални -групни -диференцирана настава, -рад у пару -индивидуални		сопственог и рада ученика -партнер у учењу		Дигитална компетенција Комуникација

		– реши задатак применом различитих начина представљања проблема;					
ГЕОМЕТРИЈА 12; 4 + 8 Мерење и мере 28; 9 + 19	Квадар и коцка. Мерење површине (m ² , dm ² , cm ² , mm ² , km ² , ha, a). Површина квадрата и правоугаоника. Површина квадра и коцке. Мерење запремине (m ³ , dm ³ , cm ³ , mm ³). Запремина квадра и коцке.	– именује елементе и опише особине квадра и коцке; – црта мреже и прави моделе квадра и коцке; – препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна; – прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; – израчуна површину квадрата и правоугаоника; – израчуна површину и запремину квадра и коцке; – реши проблемске задатке у контексту мерења.					

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: српски језик, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, музичка култура, енглески језик, природа и друштво, дигитални свет

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ:

Наставни предмет:

Наставна област/ тема / Садржаји:

Природа и друштво

Наставна тема: Оријентација у простору и времен : – Географска карта Србије;
- План насеља (размера9
Прошлост : година, деценија,век, миленијум

Музичка култура

Наставна област: Извођење музике: Елементи музичког писма (ноте по трајању)

Ликовна култура

Наставна тема: Композиција: - Облици у простору - Орнамент; - Волумен
- Традиционална и савремена употреба орнамената, симетрија;

Српски језик

Наставна област: Језичка култура: - Правопис: Записивање реченице, правописни знаци,

	зarez, две тачк, записивање низа; Споразумевање – јасно и прецизно изражавање
КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: дељење, множење, сабирање, одузимање, једначине, неједначине, вишецифрени бројеви, изводљивост, декадне јединице, квадар, коцка, мрежа, разломци, децимални бројеви, центиметар, метар, дециметар...	

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Прилагођавање начина рада и обима садржаја Индивидуални приступ ученицима са потешкоћама у учењу Уважавање ученичких телесних и менталних карактеристика Уважавање социјалног статуса ученика Водити рачуна о емотивном стању детета Водећи се наведеним специфичностима ученика са многа труда, стрпљења разумевања прилагођавамо приступ сваком детету
Најефикасније методе и облици рада	Методе: практичних и теоријских радова, игровне активности, демонстрације, истраживање, дискусија, моделовање Облици рада: групни рад, рад у пару, индивидуални, фронтални, индивидуални
Избор наставних средстава	Фотографије - Сlike - Краћи текстови - Апликације - модели геом. тела - Дидактички материјали - Дигитални уређаји - Метар - Уџбеници - Прибор за геометрију - Таблет
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	- Гледање позоришних представа и филмских пројекција, организација школских приредби, књижевне вечери, хуманитарни концерти, посета и предавање експерта родитеља

Активности и стратегије за мотивисање ученика	Коришћење аудио-визуелних средстава, Игровне активности Решавање проблемских ситуација Стављање ученика у улогу Драмске ситуације Пројекти Експерименти Такмичења
Могући застоји у раду	Брзина реализације плана, сложеност садржаја, нередовно похађање наставе, неприлагођеност садржаја, нередовна израда домаћих задатака
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности	Према индивидуалним карактеристикама ученика и темпу који они могу да
Праћење напредовања ученика/начин, време, критеријуми праћења	Начин: писмене провере, усмено одговарање, израда домаћих задатака, активности ученика на часовима, преглед свеске Време: предвиђено планом и програмом и по потреби - процени наставника Критеријуми: усвојени на Активу учитеља
Остале специфичности школе које могу да утичу на остваривање наставних процеса	Интернет, пројектори и рачунари у свакој учионици,

СТАНДАРДИ ОБРАЗОВНИХ ПОСТИГНУЋА

Општа предметна компетенција (ОПК)

Ученици усвајају основне математичке појмове, знања и вештине, стичу почетну математичку писменост и развијају основе апстрактног мишљења, што представља основу за наставак образовања. Оспособљени су да усмено и писмено комуницирају користећи математички језик. Решавају проблеме из свакодневног живота, користећи математику, индивидуално или у сарадњи са другима. Развијају истраживачки дух и креативност. Мотивисани су да уче, напредују и изграђују позитивне ставове према математици. Развијају основе математичко-логичког резоновања. Уочавају примену математичких знања у другим областима људске делатности (екологија, здравље, култура, финансије, предузетништво...). Одговорно користе дигиталне технологије и податке за учење и решавање проблема. Користе дате податке за извођење закључака.

Основни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Ученици су овладали основним појмовима у вези са природним бројевима и одређују вредности једноставнијих израза, што чини најнужнија знања потребна за свакодневни живот и даље школовање. Познају својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број). Уочавају правило за формирање једноставног започетог низа и одређују недостајући члан. Разумеју појам разломка чији је бројилац 1. Користе мерне јединице да изразе различите величине. Овладали су техником решавања простих једначина. Као основ за развој просторног резоновања, именују геометријске објекте у равни и простору и уочавају њихове односе у равни.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици су развили основне вештине комуникације уз коришћење математичких симбола. Анализирају положаје објеката у окружењу. Користе геометријски прибор за цртање једноставнијих геометријских објеката у квадратној мрежи и одређивање њихових мерних карактеристика. Разликују основне геометријске објекте и њихова својства. Решавају задатке једноставног познатог контекста. Класификују задате податке, умеју да одреде шта се од њих очекује. Примењују једноставне математичке процедуре приликом решавања задатака.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици уочавају математичке правилности и користе математичка знања при решавању једноставних проблема из свакодневног живота. Знања из мерења и геометрије, ученици користе при оријентисању у простору, одређивању положаја и односа објеката у окружењу и одређивању основних мерних карактеристика једноставнијих објеката из непосредног окружења. Доносе одлуке у вези са једноставнијим проблемима који се односе на потрошњу и друге видове рационализације. Примењују знања о бројевима при једноставнијим рачунањима. Читају и користе податке који су приказани табеларно и графички.

Средњи ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Ученици су овладали својствима природних бројева, уочавају правило за формирање започетог низа бројева, одређују вредности израза и решавају једначине, чиме се оспособљавају за математичко моделовање проблема. Користе разломке за изражавање делова целине и децимални запис броја у контексту мерења дужине. Претварају јединице мере из већих у мање и одређују квантитативна својства фигура у равни и површину коцке и квадрата. Уочавају подударност и сим етричност фигура. Користе својства геометријских објеката при решавању задатака.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици су развили основне вештине комуникације математичким језиком и математичким симболима. Анализирају задатак или проблем који решавају, формулишу питања и рашчлањују проблем на мање целине. Приликом решавања задатака издвајају битне податке, примењују процедуре, процењују тачност решења и изводе одговарајуће закључке. Конструирају основне математичке објекте у равни. Анализирају својства објеката у простору помоћу њихових мрежа. Користећи усвојена знања, ученици истражују самостално или са вршњацима и откривају могућности математике.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици примењују математичка знања и начине закључивања при проучавању природних и друштвених појава и процеса, као и проблема из других наставних предмета. Моделују проблем математичким записом и бирају поступак за његово решавање. Решавају проблем и образлажу решење, користећи одговарајући језик и симболе. Анализом геометријских карактеристика (симетричност и подударност) објеката у окружењу развијају естетичку компетенцију. Знање о бројевима, променљивим величинама и мерама ученици примењују при процењивању, поређењу и мерењу различитих величина. Користе и графички приказују податке приликом решавања једноставних реалистичних ситуација.

Напредни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Ученици примењују својства природних бројева и операција при одређивању вредности сложенијих израза и решавању једначина у проблемским задацима. Решавају једноставне неједначине. Одређују део целине. Сабирају и одузимају разломке истих именилаца и бројеве у децималном запису са истим бројем децимала. Претварају јединице мере и одређују квантитативна својства сложенијих фигура у равни и запремину коцке и квадрата.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици су овладали основним вештинама комуникације математичким језиком и употребом математичких симбола. Математички моделују податке који су дати визуелно или у тексту. Упоредују различите врсте информација, изводе закључке у циљу решавања математичких задатака и проблема из свакодневног живота. Дискутују о тачности тврдњи и начинима решавања задатка или проблема. Анализирају туђа решења и образлажу своја. Користе дигиталне алате за проналажење и представљање решења.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици примењују сложенија знања и вештине засноване на математичком закључивању при решавању проблема. Знања о бројевима, променљивим величинама и мерама ученици примењују при процењивању, поређењу и мерењу, као и при одређивању квантитативних својстава. Анализирају проблеме, бирају стратегије за њихово решавање и образлажу решење. Одређују сва решења и траже оптимално решење проблема из свакодневног живота, како би активно допринесли добробити друштва (рационализација потрошње, унапређивање еколошких услова живота, здравља, развој финансијске писмености и др.). Презентују решење, тумаче га и дискутују о њему. На основу анализе графички и табеларно приказаних података из медија и других извора изводе закључке.

Назив наставне теме	Стандарди образовних постигнућа по нивоима		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво

ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА ЊИМА	МАТ.ОО1.О.1.1. Читају, записују и упоређују природне бројеве и приказују их на датој бројевној правој. – МАТ.ОО1.О.1.2. Одређују природни број са датим својством (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и одређују следеће чланове започетог једноставног бројевног низа. – МАТ.ОО1.О.1.3. Рачунају вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде. – МАТ.ОО1.О.1.4. Множе и деле без остатка двоцифрене и троцифрене бројеве једноцифреним. – МАТ.ОО1.О.1.5. Решавају једначине са једном операцијом у оквиру прве хиљаде.	МАТ.ОО1.С.1.1. Користе својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и одређују следеће чланове започетог бројевног низа. – МАТ.ОО1.С.1.2. Одређују месну вредност цифре, као и десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју. – МАТ.ОО1.С.1.3. Решавају једначине са највише две операције. – МАТ.ОО1.С.1.4. Читају, записују и упоређују разломке облика $\frac{a}{b}$, који имају исте именице или бројице и препознају сликовни приказ разломака.	МАТ.ОО1.Н.1.1. Израчунавају бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет. – МАТ.ОО1.Н.1.2. Решавају проблемске задатке применом својстава природних бројева и операција (укључујући и дељивост и садржавање). – МАТ.ОО1.Н.1.3. Решавају неједначине са једном операцијом. – МАТ.ОО1.Н.1.4. Претварају мере за мерење површине и запремине из већих мерних јединица у мање.
ГЕОМЕТРИЈА	– МАТ.ОО1.О.1.6. Читају, записују и упоређују разломке облика $\frac{a}{b}$ ($n \leq 10$), препознају њихов сликовни приказ и одређују део целине (половину, трећину ... десетину). – МАТ.ОО1.О.1.7. Именују геометријске објекте у равни и простору. – МАТ.ОО1.О.1.8. Уочавају и именују делове од којих је сложен геометријски објекат; – МАТ.ОО1.О.1.9. Уочавају међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност). – МАТ.ОО1.О.1.10. Користе јединице за мерење дужине, масе, времена и запремине течности и изражавају дужине претварањем веће јединице у мању.	– МАТ.ОО1.С.1.4. Читају, записују и упоређују децималне записе бројева са највише две децимале. – МАТ.ОО1.С.1.5. Користе својства геометријских објеката у равни и простору (квадрат, правоугаоник, троугао, круг, квадар, коцка) при решавању задатака. – МАТ.ОО1.С.1.6. Претварају мере за мерење масе, времена и запремине течности из већих мерних јединица у мање. – МАТ.ОО1.С.1.7. Одређују обим троугла, квадрата и правоугаоника. – МАТ.ОО1.С.1.8. Одређују површину квадрата, правоугаоника, коцке и квадрата. – МАТ.ОО1.С.1.9. Уочавају подударне и симетричне фигуре. – МАТ.ОО1.С.2.1. Издвајају битне податке из текста задатка и креирају одговарајући математички запис.	– МАТ.ОО1.Н.1.5. Израчунавају обим и површину сложених фигура у равни. – МАТ.ОО1.Н.1.6. Израчунавају запремину коцке и квадрата. – МАТ.ОО1.Н.1.7. Претварају мере за мерење дужине, масе, времена, запремине течности. – МАТ.ОО1.Н.1.8. Сабирају и одузимају разломке облика $\frac{a}{b} \pm \frac{c}{d}$, који имају исте именице. – МАТ.ОО1.Н.1.9. Сабирају и одузимају бројеве у децималном запису са истим бројем децимала (облика $1,23 + 2,54$ или $3,59 - 1,25$). – МАТ.ОО1.Н.1.10. Израчунавају
РАЗЛОМЦИ	– МАТ.ОО1.О.2.1. Правилно употребљавају математичке симболе. – МАТ.ОО1.О.2.2. Анализирају међусобни положај објеката у простору. – МАТ.ОО1.О.2.3. Цртају геометријске облике помоћу лењира. – МАТ.ОО1.О.2.4. Мере дужину дужи мерним инструментом и површину фигуре нестандартном јединицом мере.	– МАТ.ОО1.С.2.2. Процењују тачност решења (провера начина закључивања и тачности спровођења поступака). – МАТ.ОО1.С.2.3. Доносе и формулишу закључке који се односе на математички захтев познатог контекста, уз коришћење математичког језика. – МАТ.ОО1.С.2.4. Решавање проблема своде на решавање мањих целина.	део $(b \leq 10, a < b)$ неке целине. – МАТ.ОО1.Н.2.1. Креирају математички запис на основу података датих текстуално и визуелно у сложенијим ситуацијама. – МАТ.ОО1.Н.2.2. Образлажу начин закључивања, уз коришћење шема, графичких приказа, цртежа и модела по потреби. – МАТ.ОО1.Н.2.3. Анализирају

МЕРАЊЕ И МЕРЕ	– МАТ.ОО1.О.2.5. Упоредују и класификују геометријске објекте према својствима. – МАТ.ОО1.О.2.6. Закључују шта се од њих очекује у математичком захтеву једноставног познатог контекста. – МАТ.ОО1.О.2.7. Примењују једноставне математичке процедуре (директна примена правила, извођење познатих процедура...) при решавању математичких захтева једноставног познатог контекста. – МАТ.ОО1.О.2.8. Анализирају и уочавају правилност код датих бројчаних и других података. – МАТ.ОО1.О.3.1. Решавају једноставну проблемску ситуацију коришћењем израза са једном рачунском операцијом. – МАТ.ОО1.О.3.2. Одређују положаје, односе и смер кретања објеката у окружењу. – МАТ.ОО1.О.3.3. Одређују димензије и површину дводимензионалних објеката у окружењу, при чему за површину користе нестандартне јединице мере. – МАТ.ОО1.О.3.4. Изражавају одређену суму новца преко различитих апоена и рачунају са новцем у једноставним ситуацијама. – МАТ.ОО1.О.3.5. Читају податке са једноставнијих графика и табела и дијаграма који се односе на свакодневне животне ситуације	– МАТ.ОО1.С.2.5. Уочавају и цртају различите врсте углова. – МАТ.ОО1.С.2.6. Конструирају квадрат, правоугаоник и троугао, ако су дате дужине страница и кружницу датог полупречника. – МАТ.ОО1.С.2.7. Користе мрежу коцке и квадрата при извођењу закључака о њиховим својствима. – МАТ.ОО1.С.2.8. Допуњавају дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву и одређују осу симетрије. – МАТ.ОО1.С.2.9. Радећи самостално или са вршњацима проширују математичка знања. – МАТ.ОО1.С.3.1. Користе математички језик и симболе и формирају математички запис при решавању једноставних проблемских ситуација. – МАТ.ОО1.С.3.2. Мере дужину и резултат мерења записују коришћењем природних бројева или бројева у децималном запису. – МАТ.ОО1.С.3.3. Користе мерне јединице за мерење времена, масе, запремине течности и дужину и пореде дате величине у једноставним ситуацијама. – МАТ.ОО1.С.3.4. Рачунају са новцем у сложенијим ситуацијама. – МАТ.ОО1.С.3.5. Представљају дате податке графички и табеларно и преводе их из једне у другу форму. – МАТ.ОО1.С.3.6. Користе податке приказане графички или табеларно у решавању једноставних ситуација. – МАТ.ОО1.С.3.7. Уочавају симетричност и подударност објеката у окружењу.	„логичност” решења с обзиром на природу проблема. – МАТ.ОО1.Н.2.4. Изводе закључке повезивањем знања о геометријским објектима, мерењу и рачунским операцијама. – МАТ.ОО1.Н.2.5. Користе дигиталне алате за проналажење и представљање решења. – МАТ.ОО1.Н.3.1. Математички моделују реалистичне проблемске ситуације из различитих области (екологија, здравље, култура, финансије, предузетништво...). – МАТ.ОО1.Н.3.2. Примењују геометријске методе решавања задатака (метод дужи, метод правоугаоника...) – МАТ.ОО1.Н.3.3. Користе мерне јединице за мерење времена, масе, запремине течности и дужине и пореде дате величине у сложенијим ситуацијама. – МАТ.ОО1.Н.3.4. Користе процењивање приликом мерења, рачунања и решавања проблемских задатака. – МАТ.ОО1.Н.3.5. Изводе закључке користећи и упоређујући податке приказане графички или табеларно.

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Ангажовање ученика у настави Самосталност у раду	Оцену одличан(5) добија ученик који: –у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; –лако логички повезује чињенице и појмове; –самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; –решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; –показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар(4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; –самостално изводи закључке који се заснивај на подацима; –решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; –показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: –у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; –у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; –већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; –у довољној мери критички расуђује; –показује делимични степен активности и ангажовања. Оцену довољан(2) добија ученик који:	-Иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -Формативно оцењивање: -свакодневно бележење активности и постигнућа ученика у свеску ученика и евиденција наставника ● Усмено одговарање ● Писане провере (контролни задаци, тестови, писмени задаци) Бодовање: 0-35%-1 36-50%-2 51-65%-3 66-85%-4 86-100%-5 -Вођење прописане педагошке документације -Белешке о: активностима, самосталности у току рада, редовности у изради домаћих задатака, практичним радовима, свескама	-Табеларна евиденција о писменим проверама -Чек-листе са скалом процене -Протоколи посматрања -Упитници (за групни и рад у пару) -Учесталост јављања (јављање+; више пута ++; комплетан, потпун одговор +++; не зна одговор–запис датума и области) -Свеобухватност одговора(област; скала по нивоима) -Самосталност у извршавању задатака(област; скала по нивоима) -Листе: сарадња у групи (сви чланови су	-Свакодневно бележење током године, -Пресек стања на месечном нивоу, -Пресек стања након обрађене области, -Пресек стања по тромесечјима, -Провера на крају школске године

–знања која је остварио су на ниву репродукције, уз минималну примену; –у мањој мери логички повезује чињенице појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; –понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; –показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан(1) добија ученик који: –знања која је остварио нису ни нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; –не изводи закључке који се заснивају на подацима; –критички не расуђује; –не показује интересовање заучешћеу активностима нити ангажовање. Ученик коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу, ризика од раног напуштања школовања и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању оцењује се на основу ангажовања и стрепена остварености циљева и исхода дефинисаних планом индивидуализације и ИОП-ом.	ученика,учешћу на такмичењима и у различитим активностима -Заједничко вредновање ученика и наставника • Самопроцена оцено и ангажовања од стране ученика • Групни рад (посматрање наставника,излагање група,процена осталих ученика) • Рад у пару (посматрање наставника,излагање парова, процена осталих ученика) -Пружање помоћи другим ученицима у току рада	укључени, сви имају задато забележено у свескама...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано, табела...) -Хоризонтално и вертикално повезивање градива Панои: добро-вољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима

ПРЕДМЕТ: Природа и друштво

Разред: четврти

Годишњи фонд часова:72

Циљ учења : Природе и друштва јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
Природне и друштвене одлике Србије 28=18+10	Положај, територија, граница и симболи Србије (грб, застава и химна) и национална валута. Природне карактеристике Србије – рељеф, воде, шуме. Типичне, ретке и угрожене врсте биљака и животиња – значај и заштита. Национални паркови Србије. Друштвене карактеристике Србије (становништво, насеља и делатности). Грађани Србије (права и обавезе, демократски односи и интеркултуралност)	– одреди положај и границу Србије, положај главног града и већих насеља на географској карти Србије; – одреди положај и именује природне и друштвене објекте на географској карти Србије; – повеже различите природно-географске карактеристике Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи; – уважава националну и културну разноликост као основу за суживот свих грађана Републике Србије; – представи знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљива у свету; – у дискусији даје предност коришћењу	-дијалошка -текстуална -илустративна -учење путем открића -демонстративна -интерактивна -учење кроз игру -амбијентална -посматрачка -текст -апликације -креде у боји -дидактички материјал -уџбеник -наставни листићи -радна свеска -тестови -фронтални -групни -диференцирана настава, -рад у пару -индивидуални	самостално истражују и анализирају природне и друштвене појаве и процесе	-планира -организује -бира садржаје -реализује -објашњава демонстрацију -даје упутства -врши корекцију у току рада -прати ефекте сопственог и рада ученика -партнер у учењу	-усмена провера -писана провера -наставни листићи -контролне вежбе -петоминутна провера -тест	- комуникативна компетенција, - компетенција за учење, - дигитална компетенција, - компетенција за сарадњу, за одговорно учешће у демократском друштву, - компетенција за одговоран однос према здрављу, - естетичка

	. Привредне карактеристике Србије (природни ресурси и делатности у различитим крајевима). Одржива употреба природних ресурса (извори енергије, чиста вода, чист ваздух, плодно земљиште, руде, разноврсност биљног и животињског света).	локалних производа, производа направљених од рециклираних материјала, као и коришћењу обновљивих природних ресурса; – повеже промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем; – планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје; – затражи помоћ уколико се суочи са непримерним садржајима у дигиталном окружењу; – идентификује и самостално раздваја смеше просејавањем, одливањем, цеђењем и испаривњем; – испита електричну проводљивост материјала помоћу једноставног струјног кола; – наведе примере штедљивог коришћења електричне енергије; – наведе примере употребе магнета у свакодневном животу;					ка компетенција, • за одговоран однос према околини, • рад с подацима и информацијама.

		– наведе примере превенције и заштите од пожара; – прикаже хронолошки на ленти времена значајне историјске догађаје и личности; – опише начин живота људи кроз време користећи различите изворе информација; – представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др.); – пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних); – повеже резултате рада са уложеним трудом; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих.					
Човек – природно и друштвено биће	Човек – природно, друштвено и свесно биће.						

6=3+3	Физичке промене у пубертету. Дигитална безбедност и последице прекомерног коришћења информационо-комуникационих технологија; непримерени садржаји.						
Материјали 14=8+6	Смеше (течности, храна, земљиште, ваздух). Раздвајање састојака смеше (просејавање, одливање, цеђење, испаравање). Наелектрисавање предмета од различитих материјала. Електрична проводљивост – проводници и изолатори. Рационална потрошња електричне енергије и правилно руковање електричним апаратима у домаћинству.						

	Магнетна својства материјала (природни магнети, могућност намагнетисавања тела и својства које тада испољавају). Запаљиви материјали (ознаке за запаљиве материјале). Ваздух – кисеоник као чинилац сагоревања. Опасност и заштита од пожара.						
Прошлост Србије 24=15+9	Живот у далекој прошлости (долазак Словена на Балканско полуострво, области које су Срби населили; начин живота). Српска држава за време владарске породице Немањића – успон и слабљење (владари – Стефан Немања, цар Душан, цар Урош; култура, начин живота). Живот под турском влашћу (начин живота, облици						

	пужања отпора). Настанак и развој модерне српске државе (Први и Други српски устанак – узрок и ток; вође устанка; култура, начин живота). Србија у савремено доба (Први светски рат, настанак југословенске државе, Други светски рат, промена облика владавине, распад југословенске државе и осамостаљење Србије; култура, начин живота).						
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: ликовна култура, музичка култура, српски језик, математика, дигитални свет, енглески језик, физичко и здравствено васпитање							
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ: Наставни предмет:			Наставна област/ тема / Садржаји:				
Математика			Наставна тема: Бројеви – Читање и писање бројева, Наставна тема: мерење и мере: Јединице за мерење времена и дужина				
Музичка култура			Наставна област: Слушање музике: - Различити жанрови везани за уобичајене ситуације у животу; Извођење музике: Певање и извођење музичких игара уз свирање на дејим инструментима)				
Ликова култура			Наставна тема: Композиција: - Орнамент; - Волумен - Традиционална и савремена употреба орнамената, симетрија; Споразумевање . Визуелне карактеристике биљака и животиња				

Српски језик	Наставна област: Књижевност - прозни и поетски текстови, (епска поезија; усмена књижевност), Наставна област: Језичка култура: - Правопис: Записивање реченице, правописни знаци, зарез, две тачк, записивање низа; Споразумевање – јасно и прецизно изражавање
Дигитални свет	ИКТ уређаји, дигитални садржаји, дигитална писменост и безбедност
КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: рељеф, врсте саобраћаја, рециклажа, оријентација, трагови прошлости, животне заједнице, кретање, материјали, рециклажа, држава, домовина, завичај, географска карта, Република Србија, положај, територија, границе држава, рељеф, изглед наше околине, низијска област, брдско-планинска област, висораван, кањон, дигитална безбедност, комуникација, интернет, мрежа, компјутер, опасности, здравље, српска држава, династија, Немањићи, 14. век, задужбине, Студеница, Хиландар, Ђурђеви ступови, Света Гора, жупан, Стефан Немања, Свети Симеон, Растко Немањић, Свети Сава, Стефан Првовенчани, краљевина, архиепископ, просветитељ, мошти, Савиндан, Први српски устанак, дахије, Сеча кнезова, Сретење, Орашац, 1804, Ђорђе Петровић, Доситеј Обрадовић, Вук Стефановић Караџић, пашалук, вожд, Други српски устанак, Милош Обреновић, Таково, кнез Михаило, модерна држава...	

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Прилагођавање начина рада и обима садржаја Индивидуални приступ ученицима са потешкоћама у учењу Уважавање ученичких телесних и менталних карактеристика Уважавање социјалног статуса ученика Водити рачуна о емотивном стању детета Водећи се наведеним специфичностима ученика са многа труда, стрпљења и разумевања прилагођавамо приступ сваком детету
Најефикасније методе и облици рада	Методе: дијалошка, практичних и теоријских радова, игровне активности, демонстрације, истраживање, дискусија, експерименти, учење кроз игру, интерактивна Облици рада: групни рад, рад у пару, индивидуални, фронтални, индивидуализовани, диференцирани
Избор наставних средстава	- Фотографије - Слике - Краћи текстови - Апликације - Дидактички материјали - Уџбеници - Лаптоп - Географска карта - Часописи - Енциклопедије
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	- Дом здравља - МУП
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Коришћење аудио-визуелних средстава, Игровне активности Решавање проблемских ситуација Стављање ученика у улогу Пројекти Експерименти

	Такмичења,квиз
Могући застоји у раду на основу искуства	Брзина реализације плана,сложеност садржаја,нередовно похађање наставе,неприлагођеност садржаја,нередовна израда домаћих задатака
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности/	Према индивидуалним карактеристикама ученика и темпу који они могу да прате
Праћење напредовања ученика /начин, време, критеријуми праћења/	Начин: писмене провере,усмено одговарање,израда домаћих задатака,активности ученика на часовима, преглед свеске,квиз,пројекти Време: предвиђено планом и програмом и по потреби -процени наставника Критеријуми: усвојени на Активу учитеља
Остале специфичности школе које могу да утичу на остављавање наставног процеса	Интернет,пројектор и рачунар у учионици, Опремљеност школске библиотеке

ПРИРОДА И ДРУШТВО СТАНДАРДИ ОБРАЗОВНИХ ПОСТИГНУЋА

Општа предметна компетенција (ОПК)

Учењем предмета Природа и друштво ученици стичу знања о појавама, променама и процесима у природи и друштву, уочавају њихову повезаност и међузависност; развијају вештине и формирају ставове и вредности који им омогућавају да упознају себе и свет који их окружује и развијају способности за активан и одговоран живот. Подстиче се изградња личног, културног и националног идентитета, уз истовремено уважавање других, као и друштвеног и природног окружења; формирају се елементарни научни појмови и постепено гради основа за систем појмова из природних, друштвених и техничко-технолошких наука, чиме се стварају темељи за наставак образовања. Ученици се кроз различите врсте вођених активности, а уз уважавање њиховог претходног искуства, оспособљавају да самостално истражују и анализирају природне и друштвене појаве и процесе, чиме се подстиче њихова природна радозналост и негује жеља за сазнавањем и откривањем. Кроз истраживачки рад, ученици развијају вештине критичког мишљења и решавања проблема, самостално закључивање, креативност и иновативност. Оспособљавају се да, у процесу сазнавања, користе релевантне изворе информација, а прикупљене податке представљају на различите начине, укључујући и коришћење ИКТ-а. Ученици излажу идеје и дискутују о њима, уз поштовање и међусобно уважавање, чиме развијају сараднички дух и унапређују способност комуникације.

Основни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Ученици усвајају базичне научне појмове који омогућавају разумевање појава и процеса у природи и друштву. Уочавају, препознају и именују појаве и процесе у природи (биљни и животињски свет, материјали, облици рељефа, појављивање воде у природи, кретање и друго), користећи одговарајућу терминологију. Издвајају и кратко описују кључне друштвене појаве (друштвене групе, личности, догађаје, насеља и друго) у садашњости и прошлости користећи изворе информација који су

примерени узрасту ученика. Описују здраве стилове живота (исхрана, физичка активност и боравак у природи, хигијена, коришћење дигиталних уређаја), очигледне примере утицаја човека на природу и мере заштите људи и окружења.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици користе идеје, искуства и стечена знања о природним и друштвеним феноменима и уче у складу са природом науке из које потиче одређени садржај. Знања о природном и друштвеном окружењу граде непосредним посматрањем, знања о физичким и хемијским феноменима кроз учешће у вођеним огледима/експериментима, а знања о прошлости посматрањем и анализом једноставног историјског извора. Коришћењем географске карте, ученици идентификују кључне географске објекте Србије. Радозналост ученика развија се подстицањем да постављају питања о појавама које их окружују. Приликом прикупљања података и/или презентовања оног што су сазнали користе ИКТ на примерен начин, уз подршку учитеља. Уче самостално, у пару или у групи, поштујући правила заједничког рада, уз уважавање мишљења других.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици примењују усвојена знања о природи и друштву и стечене вештине као основу за адекватно и одговорно понашање у свакодневним ситуацијама. Формирају здраве животне навике и одговоран однос према себи, другима и животној средини. Оријентишу се у времену при планирању и извршавању сопствених активности. Оријентишу се у простору и безбедно се крећу у свом непосредном окружењу. Учествују у активностима којима се промовише и негује културно-историјско наслеђе, уз уважавање и поштовање различитости и на тај начин развијају лични, културни и национални идентитет. Показују интересовање за различите научне области чиме се ствара основа за наставак основног образовања и васпитања.

Средњи ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Користећи претходно стечена знања и вештине уочавају разноврсност појава у природи и друштву. Разумеју природне циклусе: животни циклус, смена дана и ноћи, смена годишњих доба, кружење воде у природи и друго. Разумевање кључних појмова ученицима омогућава да објашњавају процесе, доводе у везу промене у природи и друштву и појаве које се дешавају као последице тих процеса и промена. На очигледним примерима уочавају и објашњавају међусобне позитивне и негативне утицаје човека и природе. Разумевање промена које су се десиле у прошлости се базира на томе да ученици сагледају повезаност прошлости са њиховим садашњим животом кроз примере који су им блиски – начин живота, традиција, називи улица, празници итд.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици користе и комбинују више извора информација (непосредно окружење, историјске изворе, географску карту итд.), укључујући и дигиталне ресурсе, за формулисање објашњења и закључака о природним и друштвеним феноменима, уз подршку учитеља. Прикупљају податке користећи опрему, мерне инструменте и мерне јединице примерене узрасту ученика. Ток истраживања, односно сазнања до којих долазе систематизују у форми белешке на изабрани начин – речима или сликовно. Умеју да одреде факторе чије се дејство прати/мери током посматрања или огледа/експеримента. До информација о простору на коме живе ученици долазе коришћењем географске карте. Комбиновањем информација из једноставних историјских извора долазе до сазнања о прошлости. Примењују одговарајуће стратегије учења што се види приликом представљања резултата истраживања на изабрани начин, уз могућност коришћења ИКТ-а. Сарађују са другим ученицима у процесу конструкције знања.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици изражавају ставове на прихватљив начин и показују развијену свест о важности очувања природних и друштвених ресурса. Износе идеје и доносе закључке користећи научне чињенице, чиме се доприноси развијању основа логичког и критичког мишљења. Оријентишу се и безбедно крећу у ширем простору, користећи план насеља, географску карту Србије и превозна средства. Сарадњом са другима унапређују комуникационе вештине и развијају толеранцију.

Напредни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)

Ученици повезују стечена знања и искуства о природним и друштвеним процесима и појавама. На тај начин уочавају узрочно-последичне односе у природном и друштвеном окружењу и објашњавају их користећи аргументе и терминологију на начин примерен узрасту. На очигледним примерима доводе у везу и процењују значај међусобног утицаја човека и природе, како повољан, тако и неповољан, као и могуће последице у будућности. Разликују узроке од последица кључних историјских догађаја, објашњавају и процењују утицај тих догађаја на савремени начин живота и данашњу државу.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)

Ученици интегришу стара и нова сазнања примењујући напредне стратегије учења, групишући прикупљене или дате податке и уочавајући обрасце и односе међу тим подацима, на основу чега формулишу закључке. Тиме се оспособљавају да самостално одвајају битно од небитног током учења. Различите изворе информација (текстове, слике, географску карту Србије, графиконе, табеле, огледе/експерименте и друго), користе за прикупљање података о узрочно-последичним везама у природи и друштву. Преузимају иницијативу приликом креирања и/или реализовања истраживачких активности – самостално и/или у сарадњи са другим ученицима. Дискутују о спроведеном истраживању са другим ученицима и наставником, поштујући правила активног слушања и аргументовања, чиме развијају способност вредновања процеса и резултата рада.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)

Ученици темеље закључке и одлуке на усвојеним знањима и поткрепљују их аргументима заснованим на научним чињеницама. Испитивањем и разумевањем узрочно-последичних односа у појавама и процесима у природи и друштву стварају основу за даље развијање научне писмености. Презентују своје идеје другима, спремни су да се укључе у дискусију и прихвате другачије аргументе као начин увођења у научну комуникацију. Иницирају и покрећу акције примерене узрасту које имају за циљ промовисање и очување културно-историјског наслеђа и здравих стилова живота. Тако развијају одговорност према себи и другима, као и одговорност према природи, друштвеним и природним ресурсима.

Наставни предмет: **Природа и друштво**

Разред: **четврти**

Назив наставне теме	Стандарди образовних постигнућа по нивоима		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
МОЈА ОТАЏБИН А - РЕПУБЛИКА СРБИЈА	– ПД.ОО1.О.1.1. Препознају и именују ко и шта чини живу и неживу природу и разликују их од производа људског рада. – ПД.ОО1.О.1.2. Класификују жива бића према следећим критеријумима: изглед, начин исхране, кретања и размножавања, станиште/животна заједница којој припадају. – ПД.ОО1.О.1.3. На очигледним примерима препознају значај природе за живот човека и разликују повољно и неповољно деловање човека на очување природе. – ПД.ОО1.О.1.4. Именују природне ресурсе и кратко објашњавају њихову употребну вредност. – ПД.ОО1.О.1.5. Одређују облике рељефа и облике појављивања воде у окружењу. – ПД.ОО1.О.1.6. Разликују и именују облике	- ПД.ОО1.С.1.1. Објашњавају повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима. – ПД.ОО1.С.1.2. Речима или сликом објашњавају међусобну повезаност живих бића у животној заједници. – ПД.ОО1.С.1.3. Препознају еколошку оправданост употребе обновљивих ресурса и рационалног коришћења необновљивих ресурса на једноставним примерима. – ПД.ОО1.С.1.4. Повезују својства и промене материјала са њиховом употребом у свакодневном животу. – ПД.ОО1.С.1.5. Идентификују мање очигледне факторе који утичу на кретање тела (средина, отпор ваздуха приликом падања). – ПД.ОО1.С.1.6. На различите начине представљају редослед којим су се јављале	- ПД.ОО1.Н.1.1. Објашњавају узрочно-последичне односе у конкретним природним процесима и појавама. – ПД.ОО1.Н.1.2. Разликују узроке од последица важних догађаја који су се десили у прошлости и објашњавају утицај тих догађаја на садашњост. – ПД.ОО1.Н.1.3. На примерима блиским њиховом искуству процењују утицај природних процеса на друштвена збивања, као и друштвених збивања на промене у природи. – ПД.ОО1.Н.1.4. Аргументују еколошку оправданост употребе

ЧОВЕК ПРИРОДНО И ДРУШТВЕНО БИЋЕ МАТЕРИЈАЛИ ПРОШЛОСТ СРБИЈЕ	кретања тела и очигледне факторе који утичу на то кретање. – ПД.ОО1.О.1.7. Препознају и именују различите материјале и њихова основна својства (укључујући и воду, ваздух и земљиште). – ПД.ОО1.О.1.8. Наводе и кратко описују основне одреднице државе Србије, најважније догађаје, појаве и личности из прошлости Србије. – ПД.ОО1.О.1.9. Идентификују друштвене групе којима припадају и наводе правила понашања, права и обавезе које имају као чланови тих група. – ПД.ОО1.О.1.10. Наводе поступке за очување и унапређивање људског здравља. – ПД.ОО1.О.1.11. Идентификују изворе опасности по живот и здравље људи и објашњавају основне мере заштите. – ПД.ОО1.О.2.1. Постављају питања о природним и друштвеним појавама и процесима. – ПД.ОО1.О.2.2. Користе препоручени извор информација за прикупљање података о природним и друштвеним феноменима. – ПД.ОО1.О.2.3. Описују природне и друштвене појаве и процесе на основу непосредног посматрања. – ПД.ОО1.О.2.4. Изводе једноставне огледе/експерименте на основу упутства. – ПД.ОО1.О.2.5. Проналазе кључне географске објекте на карти Србије. – ПД.ОО1.О.2.6. Описују сегмент живота у прошлости на основу тумачења једноставног историјског извора. – ПД.ОО1.О.2.7. Учествоју у тимском раду, уважавајући мишљење других. – ПД.ОО1.О.3.1. Испољавају радозналост за свет који их окружује, односно за различите научне области. – ПД.ОО1.О.3.2. Усвајају навике које доприносе безбедности, заштити и очувању животне	важне појаве, личности и историјски догађаји. – ПД.ОО1.С.1.7. Објашњавају везу између прошлости и садашњости на примерима из свакодневног живота. – ПД.ОО1.С.2.1. У процесу сазнавања упоређују своја искуства са научним чињеницама. – ПД.ОО1.С.2.2. Прате и објашњавају једноставне природне и друштвене појаве и процесе и на основу тога доносе закључке. – ПД.ОО1.С.2.3. Користе различите изворе информација, мерне инструменте и другу опрему за прикупљање података и креирају белешку о природним и друштвеним феноменима по задатој структури – ПД.ОО1.С.2.4. Представљају спроведено истраживање – писано, усмено, помоћу ленте времена и/или цртежом, укључујући и коришћење ИКТ-а. – ПД.ОО1.С.2.5. Одређују факторе чије се дејство мери или контролише током огледа/експеримента. – ПД.ОО1.С.2.6. Користећи карту Србије описују географске карактеристике простора. – ПД.ОО1.С.2.7. Прикупљају податке о прошлости помоћу различитих историјских извора и на основу тога формулишу краћа објашњења. – ПД.ОО1.С.3.1. Користе научне чињенице приликом изношења идеја и закључака. – ПД.ОО1.С.3.2. Бирају и примењују поступке којима чувају природно окружење и културно наслеђе. – ПД.ОО1.С.3.3. Оријентишу се у простору користећи план насеља и географску карту. – ПД.ОО1.С.3.4. Препознају своју улогу у различитим друштвеним групама прихватајући права и обавезе.	обновљивих ресурса и рационалног коришћења необновљивих ресурса. – ПД.ОО1.Н.2.1. Групишу/класификују прикупљене податке и у дискусији са другим ученицима доносе закључке. – ПД.ОО1.Н.2.2. Анализирају једноставно приказане податке и информације (табеле, графикони) да би уочили обрасце и односе у изучаваним феноменима. – ПД.ОО1.Н.2.3. Осмишљавају једноставан експеримент на основу кога се може доћи до закључка о истраживаном феномену. – ПД.ОО1.Н.2.4. Користе карту Србије за објашњавање повезаности природно-географских карактеристика Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи. – ПД.ОО1.Н.3.1. Аргументују своје идеје и доносе закључке о процесима и појавама у природи и друштву који су засновани на научним чињеницама. – ПД.ОО1.Н.3.2. Решавају проблеме и доносе одговорне одлуке у свакодневним животним ситуацијама употребом стечених знања. – ПД.ОО1.Н.3.3. Предлажу акције у оквиру школе и локалне заједнице и доприносе њиховој реализацији.

	средине, сопственог здравља и здравља других. – ПД.ОО1.О.3.3. Оријентишу се у времену користећи часовник и календар и у непосредном окружењу помоћу карактеристичних објеката. – ПД.ОО1.О.3.4. Уважавају индивидуалне и културне особености и поштују различитости међу људима. – ПД.ОО1.О.3.5. Учествоју у заједничким активностима на нивоу школе и локалне заједнице.			
ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Ангажовање ученика у настави Самосталност у раду	Оцену одличан(5) добија ученик који: –у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; –лако логички повезује чињенице и појмове; –самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; –решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; –показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар(4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; –самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; –решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;	-Иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -Формативно оцењивање: -свакодневно бележење активности и постигнућа ученика у свеску ученика и евиденција наставника Усмено одговарање ● Писане провере (контролни задаци, тестови, писмени задаци) Бодовање: 0-35%-1 36-50%-2 51-65%-3 66-85%-4 86-100%-5 -Вођење прописане педагошке документације -Белешке о: активностима, самосталности у току рада, редовности у изradi домаћих задатака, практичним радовима, свескама	-Табеларна евиденција о писменим проверама -Чек-листе са скалом процене -Протоколи посматрања -Упитници (за групни и рад у пару) -Учесталост јављања (јављање+; више пута ++; комплетан, потпун одговор +++; не зна одговор–запис датума и области) -Свеобухватност одговора(област; скала по нивоима) -Самосталност у извршавању задатака(област; скала по нивоима) -Листе: сарадња у групи (сви чланови су	-Свакодневно бележење током године, -Пресек стања на месечном нивоу, -Пресек стања након обрађене области, -Пресек стања по тромесечјима, -Провера на крају школске године

	–показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: –у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; –у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; –већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; –у довољној мери критички расуђује; –показује делимични степен активности и ангажовања. Оцену довољан(2) добија ученик који:			

–знања која је остварио су на ниву репродукције, уз минималну примену; –у мањој мери логички повезује чињенице појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; –понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; –показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан(1) добија ученик који: –знања која је остварио нису ни нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; –не изводи закључке који се заснивају на подацима; –критички не расуђује; –не показује интересовање заучешћеу активностима нити ангажовање. Ученик коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу, ризика од раног напуштања школовања и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању оцењује се на основу ангажовања и стрепена остварености циљева и исхода дефинисаних планом индивидуализације и ИОП-ом.	ученика, учешћу на такмичењима и у различитим активностима -Заједничко вредновање ученика и наставника • Самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика • Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) • Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) -Пружање помоћи другим ученицима у току рада	укључени, сви имају задато забележено у свескама...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано, табела...) -Хоризонтално и вертикално повезивање градива Панои: добро-вољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима

Разред: 4.**Годишњи фонд часова: 72**

Циљ: учења предмета *ликовна култура* је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
КОМПОЗИЦИЈА 50 часова (28 обрада и 22 вежбања)	Елементи компо зиције -облик, боја, линија, текстура, светлина, валер. Положај елемен ата у композици ји - хоризонтал ни, вертикални, дијагонални. Материјали и те хнике - графит- на оловка, туш и четка, туш и пе ро, акварел, гва	-Поштује инструкци - је за припремање, одржавање и одлага- ње материјала и при бора; -користи амбалажу и предмете за једнокра тну употребу у ства- ралачком раду; -примени, у стварала-	- дијалoшка -демонстративна -посматрање - интерактивна - учење кроз игру - експеримент - уџбеник - блок бр. 5 - дрвене боје -креде у боји - воштане боје - темпере -четкице	говори -описује -закључује -уочава -повезује -анализира слуша -истражује -решава -израда паноа и албума -црта	- планира -организује - бира садржаје -реализује - објашњава - демонстрира - даје упутства - коригује - прати ефекте рада (свог и	коришћење предходних искустава и предзнања за проналажење одговора и нових решења -дијалог између детета и наставника се одвија уз узајамно уважавање и поверење -користе се различите методе	Рад с подацима и информацијама,ре шавање проблема , сарадња ,компетенција за учење, естетичка компетенција , комуникација ,одговоран однос према здрављу,одговорн о учешће у демократском друштву.

	ш, темере, фротаж, колаж, деколаж, асамблаж, меки материјали	чком раду, основна знања о композицији;	- репродукције уметничких дела ... - различити материјали за рад предвиђени наставним планом и програмом - фронтални, - индивидуални, - групни, - у пару	- боји - ваја - лепи - преобликује	учениковог) - врши естетску анализу радова	којима се постиже радозналост, пажња и развој критичког мишљења - оспособљавање ученика да стечена знања примењују у свакодневном животу - оспособљавање ученика да стечена знања примењују на друге предмете - давање повратне информације - усмена провера - наставни листићи - контролне везбе - петоминутна провера - тест - оријентација у простору	
СПОРАЗУМЕВАЊЕ 4 часа (2 обрада и 2 вежбање)	Хералдика - застава, грб, печат Пиктограми. Споразумевање сликом.	- Изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама					
НАСЛЕЂЕ 8 часова (6 обрада и 2 вежбање)	Споменици природе и споменици културе у Србији. Археолошки локалитети, замкови и утврђења, манастири, музеји. Познати уметници и најзначајнија дела.	- Користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; - користи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела; - разговара о значају					

		одабраног уметника, уметничког дела, спо меника и музеја;					
СЦЕНА 10 часова (6 обрада и 4 вежбање)	Сценографија за позориште, филм и телевизију. Елементи сценографије.	-Учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта и радионице; разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити.					
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: српски језик, математика, музичка култура, енглески језик, дигитални свет, час одељенског старешине, свет око нас.							
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ:Српски језик (анализа ликовних радова, илустрација песама, стрип...), Математика (цртање графикана...), Пид (цртање животиња, илустрација огледа о природним појавама, израда мапе ума...) Музичка култура (илустрација учених песама...)							
КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: изложба, уметник, музеј, споменици природе, споменици културе, УНЕСКО, сценографија, специјални ефекти, дигитално креирана сценографија, режисер, сценариста, сценограф, костимограф, композитор, кореограф, глумац, симболично значење, грб, хералдика, пиктограм, светлина, извори светлости, сопствена и бачена сенка, контраст, гваш, линија, облик, боја...							

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Примењујући индивидуални приступ ученику и рад по посебној програму ИОП1 ИОП2 ИОП3
Најефикасније методе и облици рада	Монолошка, истраживачка; индивидуални и рад у пару
Избор наставних средстава	Уџбеници, радне свеске, часопис, интернет
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	Облик рељефа: сликање

Активности и стратегије за мотивисање ученика	Истраживачки задаци, пројекти, посете разних установама
Могући застоји у раду	
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности	По плану и програму
Праћење напредовања ученика/начин, време, критеријуми праћења	Свакодневно и по класификационим периодима
Остале специфичности школе које могу да утичу на остваривање наставног процеса	

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ (Упутство за формативно и сумативно оцењивање)				
ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА <i>(Правилник о оцењивању ученика)</i>	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Ангажовање ученика у настави Самосталност у раду	Предмет Ликовна култура: Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретности и умешности. Узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. Први ниво (оцена 5) Познаје ликовне садржаје и материјале и служи се средствима и техникама ликовно-визуелног изражавања. Креативан и уредан у раду. Аргументовано исказује утиске о свом раду или раду друге деце. Други ниво (оцена 4)	<u>Начин провере исхода:</u> -Иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -Ангажовање ученика у настави – редовно доноси прибор, показује заинтересованост за рад и учествује у групном раду -Напредовање у односу на претходни период -Одабир материјала и коришћење у раду -Комбинује различите материјале и технике -Самостално, креативно и маштовито ликовно изражавање -Израђује ликовне радове у складу са задатом темом -Учествује у процесу сценског стваралаштва	Евиденција: белешке о елементима за оцењивање и самоосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) Чек-листе са скалом процене Протоколи о посматрању Упитници за групни рад и рад у пару Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, допри	

	Служи се средствима и техникама ликовно-визуелног изражавања. Искузује утиске о свом раду и радовима друге деце. Педантан и уредан у раду. Препознаје ликовне садржаје и материјале и служи се средствима и техникама ликовно-визуелног изражавања Трећи ниво (оцене 2 и 3) Служи сенеким техникама ликовно-визуелног изражавања. Уз подстицај исказује утиске о свом раду. Разликује боје али их у раду не примењује реално. Четврти ниво (незнатно напредовање) Служи се неким техникама и средствима ликовно-визуелног изражавања. Препознаје неке ликовне садржаје и материјале. Уз помоћ и подстицај износи у тисак о свом раду и раду друге деце	-Естетско процењивање свог и туђег рада -Учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће и окружење -примена техника - вербално изражавање - повезивање садржаја и оригиналност -заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оценои ангажовања од стране ученика -групни рад (посматрање наставника,излагање група,процена осталих ученика)	носезаједничком циљу...) Квалитативно и квантитативно процењивање резултата(пано,табела...)	

ПРЕДМЕТ: Музичка култура

Разред: четврти

Годишњи фонд часова:36

Циљ: учења предмета *музичка култура* је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ 1 час (1 час комбинован - обрада и утврђивање) **((ИЗВОЂЕЊЕ И СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ 17 часова (7 обрада и 10 часова других типова))	Композиције различитог карактера. Елементи музичке изражајности (инструмент, глас, мелодијска линија, темпо, ритам, динамика). Вокална и инструментална музика (композиције домаћих и страних композитора). Дела фолклорне традиције српског и других народа. Музичка прича. Музика у служби других медија. Музички бонтон. Музика и здравље.	– опише своја осећања у вези са слушањем музике; – препознаје народну и уметничку музику; – опише улогу музике у медијима; – разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; – повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности; – уочи контраст и понављање у музичком делу; – пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; – примени изражајне музичке елементе;	- дијалогска - демонстрације – учење по моделу - интерактивне - метода слушања - метода стваралачког рада Наставна средства: уџбеник - нотни текст - ЦД плејер - ЦД са музиком за певање и слушање - дејчи музички инструменти (звечке, металофон, штапићи...) - индивидуални, - фронтални, - групни, - у пару, - хорско извођење	- слуша, - свира, - чита текст - говори - описује - закључује - уочава - повезује - анализира - истражује - решава - црта - илуструје	- планира - организује - бира садржаје - реализује - објашњава демонстрира - даје упутства - врши корекцију у току рада - прати ефекте сопственог и рада ученика - партнер у учењу	коришћење претходних искустава и предзнања за проналажење одговора и нових решења - дијалог између детета и наставника се одвија уз узајамно уважавање и поверење - користе се различите методе којима се постиже радозналост, пажња и развој критичког мишљења - оспособљавање ученика да стечена знања примењују у свакодневном	- дигитална, - вештина комуникације, - вештина сарадње, - естетичка - еколошка, - рад са подацима и информацијама, - решавање проблема

		– осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; – осмисли музички одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – коментарише своје и туђе извођење музике; – самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације; – учествује у школским приредбама и манифестацијама.				животу - оспособљавање ученика да стечена знања примењују на друге предмете -давање повратне информације -усмена провера - наставни листићи -контролне везбе -петоминутна провера -тест	
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ 8 часова (3 обраде и 5 часова других типова) **((ИЗВОЂЕЊЕ И СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ 17часова (7 обрада и 10	Музичке игре (дидактичке). Певање песама различитог садржаја и карактера по слуху. Певање и свирање песама из нотног текста. Свирање песама по слуху на деčјим инструментима и/или на другим	– опише своја осећања у вези са слушањем музике; – препознаје народну и уметничку музику; – опише улогу музике у медијима; – разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; – повеже карактер дела са избором					

часова других типова)) *((ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ И МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО 4 часа (1 обраде и 3 часа других типова)) **((ИЗВОЂЕЊЕ И СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ И МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО 6 часова (4 обраде и 2 часа других типова))	инструментима. Народни инструменти нашег и других народа. Музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дејјим инструментима и на алтернативним изворима звука. Динамика (крешендо, декрешендо). Темпо (<i>Andante</i>, <i>Moderato</i>, <i>Allegro</i>). Боја (различити гласови и инструменти). Трајање (цела нота и пауза, нота четвртине са тачком). Савладавање тонске висине и солмизације у обиму <i>це1-це2</i>. Тактирање у 3/4 и 4/4 такту. <i>Це-дур</i> лествица. Репетиција, прима и секунда волта.	инструмента и елементима музичке изражајности; – уочи контраст и понављање у музичком делу; – пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; – примени изражајне музичке елементе; – осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; – осмисли музички одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – коментарише своје и туђе извођење музике; – самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације: – учествује у школским приредбама					

		и манифестацијама					
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО **((ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ И МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО 4 часа (1 обраде и 3 часа других типова)) **((ИЗВОЂЕЊЕ И СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ И МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО 6 часова (4 обраде и 2 часа других типова))	Једноставна ритмичка и мелодијска пратња. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Звучна прича на основу познатих музичких садржаја, звучне ономатопеје и илустрације на краћи литерарни текст (учење у контексту). Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Креирање мелодије на одабрани текст.	– препознаје народну и уметничку музику; – опише улогу музике у медијима; – разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; – повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности; – уочи контраст и понављање у музичком делу; – пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; – примени изражајне музичке елементе; – осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; – осмисли музички одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају; – самостално или уз помоћ одраслих					

		користи предности дигитализације: – учествује у школским приредбама и манифестацијама					
* Напомена: Природа предмета музичке културе указује на повезаност свих области и садржаја предвиђених Планом наставе и учења за четврти разред основне школе. Музичко стваралаштво, слушање и извођење музике, непрестано се прожимају, а број часова по областима, дат је на основу активности у централним деловима часа. **Напомена: Часови на којима се теме прожимају: Извођење и слушање музике, Извођење музике и стваралаштво, Извођење и слушање музике и стваралаштво уписани су у табелу више пута (у оквиру свих тема које се преплићу), а укупан број часова у све три теме је 36 у школској години. КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: српски језик, математика, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, природа и друштво, пројектна настава							
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ: <u>Српски језик: учење текстова песама... ПиД: певање песама о животињама, Ликовна култура (илустрација песама...), Физичко и здравствено васпитање (ритмичке вежбе)</u>							
КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: такт, тактна црта, трочетвртински такт, половина са тачком, лук трајања, лествица, C- dur лествица, врсте певачких гласова, боја тона, брзина, темпо, ноте (четвртина, осмина, половина, половина и четвртина са тачком, цела нота), паузе (четвртина, осмина, половина, цела), двочетвртински, трочетвртински и четворочетвртински такт, тактирање.							

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Примењујући индивидуални приступ ученику и рад по посебној програму ИОП1 ИОП2 ИОП3
Најефикасније методе и облици рада	Монолошка, истраживачка; индивидуални и рад у пару
Избор наставних средстава	Уџбеници, радне свеске, часопис, интернет
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	Облик рељефа: писање стихова
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Истраживачки задаци, пројекти, посете разних установама
Могући застоји у раду	
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности	По плану и програму

Праћење напредовања ученика/начин, време, критеријуми праћења	Свакодневно и по класификационим периодима
Остале специфичности школе које могу да утичу на остваривање наставног процеса	

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (Правилник о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
А)Степен остварености циљеваи прописаних, односно прилагођених стандарда и	Предмет Музичка култура Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретностии умешности. Узима се у обзир индивидуално напредовање у односуна сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовањеученика у наставном процесу.	<u>Начин провере исхода:</u> -иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -вођење прописане педагошке документације у којима су видне	- Евиденција: белешке о елементима за процењивањеси оцењивање - Чек-листе са скалом процене	Белешке са часова током године пресек стања на месечном нивоу пресек стања по
	Први ниво (оцена 5) Разликује звукеиз окружења и пева песмепо слуху. Веома је ангажован у свим музичким активностима током часа.Пева свенаучене песме по слуху и изводи ритмичку пратњу. Правилно изводи научене музичке игре.			
	Друго ниво (оцена 4) Зна да пева све научене песмепо слуху. Успешно игра све научене игре.Изводи ритмичку пратњу без грешке.Воли да слуша уметничку музику.	белешке остепену	и посматрања:	тримесечјима

Б) Ангажовање ученика у настави В) Самосталносту раду	Трећи ниво (оцена 3 и 2) Разликује неке звуке из окружења и пева једноставне песме по слуху. Уз подстицај учествује у музичким активностима. Пева неке научене песме по слуху и делимично изводи ритмичку пратњу. Воли да игра музичке игре. Четврти ниво (незнатно напредовање) Зна да пева неке научене песме по слуху. Игра неке научене музичке игре. Делимично изводи ритмичку пратњу.	напредовању у складу са музичким могућностима -заједничко вредновање ученика и наставника -самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика -групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) -рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) -вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима, конкурсима	-Упитници (за групни и рад у пару) -Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) -Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	на крају школске године

ПРЕДМЕТ: Физичко и здравствено васпитање

Разред: **четврти**

Годишњи фонд часова:108

Циљ: да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере оствареност и исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
		– примени општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – правилно држи тело; – самостално коригује неправилно држање; – правилно подиже, носи и спушта терет; – изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни	- дијалогска -демонстрације - монолошка - практичног вежбања -стројеве вежбе -вежбе обликовања -различити облици кретања -реквизити - Облици рада: Фронтални, Индивидуални, У пару, Групни, Спортско-рекреативна активност, Корективно-педагошки рад,	-посматра -размишља -прати ситуацију -вежба -сарађује -хода -скаче -баца -додаје	-планира -организује -бира садржаје демонстрира -даје упутства -прати ефекте рада	- извођење вежби обликовања - извођење природних облика кретања (трчање, скакање, ходање, прескакање, пењање...) - активно учествовање у вежбању и игрању - анализирање игре, својих и поступака својих другова у игри - сарадња у игри -	- КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА ЦЕЛОЖИВОТНО УЧЕЊЕ - ЕСТЕТСКА КОМПЕТЕНЦИЈА - БРИГА ЗА ЗДРАВЉЕ - ВЕШТИНА КОМУНИКАЦИЈЕ - РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА - ВЕШТИНА САРАДЊЕ - ВЕШТИНА

		плес;				распожив и простор	ЗА ЖИВОТ У
		– користи терминологију вежбања; – поштује правила понашања на вежбалиштима; – поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; – поштује и примени правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; – прати промене у сопственој тежини и висини; – сагледа резултате физичких способности; – препозна здравствено стање када не треба да вежба;				се оптимално користи као и справе и реквизити -сви делови часа су функционално повезани -похвале и истицање добрих примера извођења утичу на бољу мотивисано ст, крос, спортски дан, школска такмичења, излет	ДЕМОКРА ТСКОМ ДРУШТВУ

		– примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим ситуацијама; – уредно одржава простор у коме живи и борави; – увиди значај правилне исхране за вежбање; – повеже различита вежбања са њиховим утицајем на здравље; – препозна лепоту покрета и кретања; – користи научена вежбања у рекреацији породице; – правилно реагује у случају повреде у школи; – вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању; – учествује у предлагању садржаја и начина рада.					
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	Вежбе за развој снаге са реквизитима и без реквизита. Вежбе за развој покретљивости са реквизитима и без реквизита. Вежбе за развој аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине и експлозивне снаге. Вежбе за развој координације.						

	Национална батерија тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности. Моторичке вештине и игре у развоју моторичих способности						
МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТА И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ Атлетика	Технике трчања. Истрајно трчање. Скок удаљ згрчном техником. Бацање лоптице из залета. Скок увис прекорачном техником. Тробој.						
Спортска гимнастика	Основни садржаји Вежбе на тлу: вежбе и комбинације. Прескоци и скокови (прескок разношка). Вежбе у вису, вежбе у упору и вежбе са променама висова и упора. Вежбе равнотеже на шведској клупи и ниској греди. Проширени садржаји Вежбе на тлу:						

	– летећи колут из места. – састав.						
Основе тимских, спортских и елементарних игара	Мини–рукомет. Футсал – „мали фудбал”. Основни елементи кошарке и мини-кошарка. Основни елементи одбојке. Јаџент.						
Плес и ритам	Вежбе са вијачом. Вежбе са лоптом. Вежбе са обручем. Народно коло „Моравац”. Народно коло из краја у којем се школа налази.						
Пливање	Основна обука пливања. Скок на ноге.						
Полигони	Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима						

ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА Култура вежбања и играња	Основна правила вежбања. Основна правила мини- – рукомета, фудсала, кошарке, мини-кошарке и одбојке. Понашање према осталим учесницима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе). Чување и одржавање материјалних добара. Постављање, склањање и чување справа и реквизита неопходних за вежбање. „Ферплеј” (навијање, победа, пораз, толеранција). Значај вежбања у породици. Вежбање у слободно време.						
Здравствено васпитање	Правилно држање тела и здравље. Значај вежбања за правилан рад срца и плућа. Мишићи и зглобови тела. Хигијена простора за вежбање.						

	Исхрана и вежбање. Значај лекарских прегледа за вежбање. Поступање у случају повреде (обавестити наставника и др.).						
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: музичка култура, српски језик, природа и друштво							
МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ: Музичка култура (Извођење музике: Правилан начин певања – држање тела и дисање. Правилна дикција. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера.) Српски језик (Књижевност: Информативни текстови о физичкој и здравственој култури) Природа и друштво : (Природа, човек, друштво, : Начини преношења и мере заштите од заразних болести Материјали: Међусобни утицај човека и окружења (начин на који човек мења окружење), утицај на здравље и живот кроз правила понашања који доприносе одрживом развоју).							
КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: трчање, скскање, ниски старт, спринтерско трчање, истрајно трчање, суножни скокови, скок удаљ, скок увис, фудсал, наскок, узмак, колут напред, колут назад, вага, чунасто трчање, претклон...							

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ				
(Упутство за формативно и сумативно оцењивање)				
ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (Правилник о оцењивању ученика)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време

Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагође-них стандарда и исхода Ангажовање ученика у настави Самосталност у раду	-Предмет Физичко и здравствено васпитање: Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретности и умешности. Узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочитосе узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. Критеријуми оцењивања Први ниво(оцена 5) Правилно изводи форме природног облика кретања.Вешт је и спретан, тако да се истиче при вежбању. Напредује у развоју моторичких способности. Познаје,поштује и примењује правила понашањана часу и учествује у свим заједничким активностима. Други ниво(оцена 4) Напредује у развоју моторичких способности. Правилно и вешто изводи вежбе и природне облике кретања.Познаје и поштује правила у играма. Трећи ниво (оцена 3) Споро напредује уразвоју моторичких способности. Изводи једноставне облике кретања. Учествује у играма. (оцена 2) Изводи одређене облике природног облика кретања.Познаје правила игре, али их се углавном придржава. Четврти ниво(незнатно напредовање) Изводи неке форме природног облика кретања, уз подстицај се укључује у заједничке активности.	<u>Начин провере</u> <u>исхода:</u> -иницијална процена нивоа на комесе ученици налазе -вођење прописане педагошке документације у којима су видне бележке о нивоу ангажованости,вежба-њу у адекватној опреми,постигнућима у моторичким вештинама и инивидуалном напретку сваког ученика у извршавању задатака (област; скала по нивоима) -Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени,допри-носе заједничком циљу...)	Евиденција:бел ешке о елементима за процењивање и оцењивањеСам оста-лност у извршавањузад атака (област; скала по нивоима) Чек-листе са са скалом процене Протоколи о посматрању Упитници за групни рад и рад у пару Листе: сарадња у групи(сви чланови су укључени,допр иносезаједничк ом циљу...) Квалитати-вно и квантитати-вно процењива-ње резултата(пано, табела...)	Белешке сачасова током године Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања на тромесе-чјима Процена о напретку на крају школске године

ПРЕДМЕТ: ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Разред: 4.

Годишњи фонд часова: 36

Циљ: Дигитални свет је облик образовно-васпитног рада којим се развијају међупредметне компетенције уз употребу информационо-комуникационих технологија;Пројектна настава је усмерена на достизање исхода који се првенствено односе на : логичко и критичко мишљење,као и припрему ученика за лако сналажење у свету технике, технологије и рачунарства, како у свакодневном животу, тако и у процесу учења.

Предлози пројектних тема за први разред	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остваренос	Међупредметне
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	Основни алати за обликовање текста Уметање слике у текст Уређивање текста	-Самостално користи дигиталне уџбенике за учење; -Промени величину и боју текста, подебља га, искоси и подвуче у	-дијалошка -текстуална -илустративна -учење путем открића -демонстративна	-посматра -пита -учествује -коригује фотографише -снима	-мотивише -усавршава се -креира стимулативно окружење	-Анкете за родитеље, ученике, наставнике -изложбе у холу школе	Комуникативна компетенција, компетенција за учење, компетенција за сарадњу,

БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	Дигитални правопис Дигитални речник Кликом до културног наслеђа Виртуелни сајам науке Рад на пројекту: Шта је пубертет? Ослушни своје тело Опрезно и паметно у дигиталном свету Уметност програмирања, Подсети се – размисли – реши	програму за обраду текста; -Исече, копира и налепи исечени/копирани текст на одговарајуће место у програму за обраду текста; -Самостално користи дигиталне уџбенике за учење; -Промени величину и боју текста, подебља га, искоси и подвуче у програму за обраду текста; -Користи интернет за учење и проналажење информација уз помоћ наставника -Правилно седи при раду за рачунаром - Зна да наведе могуће последице на здравље услед неправилног коришћења дигиталних креира програм у визуелном програмском језику на основу датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање; -Примени блокове аритметичких оператора при креирању програма у визуелном програмском језику;уређаја - Настава је усмерена	-интерактивна -учење кроз игру -амбијентална -посматрачка -сценска -користе се : различите методе којима се постиже радозналост, пажња и развој критичког мишљења комуникација, текст, апликације, креде у боји , хамер папир, ЦД-плејер, компакт дискови рачунар мобилни телефон фото апарат, ..	-претражује интернет -слуша -чита текст -говори -описује -закључује -уочава -повезује -анализира -истражује -сарађује -процењује -предлаже активности -прави план активности -вреднује свој и туђи рад	-планира -организује -бира садржаје -реализује -објашњава демонстрира -даје упутства -врши корекцију у раду -сарађује -пише -чита -вреднује	-фото албуми, -летопис, -приредба -чланак у локалним новинама, фотографије, филм, разгледница, изложба, културно-уметнички програм (програм за крај школске године) , ППТ презентација,	естетичка компетенција, дигитална компетенција, одговоран однос према околини, решавање проблема. , - рад са подацима и информацијама,

		на достизање исхода који се првенствено односе на : логичко и критичко мишљење, као и припрему ученика за лако сналажење у свету технике, технологије и рачунарства, како у свакодневном животу, тако и у процесу учења.					
КОРЕЛАЦИЈА: дигитални свет је облик образовно-васпитног рада којим се развијају међупредметне компетенције уз употребу информационо- комуникационих технологија (српски језик, математика, природа и друштво, музичка култура, ликовна култура, физичко васпитање, верска настава).							
МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ: Компетенција за целоживотно учење; Компетенција: Рад са подацима и информацијама ; Дигитална компетенција; Решавање проблема; Сарадња; Естетичка компетенција							
КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: дигитализација, дигитални уређаји, начини комуникације путем интернета, програмирање, блок , петља, блокови за одлучивање, оператори поређења , дигитално насиље, понашање у дигиталном окружењу, МејкКод, микробит, алгоритам.							

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Упутство за сумативно оцењивање ученика

Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
Предмет Дигитални свет -вођење прописан епедагошке документације у којима су видне белешке о редовности упохађању наставе и заинтересованости -активно укључивање у процес рада групе, напредовање и развој, као и самосталности у раду ученика -заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцене од стране ученика	Системтско посматрање Евиденција: белешке о елементима процењивања и оцењивања Чек-листе са скалом процене	- континуирано - након завршетка теме - по потреби

-тимски рад (посматрање наставника,излагање група,процена осталих ученика) -рад у пару (посматрање наставника,излагање парова,процена осталих ученика) -вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима -степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених исхода постигнућа у току савладавања програма предмета. -процењују се: вештине разумевања,примена и вредновање научених поступака и процедура;рад са подацима и рад на различитим задацима;вештине,руковање алатима и ттехнологијама иизвођење радних задатака.	Протоколи посматрања Упитници(за групни и рад упару) Скала по нивоима(самосталност уизвршавањузадатака) Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	-белешке сачасоватокомгоди не -пресек стања након завршеткапројекта -пресек стањапотромесечјима -процена орадуинапреткуна крајушколскогоди не

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Примењујући индивидуални приступ ученику и рад по посебномпрограмуИОП1 ИОП2 ИОП3
Најефикасније методе и облици рада	Монолошка,истраживачка; индивидуални и рад у пару
Избор наставних средстава	Уџбеници,радне свеске,часопис,интернет
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	Облик рељефа,установе,становништво:описивање,посећивање
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Истраживачки задаци,пројекти ,посете разних установама
Могући застоји у раду	
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности	По плану и програму
Праћење напредовања ученика/начин, време, критеријуми праћења	Свакодневно и по класификационим периодима
Остале специфичности школе које могу да утичу на остваривање наставног процеса	

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Наставни предмет: Грађанско васпитање

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 36

Циљ: Циљ наставе и учења Грађанског васпитања је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске и локалне заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
ЉУДСКА ПРАВА Ја и други на планети Земљи	Планета Земља припада свима који на њој живе Узајамни утицај природе и човека. Потребе појединца и опште добро – задовољавање људских потреба без угрожавања будућих генерација. Одговоран однос према свету у коме живимо – <i>Мисли глобално делуј локално.</i> Право на здраву животну средину Трећа генерација	- разликује примере одговорног и неодговорног понашања људи према животној средини; - се понаша у свакодневним ситуацијама на начин који уважава животну средину и рационалну потрошњу ресурса; - образложи важност информисања о стању животне средине и начинима њене заштите; - аргументује добити од заједничког живота људи припадника различитих култура; - наведе елементе традиције и културе свог народа и покаже интересовање и	- Дијалoшкa - Илустрaтивнa - Демонстрaтивнa - Рaзгoвoр - Текстуaлнa - Фронтaлни - Индивидуaлни - Рaд у пaру - Конвeцијa о дeцијим прaвимa - Дидaктички мaтеријaл	- пише - црта - говори - описује - глeдa - размилђa - усвaјa - сaрaђујe - дискутујe - рaди пројекaт	- планирa - оргaнизујe - бира сaдржaјe - дeмoнстрирa - дaјe упутствa - прaти eфeктe рaдa	Практични рaд, усмeнo излaгaњe, дискусијa, дeбaтa, драмaтизaцијa, рeцитoвaњe, писaнo изрaжaвaњe.	Компeнeнцијa зa цeлoживoтнo учeњe, Кoмуникaцијa, Рaд сa пoдaцимa и инфoрмaцијaмa, Дигитaлнa кoмпeтeнцијa, Рeшaвaњe прoблeмa, Сaрaдњa, Естетичкa кoмпeтeнцијa,

ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Култура и традиција	људских права. Вредности на којима почива – право на живот у здравој животној средини; право на одржив економски развој; право на рационално коришћење природних и енергетских ресурса; право на спречавање свих облика загађивања животне средине; право на доступност информација о стању животне средине. Култура и традиција Материјално и нематеријално наслеђе једне заједнице настало под утицајем свих народа који су ту живели и сада живе. Културни идентитет Неговање традиције и културе сопственог народа и поштовање традиције и културе других.	поштовање за друге културе и традиције; - образложи значај подршке избеглицама и мигрантима да у новој средини сачувају свој језик, традицију, културу; - наведе примере из свакодневног живота којима се илуструје сусретање различитих култура; - дискутује о томе како непознавање других култура утиче на настанак стереотипа, предрасуда и дискриминације; - препознаје примере прекомерне потрошње; - препознаје у медијима поруке које подстичу прекомерну потрошњу, посебно деце и младих; - критички разматра појаву бацања хране и расипања воде; - процењује важне чињенице о производима које купује читајући декларацију и води рачуна о односу цене и квалитета; - испољи заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду;					Одговора н однос према околини, Одговора н однос према здрављу, Предузимљивост и предузетничка компетенција

	Мултикултуралност и интеркултуралност Живот поред људи других култура или заједнички живот са њима. Избеглице и мигранти Невољно кретање људи из једне у другу културну заједницу. Непознавање других култура као основ за развој стереотипа, предрасуда и дискриминације. Уклопити се у нову средину, а сачувати свој културни идентитет. Сустретање култура Сустретање и прожимање различитих култура без губљења културног идентитета. Потрошачко друштво	- учествује у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању.					

ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Прекомерна потрошња	Стварне потребе и прекомерна потрошња.						
	Неравнотежа – гладни и жедни у свету у којем се храна баца а вода расипа.						
	Амбалажа важнија од садржаја – гомилање отпада.						
	Притисак произвођача – нови модели новог модела.						
	Деца – омиљена циљна група произвођача.						
	Медији и потрошачка култура						
	Поруке медија у подстицању потрошње. Деца у рекламама.						
	Права потрошача						
	Информације од значаја за потрошаче.						
	Однос цене и квалитета производа.						
	Права и одговорност потрошача.						
	Заштита потрошачких права.						

ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Еколошка акција	Планирање и извођење еколошке акције Одређивање циља и израда плана акције. Извођење и документовање акције. Промоција акције на нивоу школе. Вредновање акције.						
Корелација са другим предметима: Српски језик, Математика, Природа и друштво, Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање							
Међупредметно повезивање: Српски језик и књижевност (читање прича), музичка култура(слушање и певање песмица), ликовна култура кроз цртање различитих радова .							

Кључни појмови садржаја предмета: *Право на здраву животну средину, култура, интеркултуралност, права потрошача*

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Потребе у виду подршке, охрабривања.
Најефикасније методе и облици рада	Илустративно-демонстративне, рад у пару
Избор наставних средстава	Табла, креда, пројектор, деџа литература
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	Облик рељефа:описивање
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Истраживачки задаци, пројекти , посете разних установама
Могући застоји у раду	Незаинтересованост за рад ученика
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности	По плану и програму
Праћење напредовања ученика/начин, време, критеријуми праћења	Редовно праћење напретка у постигнућима ученика, начина учења, степена самосталности у раду, начина остварења сарадње у процесу учења са другим ученицима и других података о ученику важних за праћење.
Остале специфичности школе које могу да утичу на остваривање наставног процеса	

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Начин провере остварености исхода- формативнио сумативно оцењивање; оцењује се описном оценом: истиче се, добар,задовољава

Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
Предмет Грађанско васпитање -иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -вођење прописане педагошке документације у којима су видне белешке о редовности у похађању наставе, заинтересованости -активно укључивање у процес рада групе,напредовање и развој,каои самосталности у раду ученика -заједничко вредновање -рад упару (посматрање наставника,излагање парова,процена осталих ученика)	-Системтско посматрање -Евиденција: белешке о елементима за процењивање и оцењивање -Чек-листе са скалом процене -Протоколи посматрања -Упитници(за групни и рад у пару) -Скала по нивоима(самосталност у извршавању задатака) -Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	Континуирано Белешке са часова током године Пресек стања по тромесечјима Процена о раду и напретку на крају школске године

Наставни предмет: **Верска настава**

Разред:4.

Годишњи фонд часова:36

Циљ наставе веронауке у четвртом разреду је да ученик продуби разумевање основних хришћанских вредности и њихову примену у свакодневном животу. Подстиче се развијање свести о значају заједништва и одговорности према другима. Ученик се оспособљава да уочава разлику између добрих и лоших поступака. Развија се способност повезивања верских садржаја са животним ситуацијама. Јача се осећај поштовања према Цркви, породици и заједници. Подстиче се самостално размишљање и изражавање ставова.

Тема Број часова по теми	Садржаји	Исходи	Начин остваривања исхода			Начин провере остварености исхода	Међупредметне компетенције
			Наставне методе, облик рада, наставна средства	Активност ученика	Активност наставника		
I УВОД 1. Уводни час - Дружимо са Богом и светима II ЦРКВА ЈЕ НАШ ИЗБОР 1. Заједница је основ живота 2. Црква је наш избор 3. Црква је заједница са Светом Тројицом 4. Црква је циљ стварања света (опис н.ј. заједница) 5. Свет изван заједнице са Богом (опис н.ј обрада приче "Из ја града у ти град") 6. Свет у заједници са Богом (опис н.ј -	· Прича "Недостајати" (за заједницу као основ живота) Т. Телехтон · Песма Св. Владике Николаја „Заједничарење са небом“ · Одабрани одељци из књиге „Из Ја-града у Ти град“ · Прилагођена и препричана новозаветна прича о Христовом позиву Апостола · Новозаветна прича о ап. Петру када тоне · О делима Апостола	<u>Когнитивни аспект:</u> уочити важност постојања заједнице уочити разлику између Цркве и сваке друге заједнице; уочити да је Црква слободна заједница у којој учествују само они који то желе; • знати да се они који су у заједници са Христом називају хришћани и да је Црква њихова заједница; • знати да се заједница Бога, људи и природе зове Црква; • уочити да изван Цркве свет не може постојати вечно. <u>Афективни аспект:</u>	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ У настави се користе метода разговора и дијалога, метода објашњавања и причања. Примењује се и анализа текста и тумачење поука. Користи се и илустративно-демонстративна метода. Подстиче се проблемско учење кроз једноставне ситуације. Ученици се подстичу на закључивање и повезивање садржаја. ОБЛИЦИ РАДА Фронтални, индивидуални и групни рад се комбинују. Рад у пару се користи за краће задатке. Групни рад подстиче сарадњу и размену идеја. Индивидуални рад омогућава самостално	Ученици учествују у разговору и износе мишљења. Анализирају приче и текстове. Повезују наставне садржаје са животом. Учествоју у групном раду. Изражавају се усмено и ликовно. Постављају питања.	Наставник организује и води наставу. Објашњава садржаје кроз примере. Подстиче ученике на размишљање. Води дискусију и поставља питања. Прати рад ученика. Подржава индивидуални напредак.	Праћење је континуирано. Вреднује се активност и разумевање. Прати се усмено изражавање. Оцењивање је описно. Узима се у обзир укупан ангажман.	Развија се комуникација и сарадња. Подстиче се критичко размишљање. Јача се одговорност. Развија се креативност. Подстиче се емпатија.

Црква - остварење циља - обрада приче "Из ја града у ти град") III ХРИСТОС НАС СВЕ ЗОВЕ 1. Христос позива Апостоле 2. Вера основ заједнице (садржај н.ј - Ап. Петар тоне) 3. Апостоли позивају свет 4. Човек само срцем јасно види (садржај н.ј – роман „ Мали принц“, А. С. Егзипери) 5. Христос нас зове 6. Божић (обрада песме „Звезда се засја“)IV ДИВАН ЈЕ БОГ У СВЕТИМА СВОЈИМА 1. Светитељи - сведоци љубави Божје 2. Свети Сава - путеводитељ у живот вечни 3. Желим да видим Христа (опис н.ј - прича о Закхеју) 4. Свети Симеон Богопримац - сусрет са Христом 5. Литургија - путовање свих светих V ЗНАЧАЈ ВРЛИНСКОГ	али принц», А. С. Егзипери - одломак из · Песма «Звезда се засја» · Приповест о Светом Сави, његовим делима и духовним подвизима . Указати на неке од најважнијих поука из књига које је Свети Сава написао (Житије Св. Симеона, Законоправило, Хиландарски типик, Студенички типик,) одломак из књиге Михајла Пупина „ Са пашњака до научењака“ (одломак у коме се говори о нашој вери и Светоме Сави) · Прича о Закхеју – препричана и прилагођена · Празник Сретење Господње 3. Владика Николај одломак из „Небеске Литургије“· Грех као промашај циља · Последице пада у грех · Обрада одабраних поглавља из књиге «Из Ти-града у Небески град»	• бити подстакнут да активно учествује у животу Цркве бити подстакнут да препознаје живот као дар Божји; • бити подстакнут да препознаје Живот Вечни као Божји дар. <u>Когнитивни аспект:</u> • уочити да нас Христос позива у лични однос - заједницу љубави; увидети да су апостоли људи који су слични нама; уочити да је вера основ заједнице са Богом; • увидети да су Апостоли позивали људе у заједницу љубави са Христом; разумети значај Христовог оваплоћења (рађања); · Усвојити текст и мелодију песме „Звезда се засја“ <u>Афективни аспект:</u> • бити подстакнут да доживети Христа као Личност која нам иде у сусрет.<u>Когнитивни аспект:</u> поступно изграђивати свест о томе ко су светитељи; увидети да су сви позвани да буду светиетљи; • уочити важност светитеља каонаших узора за остваривање личног јединства са Богом;	размишљање. Облици рада се прилагођавају садржају. НАСТАВНА СРЕДСТВА Користе се уџбеници и радни материјали. Примењују се слике, шеме и постери. Користе се аудио и видео садржаји. Наставник користи таблу и презентације. Ученици користе ликовни материјал.				

ЖИВОТА 1. На путу светости (опис н.ј - грех као промашај циља) 2. Усавршавању нема краја (опис н.ј - последице пада у грех) 3. Пут ка вечности (опис н.ј - обрада приче Из Ти града у Небески град) 4. Хришћанске врлине 5. Врлинослов - Свети нас уче (опис н.ј - поуке светих) VI СА НАМА ЈЕ БОГ 1. Васкрсење и Педесетница (молитва: Царе небески) 2. Црква је икона Царства Божијег 3. Црквена уметност - одсјај Царства Божијег	поуке светих: Григорије С. Петров ; · Васкршња прича дарови доброг мудраца Христу Спаситељу „Четврти мудрац“; · Свети Спиридон (прича о смирењу); · Свети Василије Острошки - (прича „Свечев лијек“); · Поуке владике Николаја · Св. Јустин Ћелијски („Срна у изгубљеном рају“ одломак из казивања белих срна) · Педесетница – рођендан Цркве; · Молитва Царе небески; · Кроз одломке из јеванђелских текстова, допуњен е фотографијама фресака, приказати домострој спасења.	• знати какву важност Савине речи и дела имају за нас данас; • уочити да је за остваривање јединства са Богом потребна искрена жеља; знати да је Литургија начин на који сви остварујемо заједницу са Богом; препознати да у нашу заједницу са Богом уводимо све оне (и све оно) што волимо. <u>Афективни аспект:</u> бити подстакнут да слеђује светитељима Божјим и да буде добар човек; • бити подстакнут да препознаје љубав као највећу врлину. <u>Когнитивни аспект:</u> увидети да се грех јавља као последица одсуства истинске љубави; уочити да је грех наш погрешан избор; • увидети шта је самољубље и по чему се оно разликује од љубави; увидети да без врлина нема љубави; • уочити да је само врлинама могуће остварити однос љубави са Богом и људима; упознати најважније хришћанске врлине; • увидети да врлине нису човеку дате, већ да се за њих треба трудити;					

		• увидети да се и врлине усавршавају. <u>Афективни аспект:</u> • бити подстакнут да следује светитељ има Божјим; • бити подстакнут да се труди да у себи развија хришћанске врлине. <u>Когнитивни аспект:</u> уочити да служењем Литургије постајемо учесници Царства Божијег и сједињујемо се са Богом; · упознати садржај молитве «Царе небески»; • увидети да сам изглед православног храма изображава јединство Неба и земље. <u>Афективни аспект:</u> код ученика ће се развијати жеља за очувањем природе; · бити подстакнут да уреди школски простор најуспешнијим радовима; • бити подстакнут да и наредне године похађа часове Православног катихизиса; • уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса четвртог разреда основне школе.					

Корелација са другим предметима:Српски језик – читање и анализа текстова.

Свет око нас – породица, природа, заједница.

Ликовна култура – визуелно изражавање.

Музичка култура – песме и доживљај музике.

Физичко васпитање – сарадња и правила.

Међупредметно повезивање:

Повезивање садржаја са другим предметима. Интеграција знања. Уочавање сличности у темама. Примена знања у животу. Развијање целине учења.

Р

Кључни појмови садржаја програма: Црква, светитељи, Бог, човек, Литургија, Васкрсење, љубав, заједница, вера, Божић, врлине, апостоли, молитва

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Које су специфичне потребе ученика и како их уважавам	Уважавају се индивидуалне разлике. Рад се прилагођава ученицима. Пружа се додатна подршка. Напредни ученици добијају додатне задатке. Подстиче се равноправно учешће.
Најефикасније методе и облици рада	Разговор, објашњавање, анализа текста. Очигледна метода. Фронтални, групни и индивидуални рад. Рад у пару. Активно учешће ученика.
Избор наставних средстава	Уџбеник и радни листови. Слике и шеме. Видео материјали. Табла и презентације. Креативни материјали.
Које потенцијале локалне средине ћу користити и како	Цркве и манастири. Локални обичаји. Културни споменици. Празници. Искуства заједнице.
Активности и стратегије за мотивисање ученика	Разговор и примери. Игровне активности. Похвала. Креативни задаци. Тимски рад.
Темпо рада приликом реализације појединих наставних тема/ специфичности	Поступно обрађивање. Прилагођено узрасту. Више времена за разумевање. Понављање. Флексибилан темпо.
Могући застоји у раду	Разлике у знању. Пажња ученика. Потреба за појашњењем. Понављање. Прилагођавање активности.

Праћење напредовања ученика/начин,време,критеријуми праћења и оцењивања ученика/начин,време,критеријуми праћења	Континуирано праћење. Активност ученика. Усмено изражавање. Описно оцењивање. Укупан напредак.
Остале специфичности школе које могу да утичу на остваривање наставног процеса	Број ученика. Просторни услови. Распоред часова. Сарадња наставника. Школска клима.

ПРЕДМЕТ : Српски језик – допунска настава

РАЗРЕД: четврти

ЦИЉ : правилна употреба графо-елемената-латинична слова, правилно изговарање гласова у различитим позицијама речи, правилно писање штампаних и писаних слова ћирилице и латинице, увежбавање и усавршавање гласног читања , поступно савладавање градива из граматике и правописа на основном нивоу, увежбавање усменог и писаног изражавања.

САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА
Језик -штампана слова латинице - писана слова латинице - употреба великог слова - знаци интерпункције - реченица -именице, -глаголи -придеви -бројеви -прошлост, садашњост, будућност -скраћенице -речца НЕ и ЛИ -управни говор - прилошке одредбе за време , место и начин -атрибут, - објекат - врста и служба речи у реченици Књижевност - гласно читање - рад на тексту (одговори на једноставна питања) Језичка култура - усмено и писано препричавање књижевних текстова	- знају да пишу латиничним штампаним и писаним словима -савладали су основна правописна правила - гласно читањаеу циљу бољег разумевања прочитаног - усмено и писано се изражавају једноставним реченицама -усвојили су наставне садржаје предвиђеним планом и програмом на основном нивоу; -развијени су сарадничкихи кооперативни односаиу раду; -уувежбавају и понављају стечена знања и вештине и добијају упустава за савладавање потешкоћа у учењу; -пружена је индивидуална помоћ ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја; -оспособљени су да повезују градиво сродних предмета и примене стечена знања; -омогућено је да ученик кроз вежбу овлада како теоријским, тако и практичним делом градива у оквиру својих могућности;	-метода писаних радова - преписивање - писање по диктату - записивање речи и реченица на основу слике	-Словарица -латиница -текст -апликације -учбеник -наставни листићи

ОБРАЗОВНА ОБЛАСТ (КОРЕЛАЦИЈА)	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик	б) Наставник		
Језик Књижевност Језичка култура	-слуша -говори -уочава -повезује -закључује -анализира -истражује -посматра	- планира -организује -реализује -објашњава -демон-стрира -даје упутства -врши корекцију у току рада	Наставни листићи	Педагог

	-црта -решава проблем -именује Решава -именује и чита слова -пише -составља и записује речи и реченице -пише по диктату -чита -одговара на питања -составља реченицу по слици - препричава	-прати ефекте сопственог рада -партнер у учењу -бодри		

ПРЕДМЕТ : Математика – допунска настава

РАЗРЕД: четврти

ЦИЉ : Стицање и усвајање наставних садржаја које ученици нису успели да савладају на часовима редовне наставе због различитих узрока

САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА
Бројеви прве хиљаде и преко хиљаду. Читање,записивање и упоређивање вишецифрених бројева Сабирање и одузимање (усмени и писмени поступак). Множење једноцифреним бројевима и бројем 10 и дељење бројевима прве десетице са и без остатка (усмени и писмени поступак). Зависност резултата од промене компонената. Једначине облика: $a + x = b$, $a - x = b$, $x - a = b$, $a \times x = b$ Неједначине облика: $a \pm x < b$, $a \pm x > b$, $x - a < b$, $x - a > b$. Упоредивање разломака са једнаким именицима. Упоредивање разломака са једнаким	прочита, запише и упоређи природне бројеве и прикаже их на бројевној правој; • изврши четири основне рачунске операције у скупу $\mathbb{N}_0$; • реши једначину са једном рачунском операцијом; • одреди и запише скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем; • упише делове целине и запише разломке. • Сабере и одузме разломке • упоређи разломке са једнаким именицом • упоређи разломке са једнаким броиоцима	дијалогска -текстуална -илустративна -демонстративна -интерактивна -метода писаних радова - преписивање -записивање задатака	-текст -апликације -уџбеник

броиоцима Сабирање и одузимање разломака Децимални запис броја са две децимале. Сабирање и одузимање бројева са две децимале			
.Правоугаоник и квадрат. Обим и површина квадрата и правоугаоника. Обим и површина квадрата и коцке Цртање квадрата и коцке Пресликавање геометријских фигура на квадратној мрежи.	именује елементе и опише особине квадрата и коцке; • прави моделе квадрата и коцке; • користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање; • израчуна површину квадрата и правоугаоника; • израчуна површину и запремину квадрата и коцке. прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине		
Мерне јединице за површину Мерење површине (m ² , dm ² , cm ² , mm ² , km ² , ha, a). Мерење времена (деценија, век, секунд). Мерење дужине (mm, km). Мерење запремине течности (l, dl, cl, ml, hl). Мерење површине геометријских фигура задатом мером.	Зна основне мерне јединице за површину зна јединице за време мери дужину задатог предмета		

ОБРАЗОВНА ОБЛАСТ (КОРЕЛАЦИЈА)	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик	б) Наставник		
БРОЈЕВИ ГЕОМЕТРИЈА МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	-слуша -говори -уочава -повезује -закључује -анализира -истражује -посматра -црта -решава проблем	-планира -организује -реализује -објашњава -демонстрира -даје упутства -врши корекцију у току рада -прати ефекте сопственог рада -партнер у учењу	Наставни листићи	Педагог

	-именује -решава задатке -пише -чита -одговара на питања	-бодри		

ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА – ДОДАТНА

НАСТАВА РАЗРЕД: 4.

ЦИЉ додатне наставе из математике је оспособити ученике да адекватно користе математички језик у научној комуникацији, примењују математику при изучавању других наука (наставних предмета), доносе математички засноване одлуке у различитим областима личног и друштвеног контекста.

Имају развијене математичке компетенције на нивоу који им омогућава успешан наставак школовања.

САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА
БРОЈЕВИ Скуп природних бројева са нулом. Декадни систем записивања бројева. Месна вредност цифре. Својства скупа природних бројева. Сабирање и одузимање (писмени поступак). Множење и дељење (писмени поступак). Својства рачунских операција (изражена формулама). Изрази са више операција (бројевни изрази и изрази са променљивом). Једначине и неједначине у скупу N_0 . Разломци облика $(\frac{m}{n}, n \leq 10)$. Упоредивање разломака са једнаким бројоцима. Једнакост разломака. Сабирање и одузимање разломака са једнаким именицима . Децимални запис броја са две децимале. Сабирање и одузимање децималних бројева. ГЕОМЕТРИЈА Квадар и коцка	– састави израз, израчуна вредност бројевног изрази и примени - реши једначине и неједначине и провери тачност решења; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину; - одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју; - сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале; реши задатак применом различитих начина представљања проблема; – црта мреже и прави моделе квадрата и коцке;	- дијалогска - текстуална - илустративна - учење путем открића - демонстративна - интерактивна - учење кроз игру - амбијентална - посматрачка	Прибор за геометрију Модел квадрата и коцке Рачунар, апликације

МЕРЕЊЕ И МЕРЕ Мерење површине (m ² , dm ² , cm ² , mm ² , km ² , ha, a). Површина квадрата и правоугаоника. Површина квадра и коцке. Мерење запремине (m ³ , dm ³ , cm ³ , mm ³). Запремина квадра и коцке.	– израчуна површину и запремину квадра и коцке; – реши проблемске задатке у контексту мерења.		

ОБРАЗОВНА ОБЛАСТ (КОРЕЛАЦИЈА)	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик	б) Наставник		
Српски језик, ликовна култура, физичко васпитање, музичка култура, енглески језик, природа и друштво, дигитални свет.	-слуша -чита текст -говори -описује -закључује -уочава -повезује -анализира -истражује -решава задатке	-планира -организује -бира садржаје -реализује -објашњава демонстрира -даје упутства -врши корекцију у току рада -прати ефекте рада ученика -партнер у учењу	Наставни листићи	Наставик енглеског језика и физичког васпитања

ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК – ДОДАТНА НАСТАВА

РАЗРЕД: 4.

ЦИЉ: Циљ додатне наставе јесте да ученици са већим интересовањем прошире и продубе своја знања, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење. Примарни циљ је припрема ученика за такмичење.

САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА

Књижевност -Народна књижевност -Рад на тексту са истраживачким задацима Језик Грамматика -Врсте речи -Служба речи Правопис -Управни и неуправни говор -Речи народног говора, речи страног порекла Језичка култура -Припрема за такмичење рецитатора (усмено изражавање) -Писање прича различитим стиловима -Писање поезије -Сликамо речима	-употреби основне облике усменог и писменог изражавања, причања и описивања; -учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуникације и пажљиво слуша саговорника; -извештава о ликовима о прецизности, тачности, објективности и сажетости; препричава, прича и описује и на сажет и на опширан начин -одреди основне реченичне чланове; -разликује врсту речи од службе речи у реченици; -учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуникације и пажљиво слуша саговорника; -споји више реченица у краћу и дужу целину	-дијалошка -текстуална -илустративна -учење путем открића -демонстративна -интерактивна -учење кроз игру -амбијентална -посматрачка	Наставни листићи, дечја литература

ОБРАЗОВНА ОБЛАСТ (КОРЕЛАЦИЈА)	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик	б) Наставник		
Ликовна култура, физичко васпитање, музичка култура, енглески језик, природа и друштво, дигитални свет.	-слуша -чита текст -говори -описује -закључује -уочава -повезује -анализира -истражује -решава задатке	-планира -организује -бира садржаје -реализује -објашњава демонстрира -даје упутства -врши корекцију у току рада -прати ефекте рада ученика -партнер у учењу	Наставни листићи, дечја литература	Наставик енглеског језика

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНОГ НАСТАВНОГ РАДА

ПРЕДМЕТ: Час одељењског старешине

РАЗРЕД: четврти

БРОЈ ЧАСОВА: 36

ЦИЉ: Олакшавање процеса адаптације на школску средину и подстицање социјалне интеграције-успостављање и развијање односа другарства и сарадње са вршњацима и одраслима.

ТЕМЕ	ИСХОДИ	ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	

Септембар Поново у школи - повратак у школу Мој портфолио – презентовање портфолија Ми смо тим - представљање одељења као тим Како да откријем своје способности – ученици износе своја интересовања Октобар Кад порастем бићу... Дечја недеља Како да учимо – уче како да уче и стекну навике у учењу Мој радни дан – организујемо радни дан и слободно време Рођенданско стабло – знаком представљамо наш датум рођења Новембар Десет топлх речи – бирамо најлепше речи да се обратимо Хајде да се договоримо Читањем у походе, Гроздана Олујић Дан толеранције Децембар Толеранција према разликама Да ли смо испунили досадашњи циљ – анализа портфолија да ли су ученици постигли резултате које су до сада поставили Наша радна соба – како уредити радну собу Новогодишњи маскенбал – организујемо маскенбал на нивоу разреда Божић Јануар	-Поштује простор у коме бораве у школи. -Поштује правила понашања у школи -Упознаје се са основним дечјим правима и обавезама. -Разуме важност правилног односа унутар групе -Упознаје разлоге настајања сукоба; -Упознаје начине спречавања или мирног решавања сукоба -Разуме важност правила културног понашања, како у школи, тако и на јавним местима ; -Зна да важност бриге о себи и другима; -Схвате важност пристојног понашања и да основна правила примењују у свакодневном животу са одраслима и са вршњацима;	· Кооперативна · Интерактивна · Перцептивне · Амбијентално учење · · · Игра · Цртање · Певање · Учењекроз игру	· Фотографије · Сlike · Краћи текстови · ЦД · Буквар дечјих права · Дидактички материјали	

Свети Сава – правимо пано поводом Светог Саве Правила у учионици – усвајање правила у учионици, поштовање правила Фебруар Празници некада и сада Уредимо учионицу – како да уредимо и чувамо и како да се понашамо у учионици и школи. Борба против вршњачког насиља Март Рециклирај не фолирај Честитка за маму, баку – правимо честитку за маму или баку поводом осмог марта Мој први хербаријум – сакупљамо и правимо хербаријум биљака из нашег краја Мој први хербаријум – сакупљамо и правимо хербаријум биљака из нашег краја Април Весели одељењски састанак – Први април – Дан шале Уз Градимира растемо и учимо Ускршњи штанд – припремамо штанд за Ускрса Мај Здравље на уста улази	-Разуме да без обзира на разлике, сви имају једнака права и сви су једнако вредни; -Зна да реално сагледа своје способности, склоности и интересовања; -Осећа да се свако право другарство и пријатељство даказује делима, поступцима и понашањем			

Да ли смо безбедни у
саобраћају – уочавамо правила
у саобраћају

Шта треба да читам –
развијамо љубав према
читању

Правимо наш часопис –
електронска форма

Ј
ун
Научили смо – представљамо свој
портфолио

Желим да се представим –
припремамо приредбу за крај
школске године

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ	<i>АКТИВНОСТИ</i>		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик	б) Наставник		

· Српски језик · Ликовна култура · Музичка култура · Свет око нас · Физичко и здравствено васпитање	· Разговор · Слуша · Посматра · Самосталан и интерактивни рад · Упореджује · Процењује · Сарађује · Креира · Комуницира са другима · Презентује	· Планира · Ораганизује · Бира садржаје · Усмерава · Реализује · Преноси информације · Даје упутства · Мотивише · Омогућује примену наученог · Формира групе -Упознаје индивидуалне способности · Прати ефекте сопствено града · Прати ефекте рада ученика · Води разговор	· Ученици · Наставници · Родитељи · Природна и друштвена средина · Предмети из окружења · Искуство ученика · Дидактички материјал · Стручна литература · Окружење -Икт	· Ученици · Наставници · Родитељи · Педагог · Друштвена средина

Наставни предмет: **Слободне активности**

Разред: четврти

Годишњи број часова: 36

Циљ часа слободних активности је креативан рад са ученицима прожет кроз више наставних предмета унапређивањем ученичких језичких, музичких, физичких и ликовних активности.

ТЕМА/САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА

Језичке активности · Договор о раду и предвиђеном плану · Доживљај са летњег распуста · Прочитао сам током летњег распуста · Читамо децје часописе · Припрема програма за прославу Дана Светог Саве · Свети Сава у игри и песми · Читање ученичких радова (слободна тема) · Припрема за школско такмичење у рецитовању · Играмо „Занимљиве географије“ · Бонтон · Увежбавање програма за крај школске године	· упознаати су са културом рецитовања · упознати су са основама рецитовања и њеним вредностима · развијене стваралачке способности · богаћење и развијање мапте и креативног начина мишљења · развијена способност за концентрацију и способности за јавне наступе · стечена способности лепог, течног и креативног импровизованог изражавања	Стваралачка Разговорна-дијалогска и монолошка Текстуална Размена мишљења Интерактивна метода Ситуациона	Драмски текстови, бајке, народне приче Одговарајући реквизити
Приредба за крај школске године (извођење) Музичке активности · Избор плесних парова · Музичке игре по избору ученика	· примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; -поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике -примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања и другим животним ситуацијама; – уредно одржава простор у коме живи и борави · повезује различита вежбања са њиховим утицајем на здравље · препозна лепоту покрета у вежбању · се придржава правила вежбања -вреднује сопствена и туђа постигнућа у у вежбању		
Музички квиз Физичке активности · Игре у школском дворишту · Друштвене игре по избору ученика · Игре у школском дворишту · Игре по избору ученика · Игре по избору ученика (такмичење у школском дворишту) Игре по жељи ученика (школско двориште) Ликовне активности	-изражава своје замисли одабраном ликовном техником -примени стечена знања и доживљена искуства на новим задацима -користи одабране информације као подстицај за стварање		

-
- Да сам на пустом острву-колаж
- Да сам на пустом острву-колаж,завршавање радова
- Јесен темпера
- Јесен-темпера, завршавање радова
- Сликање најлепшег доживљаја
- Сређивање паноя од припремљеног материјала
- Новогодишње честитке-израда
- Завршавање израде честитки
- Припрема материјала за сређивање одељењског паноя
- Уради сам
- Припрема радова за пано
- Ускршње јаје-украшавање
- Васкрс-израда корпи
- Пролећна прича
- Сређивање одељењског паноя

Наставни предмет: **Драмска секција**

Годишњи број часова: 36

Циљ: Савладати и уочити разлике основних врста драме. Уочити значај и савременост драмског текста, као и примену, не само на „даскама које живот значе“, већ и у другим облицима приказивања(филм, перформанс, луткарска представа, радио драма, водитељство...). Научити драматизацију текста (лирског, епског) и писање конферансијеа. Обновити ко је све неопходан за настанак представе (режисер, глумци, власуљар, костимограф, шминкер...) и прихватити се изазова и бити баш један од њих. Сигурно и слободно владати сценом и простором. Снаћи се и бити импровизатор на сцени. Координисати говор и покрет код луткарских представа (гињоле и марионете). Научити важност усклађивања костима и пратеће музике за текстове различитих књижевних епоха и праваца. Научити монтажу и правити филм, и то неми, у кратком трајању.

ТЕМА/САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА –УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ -Формирање секције -План рада секције -Врсте драме - Избор драмских текстова и подела улога - Пробе - Избор и израда сцене - Избор и израда костима - Избор музичких композиција - Мимика и сценски покрет - Вежбе ритма и темпа - Монолог и дијалог Разматрање извештаја о раду секције -Оцењивање резултата рада и предлагање чланова	-разликује књижевне врсте: причу, басну, бајку, роман и драмски текст -уочи хумор у књижевном делу -чита са разумевањем драмски текст -чита драмски текст поштујући интонацију реченице -изводи драмски текст -учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуникације и пажљиво слуша саговорника - описује свој доживљај прочитаних књижевних дела -изграђује истрајност у читању књижевних текстова - обликује препознатљиве тродимензионалне облике одабраним	Стваралачка Разговорна-дијалошка и монолошка Текстуална Разменамишљења Интерактивнаметода Ситуациона	Читанка , бајке, басне, народне приче Одговарајући реквизити

секције за
похвале и
награде

материјалом и
поступком
-преобликује
предмет за
рециклажу дајући му
нову употребну
вредност;

Доказано је да се
дете у драмској
секцији потврђује
као стваралац, зато
ученицима не треба
наметати готов
модел глуме и
сценског
изражавања, већ им
треба помоћи да кроз
доживљај текста и
улоге пронађу
сопствени начин
сценског
изражавања.

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик	б) Наставник		
Српски језик Ликовна култура Музичка култура Свет око нас Физичко и здравствено васпитање Дигитални свет	Разговор Слуша Посматра Самосталан и интерактивни рад Упоредује Процењује Сарађује Комуницира са другима Презентује	Планира Ораганизује Бира садржаје Усмерава Реализује Преноси информације Даје упутства Мотивише Омогућује примену наученог Упознаје индивидуалне способности Прати ефекте сопственог рада Прати ефекте рада ученика Води разговор	Ученици Наставници Родитељи Природна и друштвена средина Предмети из окружења Искуство ученика Дидактички материјал Стручна литература Окружење	Ученици Наставници Родитељи Педагог Друштвена средина